ശ്രീരാമവർമ്മഗ്രന്ഥാവലി.

മനുഷ്യാലയചന്ദ്രിക.

തച്ചുശാസ്ത്രം.

കൊച്ചി മലയാളഭാഷാപരിഷ്കരണക്കമ്മിറ്റിയിൽനിന്നു്,
വ്യാഖ്യാനത്തോടും പരിലേഖനങ്ങളോടും കൂടി
പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതു്.

കോപ്പി 500.

പകർപ്പവകാശം
കമ്മിറ്റിക്കുമാത്രം

വില അണ. ൧൨.

ശ്രീരാമവൎമ്മഗ്രന്ഥാവലി.

മനുഷ്യാലയചന്ദ്രിക.

തച്ചുശാസ്ത്രം.

RAMA VARMA RESEARCH INSTITUTE
TRICHUR, COCHIN STATE
No. 1657

കൊച്ചി മലയാളഭാഷാപരിഷ്കരണകമ്മിററിയിൽനിന്നു,
വ്യാഖ്യാനത്തോടും പരിലേഖനങ്ങളോടും കൂടി
പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നത്.

Ml: 53.

കോപ്പി 500.

കേരള സാഹിത്യ അക്കാദമി

പകൎപ്പവകാശം
കമ്മിററിക്കുമാത്രം

വില ണ. ൧൨.

വിഷയാനുക്രമണിക.

ഭാഗം	പദ്യം	വിഷയവിവരം
1	1	മംഗളാചരണം
,,	2	ഗ്രന്ഥകർത്തൃവിവരണം
2	3	ഇഷ്ടദേവതാവന്ദനം
,,	4	ഗ്രന്ഥാരംഭം
3	5	പൂർവ്വാചാര്യപ്രാമാണ്യപ്രദർശനം
,,	6	ആചാര്യവരണം
4	7	ശിലാലക്ഷണഗൃഹാരംഭം
,,	8	ഗൃഹാകൃതിസങ്കല്പനം
5	9	കാഷ്ഠഗ്രഹണം
,,	10.11.12	കാഷ്ഠ(ശില്പി)ലക്ഷണാദികൾ
7	13	ഭൂപരീക്ഷാദിക്രമം
,,	14	സർവ്വസാമാന്യമായി ഉത്തമ ഭൂമിയുടെ ലക്ഷണം
8	15	സർവ്വവർണ്ണഭൂമിയുടെ ലക്ഷണം
9	16	വർണ്ണഭേദമനുസരിച്ചുള്ള ലക്ഷണം
10	17	മിശ്രലക്ഷണത്തിങ്കൽ പരിഗ്രഹ ആവശ്യ (കത)
,,	18	ഭൂമിപരീക്ഷ
11	19	ജലപരീക്ഷ
12	20	ദിക്സാധനവും ശങ്കുസ്ഥാപനവും
13-15	21-22	ദിങ്നിർണ്ണയം
16	23-24	സൂത്രപാതങ്ങളും ഖണ്ഡകല്പനയും
17	26	സൂത്രവേധദോഷങ്ങൾ
18	27	സൂത്രവർജ്ജനം
,,	28	മർമ്മാദ്യവർജ്ജനം
19	29	വൃക്ഷസ്ഥിതിയുടെ ഗുണദോഷം
,,	30	വൃക്ഷങ്ങളുടെ അനിഷ്ടസ്ഥിതി
20	31	നക്ഷത്രവൃക്ഷാദികൾ
21	32	പുറത്തും, അകത്തും നില്ക്കുന്ന വൃക്ഷങ്ങളുടെ ഗുണദോഷം
,,	33	വൃക്ഷങ്ങളിൽ സർവ്വത്ര വർജ്ജ്യങ്ങൾ
22	34	ഗ്രാമാദികൾക്കു വീഥീകല്പനം
23	35-36	പരിതഃപ്രദേശഫലം
24	37	ഭൂമിയുടെ ഉച്ചനീചതാഭേദംകൊണ്ടുള്ള ഫലഭേദങ്ങൾ
25	38	വർണ്ണഭേദം അനുസരിച്ച് ഭൂമിയുടെ ലക്ഷണഭേദം
26	39,40,41	മാനസാധനനിർണ്ണയം
27	42	ദണ്ഡാദികൾകൊണ്ടു മാനസാധനങ്ങളെ വിധി
28	43	മാനമാനങ്ങളിൽ യവാദികളെ എടുക്കേണ്ടുന്ന വിധി

ഭാഗം	പദ്യം	വിഷയവിവരം
29	44	അളവെടുക്കേണ്ടുന്ന സ്ഥാനങ്ങൾ
	45	വീഥിവിസ്താരനിയമം
30	46	വീഥിവിന്യാസവും, ഗ്രാഹ്യത്യാജ്യവീഥിനിയമവും
	47	
32	48	പദകല്പനം
33	49,50,51	പദദേവതാസ്ഥിതിനിയമം
35	52	വാസ്തുപുരുഷാഗമം
,,	53	വാസ്തുപുരുഷസ്ഥിതി
36	54-57	വാസ്തുപുരുഷന്റെ അംഗസ്ഥിതികളായ ദേവതമാരുടെ സ്ഥാനങ്ങളും അവരെ പൂജിക്കേണ്ടതെങ്ങനെയെന്നും, മറ്റും
37	58	നാഡീരജ്ജുമർമ്മാദികൾ
38	59	മർമ്മവേധംകൊണ്ടുള്ള ദോഷങ്ങളും തൽപരിഹാരവിധിയും
39		
,,	60	ദേവാലയാദിനിർണ്ണയം
40	61-64	ദേവാലയാദികളുടെ ഗ്രാഹ്യത്യാജ്യവിഭാഗം
48	65-75	ദേവാലയാദികളുടെ വികല്പവിധി
51	76-77	ഭിത്തിവിസ്താരാദി കല്പനാക്രമം
52	78	ഉച്ഛ്രിതികല്പനാവിധി
54	79	അതിന്റെ പ്രകാരഭേദം
55	80	പാദുകാദിവിധി
56	81	പാദുകാദികളെ എടുക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ച്
57	82	ഉപാന്ത്യാദിവിധി
58	83	ഭിത്തിവിസ്താരകല്പനാവികല്പങ്ങൾ
59	84	ഖണ്ഡമാന(ഉപപീഠം)കല്പനാവിധി.
60	85-86	ഉപപീഠവിധി
61	87	അധിഷ്ഠാന(തറ)വിധി
62	88	കണ്ഠാദ്യധിഷ്ഠാനവിധി
63	89-90	ഗളകണ്ഠാദ്യധിഷ്ഠാനവിധി
,,	91	തറയുടെ അവയവവിധി
64	92	കാലകരത്തിനുള്ള നിയമം
65	93-96	തൂണുകളുടെ ആകാരവിധി
67	97	പാദപീഠ(മരം)വിധി
68	98-99	പോതികാവിധി
69	100,101	ഉത്തരവിധി
70	102	ആരൂഢോത്തരവിധി
71	103	ഉത്തരവാജനവിധി
,,	104	ഉത്തരവാജനവും ചിറ്റുത്തരവും ഉണ്ടാക്കേണ്ടുന്ന വിധി
72	105	പ്രസ്തരവിധി
73	106	ശ്രീധാനി(കൊത്തായ)വിധി
74	107	വ്യപലംബ(കഴുക്കോലാദികൾ)വിധി
75	108,109	കൂടവിധി

ഭാഗം	പദ്യം	വിഷയവിവരം
76	110	ചുള്ളിവിസ്താരവിധി
,,	111-112	ചുമര(കട്ടക്കെട്ട്)വിധി
77	113-116	ചുമരിൽ[illegible]വിധി
78-83	117-118	ചുമർവിസ്താരം (കഴുക്കോൽവിതി) വിധി
84	120	കോടിയുടെ വച്ചുപ്പാനുള്ള വിധി
	121	ഉത്തരം വിതാനവും വച്ചുപ്പാനുള്ള വിധി
85	122	വളവറ്റും കല്പിപ്പാനുള്ള വിധി
86	123	വാമദ്വാരത്തിന്റെ വിതാനവും കല്പിക്കേണ്ട വിധി
,,	124	വാതിൽ കൊത്തുപ്പാനുള്ള വിധി
87	125	വാതിൽ കുറ്റുപ്പാനുള്ള വിധി
88	126	പട്ടികകളുടെ വീതി കനം കല്പിക്കാനുള്ള വിധി
	127	അവസാനപ്പലകയുടെ വിധി
89	128-129	ഓടാമ്പൽ(കട്ടിള)വിധി
90	130-131	ഓടാമ്പലിന്റെയും വിസ്താരവും കല്പിക്കാനുള്ള വിധി
91	132-133	വാതിലും സൂത്രപട്ടികയും ഉണ്ടാക്കുവാനുള്ള വിധി
93	134	ഓടാമ്പലുകളുടെയും മറ്റും
94-95	137-140	താക്കോൽകളുടെ വിധി
96	141	കിളിവാതിൽ പ്രമാണവിധി
	142-143	[illegible]
98	145	കല്ലുതറ പണിയുവാനുള്ള വിധി
99	146	ഗൃഹങ്ങളുടെ പ്രാധാന്യക്രമം
100	147	[illegible]ത്തിന്റെ ഗുണദോഷഫലം
101	148	[illegible]ത്തിന്റെ ഗുണദോഷങ്ങൾ
102	149	[illegible]വിധി
103	150	[illegible]വിധി
104	151-159	[illegible]വിധി
117	160	[illegible]വാനുള്ള വിധി
,,	161	പടിപ്പുരയുണ്ടാക്കുവാനുള്ള വിധി
119	162	[illegible] ഉപയോഗവിധി
120	163	[illegible]സ്ഥാനവിധി
122,123	164	[illegible]വിധി
124	165	[illegible] ഉപയോഗവിധി
125	166-167	[illegible]സ്ഥാനവിധി
126-127	168-169	[illegible]സ്ഥാനവിധി
	170	ചില സ്ഥാനങ്ങളിൽ [illegible] ദോഷവിധി
128	171	[illegible]വയുടെ വിധി
129	172	വാസ്തുപൂജാവിധി (വിധി
130	173	[illegible]വിധി (ഗൃഹപ്രവേശനവി

പ്രസ്താവന.

മലയാളരാജ്യത്തിന്റെ മദ്ധ്യദേശങ്ങളിൽ മനുഷ്യാലയനിർമ്മാണത്തിൽ ശില്പശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ പ്രധാനമായി അംഗീകരിച്ചുവരുന്ന ഒരു പ്രമാണഗ്രന്ഥമാണ 'മനുഷ്യാലയചന്ദ്രിക.' ഈ ഗ്രന്ഥം തന്നെ വേറെ ഒരു രൂപത്തിൽ അല്പാല്പം ഭേദഗതികളോടുകൂടി ഏഴ് അദ്ധ്യായങ്ങളാക്കി തിരിച്ച്, പേരുമാററം കൂടാതെ പെരുമാററത്തിൽ വന്നിട്ടുണ്ട്. അതു ബ്രിട്ടീഷുമലബാറിൽനിന്നു 'പാലോളി ചോയി' വൈദ്യരാൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട 'ലളിത' എന്നൊരു ഭാഷാവ്യാഖ്യാനത്തോടുകൂടി ൧൦൯൦-ാമാണ്ടിൽ അച്ചടിച്ചു പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. ആ ലളിതയുടെ രംഗപ്രവേശകാലത്തുതന്നെ അതിന്റെ സ്ഖലിതങ്ങളെയും കാപട്യങ്ങളെയും വിശദീകരിച്ചുകൊണ്ടു 'ലളിതാവിദൂഷണം' എന്നൊരു ഖണ്ഡനാപുസ്തകത്തെ 'കരാശാരിച്ചെറുക്കൻ' എന്ന പേരുവച്ചു ഞാൻ തൃശ്ശിവപേരൂർ ഭാരതവിലാസം അച്ചുക്കൂടത്തിൽനിന്നു പ്രകാശിപ്പിച്ചു.

ആവക സ്വാരസ്യങ്ങളെല്ലാം ശമിച്ചു പിന്നെയും കുറച്ചുകാലം കഴിഞ്ഞതിനുശേഷം ആ 'മനുഷ്യാലയചന്ദ്രിക'ക്കു സവിസ്തരമായ മറെറാരു വ്യാഖ്യാനം ഞാൻ എഴുതുകയും, അതിൽ ആദ്യത്തെ മൂന്ന് അദ്ധ്യായം ൧൦൯൫-ൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. ശേഷമുള്ള ഭാഗം വേറേ ചില പ്രതിബന്ധങ്ങളാൽ അന്നു പ്രസിദ്ധീകരിപ്പാൻ സാധിച്ചില്ല. ആ വ്യാഖ്യാനം എഴുതുവാനായി ഞാൻ പല പൂർവ്വഗ്രന്ഥങ്ങളെയും അന്വേഷിച്ചു സമ്പാദിച്ച കൂട്ടത്തിൽ കൈവശം കിട്ടിയതാണ് ഈ ഗ്രന്ഥം. ഇതിലെ മൂലവും ഭാഷാവ്യാഖ്യാനവും പഴയതുതന്നെയാണ്; അവയിൽ എനിക്കു പറയത്തക്ക അവകാശം ഒന്നുമില്ല. എന്നാൽ വ്യാഖ്യാനത്തിലെ ചില ഭാഷാരീതി നവീനന്മാർക്കു മനസ്സിലാകുവാൻ പ്രയാസമുള്ളതും യോജിക്കാത്തതുമായി തോന്നിയതിനാൽ അവിടവിടെ ആശയത്തിനു ഭേദം

വരാത്തവണ്ണം പദവിന്യാസത്തിൽ ഏതാനും ചില മാററങ്ങൾ ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നില്ല. ഇതു കൂടാതെ അധികപ്പടിയായി ഞാൻ ചെയ്തിട്ടുള്ളതു്, ശങ്കുസ്ഥാപനം, ദിങ്നിർണ്ണയം, പദവിന്യാസം, വീഥീസ്ഥിതി മുതലായി ഗൃഹനിർമ്മാണം ചെയ്യുന്ന ഭൂമിയെസ്സംബന്ധിച്ചും, ഭിന്നശാല, ചതുശ്ശാല മുതലായ ഗൃഹങ്ങളുടെ വിന്യാസഭേദങ്ങളെ ഉദാഹരിച്ചും ഏതാനും ചില പരിലേഖങ്ങളും ഒരു കോൽ മുതൽ അറുപതുകോൽ വരെയുള്ള ഓരോ പരിഷയിലും ധ്വജാദിയോനികളിൽ വരുന്ന ചുററുകണക്കുകളെല്ലാം ഉത്തമമദ്ധ്യമാധമങ്ങളായി തിരിച്ചു് ആയാസം കൂടാതെ അറിയത്തക്കവണ്ണം 'കോൽ തച്ചു്' എന്ന ഒരു പട്ടികയും മാത്രമാണ്. ഈ വിഷയത്തിൽ ഞാൻ ചെയ്തിട്ടുള്ള പരിശ്രമത്തിൻെറ ഫലം, ശില്പകർമ്മോപജീവികളായ ആശാരിമാർക്കും അവരവർക്കു ഹിതമായ കണക്കുകളെ ഇഷ്ടംപോലെ തെരഞ്ഞെടുത്തു ഗൃഹം തീർപ്പിക്കുന്നതിൽ ഗൃഹനാഥന്മാർക്കും വരാവുന്ന ആയാസം കുറയ്ക്കുകയാണ്.

അനേകകാലത്തെ ലോകാവലോകനംകൊണ്ടും നിരീക്ഷണപരീക്ഷണങ്ങളെക്കൊണ്ടും അലംഘ്യങ്ങളായ തത്വങ്ങളെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി പൂർവ്വാചാര്യന്മാർ നിബന്ധിച്ചിരിക്കുന്ന ശാസ്ത്രനിയമങ്ങളെ ഉല്ലംഘിച്ചു പ്രവർത്തിക്കുന്നതു ശ്രേയസ്കരമായിത്തീരുകയില്ലെന്നു വിശ്വസിക്കുന്ന യഥാസ്ഥിതികന്മാർക്കും, ശാസ്ത്രനിയമങ്ങളെയും ജാത്യാദിമര്യാദകളെയും അനുസരിച്ചു നടക്കുന്നതു് അസ്വാതന്ത്ര്യത്തിനും അസുഖത്തിനും കാരണമായിത്തീരുന്നതാകകൊണ്ടു് അതൊക്കെ മറയത്തു കളയേണ്ട കാലമായി എന്നു വാദിക്കുന്ന ഉൽപതിഷ്ണുക്കൾക്കും യഥേഷ്ടം രുചിക്കത്തക്കവണ്ണം ഗൃഹങ്ങളുണ്ടാക്കുവാനുള്ള സൌകര്യങ്ങളെല്ലാം ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇതുതന്നെയാണ് ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന് ഇതരശില്പശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ചു പ്രത്യേകം ആദരണീയമായ ഒരു ഗുണമുള്ളതു്. ജനബാഹുല്യം, ധനവിഭാഗം മുതലായതുകൊണ്ടു് ഒരു തറവാടു പല താവഴികളായും, ഓരോ താവഴികളും അനേകം

വീടുകളുമായും തിരിയുന്നതിനാൽ നാട്ടുപുറങ്ങളിലും, വൈദേശികസമ്പ്രദായത്തിലുള്ള പരിഷ്കാരഭ്രമം നിമിത്തം നഗരങ്ങളിലും സ്ഥലദൌർല്ലഭ്യം സംഭവിക്കുകയും, പ്രാചീനസമ്പ്രദായത്തിലുള്ള നാലുകെട്ടുപുരകളോടു ജനങ്ങൾക്കു വൈമുഖ്യം തോന്നുകയും ചെയ്യുന്നതിനാൽ ഭൂമിയുടെ ലക്ഷണവും വിസ്താരവും, പുരകളുടെ ആകൃതിയും കണക്കും നോക്കുന്ന രീതിയിൽ ചില പരിഷ്കാരങ്ങളും പുതുമകളും വരുത്തേണ്ടതിന്നും ഈ ഗ്രന്ഥം അത്യന്തം ഉപയോഗപ്രദമായിരിക്കുന്നതാണ്.

ഇതിലെ രണ്ടാമത്തെ ശ്ലോകത്തിൽനിന്നു ഗ്രന്ഥകർത്താവു 'തിരുമംഗലത്തു' 'നീലകണ്ഠൻ' എന്നൊരാളാണെന്നു കാണുന്നു. ഒന്നും മൂന്നും ശ്ലോകങ്ങളിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇഷ്ടദേവതമാരായി പറയുന്നതു ബ്രിട്ടീഷ്മലബാറിൽ പൊന്നാനി താലൂക്കിൽ എടക്കുളം തീവണ്ടിആപ്പീസ്സിൽനിന്നു തെക്കുപടിഞ്ഞാറു പണ്ടത്തെ വെട്ടത്തുനാട്ടിൽ പെട്ട ചില ക്ഷേത്രങ്ങളിലെ ദേവന്മാരെക്കുറിച്ചാണ്. ആ ദിക്കിൽ അന്വേഷിച്ചതിൽ, അവിടെ 'തൃപ്പങ്ങോട്ട്' (പരക്രോഡം) എന്ന ക്ഷേത്രത്തിന്നു സമീപത്തിൽ 'തിരുമംഗലം' എന്നൊരു മൂത്തതിന്റെ ഇല്ലം ഇപ്പോഴും ഉണ്ട്. ആ ഗൃഹത്തിൽ പണ്ടു പല പണ്ഡിതന്മാരും ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്നും കേൾവിയുണ്ട്. അവരിൽ ഒരാളായിരുന്നു ഈ ഗ്രന്ഥകർത്താവെന്നു വിചാരിക്കുന്നതിൽ വലിയ അസാംഗത്യമുണ്ടാവാനവകാശമില്ല. ആര്യാവർത്തത്തിൽ ഗംഗാതീരംപോലെ കേരളത്തിൽ പ്രാചീനകാലത്തു ഭാരതപ്പുഴയുടെ പാർശ്വഭാഗങ്ങൾ വിദ്വൽഖനികളായിരുന്നുവെന്നു പ്രസിദ്ധമാണ്. ആ സ്ഥലമാഹാത്മ്യം ഇന്നും കേവലം നശിച്ചുപോയിട്ടില്ലെന്നു തെളിയിക്കത്തക്കവണ്ണം ചില പണ്ഡിതന്മാർ ആ പ്രദേശങ്ങളിൽ പ്രകാശിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ.

ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതകാലം സൂക്ഷ്മമായി പറയത്തക്ക ലക്ഷ്യങ്ങളൊന്നും കിട്ടീട്ടില്ല. എന്നാൽ ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽതന്നെ അഞ്ചാമത്തെ ശ്ലോകത്തിന്റെ അന്ത്യപാദത്തിൽ "തന്ത്രസമുച്ചയാനുസരതോ മാർഗ്ഗേണ സംക്ഷിപ്യതേ" എന്നു പറ

ത്തിരിക്കുന്നതിൽനിന്നും, തന്ത്രസമുച്ചയത്തിലെ പല ശ്ലോകങ്ങളും ഇതിൽ എടുത്തു ചേർത്തിരിക്കുന്നതിൽനിന്നും തന്ത്രസമുച്ചയഗ്രന്ഥത്തിനു പ്രചാരം വന്നതിൽപിന്നെയാണ് ഇതുണ്ടാക്കിയതെന്നു സ്പഷ്ടമാകുന്നു. തന്ത്രസമുച്ചയമാകട്ടെ കല്യബ്ദം ൪൫൨൮-ൽ (ക്രി-വ-൧൪൨൭) 'ജയന്തമംഗലം' എന്ന ഗ്രഹത്തിൽ (വടക്കൻചേന്നാസ്സുമനക്കൽ) ജനിച്ച 'നാരായണൻ' (നാരായണൻനമ്പൂതിരിപ്പാട്) എന്നൊരാളാൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതാണെന്ന് ആ ഗ്രന്ഥത്തിൽതന്നെയുള്ള താഴെ കാണുന്ന പദ്യത്തിൽനിന്നു സ്പഷ്ടമാകുന്നു.

"കല്യബ്ദേഷ്വതിയത്സു 'നാഗനയനേ-
ഷ്വംഭോധി' സംഖ്യേഷ്വയഃ
സംഭൂതോ ഭുവിതഹവ്യമുനിയദ്-
ഭൂലേ സദേശോദയഃ.
പ്രാഹുര്യസ്യ 'ജയന്തമംഗല'പദം
ധാമ 'നാരായണഃ'
സോഽയം തന്ത്രമിദം വ്യധാൽ ബഹുവിധാ-
ദുദ്ധൃത്യ തന്ത്രാണ്യലാൽ."

(പടലം ൧൨. പദ്യം ൨൫)

അക്കാലത്ത് അച്ചടി മുതലായ സൌകര്യങ്ങളില്ലാതിരുന്നതിനാൽ ഒരു ഗ്രന്ഥത്തിനു പ്രചാരം സിദ്ധിക്കേണമെങ്കിൽ ചുരുങ്ങിയത് ഒരു നൂറ്റാണ്ടുകാലമെങ്കിലും വേണ്ടിവരുന്നതാണ്. ആ സ്ഥിതിക്ക് ഈ ഗ്രന്ഥം, ക്രിസ്തു പതിനാറാം നൂറ്റാണ്ടിലോ പതിനേഴാം നൂറ്റാണ്ടിലോ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതായിരിക്കണം.

ഇതിലെ ഒന്നാം ശ്ലോകത്തിന്റെ അന്ത്യപാദത്തിൽ കാണുന്ന 'മതമുഖൈശ്ശില്പരത്നാദിൽ' എന്ന വാക്യത്തിന്, വ്യാഖ്യാതാവ്, 'ശില്പിരത്നം എന്ന ഗ്രന്ഥത്തെ ഉണ്ടാക്കി' എന്നു വ്യാഖ്യാനം ചെയ്തുകാണുന്നു. എന്നാൽ 'ശില്പിരത്നം' എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിലാകട്ടെ ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്റെ പേർ യാതൊന്നും പറഞ്ഞുകാണുന്നതുമില്ല. തിരുവനന്തപുരം സംസ്കൃതഗ്രന്ഥാവ

ലിയിൽ ചേർത്തു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്ന 'ശില്പരത്നം' എന്ന പുസ്തകത്തിന്റെ പൂർവ്വഭാഗത്തിൽ 'ശ്രീകുമാരപ്രണീതം' എന്നു അച്ചടിച്ചു കാണുന്നതിനു പ്രമാണമെന്തെന്ന് ആലോചിക്കേണ്ടതാണ്.

"നാനാവിശാലഗണിതാഗമശില്പശാസ്ത്രാ-
ദ്യുൽപത്തിമുഖ്യഭുവമത്ഭുതവിക്രമാഢ്യാം
'സേതുഖ്യകാനന'നിവാസകൃതാധിവാസാം
വന്ദേ ഷഡാനനവതീം പരദേവതാം മേ"

(ശില്പിരത്നം അദ്ധ്യായം ൧. പദ്യം ൪)

"സംപൂജ്യതേ സദസി ഭാർഗ്ഗവഗ്രഹപൂജാ-
ശേഷസ്ഥിതൻ ബുധൈഃ സകലശില്പകലാസ്വ യോഽനന്ത
തം മേ നമാമി പിതരം ഭൃഗുവംശജാതം
ശശ്വത്സപുത്രഹിതപൂരണജാഗരൂകം"

(ശി_ര_അ_൧_പ_൩)

"ബ്രാഹ്മം ക്ഷാത്രം ച തേജോഽപ്യഹമഹമികയാ
വർദ്ധതേ യത്ര വീരേ
തസ്യ 'ശ്രീദേവനാരായണധരണിപതേ'-
രാജ്ഞയാജ്ഞാകരോഽഹം
മന്ദോഽപ്യത്യന്തമോഹാദതിവിപുലതരേ-
ഭ്യോഽപി പൂർവ്വാഗമേഭ്യഃ
സംക്ഷിപ്തം 'ശില്പരത്നം' പ്രലിഖിതുമധുനാ
പ്രക്രമേ തൽക്രമേണ"

ശി_ര_അ_൧_പ_൨)

മേലെഴുതിയവയിൽ ആദ്യശ്ലോകത്തിൽ 'സേതുഖ്യകാനനം' എന്നുള്ളതു സംസ്കൃതീകരിക്കപ്പെട്ട ഒരു സുബ്രഹ്മണ്യക്ഷേത്രനാമമാണ്. അതിന്റെ സാക്ഷാൽ പേരെന്താണ്? ആ ക്ഷേത്രം എവിടെയാണ്? രണ്ടാംശ്ലോകത്തിൽ 'സകലശില്പകലാനിപുണനും, ഭൃഗുവംശജാതനും, ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്റെ പിതാവും ആണെന്നു പറയുന്ന ആ മഹാൻ ആരാണ്? മൂന്നാംശ്ലോ

കത്തിൽ പറയുന്ന 'ദേവനാരായണധരണീപതി' മഹാകവിയും വൈയാകരണശിരോമണിയുമായ മേൽപ്പുത്തൂർ ശ്രീനാരായണഭട്ടതിരിയെക്കൊണ്ടു 'പ്രക്രിയാസർവ്വസ്വം' മുതലായ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിച്ച ആ വിദ്വൽപ്രിയനായ അമ്പലപ്പുഴരാജാവുതന്നെയാണോ? ഇതെല്ലാമാണ് അന്വേഷിപ്പാനുള്ള വിഷയങ്ങൾ.

'മാതംഗലീലാ' എന്ന ഗജശാസ്ത്രഗ്രന്ഥത്തിലെ മംഗളശ്ലോകവും ഈ മനുഷ്യാലയചന്ദ്രികയിലെ മംഗളശ്ലോകവും തമ്മിൽ അധികം സംവാദമുണ്ട്.

"നൃസിംഹയാദവൌ ദൈത്യ-
സമൂഹോഗ്രാടവീദവൌ
രാജമാനൌ ഭജേ രാജ-
രാജമംഗലധാമനി."

(മാതംഗലീലാ)

അതുകൊണ്ടു ഈ രണ്ടു ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെയും കർത്താവു് ഒരാൾതന്നെയായിരിക്കുമോ എന്നു ശങ്കിപ്പാനവകാശമുണ്ട്.

ഇങ്ങിനെ ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്റെ ഊരും പേരും കുലവും കാലവും നിർണ്ണയിക്കുന്നതിന് എന്റെ അന്വേഷണത്തിലും ഊഹാപോഹങ്ങളിലും ലഭിച്ചിട്ടുള്ള സംഗതികളെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി ഏതാനും ചില വിവരങ്ങൾ ഇവിടെ പ്രസ്താവിച്ചുവെന്നു മാത്രമേ പറവാൻ തരമുള്ളു. ചരിത്രകാരന്മാരുടെ പതിവനുസരിച്ച് ഇതിലും സുസ്ഥിരവും സൂക്ഷ്മവുമായ അറിവുകൾ കിട്ടുമ്പോൾ ഇവയെ ത്യജിക്കുകയും അവയെ ഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്യാമല്ലൊ.

ഭാഷാപരിഷ്കരണക്കമ്മററി
ആപ്പീസ്സ്.
തൃശ്ശിവപേരൂർ.
൧—൩—൧൦൩.

പണ്ഡിതർ
കെ. പരമേശ്വരമേനോൻ.

പരിലേഖങ്ങളുടെ

വിവരം.

---

൧. അവരാതയന്ത്രം (സമരാകോൽ)

൨. ശങ്കുസ്ഥാപനം (ദിങ്നിർണ്ണയം)

൩. ഖണ്ഡകല്പനം (സൂത്രങ്ങളുകൾ)

൪. വീഥിവിന്യാസം.

൫. (ഏ) ദേവതാസ്ഥിതി (൱ പദത്തിൽ)

(ബി) ദേവതാസ്ഥിതി (൮൧ പദത്തിൽ)

൬. (ഏ) മർമ്മങ്ങൾ (൱ പദത്തിൽ)

(ബി) ടി (൮൧ പദത്തിൽ)

൭. ഭിന്നശാലാ.

൮. ചതുരശാലാ.

൯. ഭിന്നചതുരശ്രശാലാ.

൰. ത്ര്യശ്രഭിന്നശാലാ.

൰൧. ഏകശാലാ.

കേരള സാഹിത്യ അക്കാദമി

മനുഷ്യാലയചന്ദ്രികാ.

ഹരിഃ ശ്രീഗണപതയേ നമഃ.

അവിഘ്നമസ്തു.

നൃസിംഹഹരിദേവാഭിഖ്യം തേജോദ്വിതയമദ്വയം
രാജതേ പരമം ‘രാജരാജമംഗല്യ’ധാമനി. ൧

അവതാരികാ — മനുഷ്യാലയചന്ദ്രിക എന്ന ഗ്രന്ഥത്തെ ചമപ്പാൻ തുടങ്ങുന്ന ആചാൎയ്യൻ അതിന്റെ അവിഘ്നപരിസമാപ്തിക്കായിക്കൊണ്ടു് ഇഷ്ടദേവതാസ്മരണത്തെ ചെയ്യുന്നു.

വ്യാഖ്യാനം — ‘രാജരാജമംഗലം’ എന്ന സ്വദേശക്ഷേത്രത്തിങ്കൽ നരസിംഹാകൃതിയായും, ശ്രീകൃഷ്ണാകൃതിയായും ഉള്ള തേജസ്സുകൾ പരമാൎത്ഥത്തിൽ ഒന്നായിത്തന്നെ ശോഭിക്കുന്നു.

അവതാരികാ — അനന്തരം ഗ്രന്ഥകൎത്താവു തന്റെ ഗൃഹനാമാദികളെ പറയുന്നു.

തത്രത്യശ്രീമദേതച്ചരണസരസിജദ്വ-
    കാശ്രയോ നീലകണ്ഠോ-
നിത്യം ശ്രീമംഗലാവാസ്യമലഗുരുജനാ-
    ദാത്തശാസ്ത്രാവബോധഃ
ബ്രഹ്മാനന്ദാഭിധാനപ്രഥിതയതികൃപാ-
    പ്രാപ്തതത്ത്വാവബോധഃ
സ്വാധീതൈസ്ഥാപത്യകാംക്ഷീ പരഹിതനിരതോ-
    ‘മണ്ണ’മുക്കൈപ്പൂരതാനീൽ. ൨

വ്യാ — അദ്ദേശത്തിങ്കൽ ‘തിരുമംഗലം’ എന്ന ഗൃഹത്തിൽ ‘നീലകണ്ഠൻ’ എന്നു പ്രസിദ്ധനും, ആ ദേവന്മാരുടെ പാദം തന്നെ ആശ്രയമായിട്ടുള്ളവനും, നല്ല ഗുരുവിങ്കൽ നിന്നു ശാസ്ത്രാഭ്യാസം ചെയ്തവനും, ‘ബ്രഹ്മാനന്ദൻ’ എന്ന

ഭക്തിയോടു തത്വജ്ഞാനത്തെ ഗ്രഹിച്ചവനുമായ കവി, താൻ പഠിച്ചിട്ടുള്ളതിനെ ഉറപ്പിപ്പാൻ ആഗ്രഹത്തോടുകൂടി പരോപകാരതല്പരനായിട്ട് 'ശില്പിരത്നം' എന്ന ഗ്രന്ഥത്തെ ഉണ്ടാക്കി.

അവ—പിന്നെയും കവി ചില ദേവന്മാരെ സ്മരിക്കുന്നു.

ശ്രീമൽ'കണ്ടപുരേ'വിരാജതി'പര-
    ക്രോഡേ'ച തേജഃപരം
നിത്യം'രാജകരാജമംഗല'പുരേ
    ചാരാൽഗണേശാലയേ
'നാവാ'നാമ്നി ച ധാമ്നി രാജതിതരാം
    'മല്ലീവിഹാരാ'ലയേ
സംഭൂയൈതദശപ്രകാശവിഷയേ
    ചിത്തേ മമോജ്ജൃംഭതാം. ൧

വ്യാ—'ശ്രീകണ്ടേശ്വരത്ത്', 'ഇരുപ്രത്തോട്ട്', 'രാജരാജമംഗല' പുരത്ത്, അടുത്ത 'ഗണേശപുരത്ത്', 'തിരുനാവായ്' 'മല്ലപ്പിള്ളി', ഇങ്ങിനെയുള്ള ക്ഷേത്രങ്ങളിലെ ദേവന്മാരെല്ലാവരും ഒന്നായിട്ട്, പ്രകാശവിഷയമായ എന്റെ മനസ്സിൽ വർദ്ധിക്കേണമേ!

കേരളസാഹിത്യ അക്കാദമി

അവ.. അനന്തരം വിശ്വശില്പിയായ ബ്രഹ്മാവിനെ നമസ്കരിച്ചിട്ടു ശാസ്ത്രത്തെ ആരംഭിക്കുന്നു.

നിസ്സർഗ്ഗസംസിദ്ധസമസ്തശില്പ-
പ്രാവീണ്യമാദ്യം ദ്രുഹിണം പ്രണമ്യ
മയാ'മനുഷ്യാലയചന്ദ്രികേ'ഷാ
വിലിഖ്യതേ മന്ദധിയാം ഹിതായ. ൨

വ്യാ—വിശ്വത്തെ ചമക്കുക എന്ന ക്രിയയിങ്കൽ സ്വതസ്സിദ്ധമായ വൈദഗ്ദ്ധ്യത്തോടുകൂടിയവനും ആദ്യനുമായ ബ്രഹ്മാവിനെ നമസ്കരിച്ചിട്ട്, എന്നാൽ അല്പബുദ്ധികളുടെ ഹിതത്തിന്നായിക്കൊണ്ടു 'മനുഷ്യാലയചന്ദ്രിക'യെന്ന ഈ ഗ്രന്ഥം എഴുതപ്പെടുന്നു.

അവ—പ്രസ്തുത ഗ്രന്ഥനിർമ്മാണത്തിൽ, താൻ അവലംബിച്ചിട്ടുള്ള പൂർവ്വശാസ്ത്രങ്ങളെ പറയുന്നു.

മാർക്കണ്ഡേയനിബന്ധനം, മയമതം,
രത്നാവലീം, ഭാസ്കര-
പ്രോക്തം, കാശ്യപ, വിശ്വകർമ്മ, ഗുരുദേ-
വോക്തം, ച പഞ്ചാശികാം
സവ്യാഖ്യാം ഹരിസംഹിതാം, വിവരണാ-
ദ്യം,വാസ്തുവിദ്യാദികം
ദൃഷ്ട്വാ തന്ത്രസമുച്ചയാനുസരതാ
മാർഗ്ഗേണ സംക്ഷിപ്യതേ. ൩

വ്യാ—മാർക്കണ്ഡേയനിബന്ധനം, മയമതം, രത്നാവലി, ഭാസ്കരീയം, കാശ്യപീയം, വിശ്വകർമ്മീയം, ഗുരുദേവപദ്ധതി, പഞ്ചാശിക, വിഷ്ണുസംഹിത, അതിന്റെ വ്യാഖ്യാനം, സമുച്ചയത്തിന്റെ വിവരണം, വിമർശിനി എന്നീ വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ, വാസ്തുവിദ്യ, പ്രയോഗമഞ്ജരി, മനുമതം, പരാശരമതം, കുമാരാഗമം മുതലായ പൂർവ്വഗ്രന്ഥങ്ങളെ നോക്കീട്ട് തന്ത്രസമുച്ചയത്തെ അനുസരിച്ച സംക്ഷേപമായിപ്പറയപ്പെടുന്നു.

കേരള സാഹിത്യ അക്കാദമി

അവ—അവിടെ മുമ്പെ വാസ്തുപരിഗ്രഹാദികളുടെ ക്രമത്തെ പറയുന്നു.

മർത്ത്യാവിപ്രാദിവർണ്ണേഷ്വിഹ ഭവനവിധാ-
നോൽസുകായസ്സുപൂർവ്വം
വിപ്രം തദ്ദേശസംബന്ധിനമഖിലഗുണോ-
പേതം സംവൃണീത
സോയം തച്ചേഷ്ടവർഗ്ഗ്യാം ക്ഷിതിമഥപരിക-
ല്പ്യാത്ര പൂജാദി കൃത്വാ
വാസ്തൂക്താനുക്തരീത്യാ ഗൃഹമതിനിപുണൈഃ
കാരുഭിഃ കാരയേത. ൪

വ്യാ—ബ്രാഹ്മണാദി നാലു വർണ്ണങ്ങളിൽവെച്ച് ഏവനൊരുത്തൻ ഗൃഹനിർമ്മാണത്തിൽ സമുത്സുകനാകുന്നുവോ അ

വൻ മുമ്പിൽ അദ്ദേശസംബന്ധിയായി സകലഗുണയുക്തനായിരിക്കുന്ന തന്ത്രിയെ വരിക്കണം. ആതന്ത്രി അതാതു ജാതിക്ക് ഉചിതയായിരിക്കുന്ന ഭൂമിയെ നോക്കി നിശ്ചയിച്ചിട്ട് അവിടെശ്ശാസ്ത്രപ്രകാരമുള്ള വാസ്തുപൂജ മുതലായതിനൊക്കെയും സമർത്ഥന്മാരായ ആശാരിമാരെക്കൊണ്ടു പുര ചമപ്പിക്കണം.

അവ — ലക്ഷണമില്ലാത്ത പറമ്പിൽ പുരയുണ്ടാക്കരുതെന്നു പറയുന്നു.

ലക്ഷണഹീനേ വാസ്തുനി
വസതാമശുഭാനി സംഭവന്ത്യേവ
തസ്മാൽ പരീക്ഷ്യ ശുഭദേ
വാസ്തുനി ഗേഹാനി കാരയേദ്വിദ്വാൻ. ൧

വ്യാ — തച്ചുശാസ്ത്രങ്ങളിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ലക്ഷണങ്ങളില്ലാത്ത പറമ്പിൽ പുര പണിയിച്ചു താമസിക്കുന്നവക്ക് അശുഭങ്ങൾ മേൽക്കുമേൽ ഉണ്ടാകുമെന്നു വിദ്വാന്മാർ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ പരീക്ഷിച്ചിട്ടു ശുഭലക്ഷണങ്ങളുള്ള പറമ്പിൽ മാത്രമേ പുര ചമക്കാവൂ.

അവ — പുര എങ്ങനെ ചമക്കേണമെന്നു പറയുന്നു.

ജന്മാദ്യപിധാനാന്തം
മനസാ നിശ്ചിത്യ മന്ദിരം സമ്യക്
കാരുവരൈരതിശുഭദം
കാരയതാം ശ്ലക്ഷ്ണമനോഹരം സുദൃഢം. ൨

വ്യാ — പുരയുടെ പാദുകം തുടങ്ങി അവസാനപ്പലകവരെ ശുഭമായ കണക്കിൻപ്രകാരം മനസ്സുകൊണ്ടു നിരൂപിച്ചുറച്ചിട്ടു ശുഭലക്ഷണങ്ങളും ഭംഗിയും ഉറപ്പും ഉള്ളതായ ഗൃഹത്തെ വിദഗ്ദ്ധന്മാരായ ആശാരിമാരെക്കൊണ്ടു പണിചെയ്യിക്കണം.

അവ — ഇനിയൊരു ശ്ലോകംകൊണ്ട് ആശാരിമാരെ ഗ്രഹിക്കേണ്ടും പ്രകാരത്തെപ്പറയുന്നു.

കാരുഗ്രാമേ പ്രാക്സ്ഥപതിശ്ച സൂത്ര-
ഗ്രാഹീ തതസ്തക്ഷകവർദ്ധകീ ച
ഗ്രാഹ്യാഃ ക്രമേണൈവ ചതുർവ്വിധേഷു
ശില്പിപ്രവീണേഷു യഥോചിതാസ്തേ. ൯

വ്യാ—കാരുകന്മാർ (ആശാരിമാർ) സ്ഥപതി, സൂത്രഗ്രാഹി, തക്ഷകൻ, വർദ്ധകി ഇങ്ങിനെ നാലുപ്രകാരമാകുന്നു. ശില്പകർമ്മങ്ങളിൽ ഉചിതന്മാരായിരിക്കുന്ന ഇവരിൽവെച്ചു മുമ്പിൽ സ്ഥപതിയേയും, പിന്നെ സൂത്രഗ്രാഹിയേയും, പിന്നെ തക്ഷകനേയും, പിന്നെ വർദ്ധകിയേയും ക്രമേണ അതാതു കർമ്മങ്ങൾക്ക് ഉചിതന്മാരായിരിക്കുന്നവരെ ഗ്രഹിച്ചുകൊള്ളേണ്ടതാകുന്നു.

അവ—ഇനി രണ്ടു ശ്ലോകംകൊണ്ടു കാരുകളുടെ ലക്ഷണങ്ങളെപ്പറയുന്നു.

സർവ്വശാസ്ത്രനിപുണോ ജിതേന്ദ്രിയഃ
സർവ്വദാവ്യവഹിതോഽപ്രമാദവാൻ
കർമ്മഠോഽപ്യവികലോ വിമത്സരോ
ധാർമ്മികഃ സ്ഥപതിരസ്തു സത്യവാക് ൧൦

വ്യാ—സ്ഥപതി, എല്ലാശ്ശാസ്ത്രങ്ങളിലും നിപുണനും, ജിതേന്ദ്രിയനും, എല്ലായ്പ്പോഴും ഗൃഹനിർമ്മാണത്തിങ്കൽ തന്നെ ജാഗ്രതയുള്ളവനും, പ്രമാദമില്ലാതെ എല്ലാകർമ്മങ്ങളും ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവനും, അംഗവൈകല്യവും, മാത്സര്യവും ഇല്ലാത്തവനും, ധാർമ്മികനും, സത്യം പറയുന്നവനും ആയിരിക്കണം.

ജാനീയാൽ സ്ഥാപനാർത്ഥം സ്ഥപതിമഥ ഗുണൈഃ
പ്രായശസ്തേന തുല്യഃ
സൂത്രഗ്രാഹീ സുതോ വാ സ്ഥപതിമതിഗതി-
പ്രേക്ഷകശ്ശിഷ്യകോ വാ

സ്ഥൂലാനാം തക്ഷണാത്തക്ഷക ഇതി കഥിത-
സ്സന്തതം ഹൃഷ്ടചിത്തഃ
ശക്തസ്സ്യാച്ചോപരിഷ്ഠാന്മുഹുരപി വിധിവ-
ദ്വൃദ്ധികൃദ്വർദ്ധകീ സ്യാൽ ൬

വ്യാ— അളന്നു കുറി തറക്കുക, കല്ലിടുക, കട്ടിള, ഉത്തരം മുതലായതു വയ്ക്കുക ഇങ്ങനെയുള്ള കർമ്മങ്ങൾക്ക് അധികാരിയായിരിക്കുന്നവൻ സ്ഥപതിയാകുന്നു. പിന്നെ ഗുണങ്ങളെക്കൊണ്ടു സ്ഥപതിയോടു ഏകദേശം സദൃശനായിരിക്കുന്ന പുത്രനോ സ്ഥപതിയുടെ മനസ്സിന്റെ ഗതിയെ നോക്കുന്ന ശിഷ്യനോ ആയിരിക്കണം സൂത്രഗ്രാഹി. (സൂത്രഗ്രാഹി=സ്ഥപതി നൂലു പിടിക്കുമ്പോൾ അതിന്റെ മറ്റേത്തല പിടിക്കുന്നവൻ). സ്ഥൂലങ്ങളായിരിക്കുന്ന കല്ലു, മരം ഇവയെ വെട്ടി അറുത്തു ചെത്തി ചേലാക്കുന്നവനെ തക്ഷകൻ എന്നു പറയുന്നു. ചെത്തിത്തീർത്തവയെ മേലേ മേലെ വെച്ചു ചേർത്തു ഗൃഹത്തെ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നവൻ വർദ്ധകിയാകുന്നു. അവൻ എപ്പോഴും സന്തുഷ്ടചിത്തനും ശക്തനുമായിരിക്കണം.

അവ— ഗൃഹനിർമ്മാണത്തിൽ ആശാരിമാരുടെ പ്രാധാന്യത്തെപ്പറയുന്നു.

വിനാ സ്ഥപത്യാദിചതുഷ്ടയേന
ഗൃഹാദികർത്തും ന ച ശക്യതേഽസ്മാൽ
പ്രസാദിതൈസ്തൈരഥ വിപ്രവര്യഃ
സുസൂക്ഷ്മധീഃ കാരയതാം ഗൃഹാണി. ൭

വ്യാ— സ്ഥപത്യാദിചതുഷ്ടയം കൂടാതെ ഗൃഹാദികളുണ്ടാക്കുവാൻ കഴിയുന്നതല്ലല്ലൊ. അതുകൊണ്ട് അവരെ പ്രസാദിപ്പിച്ച് അവരെക്കൊണ്ട് അതിസൂക്ഷ്മബുദ്ധിയായിരിക്കുന്ന ബ്രാഹ്മണശ്രേഷ്ഠൻ ഗൃഹാദികളെ ഉണ്ടാക്കിക്കണം.

അവ— ഇനി ഗൃഹനിർമ്മാണത്തിനാരംഭിക്കുമ്പോൾ ചെയ്യേണ്ട പ്രവൃത്തികളെ യഥാക്രമം പറയുന്നു.

തത്ര ക്രമേണ ബഹുധാ ധരണീപരീക്ഷാ-
ദിങ്നിർണ്ണയശ്ശുദ്ധവീഥിപരിഗ്രഹാദ്യ
ധാമ്നാം പ്രമാണവിധിരങ്കണകുട്ടിമാദീ-
ന്യംഗാനി ബാഹ്യവിധയശ്ച തഥാ വിധേയാഃ

വ്യാ—അവിടെ ക്രമത്താലേ പലപ്രകാരത്തിലുള്ള ഭൂപരീക്ഷ, ദിക്കിന്റെ തിരിവുതീർത്തു ശരിയാക്കുക മുതലായവ, ശുദ്ധവീഥിപരിഗ്രഹം, പുരകളുടെ കണക്കുണ്ടാക്കുക, അങ്കണം, അധിഷ്ഠാനം കാലലകരം, തുടങ്ങിയുള്ള അംശങ്ങളെ കല്പിക്കുക, ഗൃഹത്തിന്റെ പുറമേയുള്ള ഉപഗൃഹങ്ങൾ, കിണറു, കുളം, ഗോശാല, പടിപ്പുര മുതലായവയുടെ സ്ഥാനങ്ങളും കണക്കുകളും നിശ്ചയിക്കുക ഇത്യാദികളെല്ലാം ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു.

അവ—ഇനിയൊരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു പറമ്പിന്റെ ലക്ഷണങ്ങളെ പറയുന്നു.

ഗോമത്യഃ ഫലപുഷ്പദുഗ്ദ്ധതരുഭി-
ശ്ചാഢ്യാ സമാ പ്രാക്പ്ലവാ
സ്നിഗ്ദ്ധാ ധീരരവാ പ്രദക്ഷിണജലോ-
പേതാത്മബീജോദ്ഗമാ
സമ്പ്രോക്താ ബഹുപാംസുരക്ഷയജലാ
തുല്യാ ച ശീതോഷ്ണയോഃ
ശ്രേഷ്ഠാ ഭൂരധമാ സമുക്തവിപരീ-
താ മിശ്രിതാ മദ്ധ്യമാ. ൧൪

വ്യാ—പശുക്കളും മനുഷ്യരും കായ്ക്കുന്നതും പൂക്കുന്നതുമായ മരങ്ങളും വള്ളികളുമുള്ളതും, കുന്നും കുഴിയുമില്ലാതെ സമനിരപ്പായിട്ടുള്ളതും, കിഴക്കുഭാഗം താണതും, മിനുമിനുപ്പുള്ളതും, ചവിട്ടിയാൽ ഗംഭീരമായ ഒച്ചയുള്ളതും, വലത്തുകൂടി വെള്ളം ഒഴുകുന്നതും, വിത്തുകൾ വിതച്ചാൽ വേഗത്തിൽ മുളക്കുന്നതും, ഒരേടത്ത് ഒരു കുഴികുഴിച്ച് ആ മണ്ണുകൊണ്ടുതന്നെ കുഴി തൂർത്താൽ മണ്ണു ശേഷിക്കുന്നതും, വേനൽക്കാലത്തു

വെള്ളം വരാത്തതും, വർഷത്തിലും വേനലിലും സുഖമുള്ളതും ആയ പറമ്പു ഗൃഹമുണ്ടാക്കുവാൻ ഉത്തമമാകുന്നു. ഇപ്രകാരത്തെ ഗുണങ്ങൾക്കു വിപരീതമായിട്ടുള്ള ഭൂമി കൊള്ളരുതാത്തതാകുന്നു. ഗുണങ്ങളും ദോഷങ്ങളും മിശ്രമായിട്ടുള്ളതു മദ്ധ്യമമാകുന്നു. ഇങ്ങനെ ഉത്തമാധമമദ്ധ്യമങ്ങളെ അറിഞ്ഞു കൊൾക.

അവ — ഇനി തീരെ വർജ്ജ്യമായ പറമ്പിന്റെ ലക്ഷണങ്ങളെ പറയുന്നു.

വൃത്താർദ്ധേന്ദുനിഭാ ത്രിപഞ്ചരസകോ-
ണാ ശൂലശൂർപ്പാകൃതി-
ർമ്മത്സ്യാനേകപകൂർമ്മപൃഷ്ഠകപിലാ-
വക്ത്രോപമാ മേദിനീ
ഭസ്മാംഗാരതുഷാസ്ഥികേശചിതി വ-
ൽമീകാദിഭിസ്സംയുതാ
വർജ്ജ്യാ മദ്ധ്യനതാ സഗർഭകഫമാ
വിസ്രാ വിദിക്സ്ഥാപി ച. ൧൦

വ്യാ — വൃത്താകൃതിയായും, അർദ്ധചന്ദ്രാകൃതിയായും, മൂന്നോ അഞ്ചോ ആറോ കോണുകളുള്ളതായും, ശൂലം, കൊമ്പുമുറം ഇവയുടെ ആകൃതിയിലുള്ളതായും, മത്സ്യം, ആന, ആമ ഇവയുടെ പുറം പോലെയും, പശുവിന്റെ മുഖം പോലെയും ഇരിക്കുന്നതായും, കിളച്ചുനോക്കിയാൽ വെണ്ണീറു, കരിക്കട്ട, ഉമി, എല്ലു, തലമുടി എന്നിവ കാണുന്നതായും, മരിച്ചവരെ സംസ്കരിച്ച സ്ഥലമായും, വളരെ പുററുകൾ ഉള്ളതായും, നടുഭാഗം താണിരിക്കുന്നതായും, അന്തർഭാഗത്തിൽ പാതാളമുള്ളതായും, മണ്ണിനു ദുർഗ്ഗന്ധമുള്ളതായും, കോണുനോക്കിത്തിരിഞ്ഞിരിക്കുന്നതായും ഉള്ള പറമ്പുകൾ ഗൃഹമുണ്ടാക്കുവാൻ കൊള്ളരുതു്.

അവ — ഇനി ബ്രാഹ്മണാദിജാതിക്രമം അനുസരിച്ചു വിശേഷലക്ഷണങ്ങളെ ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു പറയുന്നു.

വിപ്രാദിക്രമതഃ കുശശരവനദൂ-
ൎവ്വാകാശയുക്താ ഭുവഃ
തുല്യായാമവിതാനസിദ്ധമധുരസാ-
ഷ്ട്യംശാതിദീർഘാ അപി
ശ്വേതാപാടലപീതമേചകരുചാ-
ശ്ചാജ്യാസൃഗന്നാസവാ-
മോദാസ്സ്വാദുകഷായതിക്തകടുകാ
സ്വാദേനചിതാശ്ച സ്മൃതാഃ.

എന്നു

വ്യാ—വളരെ കുശയുള്ളതും, നീളവും വീതിയും സമമായിട്ടുള്ളതും, മണ്ണിന്നു വെളുപ്പുനിറമുള്ളതും, നെയ്യിൻെറ ഗന്ധമുള്ളതും, മധുരരസമുള്ളതും, ആയ ഭൂമി ബ്രാഹ്മണന്നു പുര ചമപ്പാൻ നല്ലതാകുന്നു. ഞമല്ലട്ടമുള്ളതും, വീതിയിൽ എട്ടിലൊന്നു നീളം ഏറിയതും, മണ്ണിന്നു ചുവപ്പുനിറവും, ചോരയുടെ ഗന്ധവും, ചവർപ്പുരസവുമുള്ളതുമായ ഭൂമി ക്ഷത്രിയക്കു നല്ലതാകുന്നു. എല്ലാക്കാലത്തും വളരെ കറുകയുള്ളതും, വീതിയിൽ ആറിലൊന്നു നീളം ഏറിയതും, മണ്ണിന്നു മഞ്ഞനിറവും, ചോറിൻെറ ഗന്ധവും, കയ്പുരസവുമുള്ളതും ആയ ഭൂമി വൈശ്യന്നു പുര പണിയുവാൻ നല്ലതാകുന്നു. ആറുദർഭ വളരെയുള്ളതും, വീതിയിൽ നാലിലൊന്നു നീളം ഏറിയതും, മണ്ണു കറുത്ത നിറത്തോടും, മദ്യത്തിൻെറ ഗന്ധത്തോടും, എരിവുരസത്തോടും, കൂടിയിരിക്കുന്നതുമായ ഭൂമി ശൂദ്രന്നു ഗൃഹമുണ്ടാക്കുവാൻ നല്ലതാകുന്നു. ഇവിടെ വിധിച്ചിരിക്കുന്ന നീളം തെക്കുവടക്കാകുന്നു വേണ്ടതു് എന്നറിഞ്ഞുകൊള്ളണം. അങ്ങനെ പൂർവ്വശാസ്ത്രങ്ങളിൽ വിധിച്ചിട്ടുണ്ടു്.

അവ—ഇനി സങ്കീർണ്ണലക്ഷണങ്ങളായ ഭൂമികൾ ത്യാജ്യം കൊള്ളരുതെന്നും, സന്ദിഗ്ദ്ധലക്ഷണങ്ങളായവയെ പരീക്ഷിച്ചറിയണമെന്നും പറയുന്നു.

സങ്കീർണ്ണരൂപാ വസുധാത്ര വർണ്ണൈ-
ർഗ്ഗന്ധൈ രസൈശ്ചാഖിലവർജ്ജനീയാ

എന്നാമനാലക്ഷിതവർണ്ണചിഹ്നാം
നക്തം പരീക്ഷേത നിമിത്തതശ്ച. ൧൦

വ്യാ—വിപ്രാദിവർണ്ണങ്ങളിൽ ഒരു ജാതിയുടെ ഗുണം, മറെറാരു ജാതിയുടെ നിറം, വേറെ ഒരു ജാതിയുടെ ഗന്ധം, അന്യജാതിയുടെ രസം എന്നിങ്ങിനെ പല ജാതിയുടെയും ലക്ഷണങ്ങൾ മിശ്രമായിട്ടുള്ള ഭൂമി ആർക്കും കൊള്ളരുതു്. എന്നാൽ ഓരോ ജാതിക്കു വിധിച്ചിട്ടുള്ള ഗുണവർണ്ണഗന്ധരസാദിലക്ഷണങ്ങളൊന്നും സ്പഷ്ടമായിട്ടറിവാൻ തരമില്ലാത്ത ഭൂമിയെ രാത്രിയിൽ പരീക്ഷചെയ്തിട്ടും, ശകുനാദികളായ നിമിത്തങ്ങളെ നോക്കിയിട്ടും അറിയേണ്ടതാകുന്നു. മുമ്പിൽ സ്ഥപതിയുടെ ലക്ഷണം പറഞ്ഞേതിൽ, "സർവ്വശാസ്ത്രനിപുണോ ജിതേന്ദ്രിയസ്സർവ്വദാ വ്യവഹിതാപ്രമാദവാൻ" എന്നു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു് ഇങ്ങിനെ പരീക്ഷിപ്പാനും, നിമിത്താദികളെ അറിവാനും സ്ഥപതി യോഗ്യനായിരിക്കണമെന്നുള്ള ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടിയാകുന്നു.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു പരീക്ഷിക്കേണ്ട പ്രകാരങ്ങളെ പറയുന്നു. അവിടെ മുമ്പേതന്നെ അഗ്നിപരീക്ഷയെ പറയുന്നു.

കൃത്വാഥ ഖാതമരഘട്ടം നിധായ ഭൂതധാ-
ന്യം വർദ്ധമാനം മുഖേ
ഭൂതാസിച്യ ഘൃതം ദിശാസു സിതര-
ക്താപീതകൃഷ്ണാ ദശാഃ
വിപ്രാദിക്രമതഃ പ്രദീപ്യ വിധിവ-
ന്നിതേ മുഹൂർത്തേ ജ്വലേ-
ച്ചേദ്ദിക്ഷ്വസ്യ ധരസ്യ തസ്യ സകലാ-
സ്വപിധാസ്യ സ്വമോചിതാ. ൧൧

വ്യാ—പരീക്ഷിപ്പാൻ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്ന ഭൂമിയുടെ മദ്ധ്യത്തിൽ ഒരുകോൽ താഴ്ചയിൽ അത്രയും ചതുരത്തിൽ ഒരു കുഴി കുഴിച്ചു് അതിന്റെ അടി സമനിരപ്പാക്കി മെഴുകിശ്ശുദ്ധി

വരുത്തി പത്മമിട്ടു ഗന്ധപുഷ്പാക്ഷതാദികളെക്കൊണ്ടലങ്കരിച്ച് അതിൻെറ നടുവിൽ നെല്ലുനിറച്ചു ഒരു പുത്തൻകലം വച്ച് അതിന്മേൽ ഒരു ചട്ടി (ചരാവം) വച്ച് അതിൽ നെയ്യ് വീഴ്ത്തി അതിൽ കിഴക്കുദിക്കിൽ വെളുത്ത നൂൽകൊണ്ടും, തെക്കു ചുവന്ന നൂൽകൊണ്ടും, പടിഞ്ഞാറു മഞ്ഞനൂൽകൊണ്ടും, വടക്കു കറുപ്പുനൂൽകൊണ്ടും, ഓരോ തിരിയിടുക. പിന്നെ അതിനെ കിഴക്കു തുടങ്ങി ബ്രാഹ്മണാദിവർണ്ണങ്ങളെ ക്രമത്താലെ സങ്കല്പിച്ചു വിധിപോലെ പൂജിച്ചു കൊളുത്തി ആ കുഴിയെ അടച്ച് ഒരു മുഹൂർത്തകാലം (രണ്ടു നാഴിക) പ്രാർത്ഥിച്ചു പാർത്തിരുന്നിട്ടു തുറന്നു നോക്കുക. അപ്പോൾ കത്തുന്ന തിരി ഏതോ ആ ജാതിക്ക് ആ ഭൂമി നല്ലതാകുന്നു. എല്ലാത്തിരിയും കത്തുന്നുവെങ്കിൽ എല്ലാവർക്കും കൊള്ളാം. എല്ലാം കെട്ടുപോയി എങ്കിൽ ആർക്കും കൊള്ളരുത്.

അവ — ഇനി ജലപരീക്ഷയെ പറയുന്നു.

ശ്വഭ്രാന്തർജ്ജലപൂരിതേത്ര വിധിവൽ
ദ്രോണാദിപുഷ്പം ക്ഷിപേൽ
ശസ്താ തസ്യ ഗതിഃ പ്രദക്ഷിണതയാ
കർത്തുർന്ന ശസ്താന്യഥാ
പുഷ്പേ ദിക്ഷു ച സംസ്ഥിതേ സതി ശുഭം
കോണേഷു ചേന്നിന്ദിതം
ഇത്യേതേത്യാദി ശുഭാശുഭാന്യപി സമീ
ക്ഷ്യാൽ ക്ഷമാം സൂക്ഷ്മധീഃ ഫൻ

വ്യാ — പൂർവ്വശ്ലോകത്തിൽ പറഞ്ഞപോലെ പറമ്പിൻെറ മദ്ധ്യത്തിൽ ഒരു കുഴി കുഴിച്ച് അതിൽ വെള്ളം നിറച്ച് തുമ്പ തുളസി മുതലായ പുഷ്പങ്ങൾ വെള്ളത്തിൽ ഇടുക. എന്നാൽ ആ പുഷ്പങ്ങളുടെ ഗതി പ്രദക്ഷിണമായിട്ടാണെങ്കിൽ ഗൃഹകർത്താവിന്നു ശുഭമാകുന്നു. അപ്രദക്ഷിണമായിട്ടാണെങ്കിൽ അശുഭമാകുന്നു. പുഷ്പം ദിക്കുകളിൽ ചെന്നു നിന്നാൽ ശുഭവും കോണുകളിൽ നിന്നാൽ അശുഭവുമാകുന്നു. ഇങ്ങി

ന്നെ തുടങ്ങിയുള്ള ശുഭാശുഭങ്ങളെ അറിഞ്ഞിട്ടു പിന്നെ കുഴിച്ചുത്തു സമനിരപ്പാക്കണം. ഇവിടെ "ഇത്യാദി ശുഭാശുഭാനി ജ്ഞാത്വാ" എന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതിലെ ആദിശബ്ദം കൊണ്ടും, പരീക്ഷചെയ്യുന്ന സ്ഥപതിയുടെ വിശേഷണമായ് "സൂക്ഷ്മധീഃ" എന്നു പദംകൊണ്ടും, ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രപ്രകാരം ആ ഭൂഗത്തെ ഒരു രാശിചക്രമായിക്കല്പിച്ച് അതിൽ തൽക്കാലത്തെ ഗ്രഹസ്ഥിതി നിർണ്ണയിക്കുകയും, പ്രശ്നത്തിൽ സ്വർണ്ണസ്ഥിതികൊണ്ട് ആരൂഢം നിർണ്ണയിക്കുന്നതുപോലെ പുഷ്പസ്ഥിതികൊണ്ട് ആരൂഢം കല്പിക്കുകയും, പുഷ്പവിന്യാസം ചെയ്യുന്ന സമയത്തുണ്ടാകുന്ന ശകുനാദിനിമിത്തങ്ങളെയും ദീപം, ശ്വാസം മുതലായവയേയും സൂക്ഷിച്ചറിയുകയും ചെയ്തിട്ട് അവയെക്കൊണ്ടു ഗൃഹകർത്താവിന്റെ ഗുണദോഷഫലങ്ങളെ അറിഞ്ഞുകൊള്ളണമെന്നുകൂടി ശാസ്ത്രകാരൻ വിവക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു ഗ്രഹിച്ചിരിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

അവ— ഇങ്ങനെ പരീക്ഷ ചെയ്തു ഭൂപരിഗ്രഹം കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ ഗൃഹം പണിചെയ്യാനുള്ള സ്ഥലത്തെ സമനിരപ്പാക്കുകയും, ശങ്കു നാട്ടി മരിതീർത്തു ദിങ്നിർണ്ണയം ചെയ്യുകയും ചെയ്യാനുള്ള വിധിയെപ്പറയുന്നു.

യന്ത്രേണാവനതാദിനാ ച നിപുണോ
    യദ്വാംബുസമ്പൂരണൈ-
രുർവ്വീം ചാരു സമീകരോത്വഥ ദൃഢൈ-
    ശ്ശങ്കും ച വൃക്ഷാദിഭിഃ
മാർത്താണ്ഡാംഗുലസമ്മിതായതമൃജും
    വൃത്തഞ്ച മൂലാഗ്രയോ-
ർദ്വ്യേകാംഗുലവിസ്തൃതം ച മുകുള-
    പ്രായാഗ്രമാകല്പയേത്. ൨.൧

വ്യാ— വിദഗ്ദ്ധനായവൻ അവനതം (സമരം) മുതലായ യന്ത്രംകൊണ്ടോ വെള്ളം നിറുത്തിയോ ഭൂമിയെ വേണ്ടുംവണ്ണം സമനിരപ്പാക്കിച്ചമക്കണം. പിന്നെ ഉറപ്പുള്ള മരം

അവനതയന്ത്രം
(സമനക്കാരൽ.)

കൊണ്ടോ ആനക്കൊമ്പുകൊണ്ടോ പന്ത്രണ്ടംഗുലം നീളമായി വളവുകൂടാതെ ഉരുണ്ട രണ്ടംഗുലം ചുവട്ടിലും ഒരംഗുലം അഗ്രത്തിലും വിസ്താരമായി അഗ്രം താമരമൊട്ടുപോലെ കൂർത്തിരിക്കുന്ന ഒരു ശങ്കുവിനെ ഉണ്ടാക്കി ആസ്സമഭൂമിയിൽ നാട്ടണം. (ശങ്കു കുറ്റി)

അവ — അങ്ങനെ നാട്ടിയ ശങ്കുവിനെക്കൊണ്ട ദിക്കുതിരിവു തീക്കുവാനുള്ള മാർഗ്ഗത്തെപ്പറയുന്നു.

ശങ്കുർമ്മധ്യഗതോ നിജദ്വിഗുണിത-
വ്യാസാർദ്ധവൃത്തസ്യ യ-
ൽസ്പർശാന്നിർഗ്ഗമനപ്രവേശരചിതൌ
ബിന്ദൂ തു പൂർവ്വാപരൌ
പ്രത്യഗ്ബിന്ദുമപാപരേദ്യുരപി കൃ-
ത്വാ തൽക്രമത്ര്യംശകേ
നേയഃ പ്രാക്തനബിന്ദുരേഷ സമപാ-
ശ്ചാത്ത്യോ ഭവേൽ പൂർവ്വതഃ വ.ഫ

വ്യാ — ശങ്കുവിന്റെ നീളത്തിലിരട്ടി വ്യാസാർദ്ധമായുള്ള ഒരു വൃത്തമദ്ധ്യത്തിങ്കൽ ആശ്ശങ്കു വരുമാറ് ഒരു വൃത്തം വരച്ച് കാലത്തെ നേരം ആശ്ശങ്കുവിന്റെ നിഴൽ പടിഞ്ഞാറെ വൃത്തനേമിയിൽ തട്ടിയേടത്ത് ഒരു അടയാളം തൊടു. അതുപോലെ തന്നെ ഉച്ചതിരിഞ്ഞ് ആ നിഴൽ കിഴക്കോട്ട നീണ്ടു ചെന്നു വൃത്തത്തിന്റെ കിഴക്കെ നേമിയിൽ തട്ടുന്നേടത്തും ഒരു അടയാളമിടു. എന്നാൽ ഈ രണ്ട് അടയാളങ്ങളും ഏകദേശം കിഴക്കും പടിഞ്ഞാറും ഉള്ളവയായിരിക്കും. ഇനി സൂക്ഷ്മം വരുത്തുവാൻ പിറ്റെ ദിവസം കാലത്തും പടിഞ്ഞാറെ വൃത്തനേമിയിൽ നിഴൽ തട്ടുന്നേടത്ത് അടയാളം തൊടു. എന്നിട്ട തലേനാൾ കുറിച്ചതും പിറ്റേനാൾ കുറിച്ചതുമായ രണ്ട് അടയാളങ്ങളുടെ ഇട മൂന്നംശിച്ച തലേനാൾ തൊട്ട അടയാളത്തെ ഒരംശം നീക്കി അവിടെയും ഒരടയാളമിടു. എന്നാൽ ആ അടയാളവും തലേനാൾ കിഴക്കെ വൃത്തനേമിയിൽ

ഇട്ടിരിക്കുന്ന അടയാളവും സൂക്ഷ്മമായ കിഴക്കും പടിഞ്ഞാറും ആയിരിക്കും. അതിനാൽ അവ രണ്ടിലും തട്ടുമാറു കിഴക്കുപടിഞ്ഞാറു് ഒരു രേഖ നീട്ടിവരച്ചാൽ അതു പൂർവ്വാപരരേഖയായി ഭവിക്കും.

ഇങ്ങനെ ശങ്കുവിന്റെ നിഴലിനു വരുന്ന മാറ്റത്തിനു് ഒരു നിയമമുണ്ടു്. ഉത്തരായണത്തിൽ സൂര്യൻ ദിവസംപ്രതി വടക്കോട്ടു നീങ്ങുന്നതിനാൽ നിഴലിന്റെ അഗ്രവും തലേനാളത്തേതിനെക്കാൾ പിറ്റേനാളത്തേതു് അല്പം തെക്കോട്ടു നീങ്ങിയിരിക്കും. ദക്ഷിണായനത്തിൽ അതുപോലെ വടക്കോട്ടും മാറിവരും. അതിനാൽ തലേനാളും പിറ്റേനാളും ഉള്ള ഛായാഗ്രാന്തരത്തിൽ മൂന്നിലൊരുഭാഗം നീക്കുന്നതു, ദക്ഷിണായനത്തിൽ തലേനാളത്തെ അടയാളത്തിൽനിന്നു വടക്കോട്ടും, ഉത്തരായണത്തിൽ തെക്കോട്ടും ആയിരിക്കണം.

ഇനി തലേനാളത്തെയും പിറ്റേനാളത്തെയും *ഛായാഗ്രങ്ങളുടെ അന്തരത്തിൽ മൂന്നൊന്നു നീക്കുവാൻ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതിനും യുക്തിയുണ്ടു്. ഇവിടെ വൃത്തമദ്ധ്യത്തിൽ നിൽക്കുന്ന ശങ്കുവിനു നീളം പന്ത്രണ്ടംഗുലവും വൃത്തത്തിന്റെ വ്യാസാർദ്ധം ഒരു കോലുമാണല്ലോ. അപ്പോൾ ശങ്കുവിന്റെ ഛായക്കു, ശങ്കുവിൽ ഇരട്ടി നീളമുള്ളപ്പോൾമാത്രമേ അതിന്റെ അഗ്രം വൃത്തനേമിയിൽ തട്ടുകയുള്ളുവെന്നു സിദ്ധമാണു്. ഒരു വസ്തുവിന്റെ നിഴലിനു് ആ വസ്തുവിൽ ഇരട്ടി നീളമുണ്ടാകുന്നതു മിക്ക കാലങ്ങളിലും നാലഞ്ചുനാഴിക പുലർന്നപ്പോഴും നാലഞ്ചുനാഴികപ്പകലേയും ആയിരിക്കും. അതിനാൽ കാലത്തും വൈകുന്നേരവും ശങ്കുച്ഛായാഗ്രം വൃത്തനേമിയിൽ തട്ടുന്ന സമയങ്ങൾ തമ്മിൽ ഏതാണ്ടു് ഇരുപത്തുനാഴികയുടെ ഭേദമുണ്ടല്ലോ. അടുത്ത രണ്ടുദിവസങ്ങളിൽ ഒരേസമയത്തെ സൂര്യന്റെ ചലനം എത്രയെന്നു കണ്ടാൽ അതിൽ മൂന്നിലൊരു ഭാഗമാണു് ഒരു ദിവസത്തിന്റെ മൂന്നിലൊന്നായ ഇരുപത്തു

ശങ്കുസ്ഥാപനം
ദിങ്നിർണ്ണയം

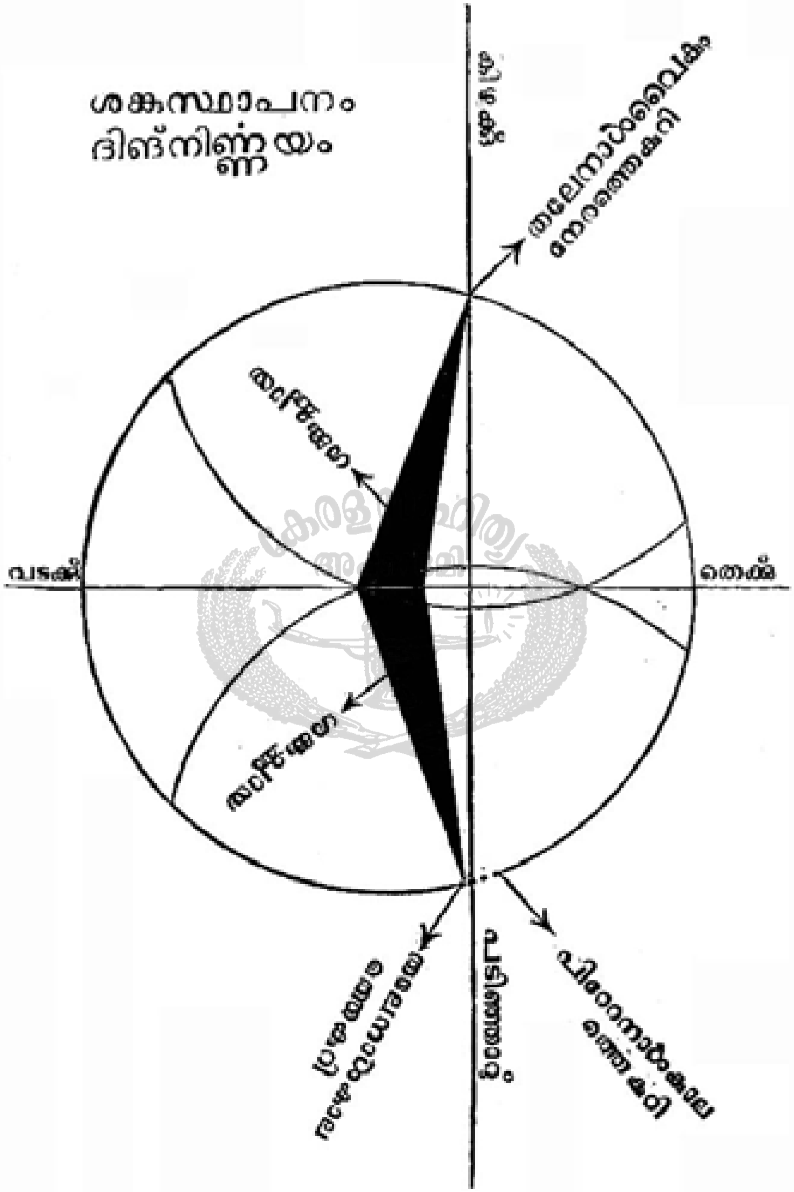

നാഴികക്കണ്ടാകുന്ന വ്യത്യാസമെന്നും കാണാമല്ലൊ. ഇങ്ങിനെ യുക്തികൊണ്ടു കണക്കാക്കീട്ടാണു മൂന്നിലൊന്നു മാററുവാൻ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതെന്നറിഞ്ഞുകൊൾക.

അവ—ഇങ്ങിനെ കിഴക്കുപടിഞ്ഞാറു സൂക്ഷ്മമാക്കീട്ട് ഇനി അതുകൊണ്ടു തെക്കുവടക്കുണ്ടാക്കുവാൻ പറയുന്നു.

പ്രാഗഗ്രമുർവ്യാമഭികല്പ്യ സൂത്രം
സൂത്രാഗ്രവൃത്തദ്വയയോഗജാതം
മത്സ്യം ച, തിര്യക് പരികല്പ്യ കുര്യാൽ
സൂത്രം യമോദഗ്ഗതമസ്യ മദ്ധ്യേ. ൨൨

വ്യാ—ഇങ്ങിനെ കിഴക്കുപടിഞ്ഞാറുണ്ടാക്കിയ സൂത്രത്തെ മദ്ധ്യമാക്കി, ഒന്നു മറേറതിൽ പ്രവേശിച്ചിരിക്കത്തക്കവണ്ണം രണ്ടു വൃത്തങ്ങളെ വരക്കണം. എന്നാൽ നടുവിൽ മത്സ്യാകൃതിയായ ഒരു അടയാളമുണ്ടാകും. ആ മത്സ്യരേഖയുടെ നടുവേ നീളത്തിൽ ഒരു വര വരച്ചാൽ അതു തെക്കുവടക്കു സൂക്ഷ്മമായി ഭവിക്കും.

അവ—ഇനി ബ്രഹ്മയമസൂത്രങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കുവാനും പിന്നെ അവയെക്കൊണ്ടു പറമ്പിനെ നാലായി ഖണ്ഡം തിരിപ്പാനും പറയുന്നു.

സൂത്രം പൂർവ്വാപരാശാവിനിഹിതമുദിതം
ബ്രഹ്മസൂത്രം യമാഖ്യം
യാമ്യോദഗ്ഗാമി ചൈവന്തദിഹ ധരണിതലേ
ഖണ്ഡിതേ സ്യാച്ചതുർദ്ധാ.
സർവ്വേഷാമീശഖണ്ഡം ശുഭമിതി ധനസം-
വർദ്ധനം, മാനുഷാഖ്യം
ദൈവാഖ്യം നൈരൃതാംശം ദ്വയമപി ച ഗൃഹേ
കല്പ്പയേന്നാനവാഖ്യം. ൨൩

വ്യാ—പറമ്പിൻെറ നടുവെ കിഴക്കുപടിഞ്ഞാറുള്ള സൂത്രം ബ്രഹ്മസൂത്രമാകുന്നു. തെക്കുവടക്കുള്ളതു യമസൂത്രം. ഇങ്ങിനെ രണ്ടു സൂത്രങ്ങളെക്കൊണ്ടു പറമ്പു നാലു ഖണ്ഡമാക്കി

യാൽ അവയിൽ ഈശകോണിലെ ഖണ്ഡം എല്ലാവക്കും ഗൃഹമുണ്ടാക്കുവാൻ ശുഭമാകുന്നു. അതു ധനത്തെ വർദ്ധിപ്പിക്കും. ഇതിന്നു മനുഷ്യഖണ്ഡമെന്നു പേർ. നിരൃതികോണിലെ ഖണ്ഡത്തിന്നു ദേവഖണ്ഡമെന്നു പേർ. അതും ഗൃഹം ചമപ്പാൻ നന്ന്.

ആഗ്നേയം സ്യാദ്യമാഖ്യം ത്വിതി ഭുവി ലവ-
ർജ്ജ്യം തഥൈവാസുരം സ്യാ-
ദ്വായവ്യം തദ്വിശാം വാ ക്വചിദഥ നിരൃതി-
ശാനയോസ്തത്ര ഖണ്ഡം
വിസ്തീർണ്ണം ചോച്ചമുച്ചൈഃ പുനരപി ച വിഭേ-
ദ്യൈശപദേ നൈരൃതം ചാ-
പ്യേതസ്മിൻ ഗ്രാഹ്യമൈശം ഗൃഹകരണവിധൌ
ശേഷമന്യം ദ്വിജാദേഃ. വ൪

വ്യാ—അഗ്നികോണിലെ ഖണ്ഡത്തിന്നു യമഖണ്ഡമെന്നു പേർ. അതു മരണത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നതാകുന്നു. വായുകോണിലെ ഖണ്ഡത്തിന് അസുരഖണ്ഡമെന്നു പേർ. അതു വൈശ്യർക്ക് ചിലേടത്തു കൊള്ളാം. പിന്നെ ഖണ്ഡങ്ങൾക്കു വിസ്താരം അധികമുണ്ടെന്നു വരികിൽ ഓരോ ഖണ്ഡങ്ങളെയും പിന്നെയും നാലാക്കി ഖണ്ഡിച്ച് ഈശഖണ്ഡത്തിലെ നിരൃതിഖണ്ഡവും, നിരൃതിഖണ്ഡത്തിലെ ഈശഖണ്ഡവും വിപ്രാദിവർണ്ണങ്ങൾക്കു പുര ചമപ്പാൻ നല്ലതാകുന്നു.

അഥ—ഇനി മജ്ജുസൂത്രങ്ങളെ പറയുന്നു.

ദ്വിപാദിവർണ്ണനിയമേന യമോദഗായ-
മാപേതമധ്യചതുരശ്രമഹീതലേ ഇ
കർണ്ണാധ്വനാ നിരൃതിമാരുതകോണമൂല-
ശൈവാഗ്നലാഗ്രമവസൂത്രയുഗം ഹി മജ്ജൂഃ. വ൦

വ്യാ—ക്ഷത്രിയാദിവർണ്ണങ്ങൾക്കു വിധിച്ചിട്ടുള്ള മുഖായാമത്തെ തെക്കും വടക്കും ഭാഗങ്ങളിൽ ശരാശരി കളഞ്ഞു മദ്ധ്യത്തെ ചതുരശ്രപ്പെടുത്തിയ ഭൂമിയിൽ നിരൃതികോണം

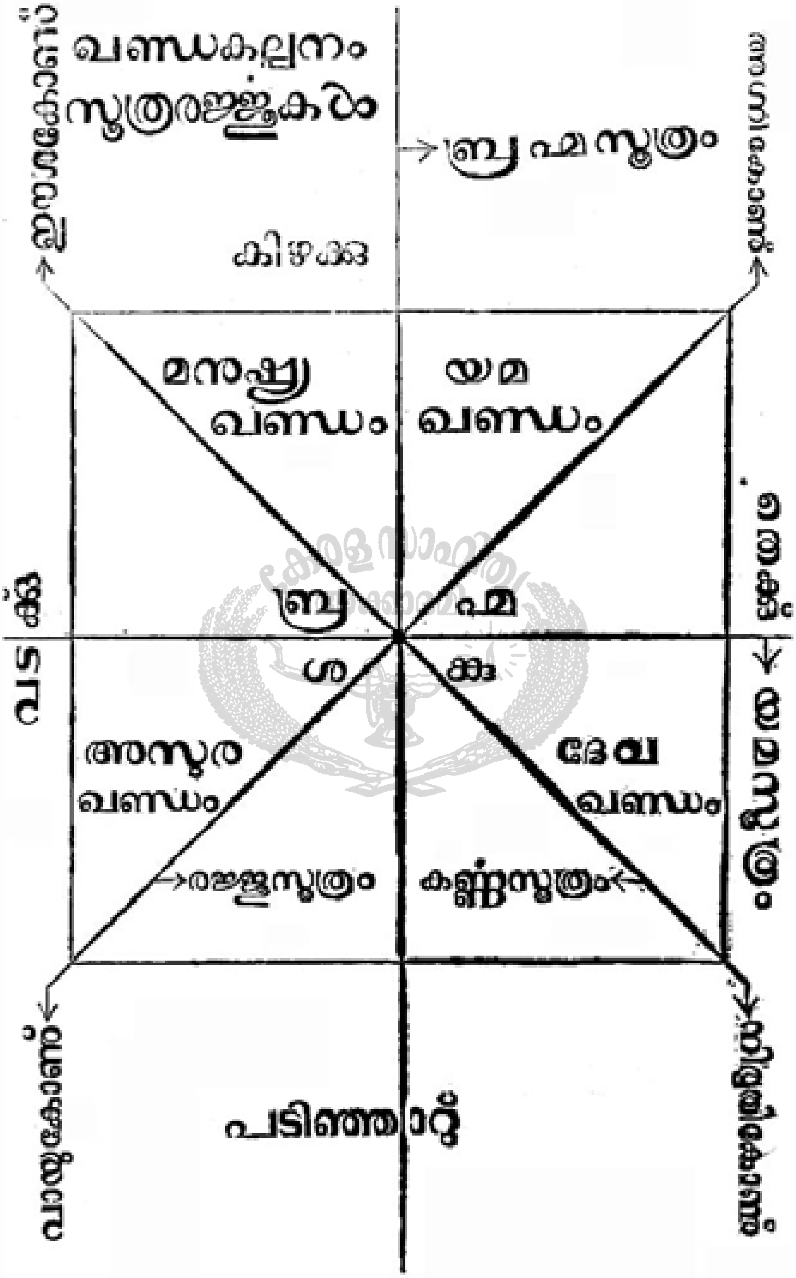
ഖണ്ഡകല്പനം
സൂത്രരജ്ജുകൾ
ബ്രഹ്മസൂത്രം
കിഴക്ക
ഈശാനകോൺ
മനുഷ്യ ഖണ്ഡം
യമ ഖണ്ഡം
ബ്രഹ്മ
ശ
ങ്കു
വടക്ക്
അസുര ഖണ്ഡം
ദേവ ഖണ്ഡം
രജ്ജുസൂത്രം
കർണ്ണസൂത്രം
വായുകോൺ
പടിഞ്ഞാറ്
നിരൃതികോൺ

വായുകോണും മൂലമായിട്ടും ഈശകോണും അഗ്നികോണും അഗ്രമായിട്ടും കൎണ്ണരജ്ജുമായി രണ്ടു സൂത്രങ്ങളുണ്ടാകും. അവയെ രജ്ജുസൂത്രങ്ങളെന്നു പറയും.

അവ—സൂത്രവേധംകൊണ്ടുള്ള ദോഷങ്ങളെ പറയുന്നു.

ക്ഷേത്രേല്പകപാപി മധ്യാങ്കണമപി ച കൃതാ-
ന്തരമല്ല സൂത്രയോഗാൽ
കിഞ്ചിന്നീത്വാ സ്വഗത്യാപി ച ഭവനചതു-
ഷ്കം കൃതം ദൃശ്യതേ ച
ഈശാദ്യൈർ ദ്രവ്യനാശഃ പതിവിരഹമഹാ
കഷ്ടശത്രുപ്രപീഡാഃ
പുത്രാൎത്ഥാഘാതവാതാമയകലഹതയോ
രജ്ജുസൂത്രപ്രവേധേ. വന്നു

കേരള സാഹിത്യ അക്കാദമി

വ്യാ— പറമ്പു ചെറുതാണെങ്കിൽ പറമ്പിന്റെ മധ്യത്തിൽ വരുന്ന ബ്രഹ്മസൂത്രങ്ങളുടെ യോഗത്തിൽനിന്നു് അങ്കണമധ്യത്തെ ഗമനത്തിന്നനുസരിച്ചു് അല്പം നീക്കിയിട്ടും നാലുകെട്ടപും പണിചെയ്യപ്പെട്ടതായി കാണുന്നു. പിന്നെ സൂത്രരജ്ജുക്കളുടെ വേധംകൊണ്ടുള്ള ദോഷങ്ങൾ:— ഈശകോണിലെ രജ്ജുവിന്നു പുരയുടെ സൂത്രംകൊണ്ടു വേധം ഉണ്ടായാൽ ദ്രവ്യനാശവും, കിഴക്കേദിക്കിലെ സൂത്രവേധംകൊണ്ടു ഭൎത്തൃവിരഹവും അഗ്നികോണിലെ രജ്ജുവേധംകൊണ്ടു കഷ്ടരോഗവും തെക്കേ ദിക്കിലെ സൂത്രവേധംകൊണ്ടു ശത്രുപീഡയും, നിരൃതിയിങ്കലെ രജ്ജുവേധംകൊണ്ടു പുത്രനാശവും പടിഞ്ഞാറെ സൂത്രവേധംകൊണ്ടു് അൎത്ഥനാശവും, വായുകോണിലെ രജ്ജുവേധംകൊണ്ടു വാതരോഗവും, വടക്കേ സൂത്രവേധംകൊണ്ടു കലഹാനിയും സംഭവിക്കുന്നതാകുന്നു.

അവ—ഇനിമേലത്തെ ശ്ലോകംകൊണ്ടു സൂത്രരജ്ജുക്കളുടെ വൎണ്ണത്തെപ്പറയുന്നു.

അഷ്ടാങ്കദിഗ്വർഗ്ഗപദൈഃ ക്രമേണ
ക്ഷേത്രേ കൃതേത്രൈകപദസ്യ ഭാഗൈഃ
നൃപാങ്കനാഗപ്രമിതൈസ്സ വിദ്യാൽ
സൂത്രസ്യ രജ്ജ്വാശ്ച തതിപ്രമാണം. ൨൧

വ്യാ — പറമ്പിനെ അറുപത്തിനാലോ എൺപത്തൊന്നോ ഒരുനൂറോ ഏതെങ്കിലും ഒരു പ്രകാരത്തിലുള്ള പദങ്ങളാക്കിക്കല്പിച്ചാൽ, അറുപത്തിനാലാണെങ്കിൽ ഒരു പദത്തിന്റെ പതിനാറാലൊന്നുകൊണ്ടും, എൺപത്തൊന്നാണെങ്കിൽ ഒരു പദത്തിന്റെ പന്ത്രണ്ടാലൊന്നുകൊണ്ടും, ഒരുനൂറാണെങ്കിൽ ഒരു പദത്തിന്റെ എട്ടിലൊന്നുകൊണ്ടും രജ്ജുക്കളുടെയും സൂത്രങ്ങളുടെയും വിസ്താരം കല്പിക്കണം.

അവ — പറമ്പിന്റെയും ഗൃഹത്തിന്റെയും സൂത്രവേധം പറഞ്ഞപ്പോൾ പ്രകൃതവശാൽ ഗൃഹോപഗൃഹാദികളുടെ അന്യോന്യവേധത്തെയും വർജ്ജിക്കേണ്ടതാണെന്നു പറയുന്നു.

സമസ്തഗേഹാങ്കണകൂപവാപീ-
ചോരാദിമധ്യസ്ഥിതസൂത്രവേധഃ
മിഥസ്സമസ്തേഷ്വപി വർജ്ജനീയോ
രജ്ജ്വാശ്ച കോണാലയകർണ്ണയോശ്ച. ൨൨

വ്യാ — നാലുപുരകൾക്കു പുറമേയുള്ള ഗോശാല മുതലായ ഉപഗൃഹങ്ങളുടെയും, അങ്കണം, കിണറു, കുളം, ചോരങ്ങൾ, മുതലായവറ്റിന്റെയും, മധ്യസൂത്രങ്ങളും, രജ്ജുക്കളും, കോൺഗൃഹങ്ങളുടെ കർണ്ണങ്ങളും അന്യോന്യം വേധിക്കുന്നതിനെ വർജ്ജിക്കണം.

അവ — ഇനി രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ടു പുരയുടെ ഇന്നിന്ന ഭാഗങ്ങളിൽ ഇന്നിന്ന വൃക്ഷങ്ങൾ ശുഭാശുഭങ്ങളെ ചെയ്യുമെന്നു പറയുന്നു.

പൂർവ്വസ്യാം ബകുളോ വടശ്ച ശുഭദോ-
ഽവാച്യാം തഥോദുംബര-
ശ്ചിഞ്ചാ ചാംബുപതൌ തു പിപ്പലതരു-
സ്സപ്തച്ഛദോഽപി സ്മൃതഃ
കൌബേര്യാം ദിശി നാഗസംജ്ഞിതതരുഃ
പ്ലക്ഷശ്ച സംശോഭനാഃ
പ്രാച്യാദൌ പനസഃ ക്രമാൽ ക്രമുകകേ-
രാമ്രാശ്ച സർവ്വത്ര ച. ൨൯

വ്യാ—ഗൃഹത്തിന്റെ കിഴക്കുപുറത്തു് എരിഞ്ഞിയും പേരാലും, തെക്കുപുറത്തു് അത്തിയും പുളിയും, പടിഞ്ഞാറു് അരയാലും പാലയും, വടക്കു നാഗമരവും ഇത്തിയും, ശുഭപ്രദങ്ങളാകുന്നു. പിന്നെ കിഴക്കുതുടങ്ങി നാലുദിക്കിലും ക്രമേണ പ്ലാവു്, കമുങ്ങു്, തെങ്ങു്, മാവു് ഇവകൾ ശോഭനങ്ങൾ. ഇവ നാലും എല്ലാദിക്കുകളിലും കൊള്ളരുതായ്കയുമില്ല.

അശ്വത്ഥോഽഗ്നിഭയം കരോതി ബാധയാ
പ്ലക്ഷഃ പ്രമാദപ്രദോ
ന്യഗ്രോധഃ പരശസ്ത്രപാതമുദര-
വ്യാധിം തഥോദുംബരഃ
സംപ്രോക്താ പ്രതിദിക്സ്ഥിതാസ്ത്വപി ച തേ-
പ്യന്യേ സ്വതന്ത്രാത്മകാ-
ശ്ശസ്ത്യാ മന്ദിരതസ്ത്രിരുച്ഛ്രയയുഗസീ-
മാത്യന്തരസ്ഥാ യദി. ൩൦

വ്യാ—അതാതിന്നു ചൊല്ലപ്പെട്ട ദിക്കിന്റെ മറുദിക്കിൽ നിന്നാൽ മേൽപറഞ്ഞ വൃക്ഷങ്ങളിൽ, അരയാൽ അഗ്നിഭയത്തെയും, ഇത്തി പ്രമാദത്തെയും, പേരാൽ ശത്രുക്കളുടെ ആയുധംകൊണ്ടു മുറിപ്പെടുവാനുള്ള സംഗതിയെയും, അത്തി ഉദരവ്യാധിയെയും ഉണ്ടാക്കും. ഈ വൃക്ഷങ്ങളോ അല്ലെങ്കിൽ വേറെ വല്ല വൃക്ഷങ്ങളോ—അവ, പൊന്നുകായ്ക്കുന്നവതന്നെ ആയിരുന്നാലും— ഗൃഹത്തിങ്കൽനിന്നു വൃക്ഷത്തിന്റെ പൊ

കത്തിൽ ഇരട്ടി ദൂരത്തെല്ലാം നിൽക്കുന്നതെങ്കിൽ മുറിച്ചുകളയേണ്ടതാകുന്നു ('സ്വവസ്ത്രാത്മകജാൻ' എന്ന പാഠത്തിന് ഉടമസ്ഥനു വളരെ ധനലാഭമുണ്ടാകുന്നതു് എന്നോ അൎത്ഥമുള്ളു.)

അവ — ഇനി എവിടെ നിന്നാലും നന്നായിട്ടുള്ള ചില വൃക്ഷാദികളെപ്പറയുന്നു.

ശസ്താ മന്ദിരപാൎശ്വപൃഷ്ഠദിശി തു
ശ്രീവൃക്ഷവില്വാഭയാ
വ്യാധിഘ്നാമലകീസുരദ്രുമപലാശ
ശ്ചാശോകമാലേയകാഃ
പുന്നാഗാസനചമ്പകാശ്ച ഖദിര-
സ്തദ്വൽ കദല്യാദയോ
യൂഥീമാലതിമല്ലികാദിലതികാ-
സ്സൎവ്വത്ര സംശോഭനാഃ. മ. പ്ര

വ്യാ — കമിഴ്, കൂവളം, കടുക്കമരം, കൊന്ന, നെല്ലി, ദേവതാരം, അശോകം, ചന്ദനം, പുന്ന, വേങ്ങ, ചമ്പകം, കരിങ്ങാലി ഇവക മരങ്ങൾ ഗൃഹത്തിന്റെ ഇടത്തും വലത്തും പിന്നിലും നിൽക്കുന്നതു നല്ലതാകുന്നു. അതുപോലെ വാഴ, വഴുതിന, ചേന, ചേമ്പു മുതലായ സസ്യങ്ങളും, ഉഴുന്നു, പയറു, കടല, കോതമ്പു, മുത്താറി, കമ്പം, ചോളം, വരക മുതലായ ധാന്യങ്ങളും, മുല്ല, പിച്ചകം മുതലായ പുഷ്പലതകളും ഗൃഹത്തിന്റെ എല്ലാ ഭാഗങ്ങളിലും ശോഭനങ്ങളാകുന്നു.

അവ — ഇനിയൊരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു വൃക്ഷങ്ങളുടെ ജാതി തിരിച്ചു്, അവയെ ഗൃഹത്തിന്റെ പുറത്തു് ഏതേതു കക്ഷ്യകളിലാണു നിറുത്തേണ്ടതെന്നു പറയുന്നു.

അന്തസ്സാരാസ്തു വൃക്ഷാഃ പനസതരുമുഖാ-
സ്സൎവ്വസാരാശ്ച ചിഞ്ചാ-
ശാകാദ്യാസ്ത്വാലകേരക്രമുകയവഫലാ-
ദ്യാ ബഹിസ്സാരവൃക്ഷാഃ

നിസ്സാരാശ്ശിഗ്രുസപ്തച്ഛദമുരുകതരവഃ
കിംശുകാദ്യാശ്ച കാഷ്ഠാ-
ന്ത്യേഷ്വപാള്യാം മദ്ധ്യഭാഗേ ബഹിരപി ച തത-
സ്സർവ്വസാരാസ്തതോന്യേ. ൩൨

വ്യാ—പുലാവ്, അയിനി മുതലായ മരങ്ങൾ അന്തസ്സാരങ്ങൾ (ഉള്ളിൽ കാതലുള്ളവ) ആകുന്നു. വാളൻപുളി, തേക്ക മുതലായവ സർവ്വസാരങ്ങൾ (എല്ലാഭാഗത്തും ഉറപ്പുള്ളവ) ആകുന്നു. കരിമ്പന, തെങ്ങ്, കമുങ്ങ്, മുള മുതലായവ ബഹിസ്സാരങ്ങൾ (പുറമെ കാതൽ=കാട്ട്-ഉള്ളവ) ആകുന്നു. മുരിങ്ങ, പാല, വാക, മുരുക്ക്, പൂള മുതലായവ നിസ്സാരങ്ങൾ (കാതൽ=ഉറപ്പ് ഇല്ലാത്തവ) ആകുന്നു. ഇവയിൽവച്ച് ആദ്യം പറഞ്ഞ അന്തസ്സാരവൃക്ഷങ്ങൾ പുരയും വേലിയും തമ്മിലുള്ള അകലത്തിന്റെ മദ്ധ്യഭാഗത്തും, സർവ്വസാരങ്ങൾ അതിന്നു പുറത്തും, ബഹിസ്സാരങ്ങൾ അതിന്നു പുറത്തും ആയിരിക്കണം. നിസ്സാരങ്ങൾ എല്ലാററിന്നും പുറത്തായിരിക്കേണമെന്നു സിദ്ധമാണല്ലൊ. എന്നാൽ സർവ്വസാരങ്ങളെ അന്തസ്സാരങ്ങളെക്കാൾ പുറത്തു നില്ക്കേണ്ടതാണെന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതു്, അവറ്റക്കു് ഉറപ്പു കുറവായിട്ടല്ല; അവ മഹാവൃക്ഷങ്ങളാകകൊണ്ടാണെന്നു വിചാരിക്കണം.

അവ—കുടിയിരുപ്പു പറമ്പിൽ ഒരേടത്തും നിറുത്തുവാൻ കൊള്ളരുതാത്തവയും, പുരയ്ക്കടുത്തു കൊള്ളരുതാത്തവയും ആയ വൃക്ഷങ്ങളെപ്പറയുന്നു.

കാരസ്കരാഖ്യകണ്ടകിദ്രു-
ശ്ലേഷ്മാന്തകാക്ഷദ്രുമപീലുനിംബാഃ
പൈശാചവൃക്ഷസ്നുഹിഭേദഹരിദ്രൂഃ
സർവ്വത്ര നേഷ്ടാ അപി ശിഗ്രുരന്ത്യഃ. ൩൩

വ്യാ—കാഞ്ഞിരം, ചേര്, വയ്യങ്കതവ്, നറുവരി, താന്നി, ഉക, വേപ്പ്, പൊടക്കാവള്ളി, കള്ളി, എരുമക്കള്ളി, ഇ

വ പുരപണിയുന്ന പറമ്പിൽ എന്നും കൊള്ളരുതു്. മുരിങ്ങ പുരക്കു് അടുത്തും കൊള്ളരുതു്.

അവ — ഇനിയൊരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു പറമ്പിന്റെ ഉച്ചനീചത്വങ്ങളാലുണ്ടാകുന്ന ഗുണദോഷങ്ങളെപ്പറയുന്നു.

ഇന്ദ്രാംശോച്ചനതാവനിസ്തുരിതരാ-
ശാശ്യുന്നതാഗ്നേയ ക്രമാൽ
ഗോവഹ്ന്യന്തകഭൂതവാരിഗണഭൂ-
ന്മാതംഗധാന്യാഹ്വയാഃ
വീഥ്യോऽത്ര ക്രമശോഖിലവൃദ്ധിധനഹാ-
ന്യന്തൎത്ഥഹാനിപ്രദാഃ
ദാരിദ്ര്യാത്മജഹാനിവിത്തസുഖദാ
വ്യസ്തം ഫലം വ്യത്യയേ. നൂ.റ്

വ്യാ — കിഴക്കു താണു പടിഞ്ഞാറു് ഉയൎന്ന പറമ്പിനു 'ഗോ'വീഥിയെന്നു പേർ. അവിടെ പുര പണിയിച്ചാൽ എല്ലാസ്സമ്പത്തുകളും വൎദ്ധിച്ചിരിക്കും. അഗ്നികോണു താണു വായുകോണു് ഉയൎന്നിരുന്നാൽ ആ ഭൂമിക്കു് 'അഗ്നി'വീഥിയെന്നു പേർ. ധനനാശം ഫലം. തെക്കു താണു വടക്കുയൎന്നിരുന്നാൽ 'യമ'വീഥിയെന്നു പേർ. അതിനു മരണം ഫലം. നിരൃതികോണു താണു് ഈശാനകോണു് ഉയൎന്നിരുന്നാൽ 'ഭൂത'വീഥിയെന്നു പേർ. ധനനാശം ഫലം. പടിഞ്ഞാറു താണു കിഴക്കുയൎന്നിരുന്നാൽ 'ജല'വീഥിയെന്നു പേർ. ദാരിദ്ര്യം ഫലം. വായുകോണു താണു് അഗ്നികോണുയൎന്നാൽ 'സൎപ്പ്' വീഥി. പുത്രനാശം ഫലം. വടക്കു താണു തെക്കു് ഉയൎന്നിരുന്നാൽ 'ഗജ'വീഥിഎന്നു പേർ. ധനവൃദ്ധി ഫലം. ഈശകോണു താണു നിരൃതികോണു് ഉയൎന്നാൽ 'ധാന്യ'വീഥിയെന്നു പേർ. സൌഖ്യം ഫലം ഇതിനു വിപരീതമായിരുന്നാൽ വിപരീതം ഫലം.

അവ — ഇനി പുരപണിയുന്നതിനടുത്തു ദേവാലയങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നാൽ അവയിലെ മൂൎത്തിഭേദം അനുസരിച്ചുള്ള ഗുണദോഷങ്ങളെപ്പറയുന്നു.

വാമേ പാൎശ്വേ ച പൃഷ്ഠേ മുരദനുജരിപോ-
ൎദ്ദക്ഷിണേഽപ്യുഗ്രഭാഗേ
കാലാരാതേശ്ച കാള്യാസ്തദിതരവിബുധ-
സ്യാഖിലസ്യോഗ്രമൂൎത്തേഃ
നിമ്നസ്ഥാനസ്ഥിതാൎത്ഥസ്യ ച ധരണിതലേ
മാനവാനാം നിവാസ-
ശ്ചാത്യന്താനൎത്ഥദസ്സ്യാദിഹ തദിതരദി-
ക്ഷു സ്ഥിതിശ്ശോഭനൈവ.

വ്യാ—വിഷ്ണുവിൻെറ എടത്തുഭാഗത്തും പിന്നിലും, ശിവൻ ഭദ്രകാളി മുതലായ എല്ലാം ഉഗ്രമൂൎത്തികളുടെയും, താണ സ്ഥലത്തിരിക്കുന്ന ശാസ്താവിൻെറയും വലത്തുഭാഗത്തും മുമ്പിലും, ഉള്ള ഭൂമിയിൽ പുരപണിയിച്ചു താമസിക്കുന്നവൎക്ക് അത്യന്തം അനൎത്ഥങ്ങൾ സംഭവിക്കും. മേൽപറഞ്ഞതിന്നു വിപരീതമായ ദിക്കുകളിൽ ഗൃഹനിൎമ്മാണംചെയ്താൽ ശോഭനം തന്നെ.

അവ — ഗൃഹനിൎമ്മാണത്തിന്നു കൊള്ളരുതാത്ത ചില പ്രദേശങ്ങളെയും മറ്റും പറയുന്നു.

വ്രീഹിക്ഷേത്രാദിദേവാലയജലധിനദീ-
താപസാഗാരഗോഷ്ഠ-
ഗ്രാവാദീനാമതീവാന്തികമപകുരുതേ
നൈകധാ മന്ദിരേഷു
ദേവാഗാരാന്തരാണാമതിസ്രുതമിദം
കിഞ്ചിദൂനം സമം വാ
തസ്മാദ്ദ്യുന്നതം ച ദ്വിതലവിധിമതി-
വാന്തികേ നേഷ്യതേ ൩.

വ്യാ—നെൽവയൽ, ദേവാലയം, സമുദ്രം, നദി, ഋഷ്യാശ്രമം, ഗോശാല, പൎവ്വതം (അല്ലെങ്കിൽ വലിയ പാറ) എന്നിവയുടെ ഏററവും അടുത്തു പുരപണിതാൽ പലപ്രകാരം അനൎത്ഥങ്ങളുണ്ടാകും. ദേവാലയത്തോട് അധികം അ

ട്ടത്താണെങ്കിൽ, ദേവാലയത്തേക്കാൾ ഉയരം കുറച്ചോ സമമായിട്ടോ മാത്രമേ മനുഷ്യാലയം പണിയിക്കാവൂ. കുറഞ്ഞിരിക്കുന്നതാണ് അധികം നല്ലതു്. ദേവാലയത്തെക്കാൾ ഉയരമേറീട്ടോ മാളികയായിട്ടോ പണിചെയ്യിക്കുന്നതു് ഒട്ടും നന്നല്ല.

അവ — പറമ്പിന്റെ ഉച്ചനീചതകളെക്കൊണ്ടുള്ള ഗുണദോഷങ്ങളെ "ഇന്ദ്രാശാദിനതം" എന്ന ശ്ലോകംകൊണ്ടു പറഞ്ഞുവല്ലോ. ഇനി ഗുണഫലം എത്രകാലം നിലനിൽക്കുമെന്നു പറയുന്നു.

മദ്ധ്യോച്ചായാം ധരിത്ര്യാം പ്രഥമമഥ ഗൃഹേ
കല്പിതേ സ്യാദ്ദശാബ്ദം
വൃദ്ധിഃ പ്രാഗുന്നതായാമപി ഹുതവഹയാ-
മ്യോന്നതായാം ശതാബ്ദം
സാഹസ്രാബ്ദം നിരൃത്യുന്നതധരണിതലേ
വാരുണേ ചേത്തദർദ്ധം
ശേഷാസ്വപ്യഷ്ടവർഷാണ്യുത്തര ഉപരി നിജോ-
ക്താനുരൂപം ഫലം സ്യാൽ. ൩൧

വ്യാ — നടുവും കിഴക്കും ഉയർന്ന പറമ്പിൽ പുര പണിതാൽ ആദ്യം പത്തുകൊല്ലത്തേക്കു വർദ്ധനയുണ്ടാകും. അഗ്നികോണും തെക്കുഭാഗവും ഉയർന്ന പറമ്പിൽ നൂറുകൊല്ലത്തേക്കും, നിരൃതികോണ് ഉയർന്ന പറമ്പിൽ ആയിരം കൊല്ലത്തേക്കും, പടിഞ്ഞാറുഭാഗം ഉയർന്ന പറമ്പിൽ അഞ്ഞൂറു കൊല്ലത്തേക്കും, വായുകോണുയർന്ന പറമ്പിൽ പന്തിരാണ്ടേക്കും, വടക്കുഭാഗം ഉയർന്ന പറമ്പിൽ എട്ടുകൊല്ലത്തേക്കും, ഈശാനകോണുയർന്നതിൽ നൂറുകൊല്ലത്തേക്കും, അഭിവൃദ്ധിയുണ്ടാകും. അതിനുമേൽ "ഇന്ദ്രാശാദി" എന്ന ശ്ലോകത്തിൽ അതാതിനു പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഫലങ്ങൾ തന്നെ എന്നു ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക.

അവ — ഇനി ബ്രാഹ്മണാദിവർണ്ണഭേദമനുസരിച്ചു, ഭൂമി

യുടെ ചില ഭാഗങ്ങളിലെ ഉയർച്ചതാഴ്ചകളെക്കൊണ്ടും, ചി
ല പ്രത്യേകവൃക്ഷങ്ങളെക്കൊണ്ടും ശ്രേഷ്ഠതാഭേദങ്ങളെ
പറയുന്നു.

വിപ്രാണാം ശ്വേതവർണ്ണാ ഘൃതസുരഭിരിയം
ഉദങ്മാനയുക്താ ശ്രീമാൻ
പ്രാക്പ്രാഗ്ദിങ്മാ വാമരക്തോ ലക്ഷണാഢ്യാ
ഉക്താ ക്ഷത്രിയാണാം
പ്രാക്പ്രത്യഗ്ഭ്യാം വൈശ്യാനാം
ഉത്ക്രോശം, പാണിജാനാം
പൂർവ്വാവന്യാ വാപി സാധ്വീ, ന തദ്വദോദീചീ
പാത്രേഷു സർവ്വേഷ്യം ഭാ

ഷ്യാ— കിഴക്കുതാണും, വടക്കുതാണും, ചതുരമുള്ളതാ
യുമിരിക്കുന്ന ഭൂമി ബ്രാഹ്മണർക്കാകുന്നു. കിഴക്കു താണും, പടി
ഞ്ഞാറുയർന്നും, ആയാമമുള്ളതായുമിരിക്കുന്ന പറമ്പു ക്ഷത്രിയ
ർക്കു കൊള്ളാം. കിഴക്കുയർന്നു പടിഞ്ഞാറു താണും പരപ്പു
ള്ളതായ ഭൂമി വൈശ്യർക്കു കൊള്ളാം. ചതുരമല്ലെങ്കിൽ
വൈശ്യനു പറഞ്ഞപോലെയുള്ള ഭൂമിയും, തെക്കു താണ ഭൂ
മിയും ശൂദ്രർക്കു കൊള്ളാം. തെക്കു താണ ഭൂമി ഒരുത്തർക്കും കൊള്ള
രുതെന്നും പക്ഷമുണ്ട്.

ഭാഷ— പറമ്പിൻെറ ലക്ഷണങ്ങളെയും ഗുണദോഷങ്ങ
ളേയും പറഞ്ഞിട്ട് ഇനി മനസ്ഥാനങ്ങളെ പറയുന്നു.

ശിംബിസ്ഥാഖ്യതിലൈർവ്വയോരഗതി
പ്രോക്തൈതാദൃശവേദിഭി-
ക്ഷേത്രാദ്യൈർഗ്ഗുണലക്ഷണൈരപി മതൈഃ
പ്രോക്തോപി തത്സ്ഥിത്യഃ
തദ്യോഗം കരകിഷ്കുകമനിലമാ-
ത്മൃത്യാദിസംഖ്യാകരോ
മാനുഷ്യസ്യ കരൈർവ്വിബാഹുഭിരതോ-
മേയാഗ്രിസംമാന്യതഃ

ഭാ—

വ്യാ—കൊച്ചലിൽ ഇരിക്കുന്ന എട്ട് എണ്മണികളുടെ ഇടക്ക് ഒരു യവത്തിന്റെ വിസ്താരമാകുന്നു (യവം=തോര) എട്ടു യവം കൂടിയതു മാത്രാംഗുലം. പന്ത്രണ്ട് അംഗുലം കൂടിയതു വിതസ്തി. വിതസ്തി രണ്ടു കൂടിയതു് ഒരു കോൽ. അതിനെ കരം, കിഷ്കു, അരത്നി, ഭുജം, ദോസ്സ്, മുഷ്ടി, ഹസ്തം ഇത്യാദി പേരുകളോടുകൂടിയതായി പറയുന്നു. ഈ കോലുകൾ നാലു കൂടിയതു് ഒരു ദണ്ഡാകുന്നു. ഈ ദണ്ഡിനെ മനുഷ്യാലയത്തിൽ സാമാന്യേന അംഗീകരിക്കുന്നു ഈ വിഷയത്തിൽ 'ശാരദാതിലകം' എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ താഴെ കാണിക്കുംപ്രകാരം പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. "കർത്തുർദ്ദക്ഷിണഹസ്തസ്യ മധ്യമാംഗുലിപർവ്വണഃ മധ്യസ്യ ദീർഘമാനേന മാത്രാംഗുലമുദീരിതം" എന്ന്.

അവ—ഇനി കോലുകളുടെ ഭേദങ്ങളേയും, ഉപയോഗഭേദങ്ങളേയും പറയുന്നു.

മാത്രാംഗുല്യംഗുലിപഞ്ചവിംശതിമിതം
    മാനം വിമാനേ സ്മൃതം
പ്രാജാപത്യമഥോ ധനുർഗ്രഹമിതി
    പ്രോക്തം ത്രിമാത്രാന്വിതം
ഗ്രാമാദേരിദമേവമാനമുദിതം
    വാസ്ത്വാദൗ ധനുർമ്മുഷ്ടികം
മാത്രാഖ്യാംഗുലകൈശ്ച കുത്രചിദഥോ
    ഷഡ്വിംശതിപ്രാന്തികൈഃ ൪൦

വ്യാ—മാത്രാംഗുലം ഇരുപത്തഞ്ചു കൂടിയ കോലിന്നു 'പ്രാജാപത്യം' എന്നു പേർ. ഇതു വിമാനമളപ്പാൻ വേണ്ടതാകുന്നു. ഇരുപത്തേഴംഗുലം കൂടിയ കോലിന്നു 'ധനുർഗ്രഹം' എന്നു പേർ. ഇതു ഗ്രാമാദികളെ അളപ്പാൻ ഉപയോഗിക്കുന്നു. ഇരുപത്താറുമാത്രാംഗുലം കൂടിയാൽ ആ കോലു 'ധനുർമ്മുഷ്ടികം' എന്ന പേരോടുകൂടിയതും, ചിലേടത്തു പറമ്പളപ്പാൻ ഉപയോഗിക്കുന്നതുമാകുന്നു.

ഷൾ സപ്താഷ്ടയവൈഃ ക്രമാദധമമ-
ദ്ധ്യോൽകൃഷ്ട ത്രയോംഗുലോ-
ദ്ദേശ്യേന ച മാനമത്ര കഥചിൽ
സമ്പാദിതം ദൃശ്യതേ
ഹസ്തേനൈവ ഗൃഹാദ്യമംഗുലവശൈ-
ശ്ശയ്യാപീഠി സ്യാദ്യവൈ-
ർദ്ദണ്ഡോയഷ്ടിരിതി സ്മൃതോഽഷ്ടഗുണിതോ
ദണ്ഡോഽത്ര രജ്ജുഃ സ്മൃതഃ. ൪൧

വ്യാ—ആറ്, ഏഴ്, എട്ട്, തോരം കൂടിയാൽ ക്രമത്താലെ അധമമദ്ധ്യമോത്തമങ്ങളായിരിക്കുന്ന അംഗുലങ്ങൾ ഭവിക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെയുള്ള അംഗുലങ്ങളെക്കൊണ്ടും മുൻപറഞ്ഞ പ്രകാരം കോലുകളും ദണ്ഡുകളും ഉപയോഗിച്ചിലേടത്തു് അളന്നുവന്നതായി കാണപ്പെടുന്നു. ഗൃഹം മുതലായവ കോലുകൊണ്ടുതന്നെ അളക്കേണ്ടവയാകുന്നു. ചിലേടത്തു് ഉത്തമങ്ങളായ അംഗുലങ്ങളെക്കൊണ്ടും, നിർവ്വാഹമില്ലാതെ വന്നാൽ യവങ്ങളെക്കൊണ്ടും അളന്നുകാണുന്നു. നാലുകോലു കൂടിയ ദണ്ഡിനു 'യഷ്ടി'യെന്നും, എട്ടു ദണ്ഡു കൂടിയതിനു 'രജ്ജു'വെന്നും പേർ പറയുന്നു.

അവ—ഇനി മേയങ്ങളായ വസ്തുക്കളെ അനുസരിച്ചു മാനസാധനങ്ങളെ വിധിക്കുന്നു.

താലാദ്യൈഃ പ്രതിമാദികം ചലു യവൈ-
ർമ്മേയം ച ശൂലാദികം
വസ്ത്രപ്രാവരണാംശുകാദി പരിമേ-
യം സ്യാദ് വിതസ്ത്യാ തഥാ
ശസ്ത്രാദ്യം തദനാദികാംഗുലിയുഗേ-
നൈവം ച തദ്ധ്യാ സതോ
ഭൂഷ്യ്ര യാനതികാദ്യനാദികമനു
ർക്ഷേത്രഞ്ച ധാതുജ്ഞായോനിശ്ച. ൪൨

വ്യാ — പ്രതിമ, കിരീടം, പത്മം, എന്നിത്യാദികളെ താലം അംഗുലം എന്നിവകൊണ്ടും, ഭൂഷണാദികളെ യവങ്ങളെക്കൊണ്ടും, വസ്ത്രം, പുതപ്പ്, പട്ട മുതലായവകളെ വിതസ്തി (മുഴം) കൊണ്ടും, ശയ്യാദികളെ മാത്രാവിരലിന്റെ വിസ്താരം മൂന്നു കൂട്ടിയതുകൊണ്ടും, യജ്ഞോപകരണങ്ങളായ സ്രുവം ജുഹൂ എന്നിവയേയും ചമത മുതലായവയേയും യജമാനന്റെ മുഷ്ടികൊണ്ടും അളക്കണം. പിന്നെ ഇന്ന യോനി വേണമെന്നു പ്രത്യേകം വിധിച്ചിട്ടില്ലാത്തേടത്തെല്ലാം ധ്വജയോനി വേണം.

അവ — ഇവിടെ യോനിയെപ്പററി പ്രസ്താവിപ്പാനിടവന്നപ്പോൾ ഗൃഹങ്ങൾ കൂടാതെ മനുഷ്യർക്കുപയോഗയോഗ്യങ്ങളായമററുള്ള പദാർത്ഥങ്ങൾക്ക് ഇന്നിന്ന യോനിയാണ വേണ്ടതെന്നു പറയുന്നു.

യാനാദൌ ശാലികേ കേതുരേവ വിഹിതഃ
സ്സുപ്തൌ ശയ്യാദ്യേ
പശ്വാദിഷു കുഞ്ജരോ മൃഗപതിഃ
പീഠാസനാദൌ ഹിതഃ
ഭാണ്ഡേ കൂപതടാകപഞ്ജരവിധൌ
യോനിർവൃഷോ വാ ധ്വജോ-
ഥാശച്ഛത്രാദിസമസ്തകുട്ടിമവിധൌ
കേതുർവ്വാ ധ്വജസ്സ്യാൽ

വ്യാ — തണ്ട് പല്ലക്ക് മുതലായ വാഹനങ്ങൾക്ക ധ്വജയോനി വേണം. ഈ കേതുയോനി എല്ലാദിക്കിലും കൊള്ളാവുന്നതുമാണ്. കട്ടില്, കിടക്ക, എന്നിത്യാദി ശയനസാധനങ്ങൾക്ക ഗജയോനിയും, പീഠം, പലക മുതലായി ഇരിപ്പാനുള്ളവയ്ക്കു സിംഹയോനിയും നല്ലതാകുന്നു. ഭാണ്ഡം, പത്തായം, പെട്ടി മുതലായി ധനധാന്യാദികൾ വച്ചു പൂട്ടുവാനുപയോഗിക്കുന്നവക്കും, കിണറു, കുളം, മുതലായ ജലാശയങ്ങൾക്കും, പക്ഷിമൃഗാദികളെ ഇട്ടു രക്ഷിക്കുവാനുള്ള കൂട

കർമ്മം വൃഷയോനിയോ, ധ്വജയോനിയോ വേണ്ടതാകുന്നു. ആൽത്തറ, ഏരഞ്ഞിത്തറ, തുളസിത്തറ, മുല്ലത്തറ മുതലായ തറകൾക്കെല്ലാം ധ്വജയോനി വേണ്ടതാകുന്നു.

അവ — ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ട്, ഓരോ സാധനങ്ങൾക്കും അവയുടെ ഏതേതു ഭാഗം അളന്നിട്ടാണു യോനി കൊള്ളിക്കേണ്ടതെന്നു വിധിക്കുന്നു.

ആനാഹ്യോന്നിർമ്മാനപാത്രാദിവാപീ-
കൂപാദീനാം മങ്കണേ ഗർഭഗേഹേ
ഇഷ്ടശ്ശാഗാരോത്തരവ്യാസമധ്യേ
കുത്രാപ്യേകോന്യത്ര സർവ്വത്ര ബാഹ്യേ. ൧൩

വ്യ — നാഴി, ഇടങ്ങഴി, നാരായം, പറ എന്നിത്യാദി അളവുപാത്രങ്ങൾക്കും, കുളം, കിണറു മുതലായവയ്ക്കും, നടുമുറ്റത്തിനും ഗർഭഗൃഹത്തിനും (ഗർഭഗൃഹം=ഉള്ളറ) ഉള്ളിലാകുന്നു യോനികല്പന ചെയ്യേണ്ടതു്. ചിലേടത്തു ചതുരശാലയുടെ ഉത്തരവീഥിയുടെ മദ്ധ്യത്തിൽ യോനി കല്പിക്കണം എന്നു പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. മറ്റുള്ളേടത്തെല്ലാം പുറത്തു യോനി കൊള്ളേണ്ടതാകുന്നു.

അവ — ഇനി പതിമ്മൂന്നാം ശ്ലോകത്തിൽ പറഞ്ഞ ക്രമപ്രകാരം ഗൃഹമുണ്ടാക്കുവാൻ യോഗ്യമാണെന്നു പരീക്ഷിച്ചു നിശ്ചയിച്ചു ദിങ്നിർണ്ണയം ചെയ്തു സമീകരിച്ചു ഖണ്ഡകല്പനം ചെയ്തിട്ടുള്ള പറമ്പിൽ, വീഥിമാർഗ്ഗങ്ങളിൽ തട്ടാതെ ഗൃഹമുണ്ടാക്കേണ്ടതിനായിട്ടു മുമ്പേതന്നെ വീഥിവിസ്താരകല്പനയെപ്പറയുന്നു.

യാവൽ കല്പിതമങ്കണം ഗൃഹവിധൌ
സംശോധിതാ താവതീ
വീഥിർവിസ്തൃതിരത്രമാങ്കണസമാ
മദ്ധ്യാധമാല്പാ തതഃ

ക്ഷേത്രേ ദൈർഘ്യാങ്കണാന്താദ്വിസമമിതതതാം
വീഥീം പ്രകല്പ്യോത്തമാ
പ്രാമധ്യം ദീർഘ്യദ്ധ്വം ഭവേൽ സലിലവീ-
ഥ്യന്തമധമം ന തു. ൪൭

വ്യാ—പറമ്പിന്റെ ദീർഘവിസ്താരങ്ങളെ നിശ്ചയിക്കുന്നതിനു, ഗൃഹത്തിന്റെയും അങ്കണത്തിന്റെയും പ്രമാണങ്ങളെ മുമ്പേതന്നെ നിശ്ചയിച്ചിട്ടു വേണം. അങ്കണദീർഘം എത്രയുണ്ടോ അതിൽ പകുതിയും കൂടി കൂടിയതു് ഒരു വീഥിയുടെ വിസ്താരമെന്നു കല്പിക്കണം. ആ വീഥിവിസ്താരത്തെ ഒരു ഭാഗമെന്നു കല്പിച്ചാൽ അതിന്റെ പതിനെട്ടു മടങ്ങു ഭൂമിയുടെ വിസ്താരം കല്പിക്കുന്നതു് ഉത്തമമാകുന്നു. പിന്നെ അങ്കണദീർഘത്തോളം വീഥിവിസ്താരം കല്പിക്കുന്നതു മദ്ധ്യമമാകുന്നു. അതിലും കുറഞ്ഞാൽ അധമം. അങ്കണദീർഘത്തോളവും അതിൽ പകുതിയും കൂടിയതു വീഥിവിസ്താരമെന്നു കല്പിക്കുമ്പോൾ വാസ്തുപദത്തിലെ ബാഹ്യാവൃതികൂടെ ഗണേശബ്രഹ്മവീഥികൾ രണ്ടിലുമായിട്ടടങ്ങും. വീഥിവിസ്താരം അങ്കണദീർഘത്തോളം മാത്രം കല്പിക്കുമ്പോൾ പുറകൾ നാലും മാത്രമേ ഗണേശബ്രഹ്മവീഥികളിൽ അടങ്ങുകയുള്ളു. അങ്കണദീർഘത്തിൽ മുകൾ വീഥിവിസ്താരം കൊള്ളുമ്പോൾ കിഴക്കിനിപ്പുറവും വടക്കിനിപ്പുറവും അഗ്നിവീഥിയിൽ തട്ടും. പറമ്പു ചെറുതായിരുന്നാൽ കിഴക്കിനിയും വടക്കിനിയും ജലവീഥിയിൽ ചെന്നുനില്ക്കും. അതിനാൽ പറമ്പു ചെറുതായി വരുന്നേടത്തു് ഈ വണ്ണം വരുത്തിക്കൊൾക. ഒരിടത്തും പുര മുഴുവനും അഗ്നിവീഥിയിൽ വരുത്തരുതു്.

ഭാവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു വീഥികളുടെ സ്ഥിതി ഇന്ന പ്രകാരത്തിലാണെന്നു പറയുന്നു.

നന്ദപദപുടേ നവാവൃതിതയാ
ബാഹ്യാദിമധ്യാന്തികാ
വീഥ്യസ്സ്യുഃ പരിതഃ പിശാചദിവിഷ-
ദ്ദിത്യാദിബ്രഹ്മസ്ഥിനാം.

വീഥീവിന്യാസം

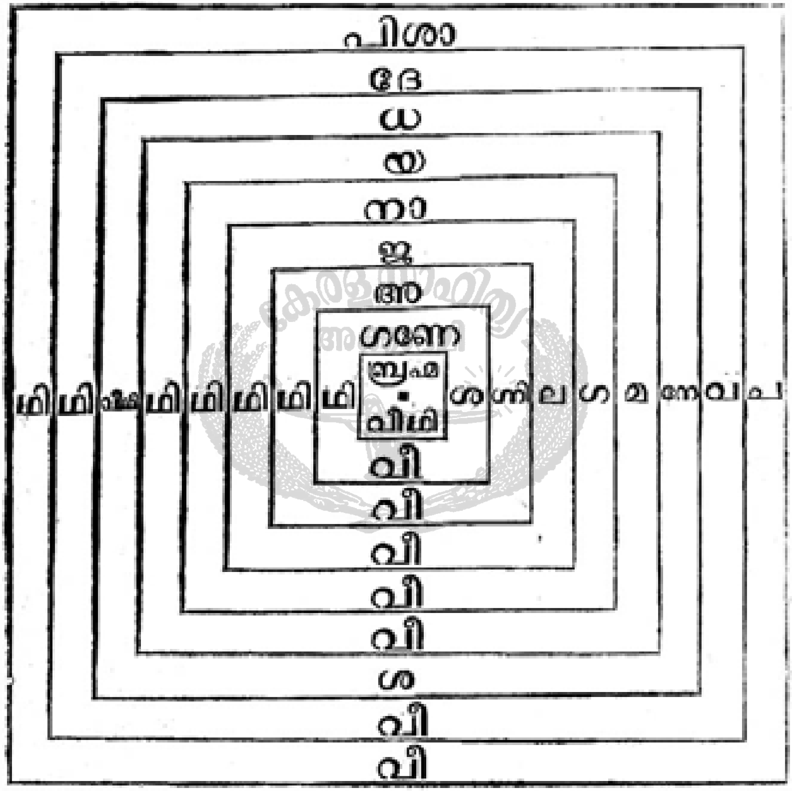

നാഗാംബ്വഗ്നിവിനായകദ്രുഹിണനാ-
ഗ്നം ചാസ്യ നിന്ദ്യാസ്തതഃ
പൈശാചാഗ്ന്യാദിമണ്ഡിനാം ഗൃഹവിധൌ
വിഥ്യശ്ചതുർദ്ദിക്ഷ്വപി. ൪൩

വ്യാ—മുമ്പിൽ ഇരുപത്തഞ്ചാം ശ്ലോകത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നപ്രകാരം മുഖായാമം നീക്കിച്ചതുരശ്രമാക്കിയിരിക്കുന്ന പറമ്പിൽ തെക്കുവടക്കും കിഴക്കുപടിഞ്ഞാറും പതിനെട്ടു വരി വീതം ഉണ്ടാകത്തക്കവണ്ണം വിഭാഗം ചെയ്തിട്ട് പുറത്തുനിന്ന് അകത്തേക്ക് ഓരോ വരി ചുറ്റും വരത്തക്കവണ്ണം, ഓരോ ഭാഗത്തും ഒമ്പതീതു വീഥികളെ കല്പിച്ചുകൊൾക. എന്നാൽ എല്ലാററിന്റെയും മദ്ധ്യത്തിൽ ബ്രഹ്മാംശത്തിന്റെ ചുററും ഒരു വീഥിയും അതിന്നു പുറമെ ഓരോ ചുററായി എട്ടു വീഥികളും ഉണ്ടാകും. ഈ വീഥികൾക്ക് ഓരോന്നിന്നും ഓരോ അധിദേവതമാരുണ്ട്. അവയെപ്പറയാം. എല്ലാററിലും പുറത്തെ ചുററായ വീഥിയുടെ ദേവത പിശാചഗണമാകുന്നു. അതിനാൽ ആ വീഥിക്കു പിശാചവീഥിയെന്നു പേർ. അതിന്നകത്തെ വീഥി ദേവന്മാരുടെയാകയാൽ ദേവവീഥിയാകുന്നു. അതിന്ന് അകത്തേതു വൈശ്രവണന്റെയാകയാൽ ധനേശവീഥിയെന്നു പേർ. ഇങ്ങനെ യമവീഥി, നാഗവീഥി, ജലവീഥി, അഗ്നിവീഥി, ഗണേശവീഥി, ബ്രഹ്മവീഥി എന്ന ക്രമത്തിൽ പുറത്തുനിന്ന് അകത്തേക്ക് ഓരോ ചുററായിട്ട് ഒമ്പതു വീഥികളെ അറിഞ്ഞുകൊൾക. ഈ വീഥികളെ അതാതിന്റെ ദേവതയുടെ പര്യായങ്ങളെക്കൊണ്ടും പറയാറുണ്ട്. ഇവയിൽ പിശാചവീഥിയും നാഗവീഥിയും, യമവീഥിയും, നാലു ദിക്കുകളിലും ഗൃഹങ്ങളുണ്ടാക്കുവാൻ കൊള്ളരുതു്.

അവ—ഇനി അഞ്ചു ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ടു വാസ്തുപദങ്ങളെയും അവയുടെ അധിഷ്ഠാനദേവതകളെയും പറയുന്നു.

മദ്ധ്യേ ഗണേശകമലാസനയോശ്ച വീഥ്യൗ-
വേദികയോസ്തു ഗിരിശേ നിരൃതൌ ച ഖണ്ഡേ.
കല്പിതവാസ്തുപദമേകമിഹ ത്രിഷ്ഷ്കേതു-
ഷട്പഞ്ചാങ്കരികൃതിവിഭിന്നപദാഖ്യപീഷ്ടം ൪൬.

വ്യാ—പറമ്പിന്റെ നടുവിൽ ഈശഖണ്ഡത്തിലോ നിരൃതിഖണ്ഡത്തിലോ ബ്രഹ്മവീഥിയും ഗണേശവീഥിയും ഉണ്ടാക്കിച്ചമക്കണം. പിന്നെ എട്ടു, ഒമ്പതു, പത്തു്, എന്നീ സംഖ്യകളുടെ വർഗ്ഗമായ അറുപത്തുനാലു്, എൺപത്തൊന്നു്, ഒരുനൂറു് ഇവയിൽ ഏതെങ്കിലും ഇഷ്ടമായ മാതിരി പദങ്ങളെ അപ്പറമ്പിൽ കല്പിക്കണം.

അവ—അവിടെ ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു നവവർഗ്ഗമായ എൺപത്തൊന്നു പദങ്ങളെ കല്പിക്കേണ്ടുന്ന പ്രകാരത്തെ പറയുന്നു.

ഏകാശീതിപദേ പ്രകല്പ്യ നവകം
മദ്ധ്യേऽസ്യ ബാഹ്യാവൃതൌ
ഷട്കം ദിക്ഷു വിദിക്ഷു യുഗ്മയുഗളം
ചൈകൈകശസ്തദ്ബഹിഃ.
ചത്വാരിംശദഥൈകേഷു പദാ ച വിദി-
ക്ഷ്വാദ്യാഃ പദേഷ്വേ സ്ഥിതാ
ബാഹ്യേऽസ്മാവപദേ സ്ഥിതാസ്ത്രിസഹിതാഃ
പഞ്ചാശദേവം സുരാഃ ൪൭

വ്യാ—പറമ്പിൽ കിഴക്കുപടിഞ്ഞാറും തെക്കുവടക്കും പത്തുപത്തു സൂത്രം വരച്ചു് എൺപത്തൊന്നു ഖണ്ഡങ്ങളുണ്ടാക്കിയാൽ നടുവിലെ ഒമ്പതു ഖണ്ഡങ്ങൾ ഒന്നാക്കി അതു ബ്രഹ്മപദമെന്നു കല്പിക്കുക; അതിന്റെ പുറമെ ആ ബ്രഹ്മപദത്തിന്റെ നേരെ നാലുദിക്കുകളിലും ഈരണ്ടു വരികളിൽ മൂന്നൂന്നായി ആറുഖണ്ഡങ്ങൾ കൂടിയതു് ഓരോ പദങ്ങളായി കല്പിക്കുക. അവിടെ കോണുകളിൽ നന്നാലു ഖണ്ഡങ്ങളുള്ളതിൽ ഈരണ്ടു ഖണ്ഡങ്ങൾ കൂടിയതു് ഓരോ പദങ്ങളായി

കല്പിക്കുക. എന്നാൽ ബ്രഹ്മപദത്തോടുകൂടി പതിമൂന്നു പദങ്ങളായിവരും. പിന്നെ എല്ലാററിനും പുറത്തെ വരിയിൽ മുപ്പത്തുരണ്ടു ഖണ്ഡങ്ങളുള്ളതു വെവ്വേറെ ഓരോപദങ്ങളെന്നു കല്പിക്കുക. അപ്പോൾ എല്ലാംകൂടി നാല്പത്തഞ്ചു പദങ്ങളായി ഭവിക്കും. അവയിൽ ബ്രഹ്മാവു മുതലായ ദേവതമാർ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. ഇവയുടെ പുറമെ എട്ടു ദേവതമാർ പദങ്ങളിലല്ലാതെ എട്ടു ദിക്കുകളിലുമായിട്ടും സ്ഥിതിചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഇങ്ങനെ ഒരു വാസ്തുവിൽ ആകെ അമ്പത്തുമൂന്നു ദേവതമാർ ഉണ്ടായിരിക്കും.

അവ — ഇനി മൂന്നു ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ടു പുറത്തെ വരിയിലെ പദങ്ങൾ മുതലായി അകത്തേക്ക ക്രമത്താലുള്ള ദേവതമാരുടെ പേരുകളെ പറയുന്നു.

ഈശാഖ്യം ബഹിരാവൃതിസ്ഥപദകേ-
ഷ്വീശാനപർജ്ജന്യകൗ
ജൈന്ദ്രൗ രവിസത്യകൗ ഭൃശഖഗ-
വ്യോമാംസ്തഥാ പൂഷണം.
ഭൂയോ വൈ വിതഥം ഗൃഹക്ഷതയമൗ
ഗന്ധർവ്വഭൃംഗൗ മൃഗം
പിത്രാഖ്യം പ്രതിഹാരപാലമപി സു-
ഗ്രീവം ക്രമാൽ കല്പയേൽ. ൪൯

ഭൂയഃ പുഷ്പാദിദന്തം വരുണമസുരശോ-
ഷാഖ്യരോഗാഹിനാഗാൻ
മുഖ്യം ഭല്ലാടമിന്ദ്വർഗ്ഗളമദിതിദിതീ
ചേതി ബാഹ്യാവൃതൗ സ്യുഃ.
ഈശാദ്യാപാപവത്സാർജ്ജകസവിതൃകസാ-
വിത്രസംജ്ഞൗ വിവസ്വാ-
നിന്ദ്രാഖ്യശ്ചേന്ദ്രജിന്മിത്രകശിവശിവജിൽ-
ഭൂധരാന്തർവൃതൗ സ്യുഃ ൫൦

ബ്രഹ്മാ മദ്ധ്യപദേഷു ശർവ്വസഹിത-
സ്ത്വണ്ഡോർദ്ധ്വമാര്യ ജൃംഭകഃ
പ്രാഗാദ്യൈഃ പിലിപിഞ്ജകശ്ച ചരകീ
ശാദ്യൈ വിദാര്യാഹ്വയാ
ഭൂയഃ പൂതനികാ ച പാപപദവൃ-
ന്ദാ രാക്ഷസീ ചൈന്ദ്ര്യതഃ
ദൈത്യേഷ്വാവപദസ്ഥിതാശ്ച പരിതോ
ദേവഗ്രഹാസ്ത്വൽബഹിഃ. ൩൦

വ്യാ—എല്ലാററിലും പുറത്തെ വരിയിൽ ഈശകോണി ലെ പദം തുടങ്ങി ക്രമത്താലെ ദേവതമാരുടെ പേരുകൾ:— 1. ഈശാനൻ. 2. പർജ്ജന്യൻ. 3. ഐന്ദ്രി. (ജയന്തൻ) 4. ഇന്ദ്രൻ. 5. രവി. 6. സത്യൻ. 7. ഭൃശൻ. 8. ഖൻ. (അന്തരിക്ഷൻ) 9. ഹവ്യാദൻ. (അഗ്നി) 10. പൂഷാവ്. 11. വിതഥൻ. 12. ഗൃഹക്ഷതൻ. 13. യമൻ. 14. ഗന്ധർവ്വൻ. 15. ഭൃംഗൻ. 16. മൃഗൻ. 17. പിതൃക്കൾ. 18. പ്രതിഹാരപാലൻ. 19. സുഗ്രീവൻ. 20. പുഷ്പദന്തൻ. 21. വരുണൻ. 22. അസുരൻ. 23. ശോഷൻ. 24. രോഗൻ. 25. ഈരൻ. (വായു) 26. നാഗൻ. 27. മുഖ്യൻ. 28. ഭല്ലാടൻ. 29. ഇന്ദു. 30. അർഗ്ഗളൻ. 31. അദിതി. 32. ദിതി. ഇങ്ങനെ മുപ്പത്തുരണ്ടാകുന്നു. ഇനി അതിന്നകത്തെ പദങ്ങളിൽ ഈശകോണു തുടങ്ങിയുള്ള പദങ്ങളിലെ ദേവതമാരുടെ പേരുകൾ:— 1. ആപൻ. 2. ആപവത്സൻ. 3. ആര്യ്യൻ. 4. സവിതാവ്. 5. സാവിത്രൻ. 6. വിവസ്വാൻ. 7. ഇന്ദ്രൻ. 8. ഇന്ദ്രജിത്ത്. 9. മിത്രൻ. 10. ശിവൻ. 11. ശിവജിത്ത്. 12. ഭൂഭൃത്ത്. (മഹീധരൻ) ഇങ്ങനെ പന്ത്രണ്ടാകുന്നു.

നടുവിലെ ഒമ്പതു ഖണ്ഡം കൂടിയ പദത്തിൽ ബ്രഹ്മാവു സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. പിന്നെ പദങ്ങളിലല്ലാതെ പുറമെ കിഴക്കു മുതലായ ദിക്കുകളിൽ ക്രമത്താലെ ശർവ്വസ്കന്ദൻ, ആര്യമാവ്, ജൃംഭകൻ, പിലിപിഞ്ജകൻ, എന്നു നാലു ദേവതമാരും,

ദേവതാസ്ഥിതി

കിഴക്ക

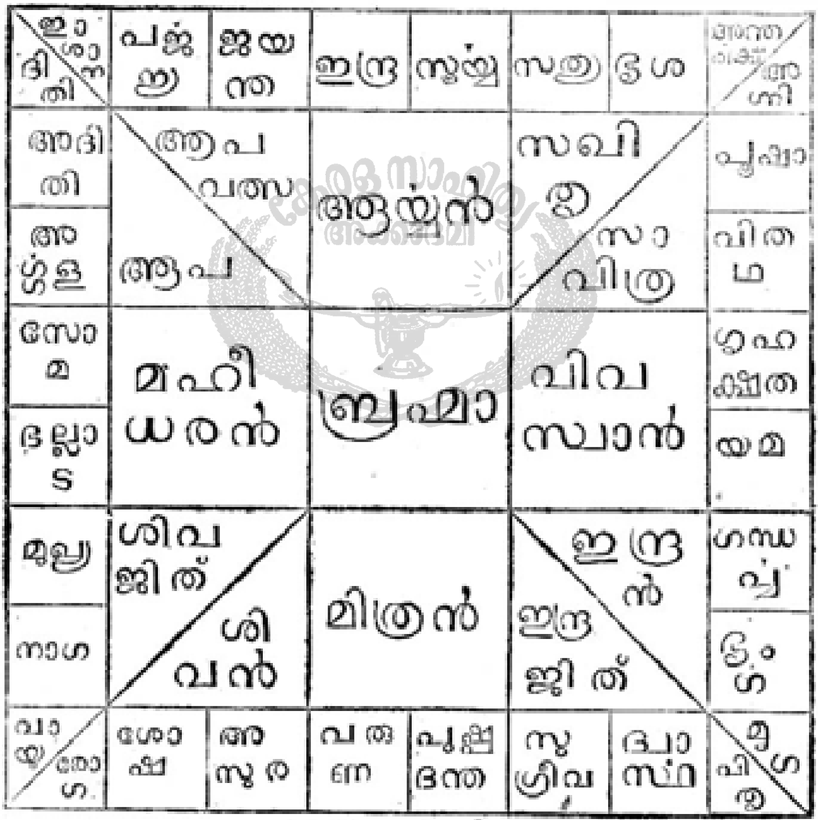

(നൂറ് _ പദത്തിൽ)

കേരള സാഹിത്യ അക്കാദമി

ദേവതാസ്ഥിതി

കിഴക്ക

ഈശാന	പർജ്ജന്യ	ജയന്ത	ഇന്ദ്ര	സൂര്യ	സത്യ	ഭൃശ	അന്തരിക്ഷ	അഗ്നി
ദിതി	അപ		ആര്യകൻ			സവിതൃ		പൂഷാവ്
അദിതി	അപവത്സ					സാവിത്ര		വിതഥ
അർഗ്ഗള	മഹീധരൻ		ബ്രഹ്മാ			വിവസ്വാൻ		ഗൃഹക്ഷത
സോമ								യമ
ഭല്ലാട								ഗന്ധർവ്വ
മുഖ്യ	ശിവജിത്ത്		മിത്രൻ			ഇന്ദ്രൻ		ഭൃംഗ
നാഗ	ശിവൻ					ഇന്ദ്രജിത്ത്		മൃഗ
വായു	രോഗ	ശോഷ	അസുര	വരുണ	പുഷ്പദന്ത	സുഗ്രീവ	ദ്വാസ്ഥ	പിതൃ

(വൃഷ - പദത്തിൽ)

ഈശകോണുതുടങ്ങി നാലു കോണുകളിലും ക്രമേണ ചരകീ, വിദാരീ, പൂതനികാ, പാപരാക്ഷസി, എന്നു നാലു ദേവതമാരും സ്ഥിതിചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഇങ്ങനെ പദങ്ങളിൽ നാല്പത്തിഞ്ചും, പദങ്ങൾ കൂടാതെ ദിക്കുകളിലും കോണുകളിലുമായിട്ട് എട്ടുംകൂടി അമ്പത്തുമൂന്നു ദേവതമാരാകുന്നു. ഇവരുടെ പുറമെ നാലു ഭാഗവും ദേവഗ്രഹങ്ങളുമുണ്ട്.

അവ — ഇനിയൊരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു വാസ്തുപുരുഷനെ പറയുന്നു.

ആസീൽ പുരാ സകലലോകഭയങ്കരോദ്യം
ഘോരോ ഭൃശം ഭുജബലാദതിഗർവ്വിതശ്ച.
ക്ഷോണീതലേ വിനിഹിതോ വിജിതഃ പ്രശാന്തോ
ദേവൈസ്സ വാസ്തുപുരുഷശ്ശുഭസംസ്ഥഃ ൭൦.

വ്യാ — പണ്ട് എല്ലാ ലോകത്തിനും ഏററവും ഭയങ്കരനും, കയ്യൂക്കുകൊണ്ടു ഗർവ്വിതനും, മഹാ ഘോരനും ആയ ഒരു അസുരനുണ്ടായി. ദേവകൾ അവനെ യുദ്ധത്തിൽ തോല്പിച്ചു ഭൂമിയിൽ വീഴ്ത്തി. അപ്പോൾ അവൻ പ്രശാന്തനായിട്ടു ശുഭസംസ്ഥിതനായ വാസ്തുപുരുഷനായി ഭവിച്ചു.

അവ — ഇനിയൊരു ശ്ലോകംകൊണ്ട് ആ വാസ്തുപുരുഷന്റെ കിടപ്പ് ഏതു പ്രകാരമെന്നു പറയുന്നു.

ഈശേ തസ്യ ശിരസ്സ്ഥിതം വിനിഹിതം
പാദൌ നിരൃത്യാം സ്ഥിതൌ
വായൌ യസ്യ ഹുതാശനേ ച ഭുജയോഃ
സംസ്ഥാപിതേ കൂർപ്പരേ.
ക്ഷിപ്തം വക്ഷസി ഹസ്തയോ സ്തലമിതി
ക്ഷോണ്യാം ശയാനസ്യ ത-
സ്യാംഗേഷ്വത്ര ച ദേവതാ അപി വസ-
ന്ത്യാസാം സ്ഥിതിർവ്വക്ഷ്യതേ. ൭൧.

വ്യാ — അവന്റെ തല ഈശാനകോണിലും, കാലുകൾ രണ്ടും നിരൃതികോണിലും, വലത്തെ കയ്യിന്റെ മുട്ട വായു

കോണിലും, ഇടത്തെ കയ്യിന്റെ മുട്ട് അഗ്നികോണിലും, ര
ണ്ടു കൈപ്പടങ്ങളും മാറത്തും ആയിട്ടു ഭൂമിയിൽ (മലൎന്നു) കി
ടക്കുന്ന ഈ വാസ്തുപുരുഷന്റെ അംഗങ്ങളിൽ മുമ്പെ പറഞ്ഞ
വാസ്തുദേവതമാർ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. അവരുടെ സ്ഥിതിയെ
യും പറയാം.

അഥ—വാസ്തുപുരുഷാംഗസ്ഥിതന്മാരായ ദേവന്മാരുടെ
അവയവസ്ഥിതിനിയമത്തെ പറയുന്നു.

മൂൎദ്ധ്നീശോഽസ്യത്ര സംസ്ഥിതോ നയനയോഃ
പൎജ്ജന്യകാവപ്യദിതി-
ശ്ചാപസ്തു വക്ത്രേ തഥാ ഗളതല
സ്ത്വാപവത്സാഹ്വയഃ
വാമശ്രോത്രഗതോ ജയന്ത ഇതര-
ത്രാസ്യാമദിതിസ്സംസ്ഥിതാ
വാമാംസേ സ്ഥിതവാനമൎത്ത്യപതിര-
ന്യാംസേഽൎജ്ജുനോ ദക്ഷിണേ. ൧൭

അൎക്കാൎയ്യൌ വാമഭുജസ്ഥിതാവസ്യ ച-
ന്ദ്രാൎയ്യൌ ദക്ഷിണഹസ്തഗൌ ച
വാമപ്രകോഷ്ഠേ സവിതാ ച സാവി-
ത്രോന്യത്ര തദ്ദക്ഷിണകേ പ്രകോഷ്ഠേ. ൧൮
മഹീധരശ്ചൈവ ഹൃദയാഖ്യവസ്ഥാൻ
മിത്രശ്ച കക്ഷൌ ദ്വിതിനോഽഥ നാഭൌ
ഇന്ദ്രോഽസ്യ മേഢ്രേ ണ്ഡയുഗങ്ങളിൽ
പാദേഷ്വയം തസ്യ പദേ നിവിഷ്ടാഃ ൧൯

വ്യാ—ഈ വാസ്തുപുരുഷന്റെ ശിരസ്സിൽ ഈശാനനും, എടത്തെക്കണ്ണിൽ പൎജ്ജന്യനും, വലത്തെക്കണ്ണിൽ ദിതിയും, വായിൽ ആപനും, കഴുത്തിൽ ആപവത്സനും, എടത്തെ ചെവിയിൽ ജയന്തനും മാറത്തിൽ അദിതിയും, എടത്തെ തോളിൽ ഇന്ദ്രനും, വലത്തെ ചുമലിൽ അൎജ്ജുനനും സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു.

ഇടത്തെക്കണ്ണിന്മേൽ അൎക്കാദികളും വലത്തെക്കണ്ണിന്മേൽ ചന്ദ്രാദികളും, ഇടത്തെക്കണ്ണിന്റെ പ്രാകാരത്തിൽ സവിതാവും സാവിത്രനും, വലത്തെക്കണ്ണിന്റെ പ്രാകാരത്തിൽ രുദ്രനും ശിവജിത്തും സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു.

ഇടത്തെ മുലയിൽ മഹീധരനും വലത്തെ മുലയിൽ ആൎയ്യനും, വയറിന്റെ ഇടത്തുഭാഗത്തു വിവസ്വാനും, വലത്തുഭാഗത്തു മിത്രനും, പൊക്കിളിൽ ബ്രഹ്മാവും, ലിംഗത്തിൽ ഇന്ദ്രനും, അണ്ഡയുഗത്തിൽ ഇന്ദ്രജിത്തും, രണ്ടു കാലിന്മേലും മറ്റുള്ള ദേവതമാരും, സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു് ആ ദേവതമാരെ പൂജിക്കേണ്ടതാണെന്നു പറയുന്നു.

താ ദേവതാ വാസ്തുശരീരസംസ്ഥാഃ
സന്തൎപ്പിതാസ്ത്വിഷ്ടഫലപ്രദാസ്സ്യുഃ
താശ്ചേദ്വിരുദ്ധാ വിപരീതദാസ്സ്യു-
സ്തസ്മാദ്വിദധ്യാദിഹ വാസ്തുയാഗം. ൭൧

വ്യാ—ഇങ്ങിനെ വാസ്തുപുരുഷന്റെ ശരീരത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന ആ ദേവതമാർ സന്തോഷിച്ചാൽ ഇഷ്ടഫലങ്ങളെ ദാനംചെയ്യും. കോപിച്ചാൽ വിപത്തിനെയും ഉണ്ടാക്കും. അതുകൊണ്ടു ഗൃഹാരംഭാദികാൎയ്യത്തിൽ വാസ്തുയാഗംചെയ്തു് അവരെ പ്രസാദിപ്പിച്ചുകൊള്ളേണ്ടതാകുന്നു.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു വാസ്തുമൎമ്മങ്ങളെ പറയുന്നു.

നാഡ്യഃപ്രാഗുദഗഗ്രഗാദശദശ-
കാശീതികോഷ്ഠേ ശിരാ-
ന്ത്യാഃപഞ്ചപൃഥങ്നവോൎമ്മിളനേകാ-
ഷ്ടാധഃസ്തദാ രജ്ജവഃ
മൎമ്മാണ്യസ്യ സമുദ്ഗതാസ്സിരസം-
പ്യാതൈരനേകോഷ്ഠസ്ഥിതൈഃ
സ്തൈസ്തൈസ്സൂത്രസമുത്ഥപാദിതി ശതം
വൎജ്ജ്യാനി കുഡ്യാദിഷു. ൭൨

വ്യാ.—ഭൂമി പണിചെയ്യാൻ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്ന പറമ്പിൽ പടിഞ്ഞാറു മൂലവും കിഴക്ക് അഗ്രവുമായിട്ടും, തെക്കു മൂലവും വടക്ക് അഗ്രവുമായിട്ടും, പതിപ്പത്തു സൂത്രങ്ങളെ കല്പിക്കുക. അവയ്ക്കു 'നാഡികൾ' എന്നു പേർ. പിന്നെ നിരൃതിയിൽ മൂലവും ഈശാനത്തിൽ അഗ്രവുമായിട്ടും, വായുവിൽ മൂലവും അഗ്നിയിൽ അഗ്രവുമായിട്ടും അഞ്ചഞ്ചു സൂത്രങ്ങളെ കല്പിക്കുക. അവയ്ക്കു 'വംശങ്ങൾ' എന്നു പേർ. ഈ വംശങ്ങൾ മൂന്നും, ആറും, ഒമ്പതും കോഷ്ഠങ്ങളിൽ കർണ്ണമാർഗ്ഗേണ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നവയായിരിക്കണം. ഈ നാഡീസൂത്രങ്ങളും വംശസൂത്രങ്ങളും തങ്ങളിൽ കൂടുന്ന സ്ഥാനങ്ങൾക്ക് 'മർമ്മങ്ങൾ' എന്നു പേർ. ഈ മർമ്മങ്ങളിൽ ഗൃഹങ്ങളുടെ ഉണരിത്തിമുതലായവ കന്നരെ തട്ടരുത്. ഇവയിൽ ബ്രഹ്മപദത്തിന്റെ നാലുകോണുകളിലുമായിട്ട് എട്ടെട്ടു സൂത്രങ്ങൾ കൂടുന്നതായി നാലു മർമ്മങ്ങൾ ഉള്ളവയ്ക്കു മഹാമർമ്മങ്ങളെന്നു പേർ. ഇനി ആറാറു സൂത്രങ്ങൾ കൂടുന്നതായി മുപ്പതാറും അഞ്ചഞ്ചു കൂടുന്നതായി എട്ടും, നന്നാലു കൂടുന്നതായി ഇരുപത്തിനാലും, മുമ്മൂന്നു കൂടുന്നതായി ഇരുപതെട്ടും ഇങ്ങനെ ആകെ ഒരുനൂറു മർമ്മങ്ങൾ ഉണ്ട്. ഇവയെല്ലാം ഭിത്ത്യാദികളിൽ വർജ്ജ്യങ്ങളാകുന്നു. കോഷ്ഠങ്ങളുടെ മദ്ധ്യത്തിൽ വംശങ്ങൾ തങ്ങളിൽ കൂടുന്ന സ്ഥാനങ്ങൾ മർമ്മങ്ങളല്ല. അവയെ വർജ്ജിക്കയും വേണ്ട.

അഥ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു മർമ്മവേധത്തെ ഒഴിക്കാനുള്ള പ്രകാരത്തെയും, മർമ്മവേധം സംഭവിച്ചാൽ അതിനുള്ള പരിഹാരത്തെയും പറയുന്നു.

പ്രാദേശാദികപദമാത്രാംശകലമാ–
ത്രം മർമ്മസൂത്രസ്ഥിതേ–
ന്ദിതാ വിന്യസനന്നമർമ്മപരിഖി–
ധാസൂക്ഷ്മകേ ഭ്യാദിഷു

(6) (ഏ)

മർമ്മങ്ങൾ

കിഴക്ക

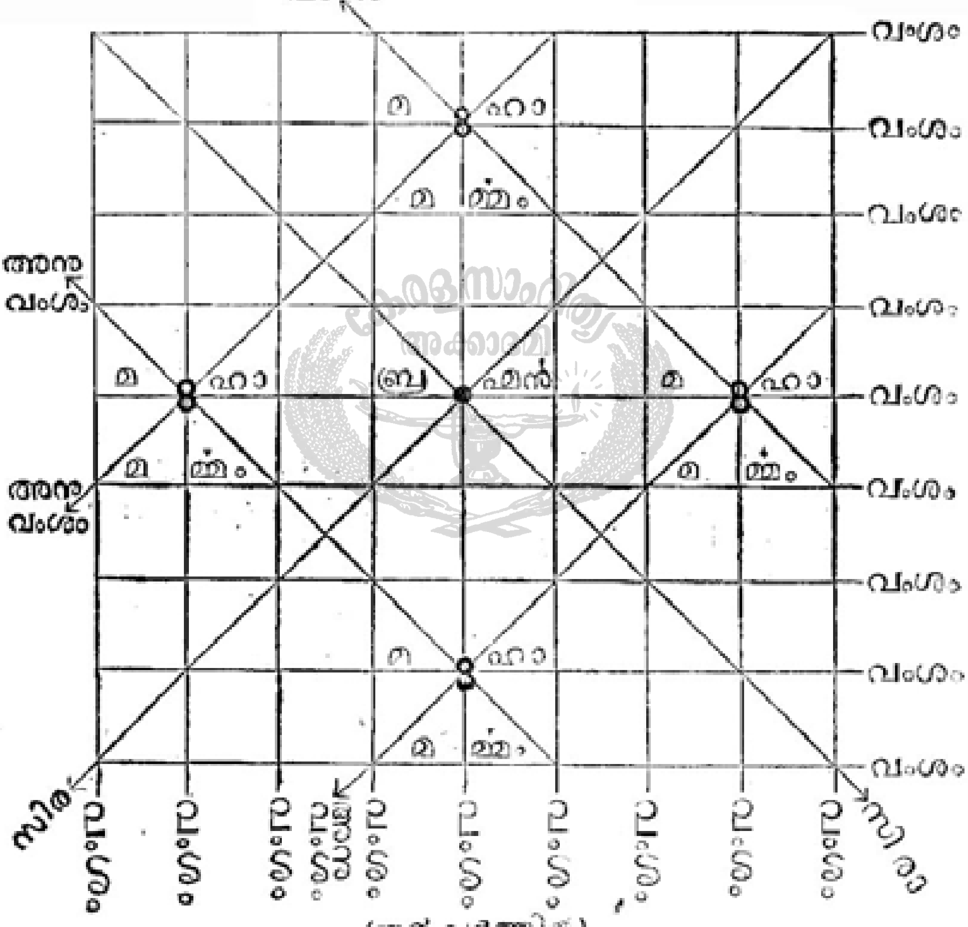

(നൂര്‍. പഴഞ്ചി)

(8) (ബി)

മർമ്മണ്ഡലം

കിഴക്ക

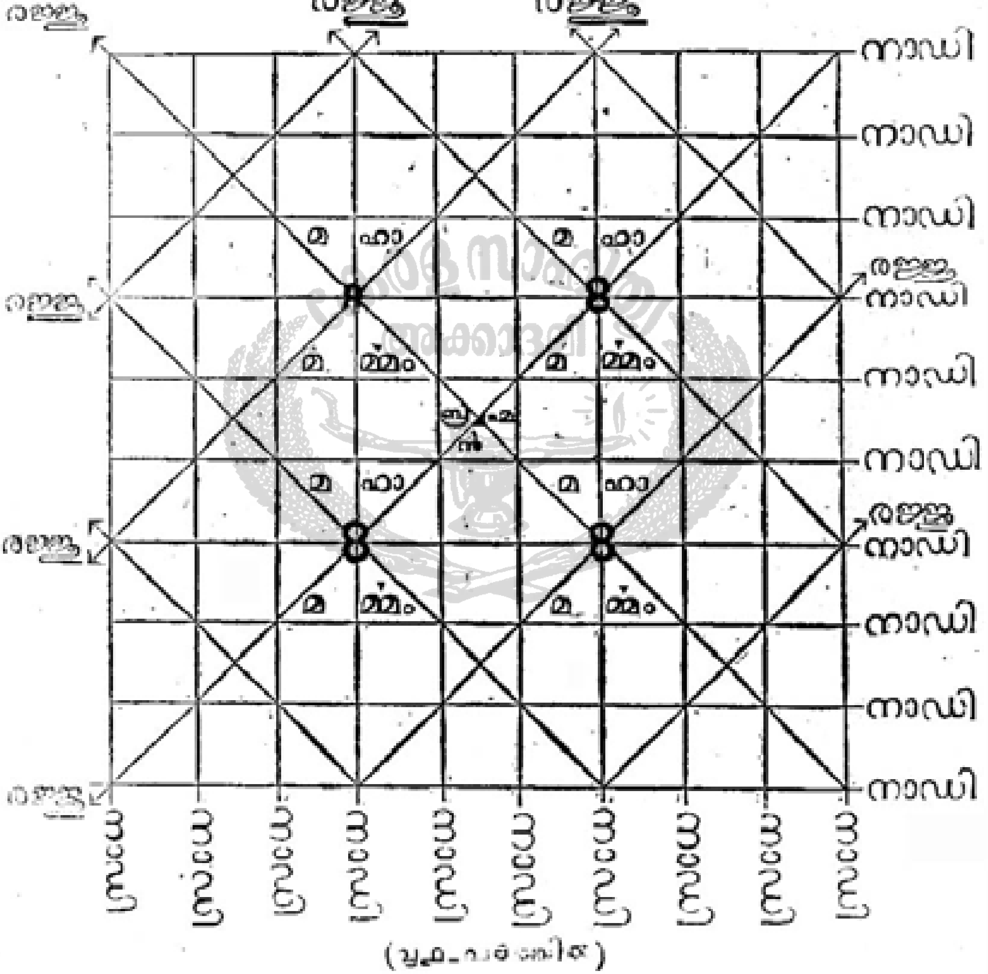

വാസ്തൂത്ഥ നിപീഡിതേ മഹിഷസിം-
ഹാനേകപാദാം ശിരോ
ഹൈമം ക്ലൃപ്തവരാഹരോമശനിഖനേ-
ഷ്ടപ്രാന്തരേ ശാന്തികൃത്. ൫൯

വ്യാ—ഗൃഹങ്ങളുടെ ഉത്തരം ഭിത്തി മുതലായവയെ ഉണ്ടാക്കുമ്പോൾ മർമ്മസ്ഥാനത്തുനിന്ന്, ഒരു പദത്തെ പന്ത്രണ്ടാക്കി ഭാഗിച്ച ഒരു അംശത്തിൽ പകുതി കിഴക്കോട്ടോ വടക്കോട്ടോ നീക്കി അവിടെ വച്ചാൽ അവയിൽ മർമ്മവേധം വരികയില്ല. ഇങ്ങനെ നീക്കിവയ്ക്കാതെ മർമ്മവേധം സംഭവിച്ചുപോയാൽ ആ ദോഷശാന്തിക്കായി പോത്ത്, സിംഹം, ആന, ആമ, പന്നി ഇവയുടെ തലകളെ സ്വർണ്ണംകൊണ്ട് ഉണ്ടാക്കി ശാന്തി ഹോമം മുതലായ കർമ്മങ്ങളെ ചെയ്യാൻ യോഗ്യനായ തന്ത്രി, വിധിപ്രകാരം അവയെ പൂജിച്ച് ശിലാലോഹാദികളെക്കൊണ്ടുള്ള പാത്രങ്ങളിലാക്കി ഗൃഹത്തിന്റെ മദ്ധ്യത്തിൽ കുഴിച്ചു സ്ഥാപിക്കണം. സ്വർണ്ണത്തിന്റെ തൂക്കം, "പലേന വാ തദർദ്ധേന തദർദ്ധാർദ്ധേന വാ" എന്ന പ്രായശ്ചിത്തഗ്രന്ഥങ്ങളിലെ വിധിയനുസരിച്ച് ഗൃഹനാഥന്റെ ശക്തിപോലെ നിശ്ചയിക്കാവുന്നതാണ്.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു യോന്യാദികളെ അറിവാനുള്ള പ്രകാരങ്ങളെ പറയുന്നു.

ഇഷ്ടാതാനവിതാനമാനനിചയേ
ത്രിഘ്നേഷ്ടഭിർഭാജിതേ
ശേഷോ യോനി,രിഹ വ്യയോമുനിയുതൈർ-
ഹാരേയോഽഷ്ടനിഘ്നേഷ്ടഭിന്നൈഃ
ഋക്ഷൈരൃക്ഷ, മവാപ്തിരത്ര വയസാം
ജ്ഞേയം, തിഥിസ്ത്രിംശതാ,
വാരശ്ശൈലമിതൈരൻഘ്രിധിപ്രഗുണിതേ
ധർമ്മാഹതേ വാ വ്യയഃ ൬൦

(തന്ത്രസമുച്ചയം)

വ്യാ.—ഇഷ്ടങ്ങളായ ദീർഘവിസ്താരങ്ങളെ കൂട്ടി ഉണ്ടായ ചുററിനെ മൂന്നിൽ പെരുക്കി എട്ടിൽ ഹരിച്ചാൽ ശേഷിച്ചതു യോനിയാകുന്നു. ആ പെരുക്കത്തെ തന്നെ പതിന്നാലിൽ ഹരിച്ചാൽ ശേഷിച്ചുള്ളതു വ്യയം. ചുററിനെ എട്ടിൽ പെരുക്കി പന്ത്രണ്ടിൽ ഹരിച്ചാൽ ശേഷിച്ചുള്ളതു ആയം. ആ പെരുക്കത്തെ തന്നെ ഇരുപത്തേഴിൽ ഹരിച്ചശേഷം നക്ഷത്രം. അവിടെ കിട്ടിയ ഹരണഫലം വയസ്സ്. എട്ടിൽ പെരുക്കിയതിനെ മുപ്പതിൽ ഹരിച്ച ശേഷം തിഥി; ഏഴിൽ ഹരിച്ചശേഷം ആഴ്ച. ചുററിനെ ഒമ്പതിൽ പെരുക്കി പത്തിൽ ഹരിച്ചശേഷം വ്യയം എന്നും പക്ഷാന്തരമുണ്ട്.

അവ.—ഇനി ഒരു പദ്യംകൊണ്ടു യോനികളുടെ പേരുകളെ പറയുന്നു.

ധ്വജധൂമസിംഹശ്വാനാഃ
വൃഷഖരഗജവായസാഃ ക്രമേണ സ്യുഃ
പ്രാഗാദിയോനയോऽത്രൈഷു
ത്വയുഗ്മാസ്സ്യുഃ ശുഭാ യുഗ്മാ വിപരീതാഃ. സ്ഫ

(ത. സ.)

വ്യാ.—ധ്വജം, ധൂമം, സിംഹം, ശ്വാനം, (പട്ടി) വൃഷം, ഖരം, ഗജം, വായസം, (കാക്ക) ഇവ ക്രമത്താലെ കിഴക്കാദിയായി എട്ടു ദിക്കിലേക്കും ഉള്ള യോനികളാകുന്നു. ഇവയിൽ ഒററപ്പെട്ടവയായ ധ്വജം, സിംഹം, വൃഷം, ഗജം ഇവ ശുഭത്തിനായിക്കൊണ്ടും ഇരട്ടപ്പെട്ടവയായ മററുള്ളവ അശുഭത്തിനായിക്കൊണ്ടും ഭവിക്കുന്നു. അതിനാൽ ധ്വജാദികളായ ഒററപ്പെട്ട യോനികൾ കൊള്ളാം. മററവ കൊള്ളരുത് എന്നു സാരം.

അവ.—ഇനി ആയവ്യയാദികളുടെ ഗുണദോഷങ്ങളെ അറിയേണ്ടും പ്രകാരങ്ങളെ രണ്ടു പദ്യങ്ങളെക്കൊണ്ടു പറയുന്നു

ആയാധിക്യം വ്യയതഃ
സന്നാശ്ച്യം സർവ്വഥാന്യഥാപത്തിഃ
നക്ഷത്രാദിഷ്ഠു തേഷാം
ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രാദിഭിസ്സുവിജ്ഞേയം. ൩൨

(ത. സ.)

വ്യാ—ഗൃഹാദികളുടെ ചുറ്റുകൾക്കെല്ലാം വ്യയത്തെക്കാൾ ആയം ഏറിയിരിക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ പല പ്രകാരത്തിൽ ആപത്തു സംഭവിക്കും. നക്ഷത്രാദികളുടെ ശുഭാശുഭഫലങ്ങളെ ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രംകൊണ്ടു് അറിയേണ്ടതാകുന്നു. "സർവ്വശാസ്ത്രാദിപൂർണ്ണോ ജിതേന്ദ്രിയഃ" എന്ന ശ്ലോകംകൊണ്ടു ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രാദികളുടെ ജ്ഞാനം സ്ഥപതിക്കുണ്ടായിരിക്കണമെന്നു മുമ്പേതന്നെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ.

ബാലത്വം കൗമാരം
യൗവനമഥ വാർദ്ധക്യം ച നിധനം ച
പഞ്ച വയാംസ്യേഷ്വന്ത്യം
ത്യാജ്യം, ശിഷ്ടാനി വാസ്തുനി ഗ്രാഹ്യാണി. ൩൩

(ത. സ.)

വ്യാ - ബാലത്വം, കൗമാരം, യൗവനം, വാർദ്ധക്യം, നിധനം (മരണം) ഇങ്ങനെ വയസ്സ് അഞ്ചുപ്രകാരത്തിലാകുന്നു. ഇവയിൽ അന്ത്യമായ വയസ്സ (മരണം) വാസ്തുവിഷയത്തിൽ കൊള്ളരുതു്. മറ്റുള്ളവ താരതമ്യംപോലെ കൊള്ളാം.

ഭാവ...മുൻപറഞ്ഞ യോന്യാദികളുടെ ഗുണദോഷങ്ങളെ നോക്കി ഗ്രഹിക്കേണ്ടതാണെന്നു സിദ്ധാന്തരൂപത്തിൽ ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു പറയുന്നു.

ഗ്രാഹ്യാ വേശ്മസ്വപവർഗ്ഗം നിജനിജവിഹിതാ
യോനിരേഷാം ഗൃഹാണാം
പ്രാണോ യേ ചാപി, യേഷാമിതമപി ച വയോ
വർജ്ജയേൻ മൃത്യുകാരി,

ശിഷ്ടേഷ്വാദ്യാന്തിമേ ദ്വേ ധമ ഇഹ കഥിതേ
ചോത്തമേ ദ്വേ തഥാന്യേ
വിഷ്ടിഃ കഷ്ടാ ഹി രിക്താ അപി മുനിഭിരതോ
നേഷ്യതേ ദുഷ്ടയോഗഃ. ൩൪

വ്യാ — (ഈ ശ്ലോകം അന്വയമുഖേന വ്യാഖ്യാനിക്കേണ്ടതാകയാൽ അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നു.) യേഷു- നിജനിജവിഹിതാ-യോനിഃ- അവശ്യം- ഗ്രാഹ്യാ (ഭവതി)=ഗൃഹങ്ങളിൽ അതതിന്നു വിധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന യോനി നിശ്ചയമായും ഗ്രഹിക്കപ്പെടേണ്ടതാകുന്നു. ഏഷാം- ഗൃഹാണാം- യേ- ച- പ്രാണാഃ-(ഭവന്തി)=ഈ ഗൃഹങ്ങൾക്ക് അവ പ്രാണങ്ങൾ (ജീവൻ) ആയിട്ടു ഭവിക്കുന്നു. യേഷു- (സത്സു) അപി- അന്തിമം- വയഃ- അപി- ച- വർജ്ജയേൽ= ഇവ ചിലവ (വിഹിതയോനികൾ) ഉള്ളപ്പോഴും ഒടുക്കത്തേതായ വയസ്സിനെയും വർജ്ജിക്കണം. (യൽ) മൃത്യുകാരി- (ഭവതി)=യാതൊന്നു മൃത്യുവിനെ ചെയ്യുന്നതാകുന്നു. ശിഷ്ടേഷു- ആദ്യാന്തിമേ- ദ്വേ- (വയസീ) ഇഹ- മുനിഭിഃ- അധമേ- കഥിതേ (ഭവതഃ) =ശേഷമുള്ളവയിൽ ആദ്യത്തേതും ഒടുക്കത്തേതും രണ്ടു വയസ്സുകൾ ഇവിടെ (ഗൃഹനിർമ്മാണത്തിൽ) മുനികളാൽ അധമങ്ങളായിട്ടു പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു; തഥാ- അന്യേ- ദ്വേ- ഉത്തമേ- കഥിതേ=അപ്രകാരം മറ്റുള്ളവ രണ്ടും ഉത്തമങ്ങളായിട്ടു പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു; ഹി- വിഷ്ടിഃ- രിക്താ- അപി- കഷ്ടാ= യാതൊന്നുഹേതുവായിട്ടു വിഷ്ടിയും രിക്തയും കഷ്ടയായിട്ടു ഭവിക്കുന്നു; അതഃ- ദുഷ്ടയോഗഃ- ന- ഇഷ്യതേ= അതുഹേതുവായിട്ടു ദുഷ്ടയോഗം- ഇച്ഛിക്കപ്പെടുന്നില്ല.

സാരം — യോനികൾ ഗൃഹങ്ങളുടെ ജീവനാകുന്നു. അതിനാൽ എല്ലാം ഗൃഹങ്ങളിലും അതതിന്നു വിധിച്ച യോനികളെ കല്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു. സ്വസ്വയോനികളുണ്ടായിരുന്നാലും ബാല്യാദികളായ വയസ്സുകളിൽവച്ച് ഒടുക്കത്തേതായ വയസ്സു കൊള്ളരുത്. അതു മരണത്തെ ഉണ്ടാക്കും. ശേഷ്

മുള്ള വയസ്സുകളിൽവച്ച് ആദ്യത്തേതായ ബാല്യവും, ഒടുവിലത്തേതായ വാൎദ്ധക്യവും അധമങ്ങളാകുന്നു. കൌമാരവും യൌവനവും ഉത്തമങ്ങളാകുന്നു. വിഷ്ടിയും രിക്തയും, ശൂലയോഗം, മൃത്യുയോഗം മുതലായ ദുഷ്ടയോഗങ്ങളും വൎജ്ജ്യങ്ങളാകുന്നു. ഈ വിധി ഉപലക്ഷണമാകുന്നു. അതിനാൽ ഗണ്ഡാന്തം, ഉഷ്ണം, വിഷം, സ്ഥിരകരണം, ഏകാൎഗ്ഗളം, യോഗിനി മുതലായി ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രോക്തങ്ങളായ മറ്റുള്ള ദോഷങ്ങളും വൎജ്ജ്യങ്ങളാകുന്നു.

അവ — ഇനി പതിനൊന്നു ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ടു മേൽ പറഞ്ഞ യോന്യാദികളെ കല്പിക്കുന്നതിൽ പൂൎവ്വാചാൎയ്യന്മാരുടെ മതാന്തരങ്ങളെ സംവാദത്തിനായിക്കൊണ്ടു പക്ഷാന്തരരൂപേണ നിൎദ്ദേശിക്കുന്നു.

ദീൎഘേ സ്വവിസ്താരഹതേഽഷ്ടഭിശ്ച
ഭക്തേ തു യോനിഃ പരിശിഷ്യതേഽത്ര
തഥാ പ്രകല്പ്യേത സുധീഭിരേവ്വ-
വ്വിചാൎയ്യ പൂൎവ്വം ഗൃഹതാദിദീൎഘം. ൩൨

വ്യാ — ദീൎഘത്തെ വിസ്താരംകൊണ്ടു പെരുക്കി എട്ടിൽ ഹരിച്ചാൽ ശേഷിച്ചതു യോനിയാകുന്നു. അതു് ഏതൊരു പ്രകാരമായാൽ ഇഷ്ടയോനിയായിട്ടുവരുമോ അപ്രകാരം ഗൃഹങ്ങൾക്കു ദീൎഘവിസ്താരങ്ങളെ മുൻകൂട്ടി ആലോചിച്ചു ബുദ്ധിമാന്മാർ കല്പിച്ചുകൊള്ളണം.

വിസ്താരൽ ക്ഷേത്രഫലം വിതാനനിഹതാ-
യാമഃ, തദഷ്ടാഹതേ
നക്ഷത്രേണ ഹൃതേ ഫലം തേ ഗതം വയഃ,
ശേഷാശ്ച തദംശസ്സ്യുതാഃ
നക്ഷത്രേ പുനരഷ്ടഭിർവ്വിഭജിതേ
ശിഷ്ടാവ്യയോഽത്ര വ്യയെ-
ഷ്ടഘ്നേ ക്ഷേത്രഫലേ നവൈൎവ്വിഭജിതേ
ശിഷ്ടാദ്ധ്രുവാദ്യാഃ ക്രമാൽ. ൩൩

വ്യാ—വിസ്താരംകൊണ്ടു പെരുക്കിയ ദീൎഘത്തെ ക്ഷേത്രഫലമെന്ന് അറിയണം. ആ ക്ഷേത്രഫലത്തെ എട്ടിൽ ഗുണിച്ച് ഇരുപത്തേഴിൽ ഹരിച്ച ഫലം വയസ്സാകുന്നു. അവിടെ ശേഷിച്ച സംഖ്യ നക്ഷത്രമാകുന്നു. പിന്നെ ഈ നക്ഷത്രസംഖ്യയെ എട്ടിൽ ഹരിച്ച ശിഷ്ടമുള്ളതു വ്യയമാകുന്നു. ഈ വ്യയത്തെ മുൻപറഞ്ഞ ക്ഷേത്രഫലത്തിൽ കൂട്ടി, അതിനെ പതിനാറിൽ ഹരിച്ചാൽ ശേഷിക്കുന്നതു ധ്രുവാദിയോഗങ്ങളാകുന്നു. ധ്രുവാദികളുടെ പേരുകളെയും, അതിൽതന്നെയുള്ള പക്ഷാന്തരങ്ങളേയും താഴെ പറയുന്നു.

ധ്രുവം ച ധാന്യം ച ജയം ച നന്ദം
ഖരം ച കാന്തം ച മനോരമം ച
സുവക്ത്രസൌമുഖ്യമസൌമ്യഭാവം
വിപുലവിത്തപ്രഭവക്ഷയാശ്ച. ൬൭

ആക്രന്ദസംവൃദ്ധിജയം ച സംജ്ഞാ-
തുല്യം ച തേഷാം ഫലമത്ര വിദ്യാൽ
ദ്വിരസ്യ ച നാമഫ ഗൃഹശാലികേ വാ
ത്രിരസ്യ ഗൃഹശാലാസ്വപി തഥാ ധ്രുവാദ്യാഃ. ൬൮

വ്യാ—ധ്രുവം- ധാന്യം- ജയം- നന്ദം- ഖരം- കാന്തം- മനോരമം- സുവക്ത്രം- സൌമുഖ്യം- അസൌമ്യഭാവം- വിപുലം- വിത്തം- പ്രഭവം- ക്ഷയം- ആക്രന്ദം- സംവൃദ്ധി- ജയം- ഇങ്ങിനെ ധ്രുവാദികളായ പതിനാറു യോഗങ്ങളാകുന്നു. അവയ്ക്ക്, അതാതിന്റെ പേരിന് അനുസരിച്ചുള്ള ഫലങ്ങളാണെന്ന് അറിഞ്ഞുകൊള്ളണം. ഗ്രഹങ്ങളുടെ ചുറ്റിനെ രണ്ടിൽ പെരുക്കി പതിനാറിൽ ഹരിച്ചാലും, മൂന്നിൽ പെരുക്കി പതിനാറിൽ ഹരിച്ചാലും ശേഷിച്ചു വരുന്ന സംഖ്യകളും ധ്രുവാദികളാണെന്നും പക്ഷാന്തരമുണ്ട്.

ത്രിധാ വ്യയഃ പൃഥ്വമയം സമുക്ത-
സ്ഥലേ ഇങ്ങോദിതഫലേ തു നാമ

ഋക്ഷേന്ദ്രകേതു ച ദിശാഹൃതേ വാ
ശേഷോ വ്യയസ്സ്യാദിതി പഞ്ചധാത്ര. ൯

വ്യാ.— മുമ്പിൽ "ഇഷ്ടായതന" എന്നാദിയായ ശ്ലോകത്തിൽ രണ്ടു പ്രകാരവും, "വിസ്താരക്ഷേത്രാദ്യം" എന്നാദിയായ ശ്ലോകത്തിൽ 'നക്ഷത്രേ പുനരഷ്ടനിഘ്നിതഹൃതേ ശിഷ്ടോ വ്യയഃ' എന്ന ഭാഗംകൊണ്ട് ഒരു പ്രകാരവും ഇങ്ങനെ മൂന്നുപ്രകാരം വ്യയം പറയപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടല്ലോ. പിന്നെ ഗൃഹത്തിന്റെ ചുറ്റിനെ എട്ടിൽ പെരുക്കി പതിനാറിൽ ഹരിച്ചാലും, പത്തിൽ ഹരിച്ചാലും ശേഷിക്കുന്നതു വ്യയമാകുന്നു. ഇങ്ങനെ വ്യയം അഞ്ചുപ്രകാരമാകുന്നു.

നാഹേ സത്ര്യംശയുതേ ദ്വിഘ്നേ ഇനാഹൃതേ
ശേഷമായമാഹുർമ്മുന്യഃ
നാഹേ ശിഷ്ടംശ്രുതാഘ്നേ വയ ഇഹ തു വേ-
ദ്വിംശതിർബാല്യതാതഃ
കൌമാരം വിംശതിര്യൌവനമപി ച തഥാ
വാർദ്ധക്യമേവം ക്രമാത്സ്യാ-
ന്നന്ദഘ്നേ തിഥ്യാപ്തേ തിഥിരപി ച തഥാ
കേവലേ വാപി നാഹേ. ൧൦

വ്യാ.— ഗൃഹത്തിന്റെ ചുറ്റിൽ അതിന്റെ മൂന്നിലൊന്നുകൂടി കൂട്ടി ഇരട്ടിച്ച് അതിനെ, പന്ത്രണ്ടിൽ ഹരിച്ചാൽ ശേഷിച്ചതു് ആയം. ചുറ്റിനെ നാലിൽ പെരുക്കി നൂറിൽ ഹരിച്ചാൽ ശേഷിച്ചതു വയസ്സ്. ഇതിൽ ഇരുപതോളം ബാല്യം. പിന്നെ ഇരുപതു കൌമാരം. പിന്നെ ഇരുപതു യൌവനം. ഇക്രമത്തിൽ വാർദ്ധക്യവും യൌവനവും കണ്ടുകൊൾക. ചുറ്റിനെ ഒമ്പതിൽ പെരുക്കി പതിനഞ്ചിൽ ഹരിച്ചാലും, കേവലം ചുറ്റിനെത്തന്നെ പതിനഞ്ചിൽ ഹരിച്ചാലും ശേഷിക്കുന്നതു തിഥിയാകുന്നു.

നാഹേഽഷ്ടിനിഘ്നേ രവിഭാജിതേ സ്യാ-
ന്മേഷാദിഭോ നാഹഹൃതേർക്കസംഖ്യൈഃ

തദ്ഭാഗശേഷേ നവിഭാജിതേഽത്ര
മേഷാദയശ്ചാത്ര പരേ വദന്തി. ൬൫

വ്യാ—ചുററിനെ നാലിൽ പെരുക്കി പന്ത്രണ്ടിൽ ഹരിച്ചാൽ ശേഷിച്ചുള്ള മേഷാദിരാശികളായി വിചാരം. ആ പെരുക്കത്തെ ഒമ്പതിൽ ഹരിച്ചാൽ ശേഷിച്ചുള്ള് അംശകങ്ങളാകുന്നു. അവ്വണ്ണം തന്നെ ചുററിനെ എട്ടിൽ പെരുക്കി പന്ത്രണ്ടിൽ ഹരിച്ചാൽ ശേഷിച്ചുള്ള മേഷാദിരാശികളാണെന്ന മറ്റെ ചിലർ പറയുന്നു.

നക്ഷത്രേശഃ ക്ഷേത്രഫലേ ഹതേ വിഭജിതേ
തദ്ഭാഗശേഷേണ്യഷ്ടാദയസ്സ്യുഃ–
വാപ്യർത്ഥിനീഷ്വഷ്ടഭിരർക്കഭക്തേ
നാഗാഷ്ടഭാഗേ കേവലേ
വർണ്ണഃ പരിധൗ നവഘ്നേ ഹ പരിണാഹ–
വേദാഹതേ ചാഥ വാ
ത്രിഘ്നേ വേദവിഭാജിതേ ദ്വിജമുഖാ
വർണ്ണാസ്തു ശിഷ്ടാ സ്മൃതാഃ. ൬൬

വ്യാ—ക്ഷേത്രഫലത്തെ എട്ടിൽ പെരുക്കി ഇരുപത്തേഴിൽ ഹരിച്ചാൽ കിട്ടുന്ന ഹരണം വയസ്സ്; ഹരിച്ചു ശേഷിച്ചുള്ള നക്ഷത്രം. പിന്നെ ചുററിനെ മൂന്നിൽ പെരുക്കിയാൽ പെരുക്കത്തെത്തന്നെ എട്ടിൽ ഹരിച്ചു ശിഷ്ടം യോനിയാകുന്നു. പിന്നെ ചുററിനെ ഒമ്പതിൽ പെരുക്കി നാലിൽ ഹരിച്ചാൽ ശേഷിച്ചതും, അഥവാ മൂന്നിൽ പെരുക്കി നാലിൽ ഹരിച്ചാൽ ശേഷിച്ചതും ബ്രാഹ്മണാദിവർണ്ണങ്ങളാകുന്നു.

അവ—ഇതുവരെ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള പലതും സാധനങ്ങളെ വരുത്തുവാനുള്ള ക്രിയകളെ ഒരു പദ്യംകൊണ്ടു ചുരുക്കിപ്പറയുന്നു.

ത്ര്യഷ്ടൈകാംശകനാഗവേദ ചക്രാംശകൈ–
രേകാംശകാഷ്ടഘ്നേ–
ദ്ദശപഞ്ചത്രിംശതി സപ്തവിംശതി ശതം–
ഷഡംശജ്ഞിതൈർഭാജിതേ

പര്യന്തേ ഭവനസ്യ യാനി ഹി ഫലാ-
ന്യാപ്താനി താനി ക്രമാ-
ദ്യോന്യായവ്യയജാതിതിഥ്യുഡുവയോ
രാശ്യംശവാരാഃ സ്മൃതാഃ. ൨൬.

വ്യാ — (ഈ ശ്ലോകത്തെയും അന്വയമുഖേന വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നു.) ഭവനസ്യ - പര്യന്തേ - ത്ര്യഷ്ടാങ്കാങ്കാങ്കനാഗാംഗയുഗവേദാങ്കാഹതേ - അഷ്ടാർക്കദിഗ്വേദത്രിംശതി സപ്തവിംശതി ശതാർക്കാങ്കാദ്രിഭിഃ - ഭാജിതേ (സതി) യാനി - ഫലാനി - ആപ്താനി (ഭവന്തി) താനി - ക്രമാൽ - യോന്യായവ്യയജാതിതിഥ്യുഡുവയോരാശ്യംശവാരാഃ - സ്മൃതാഃ - (ഭവന്തി) എന്നന്വയം.

ഭവനത്തിന്റെ പര്യന്തം, ത്ര്യഷ്ടാങ്കാങ്കാങ്കനാഗാംഗയുഗവേദാങ്കാഹതമായിട്ടു, അഷ്ടാർക്കദിഗ്വേദത്രിംശതിസപ്തവിംശതിശതാർക്കാങ്കാദ്രികളെക്കൊണ്ടു ഭാജിതമായിരിക്കുന്നസമയത്തിങ്കൽ യാതൊരു ഫലങ്ങൾ ആപ്തങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു അവ ക്രമത്തിലെ യോന്യായവ്യയജാതിതിഥ്യുഡുവയോരാശ്യംശവാരങ്ങളായിട്ടു സ്മൃതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. എന്നു് അന്വയാർത്ഥം.

സാരം — ക്ഷേത്രത്തിന്റെ ചുററളവു, മൂന്നിൽ പെരുക്കി എട്ടിൽ ഹരിച്ചാൽ ഉണ്ടാകുന്ന ഫലം യോനിയാകുന്നു. എട്ടിൽ പെരുക്കി പന്ത്രണ്ടിൽ ഹരിച്ചുണ്ടാകുന്ന ഫലം ആയം. ഒമ്പതിൽ പെരുക്കി പത്തിൽ ഹരിച്ചുണ്ടാകുന്ന ഫലം വ്യയം. ഒമ്പതിൽ പെരുക്കി നാലിൽ ഹരിച്ച ഫലം ജാതി. ഒമ്പതിൽ പെരുക്കി മുപ്പതിൽ ഹരിച്ച ഫലം പക്ഷം. എട്ടിൽ പെരുക്കി ഇരുപത്തേഴിൽ ഹരിച്ച ഫലം നക്ഷത്രം. ആറിൽ പെരുക്കി നൂറിൽ ഹരിച്ച ഫലം വയസ്സ്. നാലിൽ പെരുക്കി പന്ത്രണ്ടിൽ ഹരിച്ച ഫലം രാശി. നാലിൽ പെരുക്കി ഒമ്പതിൽ ഹരിച്ച ഫലം അംശകം. ഒമ്പതിൽ പെരുക്കി ഏഴിൽ ഹരിച്ച ഫലം ആഴ്ച. ഈ ശ്ലോക

ത്തിൽ "ഫലം" എന്ന പദംകൊണ്ടു ഹാരനാഫലത്തെയല്ല; ഏതശിഷ്ടമായ സംഖ്യയെയാണു ഗ്രന്ഥകാരൻ വിവക്ഷിച്ചിട്ടുള്ളതു്. ഇതു ജ്യോതിഷത്തിൽ 'ലീലാവതി' മുതലായ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പ്രസിദ്ധമായ സംജ്ഞകൾ വിപരീതമാണു്.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു സൂര്യാദിഗ്രഹങ്ങളുടെ സ്ഫുടങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കുവാൻ പറയുന്നു.

ശ്രേയോ മദ്രയവാഃ ക്രമാദ്വിശശി-
ക്ഷോണീസുതാനാം ഫലാഃ
സൌമ്യാദേർന്ന ഫലാഃ ക്രമാദ്ദിനകരാ-
ദീനാം തു ഹാരാസ്തഥാ
കഥ്യന്തേ മനവഃ പദം യതി വരാ
നേതാ വിമാനം മുനി-
മാനന്ത്വത്ര പുനഃ പ്രസാധനമതേ-
നാർക്കമുഖ്യാ ഗ്രഹാഃ. ൨൪

വ്യാ—ശ്രേയോമദ്രയവാഃ- ക്രമാൽ- വിശശിക്ഷോണീസുതാനാം- ഫലാഃ- ഭവന്തി- സൌമ്യാദേഃ- ഫലാഃ- ന- ഭവന്തി- തഥാ- മനവഃ- പദം- യതി- വരാഃ- നേതാ- വിമാനം- മുനിഃ- മാനഃ- ക്രമാൽ- ദിനകരാദീനാം- ഹാരാഃ- കഥ്യന്തേ- അത്ര- പുനഃ- പ്രസാധനം- ന- ഭവതി- തേന- അർക്കമുഖ്യാഃ- ഗ്രഹാഃ- ഭവന്തി- എന്നു് അന്വയം. ശ്രേയോമദ്രയവങ്ങൾ ക്രമത്താലെ വിശശിക്ഷോണീസുതന്മാരുടെ ഫലങ്ങളായിട്ടു ഭവിക്കുന്നു. സൌമ്യാദികളുടെ ഫലങ്ങൾ ഭവിക്കുന്നില്ല. അപ്രകാരം മനവഃ- പദം- യതി- വരാഃ- നേതാ- വിമാനം- മുനിഃ- മാനഃ- ഇവ ക്രമത്താലെ ദിനകരാദികളുടെ ഹാരങ്ങളായിട്ടു പറയപ്പെടുന്നു. ഇവിടെ പിന്നെ പ്രസാധനം ഇല്ല. ഇതിങ്കൽനിന്നു് അർക്കൻ തുടങ്ങിയുള്ള ഗ്രഹങ്ങൾ ഭവിക്കുന്നു— എന്നു് അന്വയാർത്ഥം. ഇവിടെ ഫലകാരഹാരകങ്ങളായിട്ടു പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന പദങ്ങളിലെ അക്ഷരങ്ങളെ പരൽപ്പേരപ്രകാരം സംഖ്യകളാക്കി കല്പിച്ചുകൊള്ളണം.

സമം—ഗ്രഹത്തിന്റെ ചാറിനെ 'ശ്രേയഃ' എന്ന പന്ത്രണ്ടുകൊണ്ടു പെരുക്കി 'മനവഃ' എന്ന നാന്നൂറിയഞ്ചുകൊണ്ടു ഹരിച്ചുകിട്ടുന്ന ഫലം ഭഗണം (അല്ലെങ്കിൽ വൃഥാഫലം) പിന്നെ ബാക്കിയുള്ള സംഖ്യയെ പന്ത്രണ്ടിൽ പെരുക്കി 'മനവഃ' എന്ന ഹാരകംകൊണ്ടുതന്നെ ഹരിച്ചുണ്ടാകുന്ന ഫലം രാശി. പിന്നെ ശേഷമുള്ള സംഖ്യയെ മുപ്പതിൽ പെരുക്കി മേൽപറഞ്ഞ ഹാരകംകൊണ്ടുതന്നെ ഹരിച്ച ഫലം തിയ്യതി. ശേഷത്തെ അറുപതിൽ പെരുക്കി ആ ഹാരകംകൊണ്ടുതന്നെ ഹരിച്ചാൽ കിട്ടുന്നതു് ഇലി. വേണമെങ്കിൽ ഇങ്ങനെതന്നെ വിലിയും വരുത്തിക്കൊൾക. എന്നാൽ രാശ്യാദിയായ സൂര്യസ്ഫുടം വരിക്കും. ചാറിനെ 'ഭദ്ര' എന്ന ഇരുപത്തുനാലാകുന്ന ഗുണകാരംകൊണ്ടു പെരുക്കി 'പഥം' എന്ന എണ്ണൂറ്റൊന്നാകുന്ന ഹാരകംകൊണ്ടു ഹരിച്ച ഭഗണവും, ശിഷ്ടത്തെ പന്ത്രണ്ടിലും മുപ്പതിലും അറുപതിലും പെരുക്കി പൂർവ്വോക്തഹാരകം (എണ്ണൂറ്റൊന്നു) കൊണ്ടുതന്നെ ഹരിച്ച രാശി തിയ്യതി ഇലി വിലികളും ഉണ്ടാക്കിയാൽ അതു ചന്ദ്രസ്ഫുടമായി വരിക്കും. ചാറിനെ 'യവ' എന്ന നാല്പത്തൊന്നുകൊണ്ടു പെരുക്കി 'യതി' എന്ന അറുപത്തൊന്നുകൊണ്ടു ഹരിച്ചാൽ കുജസ്ഫുടമായി. ഇവിടെ ബുധൻ മുതലായി ശേഷമുള്ള ഗ്രഹങ്ങൾക്കു ഗുണകാരങ്ങളില്ല. ബുധനു 'ഘരഃ' എന്ന ഇരുപത്തുനാലും, വ്യാഴത്തിനു 'നേതാ' എന്ന അറുപതും ശുക്രനു 'വിമാനം' എന്ന അമ്പത്തിനാലും, ശനിക്കു 'മുനി' എന്ന അഞ്ചും രാഹുവിനു 'ഘനം' എന്ന നാലും ക്രമേണ ഹാരകങ്ങളാകുന്നു. ഈ ഹാരകങ്ങളെക്കൊണ്ടു ഹരിച്ച രാശ്യാദി സ്ഥാനങ്ങളുണ്ടാക്കിയാൽ ബുധാദിഗ്രഹങ്ങളുടെ സ്ഫുടങ്ങളായി. രാഹുസ്ഫുടത്തിൽ ആറു രാശി കൂട്ടിയാൽ കേതുസ്ഫുടവും, ചന്ദ്രനിൽ അർക്കനെ കളഞ്ഞാൽ തിഥിയും, കൂട്ടിയാൽ യോഗവും ഉണ്ടാകും. ലഗ്നവും രാശിയും മുൻപറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലൊ. അതു

കൊണ്ടു ഗുളികനേയും ലഗ്നത്തേയും ഉണ്ടാക്കാം. ഇങ്ങനെ ഗ്രഹങ്ങളുടെ ചുററുകണക്കുകൊണ്ട് അതാതു ഗ്രഹങ്ങളുടെ ജാതകമുണ്ടാക്കി ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രപ്രകാരം ഫലചിന്ത ചെയ്യാമെന്നാണു ഗ്രന്ഥകാരന്റെ ആശയമെന്നു തോന്നുന്നു.

എന്നാൽ ഈപ്രകാരം ചില കണക്കുകൾക്കു ഗ്രഹസ്ഫുടങ്ങളുണ്ടാക്കി നോക്കിയതിൽ, മുമ്പേ ചുററിനെ എട്ടിൽ പെരുക്കി ഇരുപത്തേഴിൽ ഹരിച്ചാൽ നാളും, മുപ്പതിൽ ഹരിച്ചാൽ പക്കവും ഉണ്ടാകുമെന്നു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു ശരിയായിരിക്കുന്നുണ്ട്. പക്ഷെ ബുധശുക്രന്മാരുടെ സ്ഥിതി ചിലതിൽ സൂര്യനിൽനിന്നു മൂന്നു രാശിയിലധികം അകന്നു കാണുന്നു. അതു സംഭാവ്യമല്ല. 'ചതുർത്ഥേ ഭവനേ സൂര്യാൽ ജ്ഞസിതൌ ഭവതഃ കഥം?' എന്നുള്ള വരാഹമിഹിരവചനം സുപ്രസിദ്ധമാണല്ലോ.

അവ— ഇനി മേൽ ശ്ലോകംകൊണ്ട് ഇതുവരെ പല മതഭേദേന പറഞ്ഞിട്ടുള്ളവയിൽവച്ച് ബഹുസമ്മതവും സ്വീകാര്യവുമായിട്ടുള്ളത് ഏതെന്നു പറയുന്നു.

ഭേദാ യോനിർദ്വിധായോ വ്യയവിധികളിതഃ
പഞ്ചധാ ച ത്രിധാ ച
നക്ഷത്രം വാരവംശൗ തിഥിരപി ച വയഃ
പ്രാപ്തിയുക്താ ത്രിധാ ച
ഭേദാ രാശീന്ദ്വംശോ ദ്വിവിധ ഇഹ ഭവേൽ
ദ്വിപ്രകാരോ ധ്രുവാദ്യഃ
പ്രോക്താഷ്ടാഷ്ടകസ്യ പൂർവ്വോദിതമഖിലമതാം
കാർയ്യമാവശ്യകേഷ്വൽ. ൭

വ്യാ— യോനിയും, ആയവും രണ്ടുപ്രകാരവും, വ്യയം അഞ്ചുപ്രകാരവും, നക്ഷത്രം, ആഴ്ച, ജാതി, തിഥി, വയസ്സ് ഇവയെല്ലാം മൂന്നുപ്രകാരവും, രാശി, അംശകം, ധ്രുവാദികൾ ഇവ ഈ രണ്ടുപ്രകാരവും ഇവിടെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഇവയിൽവച്ച് 'ഇഷ്ടാനാവിതാനമാനനിചയ' എന്ന

ശ്ലോകപ്രകാരം മുമ്പിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു സർവ്വസമ്മതമാകയാൽ അതിനെത്തന്നെ സ്വീകരിക്കേണ്ടതാകുന്നു. മററുള്ള വകയെല്ലാം അത്യാവശ്യത്തിങ്കലേ സ്വീകരിക്കാവൂ.

അവ — ഇനി രണ്ടു ശ്ലോകംകൊണ്ടു ഗൃഹങ്ങൾക്കു ദീർഘവിസ്താരാദികളെ കല്പിക്കേണ്ടതിനുള്ള ക്രമത്തെ പറയുന്നു.

ഇഷ്ടാൽ ദീർഘാൽ സർവ്വധാംശാം ച നാഹഃ
വിസ്താരോഽസ്മാദ്വിസ്തൃതേഃ പാദമാനം
തസ്മാന്മസൂരം ച തച്ഛുഷതഃ സ്യാൽ
സ്തംഭഃ സ്തംഭാദ്വിസ്തൃതിശ്ശാഖാതാനാം. ൩൨

വ്യാ — ഗൃഹം നിർമ്മിക്കാൻ തുടങ്ങുമ്പോൾ മുമ്പിൽത്തന്നെ അതിന്ന് ഇഷ്ടമായ ദീർഘത്തെ കല്പിക്കണം. പിന്നെ ആ ദീർഘത്തിൽനിന്നു ഗൃഹത്തിന്റെ ചുററിനെയും, ചുററിൽനിന്നു വിസ്താരത്തെയും, വിസ്താരത്തിൽനിന്നു പാദമാനത്തെയും, പാദമാനത്തിൽനിന്നു തറയുടെ പൊക്കത്തെയും, തറപ്പൊക്കം കഴിച്ചുള്ള പാദമാനത്തിൽനിന്നു കാലുകളെയും, കാലുകളിൽനിന്ന് ഉത്തരങ്ങളുടെ വിസ്താരത്തെയും നിശ്ചയിക്കണം.

തത്തദ്ദത്താവിസ്താരമല്പപാദാം വിസ്തൃതിശ്ചേൽ
ഉത്തരാദേവ നിമ്രാദേർഘനം സർവ്വത്ര വിസ്തൃതേഃ. ൩൩

വ്യാ — അതതു ഗൃഹത്തിന്റെ ഉത്തരവിസ്താരത്തിൽനിന്നു കഴുക്കോലുകളുടെ വിസ്താരത്തെ കല്പിക്കണം. ഉത്തരത്തിൽനിന്നുതന്നെ വാമട മുതലായവയുടെ വിസ്താരത്തെയും ഉണ്ടാക്കണം. എല്ലായിടത്തും അതതിന്റെ വിസ്താരത്തിൽ നിന്നുതന്നെ അതതിന്റെ ഘനത്തെ കല്പിക്കണം.

അവ — ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു ഗൃഹങ്ങൾക്കു ചുററിനേയും ദീർഘവിസ്താരങ്ങളേയും കല്പിക്കേണ്ട പ്രകാരത്തെ പറയുന്നു.

ഷഡ്ഘ്നസ്വാദിനിജേഷ്ടദീർഘകരസം-
ഖ്യൈരനേകേഷ്ടനിഘ്നേ സ്വാദി-
ഗ്യോന്യാഢ്യേ സതി തത്ത്രിഭാഗ ഇഹ തൽ-
ശേഷസ്യ നാഹോ ഭവേൽ
വ്യത്യസ്തക്രിയയാ ഭവേദപി ച ത-
ദ്ദീർഘാഢ്യ നാഹേട്ടഭിതേ
ദീർഘോനേ പരിശിഷ്യതേത്ര വിതതിഃ
സർവ്വത്ര മർത്ത്യാലയേ.

വ്യാ—ഗൃഹത്തിന്ന് ഒരു കോൽ മുതലായി അതതിന്ന് ഇഷ്ടമായി കല്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ദീർഘത്തെ (കോലുകളെ മാത്രം) എട്ടിൽ പെരുക്കി അതിൽ അതിന്റെ ദിഗ്യോനിസംഖ്യയെ കൂട്ടി ആസ്സംഖ്യയെ മൂന്നിൽ ഹരിച്ചാൽ കിട്ടുന്നതു് ആ ഗൃഹത്തിന്റെ ചുററായി ഭവിക്കും. ഇതിന്റെ വിപരീതക്രിയകൊണ്ടു് അതിന്റെ ദീർഘവും ഉണ്ടാകും. പിന്നെ ചുററിനെ അർദ്ധിച്ചു് അതിൽനിന്നു തന്റെ ദീർഘം കളഞ്ഞാൽ ശേഷമുണ്ടാകുന്നതു് ആ ഗൃഹത്തിന്റെ വിസ്താരമായി ഭവിക്കും. ഇവിടെ അതതു ദിഗ്യോനിസംഖ്യ എന്നു പറഞ്ഞതിന്റെ താല്പര്യം, കിഴക്കുമുതലായ നാലുദിക്കുകളിലെ യോനികളായ ധ്വജം, സിംഹം, വൃഷം, ഗജം, ഇവയുടെ ക്രമം അനുസരിച്ചു് ഒന്നു്, മൂന്നു്, അഞ്ചു്, ഏഴ് ഈസ്സംഖ്യകൾ എന്നാകുന്നു. ഈ സംഖ്യകളെ അതതു യോനിയുടെ പര്യായമായി ഇശ്ശാസ്ത്രത്തിൽ പറഞ്ഞുവരാറുമുണ്ടു്. അതിനാൽ കിഴക്കിനി ഗൃഹത്തിന്നു് ഒന്നും, തെക്കിനിക്കു മൂന്നും, പടിഞ്ഞാററിനിക്കു അഞ്ചും, വടക്കിനിക്കു് ഏഴും ദിഗ്യോനിസംഖ്യകളാണെന്നു് അറിഞ്ഞുകൊൾക.

ഇനി ഇപ്രകാരം ചില കണക്കുകളെ ക്രിയ ചെയ്തു ചുററിന്നും ദീർഘവിസ്താരങ്ങളേയും വരുത്തിക്കാണിക്കാം.

ഇവിടെ ഇഷ്ടമായ ഗൃഹത്തിന്റെ ദീർഘം എട്ടു കോൽ എന്നു കല്പിക്കുക. അതിനെ എട്ടിൽ പെരുക്കിയ സംഖ്യ

അറുപത്തുനാലു കോൽ. അതിൽ കിഴക്കിനിയുടെ ദിഗ്യോനിസംഖ്യയായ ഒന്നിനെ കൂട്ടുക. അപ്പോൾ അറുപത്തഞ്ചു കോൽ. അതിനെ മൂന്നിൽ ഹരിച്ചാൽ ഇരുപത്തൊന്നു കോലും പതിനാറു വിരലും കിട്ടും. അതിനാൽ എട്ടുകോൽ ഇഷ്ടദീർഘമായ കിഴക്കിനിഗൃഹത്തിന്റെ ചുററുകോൽ ഇരുപത്തൊന്നു്; വിരൽ പതിനാറു്; എന്നു വരും. ഇതുപോലെ ഈ എട്ടു കോൽ തന്നെ ദീർഘമായ തെക്കിനിക്കു്, ദീർഘത്തെ എട്ടിൽ പെരുക്കി തെക്കിനിയുടെ ദിഗ്യോനിസംഖ്യയായ മൂന്നു കൂട്ടിയാൽ അറുപത്തേഴു കോൽ. അതിനെ മൂന്നിൽ ഹരിച്ചാൽ കോൽ ഇരുപത്തുരണ്ടു്; വിരൽ എട്ടു്. അതിനാൽ എട്ടു കോൽ ദീർഘമായ തെക്കിനിയുടെ ചുററു് ഇരുപത്തുരണ്ടു കോൽ എട്ടു വിരൽ. മേൽപറഞ്ഞ ദീർഘത്തെത്തന്നെ എട്ടിൽ പെരുക്കി പടിഞ്ഞാറെ ദിഗ്യോനിസംഖ്യയായ അഞ്ചു കൂട്ടിയാൽ അറുപത്തൊമ്പതു്. അതിനെ മൂന്നിൽ ഹരിച്ചാൽ കോൽ ഇരുപത്തുമൂന്നു്. അതിനാൽ എട്ടു കോൽ ഇഷ്ടദീർഘമായ പടിഞ്ഞാററിനിയുടെ ചുററു് ഇരുപത്തുമൂന്നുകോൽ. ഇങ്ങനെതന്നെ വടക്കിനിക്കും ഇഷ്ടദീർഘമായ എട്ടു കോലിലെ എട്ടിൽ പെരുക്കി ദിഗ്യോനിസംഖ്യയായ ഏഴു കൂട്ടി അതിനെ മൂന്നിൽ ഹരിച്ചാൽ കോൽ ഇരുപത്തുമൂന്നു്; വിരൽ പതിനാറു്. അതിനാൽ എട്ടു കോൽ ഇഷ്ടദീർഘമായ വടക്കിനിഗൃഹത്തിന്റെ ചുററുകോൽ ഇരുപത്തുമൂന്നു്; വിരൽ പതിനാറു് എന്നു സിദ്ധമായി. ഇതുകൊണ്ടു് ഇഷ്ടമായ ദീർഘം ഒരേ സംഖ്യതന്നെ ആണെങ്കിലും അതതു ദിഗ്യോനിയുടെ ഭേദംകൊണ്ടു ചുററിന്റെ കണക്കു മാറുന്നു എന്നു മനസ്സിലാക്കാമല്ലോ.

ഇനി ഇതിന്റെ വിപരീതക്രിയ പറയാം. ആദ്യം പറഞ്ഞതായ ഇരുപത്തൊന്നു കോൽ പതിനാറു വിരൽ എന്ന ചുററിനെ മൂന്നിൽ പെരുക്കി ദിഗ്യോനിസംഖ്യയായ ഒന്നു കളഞ്ഞു് അതിനെ എട്ടിൽ ഹരിച്ചാൽ ദീർഘം എട്ടു കോൽ

വരുന്നു. ഇങ്ങനെ മററുള്ളവയ്ക്കും ചുററിൽനിന്നു ദീർഘവും വരുത്താമല്ലൊ.

ഇനി ചുററിൽനിന്നു വിസ്താരം വരുത്തുവാൻ ഇരിപത്തൊന്നു കോൽ പതിനാറു വിരൽ എന്നു മേൽപറഞ്ഞ ചുററിനെ അർദ്ധിച്ചാൽ പത്തു കോൽ ഇരിപത്തു വിരൽ; അതിൽനിന്നു ദീൎഘം എട്ടു കോൽ കളഞ്ഞാൽ ശേഷം രണ്ടു കോൽ പത്തു വിരൽ; ഇതു് അതിന്റെ വിസ്താരമാകുന്നു. മററുള്ളവയ്ക്കും വിസ്താരം ഇങ്ങനെ തന്നെ വരുത്താമല്ലൊ. ഈ ശ്ലോകത്തിൽ പറഞ്ഞപ്രകാരമുള്ള ദീർഘവിസ്താരകല്പനയ്ക്കു് 'ഇഷ്ടദീർഘവിധി' എന്നു പേരാകുന്നു. ഇതുകൊണ്ടു പുരകളിൽ പലേടത്തും പ്രയോജനമുണ്ടാകുന്നതാണു്. അതിനാൽ ഇതു ധരിച്ചിരിക്കേണ്ടതു പ്രത്യേകം ആവശ്യമാകുന്നു.

അവ — ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു ഗ്രഹങ്ങളുടെ ചുററുണ്ടാക്കുവാൻ മറെറാരു പ്രകാരത്തെ പറയുന്നു.

ഇഷ്ടദീൎഘം തു യദ്ദ്വിഘ്നം, തത്ത്രിഭാഗസമന്വിതം
ഇഷ്ടയോനിത്രിഭാഗാഢ്യം, തൽ പൎയ്യന്തം വിദുർബ്ബുധാഃ.

വ്യാ — മുൻപറഞ്ഞ പ്രകാരമുള്ള ഇഷ്ടദീൎഘത്തെ ഇരട്ടിച്ചു്, ആ സംഖ്യയുടെ മൂന്നിലൊരുഭാഗവും കൂടി അതിൽ കൂട്ടുക. പിന്നെ ഇഷ്ടമായ യോനിസംഖ്യയുടെ മൂന്നിൽ ഒരു ഭാഗവും അതിൽ കൂട്ടുക. എന്നാൽ ഉണ്ടാകുന്ന സംഖ്യ ആ ഗ്രഹത്തിന്റെ പൎയ്യന്തം (ചുററു്) ആകുന്നു എന്നു വിദ്വാന്മാർ പറയുന്നു.

അതെങ്ങനെയെന്നു കാണിക്കാം. ഇഷ്ടമായ ദീൎഘം ആറു കോലെന്നു കല്പിക്കുക. അതിനെ ഇരട്ടിച്ചാൽ പന്ത്രണ്ടു കോൽ. അതോടുകൂടി ആ സംഖ്യയുടെ മൂന്നിലൊന്നായ നാലു കൂട്ടുക. അപ്പോൾ, പതിനാറു കോൽ. ഇഷ്ടയോനിസംഖ്യ ഒരു കോൽ. അതിന്റെ മൂന്നിലൊന്നു് എട്ടു വിരൽ. അതുംകൂടി പതിനാറു കോലിൽ കൂട്ടിയാൽ പതിനാറു കോൽ എട്ടു വിരൽ എന്ന സംഖ്യ കിട്ടുന്നു. ഇതു് ആ ഗ്രഹത്തി-

ൻെറ പൎയ്യന്തമാകുന്നു. അപ്പോൾ ആറുകോൽ ഇരുപ്പുദീൎഘമായ കിഴക്കിനിഗൃഹത്തിന്റെ ചുററുകോൽ പതിനാറ്; വിരൽ എട്ട്; എന്നു സിദ്ധമായി. ഇങ്ങനെ മററുള്ളവയേയും കണ്ടു കൊൾക.

അവ.— ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു ദേവാലയത്തിൽമാത്രം ഉപയോഗമുള്ള ചില ദീൎഘവിസ്താരങ്ങളുടെ വിശേഷത്തെ പറയുന്നു.

നാഹാംശൈൎവ്യംശേന ദീൎഘാ വിതതിരപി ഗൃഹേ
ഇല്യമുഷ്ഠശ്രുതോപ
നാഹാൎദ്ധേ നന്ദഭക്തേ വിതതിരഥധിമാ-
ശൈശേ ദീൎഘാംഘ്രിവദ്ഭിരൈഷ്ചേഃ
സംസ്സൃഷ്ടൽ പാദാധികാൎദ്ധാധിക ഇഹ പരിണാ-
ഹേ ദ്ധ്വിതേ ദീശഭിഭക്തേ
ഷഡ്ഭിൎദ്ദീൎഘശ്ചതുൎഭിൎവ്വിതതിരിതി സമാ-
ഗാരമേഷ്വാന്ത്യമേഷു.
വ്യാ

വ്യാ.—ഗൃഹത്തിന്റെ ചുററിനെ നാലു കുറിട്ട് ഒരു കൂറു കൊണ്ടു ദീൎഘവും ഒരു കൂറുകൊണ്ടു വിസ്താരവും കല്പിപ്പൂ. എന്നാൽ ആ ഗൃഹം സമചതുരശ്രമായി ഭവിക്കും. പിന്നെ ഗൃഹത്തിന്റെ ചുററിനെ അൎദ്ധിച്ച് അതിനെ ഒമ്പതു കുറിട്ടു നാലു കൂറുകൊണ്ടു വിസ്താരവും ശേഷമുള്ള അഞ്ചു കൂറുകൊണ്ടു ദീൎഘവും കല്പിക്കുന്നു എങ്കിൽ അതു 'പാദാധിക'മായ ഗുണവ്യാസമായി ഭവിക്കും. ചുററിനെ അൎദ്ധിച്ച് അതിനെ പത്തു കുറിട്ടു നാലു കൂറുകൊണ്ടു വിസ്താരവും ആറുകൂറുകൊണ്ടു ദീൎഘവും കല്പിക്കുന്നു എങ്കിൽ അതു് 'അൎദ്ധാധിക'മായ ഗുണവ്യാസമായിരിക്കും. ഇവയിൽ ആദ്യത്തിന്നു 'സമതതായതികം' എന്ന പേർ പറയാം. ഇവ മൂന്നും ദേവാലയങ്ങളിൽ യോഗ്യങ്ങളാകുന്നു. ചുററിനെ അൎദ്ധിച്ച്, അതിനെ പതിനൊന്നു കുറിട്ടു നാലു കൂറുകൊണ്ടു വിസ്താരവും ഏഴു കൂറുകൊണ്ടു ദീൎഘവും കല്പിച്ചാൽ അതിന്നു 'പാദോനം' എ

ന്നു പേർ എന്ന് അർത്ഥസിദ്ധമാകയാൽ അതുംകൂടി ധരിക്കേണ്ടതാകുന്നു. അതുകൊണ്ടുള്ള പ്രയോജനം അടുത്ത ശ്ലോകത്തിൽത്തന്നെ പറയുന്നതാണ്.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു മേൽപറഞ്ഞവയുടെ ഗ്രാഹ്യത്യാജ്യതാനിയമത്തെ പറയുന്നു.

പാദാധികാ മനുജസദ്മനി ഗ്രാഹ്യതേ ത-
ത്രാവശ്യകേ സമതതായതികോऽപി കൈശ്ചിൽ
അർദ്ധാധികോऽത്ര നഹിതോ മുനിഭിസ്സമസ്ത-
പാദോനതാപി കഥിതാഖിലനാശിനീതി. വൃഷ

വ്യാ—പൂർവ്വശ്ലോകത്തിൽ പറഞ്ഞപ്രകാരമുള്ളതിൽ പാദാധികമെന്ന ഗുണവ്യാസം മനുഷ്യാലയത്തിങ്കൽ അത്യാവശ്യത്തിൽ ചിലരാൽ ഗ്രഹിക്കപ്പെടുന്നു. സമതതായതികം എന്ന തുല്യതുംഗവിസ്താരവും അങ്ങനെതന്നെ ആപദ്വിധിയായി കൊള്ളുന്നുണ്ട്. അർദ്ധാധികമെന്നതു മനുഷ്യാലയത്തിങ്കൽ ഹിതമല്ല. എല്ലാ പാദോനതയും വിനാശത്തെ ചെയ്യുന്നതാണെന്നു മുനികളാൽ പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇവിടെ 'സമസ്തപാദോനതാ' എന്നതിലെ 'സമസ്ത' എന്ന ശബ്ദംകൊണ്ട്, നാഹദൈർഘ്യത്തെ പതിനാറു കൂറിട്ടു നാലംശം വിസ്താരവും ഏഴംശം ദീർഘവുമായിട്ടുള്ള ഗുണവ്യാസത്തെ മാത്രം പോരാ, അടുത്ത ശ്ലോകത്തിൽ 'തതോത്തുംഗപ്രഹീണൈഃ' എന്ന പദംകൊണ്ടു പറവാൻ പോകുന്നവയായ എല്ലാം പാദോനങ്ങളേയും വർജ്ജിച്ചുകൊള്ളണമെന്നു സൂചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു ഗ്രഹിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു ഗുണവ്യാസത്തെ വിധിക്കുന്നു.

നാഹാർദ്ധേ ഷോഡശാംശൈസ്ത്രിഭിരപി ച വിഭ-
ക്തേऽഥവാ ഷോഡശാദ്യൈ-
ർവ്വിംശത്യാദ്യൈശ്ച തത്പാദിഭിരപി മനുജ-
ക്ഷാദിഭിസ്തുംഗസംഖ്യൈഃ

തത്തത്തുത്സ്ഥപ്രവീണൈരഥ വിതതിരു-
ദ്ധ്യംശതശ്ശേഷഭാഗൈ-
ർദ്ദീർഘാ വസുപങ്ക്തിപങ്ക്ത്യാദിഭിരിതി മുനയ-
സ്തം ഗുണവ്യാസമാഹുഃ. വ്യ

വ്യാ— നാഗവേദ- ഷോഡശാദ്യൈഃ- അപി- ച- അഥ വാ- ഷോഡശാദ്യൈഃ- ച- തതചാദിഭിഃ- അപി- മദ്ധ്യ ചാദിഭിഃ- മന്ദസംഖ്യൈഃ- തത്തത്തുത്സ്ഥപ്രവീണൈഃ- ത്രിഭിഃ- വിഭക്തേ- ഉദ്ധ്യംശതഃ- വിതതിഃ- അഥ- വസുപങ്ക്തിപങ്ക്ത്യാദിഭിഃ- ശേഷഭാഗൈഃ- ദീർഘഃ- (ഭവതി) മുനയഃ- തം- ഗുണവ്യാസം- ഇതി- ആഹുഃ- എന്ന് അന്വയം.

നാഗവേദം, ഷോഡശാദ്യങ്ങളായും, അല്ലെങ്കിൽ ഷോഡശാദ്യങ്ങളായും, വിംശത്യാദ്യങ്ങളായും, തതചാദികളായും, മദ്ധ്യചാദികളായും, മന്ദസംഖ്യങ്ങളായും, തത്തത്തുത്സ്ഥപ്രവീണങ്ങളായിട്ടുള്ള മൂന്നുകളെക്കൊണ്ടു വിഭക്തങ്ങളായിരിക്കും സമയത്തിങ്കൽ ഉദ്ധ്യംശങ്ങളെക്കൊണ്ടു വിതതിയും, വസുപങ്ക്ത്യാദികളായിരിക്കുന്ന ശേഷഭാഗങ്ങളെക്കൊണ്ടു ദീർഘവും ഭവിക്കുന്നു. മുനികൾ അതിനെ ഗുണവ്യാസം എന്നു പറയുന്നു. എന്നു ഭാഷ.

ചുററിന്റെ അളവിനെ പന്ത്രണ്ട്, പതിമൂന്ന്, പതിനാല്, പതിനാറ്, പതിനേഴ്, പതിനെട്ട്, ഇരുപത്, ഇരുപത്തൊന്ന്, ഇരുപത്തുരണ്ട്, ഇരുപത്തുനാല്, ഇരുപത്തഞ്ച്, ഇരുപത്താറ്, ഇരുപത്തെട്ട്, ഇരുപത്തൊമ്പത്, മുപ്പത്, മുപ്പത്തുരണ്ട്, മുപ്പത്തുമൂന്ന്, മുപ്പത്തുനാല്, ഇങ്ങനെ ആറു ഗണത്തിലും അതതിന്റെ നന്നാലാമത്തേതൊഴിച്ചുള്ള ഏതെങ്കിലും മൂന്നു സംഖ്യകളിൽ ഒന്നുകൊണ്ടു പകുത്ത്, അതിൽ നാലു കൂറുകൊണ്ടു വിസ്താരവും, ശേഷമുള്ള കൂറുകളെക്കൊണ്ടു ദീർഘവും കല്പിക്കുക. എന്നാൽ അതിനെ 'ഗുണവ്യാസം' എന്നു മുനികൾ വിധിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇതിനെ തന്നെ ഒന്നുകൂടി സ്പഷ്ടമായി വിവരിക്കാം. ചുററിന്റെ അ

ഖ്യത്തെ പന്ത്രണ്ടായി അംശിച്ചാൽ നാലംശം വിസ്താരം. എട്ടംശം ദീൎഘം; പതിമൂന്നായി അംശിച്ചാൽ നാലംശം വിസ്താരം, ഒമ്പതംശം ദീൎഘം; പതിനാലംശിച്ചാൽ നാലംശം വിസ്താരം, പത്തംശം ദീൎഘം. ഇങ്ങനെ മറ്റുള്ളവയിലും കണ്ടുകൊൾക. വിസ്താരം കുറഞ്ഞും ദീൎഘം ഏറിയും വരണമെങ്കിൽ പതിനാറു തുടങ്ങിയോ ഇരുപതു തുടങ്ങിയോ മേൽപറഞ്ഞപ്രകാരം വിഭാഗിച്ചുകൊള്ളണം. എന്നാൽ പതിനഞ്ച്, പത്തൊമ്പത്, ഇരുപത്തുമൂന്ന്, ഇരുപത്തേഴ്, മുപ്പത്തൊന്ന്, ഇവ പാപയോനികളാകകൊണ്ട് അവയെ ഒഴിച്ചു ശേഷമുള്ള സംഖ്യകളെ മാത്രമേ ഗ്രഹിക്കാവൂ. ഇവിടെ മേൽപ്രകാരം അംശിക്കുമ്പോൾ ഏതാനും ചില വിരലുകൾ അംശത്തിൽ അറുപോകാതെ ശേഷിക്കുന്നതായി വന്നാൽ അവയെ മുഴുവൻ തന്നെയോ അവയിൽ ഏതാനും ചില വിരലുകളെ മാത്രമോ ദീൎഘത്തിലോ വിസ്താരത്തിലോ അവ രണ്ടിലും കൂടിയോ ഔചിത്യംപോലെ ചേൎത്തുകൊള്ളണം.

അവ — ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു ദീൎഘവിസ്താരകല്പനയിൽ ചില മതാന്തരങ്ങളെ പറയുന്നു.

ദീൎഘാൎദ്ധം വ്യാസമന്യേ ത്ര്യംശകമപി സപാദാ-
ൎദ്ധ്യംശകം ചാഹുരേകേ
ദീൎഘാൎദ്ധാന്നാതിവക്ഷ്യന്ത്യധികതരതരം
ഗൎഗ്ഗദക്ഷാദയോഽപി
ദീൎഘോ നിൎവിസ്താരസ്സ്യാദധിക ഇഹ മതേ-
ൎത്ഥനാശശ്ച ഭൃത്യ-
ഷ്ടിന്യസ്സൂത്രാംശലീലിസ്ഥിതി ന ഖലു മവേൽ
ദോഷ ഇത്യാഹുരന്യേ. വൃത്ത.

വ്യാ — വിസ്താരം ദീൎഘത്തിൽ പാതിയോ നാലിലൊന്നോ ദീൎഘത്തിന്റെ കാലേമുക്കാലോ കൊള്ളാമെന്നു ചിലർ പറയുന്നു. ദീൎഘത്തിന്റെ പാതിയിലധികം വിസ്താരം കൊള്ളരുതെന്നു ഗൎഗ്ഗദക്ഷാദികൾ പറയുന്നു. ഇഷ്ടദീൎഘത്തി

ലധികം ദീൎഘം കൊള്ളുന്നതായാൽ അൎത്ഥനാശവും, ഇഷ്ടദീൎഘത്തിൽ കുറഞ്ഞാൽ മരണവും ഫലമാകുന്നു. അവിടെ ഏറുന്നതും കുറയുന്നതും ഏതാനും ചില വിരലുകളെക്കൊണ്ടു മാത്രമാണെങ്കിൽ ദോഷമില്ലെന്നു ചിലർ പറയുന്നു. “തസ്മാന്നിൎദ്ദിഷ്ടമാനേഭ്യോ ഹീനാധിക്യം ന കാരയേൽ അംഗുലീഭിൎന്ന ദോഷസ്സ്യാദ്വൈതത്ര കരാദ്ധതഃ” എന്നു ‘വാസ്തുവിദ്യം’ എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ പ്രമാണവും, അപ്രകാരംതന്നെ നടപ്പും കണ്ടുവരുന്നുണ്ട്.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു പാദമാനത്തെ പറയുന്നു.

നൄണാം ധാമനി പാദമാനമുദിതം
    തൽപാദാഗ്രാന്തരോപാനഹോ-
ൎമ്മധ്യം തണ്ഡികാകരാംഘ്രിസഹിതം
    തത്വല്പഗേഹേ ക്വചിൽ
തന്മന്ദിരവിസ്തരേണ ച സമം
    തദ്വേദർത്ത്സപ്തവ-
സ്വങ്കാംശാംശവിയുക്തമേതദധികം
    വാ തത്തദ്വൈചിത്ര്യതഃ.   വ്യ

വ്യാ—മനുഷ്യാലയങ്ങളിൽ ചെറിപ്പിന്മേൽനിന്നു തുടങ്ങി ഉത്തരത്തോളമുള്ള ഉയരത്തെ പാദമാനമെന്നു പറയുന്നു. അധികം ചെറുതായ ഗൃഹത്തിൽ ചിലടത്തു പാദമാനം മൂന്നേകാൽ കോൽ എടുത്തുവരുന്നു. പിന്നെ അതാതു ഗൃഹത്തിന്റെ വിസ്താരത്തോടു സമമായിട്ടും, വിസ്താരത്തെ നാലോ, ആറോ, ഏഴോ, എട്ടോ, ഒമ്പതോ അംശങ്ങളാക്കി ഭാഗിച്ച് ഓരോ ഭാഗം കൂട്ടിയും കുറച്ചും അവിടവിടത്തെ വൈചിത്ര്യംപോലെ കൊള്ളുകയും ചെയ്യാം.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ട് ഉപപീഠത്തെ പറയുന്നു.

ക്ഷോണീശാനേഷ്ടസൗധം സകലനിലയനാ-
ധാരതോഽധസ്സമന്താൽ
കർത്തവ്യം ചോപപീഠം കരകരയുഗളം
ചോരഗാദ്യംഗുലാഢ്യം
അന്തർഭാഗേ തു ഗർത്താങ്കണമഥ വൃഷയോ-
ന്യാനിതം കേതുജം വാ
ദിക്ഷ്വഗ്ന്യാദ്യാസ്വഥോർദ്ധ്വക്രമമപി രചയേൽ
പ്രാങ്മുഖം വാമ്പുമഗ്ര്യം. വൃ

വ്യാ—ഗൃഹങ്ങൾക്ക് ഉറപ്പും, ഭംഗിയും, ഉയരവും ഉണ്ടാകുന്നതിനു വേണ്ടി, എല്ലാ ഗൃഹങ്ങളുടേയും അധിഷ്ഠാനത്തിന്റെ താഴെ ചുററും ഉപപീഠം ഉണ്ടാക്കേണ്ടതാണ്. അത് ഒരു കോലോ, രണ്ടു കോലോ, അവ രണ്ടിലും എട്ടുമുതൽ വിരലുകൾ കൂട്ടിട്ടോ ആകാം. നാലുപുറങ്ങളുടേയും അകത്ത് ഈ ഉപപീഠങ്ങൾ തമ്മിൽ കൂടുമ്പോൾ നടുവിൽ ഉണ്ടാകുന്ന കഴിമുററം വൃഷയോനിയോ ധ്വജയോനിയോ ആയിരിക്കണം. (ഉപപീഠത്തിനു കോലമുത്തറ എന്നും പറയുമാറുണ്ട്) കഴിമുററത്തിന്റെ ഈശാനകോണിൽ വടക്കോട്ടോ കിഴക്കോട്ടോ മുഖമായിട്ട് വെള്ളം ഒഴുകുന്നതിന് ഓവ് ഉണ്ടാക്കണം.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു ഉപപീഠത്തിന്റെ പൊക്കത്തെ പറയുന്നു.

ഗേഹാധിഷ്ഠാനതുല്യോഽപ്യഥ സപാദത്രി-
ഷ്ടാംശകാംശാംശകൈർമ്മിതോ വാ യഥേഷ്ടം
മർത്ത്യാഗാരേഷ്വുപപീഠോഽപ്യയസ്സ്യാ-
ത്തത്തൽഭാഗൈഃ പാദുകാദ്യോ വിധേയഃ. വൃന്ദ

മനുഷ്യാലയത്തിൽ ഉപപീഠത്തിന്റെ പൊക്കം, ഗൃഹങ്ങളുടെ തറപ്പൊക്കത്തോളമോ തറപ്പൊക്കത്തിൽ ആറോ, ഏഴോ, എട്ടോ, ഒമ്പതോ, പത്തോ അംശം കുറവായിട്ടോ ഇ

രിക്കണം. ഘോഷംകൊണ്ട് അംശിച്ച് അതതിനുള്ള അംശങ്ങളെക്കൊണ്ടു പാദുകാദികളായ അവയവങ്ങളും ഉണ്ടാക്കണം.

അവ:—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു തറയെ പറയുന്നു.

ഏകേതസ്മിൻ പാദമാനേ ത്രികചതുരിഷുഷട്-
സപ്തനാഗാങ്കദിഗ്ഭി-
സ്സ്വൈകാംശം ത്വധിഷ്ഠാനകമിഹ തിഥിഭ-
ക്തേഷ്വഥൈവം വേദഭാഗം
നന്ദേശംശേ ച ബാണാംശകമിനയുഗഭ-
ക്തേഷ്വദ്രിഭാഗം മുനീന്ദ്രൈ-
ർദ്വ്യംശം തിഥ്യംശിതേ വാപ്യുദധിപരിമിതം
ചേദ്ധ്യംശമേകേന താംശം.

വൃ

വ്യാ—മേൽപറഞ്ഞ പാദമാനത്തെ മൂന്ന്, നാല്, അഞ്ച്, ആറ്, ഏഴ്, എട്ട്, ഒമ്പത്, പത്ത്, ഈ സംഖ്യകളിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്നുകൊണ്ട് അംശിച്ചാൽ അതിൽ ഒരംശംകൊണ്ടും, അല്ലെങ്കിൽ പാദമാനത്തെ പതിനഞ്ചംശിച്ചാൽ നാലംശംകൊണ്ടും, പതിനെട്ടംശിച്ചാൽ അഞ്ചംശംകൊണ്ടും, ഇരുപത്തുനാലംശിച്ചാൽ ഏഴംശംകൊണ്ടും, ഏഴംശിച്ചാൽ രണ്ടംശംകൊണ്ടും, പതിമൂന്നംശിച്ചാൽ നാലംശംകൊണ്ടും, ഇരുപത്തൊന്നംശിച്ചാൽ ആറംശംകൊണ്ടും, തറയുടെ ഘോഷത്തെ കല്പിക്കാം.

അവ—ഇനി നാലു ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ടു തറയുടെ ജാതിഭേദങ്ങളെ പറയുന്നു. അവിടെ ഒന്നാമതൊരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു 'മഞ്ചകം' എന്ന ജാതിയായ തറയെ പറയുന്നു.

ഇഷ്ടാധിഷ്ഠാനതുംഗേ ത്രി ജിനഭജിതേ
ത്ര്യംശതഃ പാദുകാച്ച്യം
ഷഡ്ഭിഃ കണ്ഠോഽഷ്ടഭക്തേഷ്വഥ നയനാ-
ദ്ര്യംശകൈർവ്വാ ക്രമേണ

നാരൈഷ്ടൈവം 'മഞ്ചകം' സ്യാൽ പ്രതിഗളരഹിതം
സർവ്വതഃ പാദുകോച്ച-
ത്ര്യംശേനാരഭ്യാനപഞ്ചാംശിതമുതവാഥമാ-
ജ്ജഗത്യാ തന്നിഷ്ക്രമോ ഹി. സ്ര

വ്യാ— ഇഷ്ടമായിരിക്കുന്ന തറയുടെ പൊക്കത്തെ ഒമ്പതായി അംശിച്ചാൽ മൂന്നംശംകൊണ്ടു പാദുകത്തിന്റെയും, ആറംശംകൊണ്ടു ജഗതിയുടേയും പൊക്കം കല്പിക്കാം. അല്ലെങ്കിൽ ഒമ്പതംശിച്ചാൽ രണ്ടംശംകൊണ്ടു പാദുകത്തിന്റെയും, ഏഴംശംകൊണ്ടു ജഗതിയുടേയും പൊക്കം കല്പിക്കയും ചെയ്യാം. മഞ്ചകം എന്നു പേരായിട്ടുള്ള തറ ഇപ്രകാരമാകുന്നു. ഇതിനു ഗളവും പടിയും ആവശ്യമില്ല. ഇപ്പോൾ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതും, ഇനി പറവാൻ പോകുന്നതുമായ എല്ലാ തറകൾക്കും ജഗതിയിങ്കൽനിന്നു പാദുകത്തിന്റെ പുറപ്പാട്, പാദുകത്തിന്റെ പൊക്കത്തോളമോ അതിൽ പാതിയോ മുക്കാൽപങ്കോ കഴിച്ചോ പാദുകപ്പൊക്കത്തെ അഞ്ചംശിച്ചു മൂന്നംശമോ കൊള്ളാം.

അവ— ഇനി രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ടു മൂന്നുവിധം 'ഗളമഞ്ചകം' എന്നു ജാതിയായ തറയെ പറയുന്നു.

ത്രീണി സ്യുർ'ഗ്ഗളമഞ്ചകാനി', വിഭ-
ക്തേ ത്ര്യംശതഃ പാദുകം
ഷഡ്ഭിസ്തജ്ജഗതീം ഗളം ദ്വിതയാംശം
ചോർദ്ധ്വാം ച കുര്യാൽ പ്രതിം
മന്യേ ശരഭാജിതേ വിരചയേ-
ദേകാംശതഃ പാദുകം
ഗോത്ര്യാം തജ്ജഗതീം ഗളം പ്രതിമപി
ദ്വ്യേകാംശൈഃ കല്പയേൽ. ശാ

വ്യാ— ഗളമഞ്ചകമെന്നു പേരുള്ള അധിഷ്ഠാനം മൂന്നു പ്രകാരമുണ്ട്. അവയിൽ തറപ്പൊക്കത്തെ പന്ത്രണ്ടംശിച്ചാൽ രണ്ടംശംകൊണ്ടു പാദുകവും, ആറംശംകൊണ്ടു ജഗ-

തിയും, ഒരംശംകൊണ്ടു ഗളവും, രണ്ടംശംകൊണ്ടു പ്രതി (പടി)യും, കല്പിച്ചിട്ട് ഒരു പ്രകാരം; പിന്നെ തറപ്പൊക്കത്തെ ഇരുപതംശിച്ച് നാലംശംകൊണ്ടു പാദുകവും, ഒമ്പതംശംകൊണ്ടു ജഗതിയും, ആറംശംകൊണ്ടു ഗളവും, ഒരംശംകൊണ്ടു പടിയും കല്പിച്ചിട്ടു മറ്റൊരു പ്രകാരവും ഉണ്ടാകാം.

കാന്ത്യേ സ്യൂനാംശകേന ക്ഷ്മാ
    പോത്ര്യാമഥോ പാദുകം
ഷഡ്ഭിസ്തു ജഗതിമഥോ വിംശതേ-
    രേകാംശതോ വാജനം
അംശൈർദ്വ്യാം ഗളമൂർദ്ധ്വവാജനമഥോ-
    ത്വേകേന നേത്രാംശതഃ
പ്രത്യുച്ചം ഗളമഞ്ചകാഖ്യമിദം
    ഗേഹേഷു സമ്പൽകരം. ൫൦

വ്യാ—തറയുടെ ഉയരത്തെ പതിനാലംശിച്ചാൽ മൂന്നംശംകൊണ്ടു പാദുകവും, ആറംശംകൊണ്ടു ജഗതിയും, ഒരംശംകൊണ്ടു ഗളത്തിന്റെ താഴെയുള്ള വാജനവും, രണ്ടംശംകൊണ്ടു ഗളവും, ഒരംശംകൊണ്ടു ഗളത്തിന്റെ മേലെ വാജനവും, ഒന്നംശംകൊണ്ടു പടിയുടെ കനവും കല്പിക്കാം. ഇങ്ങനെ ഒരു പ്രകാരം 'ഗളമഞ്ചകം'. ഇപ്പോൾ മൂന്നു പ്രകാരം ഗളമഞ്ചകമെന്ന തറയെ പറഞ്ഞു. ഇവ മൂന്നും ഗൃഹങ്ങളിൽ സമ്പത്തിനെ ഉണ്ടാക്കുന്നതാകുന്നു.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു മുൻപറഞ്ഞ ഗളമഞ്ചകങ്ങളായ തറകളുടെ ജഗതിക്കും പടിക്കും ഉള്ള പുറപ്പാടിനെയും, ഗളത്തിന് അകത്തേക്കുള്ള ഗമനത്തിനെയും പറയുന്നു.

ഏവം ത്രിധോക്തഗളമഞ്ചകവേദ്യ്യാ
പ്രത്യേകജഗത്യാ സമനിഷ്ക്രമതാം
കാര്യം ഗളാന്തർഗ്ഗമനം ഗളേശ്വരസ-
ധാംശ്ച്യംശതസ്സ്യാൽ ഗളമഞ്ചകാനാം. ൫൧

വ്യാ— ഇങ്ങനെ മൂന്നു പ്രകാരം ഗളമങ്ങളെക്കും ഏതാനൊരുയെ പറഞ്ഞുവല്ലോ. ഇവയിൽ എല്ലാററിലും മാനസൂത്രത്തിൽനിന്നു പടിയുടെയും ജഗതിയുടെയും പുറപ്പാട്ട് സമമായിരിക്കണം. ഗളത്തിന്നു ഇവയിൽനിന്നു അകത്തേക്കുള്ള ഗമനം, അതിന്റെ (ഗളത്തിന്റെ) പൊക്കത്തിൽ നാലിൽ ഒരു ഭാഗമായിരിക്കണം.

അവ— ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു കാലെകത്തെ പറയുന്നു.

കൃത്വാധിഷ്ഠാനമേവം ഗ്ഗളധരമഥ ത-
ച്ഛേഷിതം പാദമാനം
വിസ്താരംശ്ചൈഷ്ടമസ്മിന്ന്യൂനമുഗളജം-
ശങ്കുപങ്ക്തിം വിഭക്ത
ഏകാംശേനാന്വിതം വാ വിരഹിതമഥവേ-
തീഷ്ടിതാനാംശ്രിതീശം-
ലോമസംഖ്യാംശ്രേഃപീഠോച്ഛ്രയമപനയതാൽ
പോതികായാ ഘനം ച. ൯൨

വ്യാ— ഇപ്രകാരം ഗളത്തെ ഉറപ്പിൽ തറയെ പണിചെയ്തിട്ടു, പിന്നെ പാദമാനത്തിൽനിന്നു താഴ്പ്പോക്കം കഴിച്ചു ശേഷമുള്ള പൊക്കത്തെ കാലെകം എന്നു അറിഞ്ഞുകൊള്ളണം. ആ കാലെകം പോരാ എന്നോ അധികമായി എന്നോ വരുന്ന പക്ഷം, ആ കാലെകത്തെ ആറോ, എഴോ, എട്ടോ, ഒമ്പതോ, പത്തോ, പതിനൊന്നോ ആയി അംശിച്ചു ഒരംശം കൂട്ടുകയോ കുറയ്ക്കുകയോ ചെയ്യാം. ഇങ്ങനെ ഇഷ്ടമായി കല്പിച്ചിരിക്കുന്ന കാൽ നീളത്തിൽനിന്നു 'മാമ' എന്നു പേരുള്ള തൂണിന്റെ ചുവടിന്റെയും, പോതികയുടെയും കനത്തെ കുറയ്ക്കണം. (ബാക്കി തൂണിന്റെ നീളമാണെന്നു താല്പര്യം.)

അവ— ഇനി നാലു ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ടു തൂണുകളുടെ ആകൃതിഭേദങ്ങളെയും മററും പറയുന്നു.

കാൎയ്യാസ്സ്തൂപൃഥണാ യുഗാഷ്ടദ്വ്യഷ്ടപാൎശ്വാ-
ന്നാസ്സമ്പൂൎത്തേ വൎത്തുളാ
വിസ്താരത്രിഘ്നണോപരി ത്രിഘ്നേപി-
സ്താരോന്മിതാഷ്ടാശ്രകാഃ
മൂലേത്ഥമാപിതകണ്ഠസൂത്ര ചതുരാ-
ശ്രോൎദ്ധ്വാംശവൃത്താഃ പുനഃ
സ്ഥൂണാധാരേഷു വിചിത്രവൃത്തരുചിരാ
വാരബ്ധഗേഹോചിതാഃ ൯൩

(ത. സ.)

വ്യാ—തൂണുകൾ, നാല്, എട്ട്, പതിനാറ്, ഇങ്ങനെയുള്ള പട്ടങ്ങളോടുകൂടിയവയായിട്ടും, എല്ലാടവും ഉരുണ്ടവയായിട്ടും തൂണുകളുടെ ചുവട്ടിലെ വിസ്താരംകൊണ്ടു മൂന്നംശം ചുവട്ടിൽനിന്നു ചെന്ന ദേശം മാത്രയും അഷ്ടാശ്രമായിട്ടും; ശേഷം രണ്ടംശവും ചതുരശ്രമായിട്ടും, ചുവട്ടിലെ കണ്ഠസൂത്രത്തോളം ചുവട്ടുഭാഗം ചതുരശ്രമായിട്ടും, ശേഷം വൃത്തമായിട്ടും, കഴിഞ്ഞ പട്ടങ്ങളോടുകൂടിയവയായിട്ടും, മനോഹരങ്ങളായ കെട്ടുകളോടുകൂടിയവയായിട്ടും, പണിചെയ്യാൻ ആരംഭിച്ചിരിക്കുന്ന ഗൃഹത്തിനു യോഗ്യങ്ങളായിരിക്കത്തക്കവണ്ണം ഉണ്ടാക്കപ്പെടുന്നു.

സ്തംഭാസ്ഥൂലമൂലകണ്ഠായതിമിതചതുരാ-
ശ്രാഗ്രമന്യാസ്സമസ്താ
മൂലേ വ്യാസസ്യ സാൎദ്ധാനലജലധിമിതാ-
ഷ്ട്യശ്രകാഃ കണ്ഠതോ വാ
മദ്ധ്യേ കണ്ഠോന്മിതാഷ്ട്യശ്രകമപി രചയേ-
ദൂൎദ്ധ്വംഭാഗേപ്യധസ്താ-
ദ്വ്യാസപശ്രാ വൎത്തുളാ വാ ശ്രുതിപരിമിതഭാ-
ഗാശ്രകം വാപി മൂലേ. ൯൪

തൂണുകളെല്ലാം അതിന്റെ ചുവട്ടിലുള്ള ചതുരശ്രത്തിന്റെ കണ്ഠം എത്രയുണ്ടോ അത്രയും നീളത്തിൽ തലകളിലും,

ചുവട്ടിലെ വിസ്താരത്തിന്റേയോ, കണ്ഠത്തിന്റേയോ മൂന്നിലോ നാലോ അംശം നീളത്തിൽ ചുവട്ടിലും, തലക്കലെപ്പോലെ കണ്ഠത്തോളം നീളത്തിൽ മദ്ധ്യത്തിലും ചതുരശ്രമായിട്ടും, ആ മദ്ധ്യചതുരശ്രത്തിന്റെ ശിഖകളിലും ചുവട്ടിലുമുള്ള ഇടകൾ രണ്ടിലും അഷ്ടാശ്രമായിട്ടോ വൃത്തമായിട്ടോ പണി ചെയ്യണം. ചുവട്ടിലെ ചതുരശ്രം കണ്ഠത്തോളം നീളമായിട്ട (ശിഖകളിലെപ്പോലെ) പണിയുകയും ചെയ്യാം.

സ്തംഭോത്സേധേ വിഭക്തേ ഭുജഗഗുണമിതേ-
ശാഖശിഖാഗ്രഭാഗൈ-
സ്വേഷ്ടം കർണ്ണോത്തരഗേ പ്രതതിതതിരഥോ-
ശാഖിചാമീനാഗ്രതോ നാൽ
ശേഷസ്തംഭോഷ്ടഭേദേ വിരചിതതിലകാ-
ന്യസ്തിഭാഗാംശനതാനാൽ
കമ്പസ്തംഭേഷു കമ്പോ രചയതു പടനാ-
ഗ്രപ്രതാനോടത്ര ശിഖാഃ. ൯൨

വ്യാ—തൂണിന്റെ പൊക്കത്തെ ആറുമുതൽ പതിനൊന്നുവരെയുള്ള സംഖ്യകളിൽ ഒന്നുകൊണ്ട് അംശിച്ച് അതിൽ ഒരംശംകൊണ്ട് തൂണുകളുടെ കടക്കലെ വിസ്താരത്തേയും, ഏട്ടുമുതൽ പതിനൊന്നുവരെയുള്ള സംഖ്യകളിൽ ഒന്നുകൊണ്ടംശിച്ച് ഒരംശം കുറച്ചു തൂണുകളുടെ അഗ്രത്തിങ്കലെ വിസ്താരത്തേയും കല്പിക്കണം. പിന്നെ ഭിത്തിസ്തംഭങ്ങളെ പണിയേണ്ടുന്ന സ്ഥലങ്ങളിൽ ശാലാസ്തംഭങ്ങൾക്ക പറഞ്ഞിട്ടുള്ള വിസ്താരത്തിൽ പകുതിയോ മൂന്നിലൊന്നോ നാലിലൊന്നോ കുറഞ്ഞിട്ടുള്ള വിസ്താരത്തോടുകൂടി അവയേയും പണിചെയ്യണം. ഇവിടെ തൂണുകളുടെ തലക്കലെ വിസ്താരത്തിന 'മണ്ണ്' എന്നു പേരാകുന്നു.

ഏകം വാജനമുത്തരാന്ത്യ യതിതൽ
സ്തംഭാന്തരാർദ്ധപ്രക്ഷേകം
രോഷ്ഠം, സമഥമല്ലവാജനയുതേ
ചതുരാശിതേ ചോത്തരേ

സ്തംഭാ മഞ്ചകതികരാമഞ്ജുന്ന്യപലായാ-
ത്ര്യാഢ്യാസ്സമസ്തംസ്തൈഥ-
യോർദ്ധ്വാംശാന്യധിഷ്ഠാനി ചോത്തരവശാൽ
കല്യാണി നഷ്ട്രച. ൪൩

വ്യാ— ഉത്തരത്തിന്ന വാജനം മാത്രമുള്ളുവെങ്കിൽ സ്തംഭങ്ങൾക്ക 'മദ്ധ്യേ കണ്ഠാന്വിതാശ്ച ശ്രുകം' എന്ന വചനപ്രകാരം മദ്ധ്യേ ചതുരശ്രം ഉണ്ടാക്കേണ്ടു. ഉത്തരത്തിന്ന് അല്പവാജനവും മഹാവാജനവും ചിത്രവുമുണ്ടെങ്കിൽ മദ്ധ്യേകാണ്ഡവും ഉണ്ടാക്കാം. തൂണുകൾക്ക മുത്തുമാല, കഴിഞ്ഞ പട്ടം, വള, (ഏടങ്ങിടങ്ങുള്ള കെട്ട്) മുതലായ അലങ്കാരങ്ങളുമുണ്ടാക്കാം. പിന്നെ ഉത്തരത്തിന്ന വള്ളത്, കപോതം മുതലായ അംശങ്ങളുണ്ടെങ്കിൽ തൂണുകൾക്ക കുടം, മണ്ഡി, പീരകാണ്ഡം മുതലായ ഊർദ്ധ്വാംശങ്ങളെല്ലാം ഉണ്ടാക്കുകയുംചെയ്യാം. ഉത്തരത്തിന്റെ അംശങ്ങളെ അനുസരിച്ചാണ തൂണുകൾക്കും അംശങ്ങളുണ്ടാക്കേണ്ടതെന്ന സിദ്ധാന്തം.

അവ— ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു പാദപീഠം എന്ന തൂണുകളുടെ 'ഓമ'യെ പറയുന്നു.

മാന്യോരാപി 'പാദപീഠ'മഥ തൽ
സ്തംഭസ്യ മൂലപ്രഥാ-
കണ്ഠാകല്പിതതാരമുത്തരഘനാൽ-
സേധം തദർദ്ധം തു വാ
കർത്തവ്യം, ശിലയാഥവാ ദ്രുമതലൈ-
ർവൃക്ഷൈശ്ച തത്ര ന്യസേൽ
സ്തംഭാൽ വിസ്തൃതിയഥാ ഭാഗാചിതാ-
ഗ്രാധസ്തിരസംയുതാൻ. ൪൪

വ്യാ— തറയുടെ മീതെ തൂണിന്റെ കടയ്ക്കലെ വിസ്താരത്തിന്റെ കണ്ഠത്തോളം വിസ്താരവും, ഉത്തരക്കനത്തോളമോ അതിൽ പകുതിയോ ഉയരവും ഉള്ള പാദപീഠത്തെ വയ്ക്കണം. ആ പാദപീഠം കരിങ്കല്ലുകൊണ്ടോ ഉറപ്പുള്ള മരം

കൊണ്ടോ ഉണ്ടാക്കിയതായിരിക്കണം. ഇതിന്റെ മൂല വിസ്താരത്തിൽ മൂന്നൊന്നുകൊണ്ടു ചുവട്ടിലും, അഗ്രവിസ്താരത്തിൽ മൂന്നൊന്നുകൊണ്ടു മുകളിലും കുടമയുണ്ടാക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ഇതിനെ ഒരു പാദപീഠത്തിന്മേൽ നാട്ടണം. ഇതിന്റെ രണ്ടു തലയ്ക്കലും ഉണ്ടാക്കുന്ന കുടമകൾ അതിന്റെ വിസ്താരത്തിന്റെ മദ്ധ്യത്തിലായിരിക്കണമെന്നും, ഈ കുടമകൾ ചെല്ലത്തക്കവണ്ണം ഓമയുടെയും പോതികയുടേയും മദ്ധ്യത്തിൽ തുളകൾ ഉണ്ടാക്കണമെന്നും അർത്ഥാൽ സിദ്ധമാകുന്നു.

അവ — ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു പോതികയെ പറയുന്നു.

സ്തംഭാഗ്രോത്തരതാരയോഗദലവി-
സ്താരാം തദർദ്ധോല്ലസ-
ത്ത്രിഭ്രാമുത്തരവിസ്തൃതിത്രിഗുണിതാ-
യാമാമുജ്ജ്വലാം 'പോതികാം'
സ്തംഭാഗ്രോദിതരന്ധ്രവൃദ്ധിസം-
വ്യായാമയുക്താം ന്യസേൽ
സ്തംഭസ്യോപരി പഞ്ചഭാഗവിഹിതാ-
ഘാമാം ക്വചിൽ കല്പയേൽ. ൪൮

വ്യാ — ഇതിന്റെ തലയ്ക്കലെ വിസ്താരവും ഉത്തരത്തിന്റെ വിസ്താരവും കൂട്ടിട്ടുള്ളതിൽ പകുതി വിസ്താരവും, ഈ വിസ്താരത്തിൽ പകുതി കനവും, ഉത്തരവിസ്താരത്തിൽ മൂന്നിരട്ടി നീളവും ഉള്ള പോതികയെ ഇതിന്റെ മുകളിൽ വെയ്ക്കണം. ചിലേടത്തു് ഈ പോതികക്കു്, സ്തംഭാഗ്രവിസ്താരമാകുന്ന കണ്ണുകൊണ്ടു മൂന്നോ നാലോ അഞ്ചോ കണ്ണു നീളം കല്പിക്കുകയും ചെയ്യാം.

അവ — പോതികയുടെ വിശേഷത്തെ പറയുന്നു.

സ്തംഭമദ്ധ്യസമവിസ്തൃതാ ന വാ
പാദമൂലവിതതാനാലായതിഃ

പോതികതി കഥിതാ സ്വശോഭനാ
വാജനാദിബഹുഭൂഷണാന്വിതാ. ൯൯

വ്യാ—അല്ലെങ്കിൽ പോതികയ്ക്കു തൂണിന്റെ മദ്ധ്യത്തിലെ വിസ്താരത്തോളം വീതിയും, തൂണിന്റെ ചുവട്ടിലെ വിസ്താരത്തിൽ മൂന്നിരട്ടി നീളവും കല്പിക്കുകയും ചെയ്യാം. പോതികാ, വാജനം മുതലായ പല അലങ്കാരങ്ങളെക്കൊണ്ടു ശോഭിതയായിരിക്കയും വേണം.

അവ—ഉത്തരത്തിന്റെ വീതികനങ്ങളെ സാമാന്യമായി പറയുന്നു.

അംഗാദിരുദ്രാവധികൈർവ്വിഭക്തേ
സ്തംഭോച്ഛ്രയേ വിസ്തൃതിരുത്തരാണാം
ഏകാംശതസ്തത്സമമംഘ്രിഹീന-
മർദ്ധോന്നതം വാ ഘനമത്ര കാര്യം. ൧൦൦

വ്യാ—കാൽനീളത്തെ ആറുമുതൽ പതിനൊന്നുവരെയുള്ള സംഖ്യകളിൽ ഒന്നുകൊണ്ടു പകുത്തു് അതിൽ ഒരു അംശംകൊണ്ടു് ഉത്തരവിസ്താരത്തെ കല്പിക്കണം. ഈ വിസ്താരത്തോളമോ അതിന്റെ മുക്കാലോ പകുതിയോ കനവും ഉണ്ടാക്കണം.

അവ—ഉത്തരങ്ങളുടെ വിശേഷങ്ങളെ പറയുന്നു.

ഖണ്ഡോത്തരം ചരണവിസ്തൃതിതുല്യവിസ്താ-
രോത്സേധമുത്തമമുശന്ത്യധമോന്നതിശ്ച
പത്രോത്തരം, ച വിഹിതാഘനം കനിഷ്ഠം
രൂപോത്തരം, ഘനതതി വിപരീതതോ വാ. ൧൦൧
(ത. സ.)

വ്യാ—കാൽവീതിയോടു തുല്യമായ വീതിയും, അത്രതന്നെ കനവും ആയി ഉണ്ടാക്കുന്നതു 'ഖണ്ഡോത്തര'വും, അതു് ഉത്തമവും ആകുന്നു. (ഇതിനു 'ചിപ്പാരി'യെന്നു പേർ) അതിൽ നാലിലൊന്നു കനം കുറഞ്ഞതു 'പത്രോത്തരം'. അതു മദ്ധ്യമം. വിസ്താരത്തിൽ പാതി കനമായിട്ടുള്ളതു 'രൂപോ

ത്താരം. അതു് അധമമാകുന്നു. അതിന്റെ വീതികനങ്ങളെ മറിച്ചുവച്ചുകയും ചെയ്യാം. അതിനെ 'മൃഗിക'യെന്നു പറഞ്ഞുവരുന്നു.

അവ—ഉത്സേധോത്തരത്തെ പറയുന്നു.

അല്പ ധാമനി ബാഹ്യമേവ മഥതി
 ത്വാത്സേധമപ്യുത്തരം
വിഷ്കംഭേ തനയാൽ സ്വഭാഗരഹിതൈ-
 ർഗ്ഗോന്യാദിഭിസ്സംയുതം
വസ്വഷ്ട്യർക്കയുഗാംഗുലാദിഗതിം
 ന്ത്വസ്യ ദ്വിഗുണം ത-
തൊവൽ സ്വോച്ചയ,മസ്യ കർണ്ണസദൃശീ
 വിഷ്കംഭപോളയതിഃ. ൧൦൮

വ്യാ—ചെറിയ ഗൃഹത്തിങ്കൽ പുറത്തെ ഉത്തരംമാത്രം മതിയാകുന്നു. വലിയ ഗൃഹങ്ങളിലാകട്ടെ, അതതു ഗൃഹത്തിനു യോഗ്യങ്ങളായ യോന്യാദിലക്ഷണങ്ങളോടുകൂടിയതായിട്ടുള്ള ഉത്സേധം എന്ന ഒരു ഉത്തരത്തെ കൂടി വിട്ടത്തിന്മേൽ (കുറിക്കാലും ഖണ്ഡികയും) വയ്ക്കണം. ഇതിനു ബാഹ്യോത്തരപ്പുറത്തുനിന്ന് എട്ട്, പതിനാറ്, ഇരുപത്തുനാലു മുതലായ വിരലുകൾ അകത്തേക്ക ഗമനമുണ്ടായിരിക്കണം. അതു് അളിന്ദം (ഉറയം അല്ലെങ്കിൽ തിണ്ണ) ആകുന്നു. ബാഹ്യോത്തരപ്പുറത്തുനിന്ന് ഉത്സേധോത്തരത്തിന് എത്രത്തോളം അകത്തേക്ക വലിപ്പില്ലുണ്ടോ അത്രയും അതിന് ഉയരവും ഉണ്ടായിരിക്കും. ഈ അളിന്ദത്തിന്റെ കർണ്ണത്തോളം വിട്ടത്തിന്റെ കുറിക്കാലിനു നീളമുണ്ടായിരിക്കണം. (വിഷ്കംഭം—വിട്ടം; എടവട്ടം എന്നും പറയും.)

അവ—ഇനി ഉത്തരങ്ങൾക്ക വാജനം (കെത്ത) ഉണ്ടാക്കുവാനുള്ള വിധിയെ പറയുന്നു.

ഏകം ചൈവാജനം സ്യാത്കുലിശഘനാ-
 ദ്ധ്യംശതസ്സുവിധേയം
പട്ടം തത്തുല്യമാദൈശസ്തിരിതഥാ വസുഭ-
 ക്തേ ഘനേ വാജനം ദ്വ

ദ്വമാംശൈഃ കല്പയേദല്പകമപി വിധിനാ
 വാജനം ശിഷ്ടഭാഗൈഃ
പട്ടം ത്വഷ്ടാംശകേസ്യാദ്ദ്വ്യയഗജവരൈ-
 ഗന്ധ്വയോ നിഷ്ക്രമസ്സ്യാൽ. ൧൦൩

വ്യാ.— വാജനം ഒന്നു മതിയെങ്കിൽ ഉത്തരക്കനത്തെ അഞ്ചായി അംശിച്ച രണ്ടംശംകൊണ്ട വാജനത്തേയും ശേഷം മൂന്നംശംകൊണ്ട പട്ടത്തേയും ഉണ്ടാക്കണം. വാജനം രണ്ടു വേണമെങ്കിൽ ഉത്തരത്തിന്റെ കനത്തെ എട്ടംശിച്ച മൂന്നുകൊണ്ട മഹാവാജനവും, ഒന്നുകൊണ്ട അല്പവാജനവും, നാലുകൊണ്ട പട്ടവും ഉണ്ടാക്കണം. ഉത്തരക്കനത്തെ എട്ടംശിച്ച് ഓരോ അംശംകൊണ്ട് അവ രണ്ടിന്നും പുറപ്പാട കല്പിച്ചുകൊൾക.

അവ.— ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ട് ഉത്തരവാജനങ്ങളെ മറെറാരു പ്രകാരത്തിൽ ഉണ്ടാക്കുവാനും, ഉത്തരപട്ടികയെന്ന ചിററുത്തരത്തെ വയ്പാനും പറയുന്നു.

ഉത്സേധേ വിശിഖാംശിതേ ദ്വിതയതോ
 ക്ഷുദ്രോപോത്തരേ വാജനം
ഷഡ്ഭക്തേഽല്പമിഹാംശതോ ദ്വിതയതോ
 വാ സ്യാന്മഹാവാജനം
ഏതന്നിർഗ്ഗമനം നിജാംഘ്രിരഹിതം,
 ന്യസ്യേദ്വൈപഞ്ചോത്തര-
സ്യൈതത്തിര്യസമുച്ഛ്രയോച്ഛ്രയമലം-
 ശവ്യാതതാം പട്ടികാം. ൧൦൪
(ശ. വി.)

വ്യാ.— മുൻപറഞ്ഞ മൂന്നുവിധം ഉത്തരങ്ങളിൽ കനം കുറഞ്ഞതായ ക്ഷുദ്രോപോത്തരത്തിന്ന വാജനമുണ്ടാക്കുമ്പോൾ ഉത്തരക്കനത്തെ അഞ്ചംശിച്ച രണ്ടംശംകൊണ്ട് ഒരു വാജനം ഉണ്ടാക്കാം. രണ്ടു വാജനം വേണമെങ്കിൽ ഉത്തരക്കനത്തെ ആറംശിച്ച് ഒരംശംകൊണ്ട ചെറിയ വാജനത്തേയും, രണ്ടം

കേരള സാഹിത്യ അക്കാദമി

ശംകൊണ്ടു വലിയ വാജനത്തെയും ഉണ്ടാക്കാം. വാജനംകഴിച്ച ശേഷമുള്ള അംശം പട്ടമാക്കേണ്ടതെന്നുള്ളതു് അർത്ഥസിദ്ധമാണല്ലോ. വാജനങ്ങൾക്ക് അതിന്റെ പൊക്കത്തിൽ മുക്കാൽഭാഗം പുറപ്പാടു വേണം. പിന്നെ ഉത്തരത്തിന്റെ മീതെ, ഉത്തരകനത്തോളം പൊക്കവും, ആ പൊക്കത്തിൽ പാതി കനവും ഉള്ള 'ഉത്തരപട്ടിക' എന്ന ചിറ്റുത്തരത്തെ ഉറപ്പിച്ചു വയ്ക്കണം.

ഇനി ഗൃഹങ്ങളുടെ ഉള്ളിലുള്ള മുറികൾക്കു തട്ടിടുവാനുള്ള വിധിയെ പറയുന്നു.

ഏകാംഘ്ര്യൂനാദിമേനോധാപ്ത്യുപരി നിധാ-
യോത്തരേ വാജനം പ്രാ-
ക്തിൎയ്യഗ്ദ്വാരേണധാഷ്ട്യംഘ്ര്യുന്നതോച്ഛ്രിതബലം-
സ്ഥാനസ്യ വംശോന്നമുത്യാ
സച്ഛിദ്രാന്തം ജയന്തീസ്തദുപരി സുസമീ-
കൃത്യ തത്പാർശ്വവംശം
നിഷ്പീഡ്യാന്തർന്നയേത്സച്ഛിദ്ഘനഫലകാ-
പ്രാപ്യമേണോർദ്ധ്വഭാഗം. ൧൦൭

(ത. സ.)

വ്യാ—മുൻപറഞ്ഞ ഇണകളുടെ അഗ്രങ്ങളിലെ വിസ്താരമാകുന്ന ഒന്നുകൊണ്ട് ഒരു ഒന്നോ മുക്കാൽ ഒന്നോ ഉയരമുള്ളതായി 'വാജനം' (വളർ) എന്ന പേരായ ഒരു അവയവത്തെ ഉത്തരത്തിന്റെ അകത്തെ അരികിൽ മീതെ, പുറത്തെ അരികിൽ ചിറ്റുത്തരം ഉറപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതുപോലെ ഉറപ്പിച്ചു വയ്ക്കണം. അതിന്നു് ഉത്തരത്തിന്റെ അകത്തേക്കു പുറപ്പാടുണ്ടായിരിക്കണം. ഇതു് ഉത്തരത്തിന്റെ മീതെ വാജനംപോലെ ഇരിക്കുന്നതാണ്. ഇതിനു 'വെള്ളഴുത്തു്' എന്നും പേരുണ്ടു്. പിന്നെ ഒരു ഒന്നു് ഉയരവും മുക്കാൽ ഒന്നു കനവും ഉള്ള ഇലാതങ്ങളെ ആ വെള്ളഴത്തിന്മേൽ പിലത്തിൽ വയ്ക്കണം. ആ ഇലാതങ്ങളുടെ മുകളിൽ അവയിൽ

പാതി അറുത്തു 'ജയന്തി'കളെ ഘടിക്കണം. ഈ ജയന്തികൾ മോന്തായം നീണ്ടിരിക്കുന്ന ദിക്കിലേക്കു നീണ്ടിരിക്കയും വേണം. ഇവയുടെ മേലേ ഭാഗം ചെത്തി നിരപ്പുവരുത്തി അതിന്മേൽ അവിടെടുത്ത് ഉചിതമായ കനത്തോടുകൂടിയ പലകകളെ, ജയന്തികളിൽ സന്ധി വരത്തക്കവണ്ണം വിടവുകൂടാതെ നിരത്തി തുലാങ്ങളിൽ ആണികൾ തറച്ച് ഉറപ്പിച്ചുകൊള്ളണം. ഇതിനു 'പ്രസ്തരം' അല്ലെങ്കിൽ തട്ട് എന്നു പേർ. (വംശം=മോന്തായം. ഉത്തരമെന്നും പറയും, ജയന്തികൾ=കണ്ടിത്തുലാങ്ങൾ; കഴികൾ എന്നും പറയും.)

അവ— ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു മോന്തായത്തെ പറയുന്നു.

പാർശ്വപ്രാഗ്വല്ലഭപാഗ്രഭോഗവശതോ
  വംശോഭ്യുത്യാ ചാഗ്രയാ-
ന്യൂനം സോത്തരതാമപാദരഹിത-
  ഷ്യർദ്ധോച്ഛ്രയാ ചാഥവാ
അഷ്ട്യംശലതാതനിപ്രസഹിതാ
  പത്രൈർല്ലുപാനീപ്രവാ-
ഹ്യർദ്ധ്യംശപ്രമിതൈർല്ലുപാപഭാഗൈരതേ-
  ഷ്കതാ ലംബോജനാ.

പ്രന്നു

വ്യാ— മോന്തായം, ഇരുപുറത്തുനിന്നും വരുന്ന കഴുക്കോലുകളുടെ തലകളിൽ കൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനാൽ അതിനു 'വംശം' എന്നു പേർ പറയുന്നു. (ജന്തുക്കളുടെ തണ്ടെല്ലുപോലെയാകയാൽ തണ്ടെല്ലിന്റെ പേരായ 'വംശം' എന്ന സംജ്ഞ ചെയ്തതായിരിക്കാം.) അഗ്രം—മോന്തായം—ഉത്തരത്തിന്റെ വിസ്താരത്തിൽ മുക്കാൽ ഭാഗം പൊക്കമായ വിസ്താരത്തോടുകൂടിയതായും, ഏഴ് വിരലോ ആറു വിരലോ കനത്തോടുകൂടിയതായും, കഴുക്കോലുകളുടെ തല ചെന്നുചേരുന്നേടത്തു കഴുക്കോൽകനത്തിന്റെ മൂന്നംശമോ നാലംശമോ ഉള്ള പത്രങ്ങളോടും (പട്ടം=കട്ട) വാജനങ്ങളോടും കൂടിയതായും ഇരിക്കണം. (അഗ്രധാനി=മോന്തായം)

അവ.— ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു കഴുക്കോലുകൾക്ക് ഉത്തരത്തിൽനിന്നു കീഴ്പ്പോട്ടുള്ള ഇറത്താഴ്ചയെ (പാദതാഴ്ച എന്ന് ആശാരിഭാഷ) പറയുന്നു.

കർണ്ണോർദ്ധ്വോത്തരപട്ടതോഽത്ര പിലപാ-
 ലംബം തദൌചിത്യതഃ
സ്തംഭോച്ച്രായ ശരാംശകേ ദ്വിതയതോ
 യദ്വാംഘ്രികഭകൈസ്ത്രിഭിഃ
അർദ്ധ്യംശേന്ദ്വശരാംശകേ ച ഗുണതസ്സ്-
 മാനേശസ്തഥാംഘ്രീശ്ച ത്ര്യ-
ത്ര്യംശോദ്ധാംശക ഏവ വാ ഭിലഷിതം
 ഘോഷാദേശഭിതേഷ്വപേക്ഷ്യ തു. ൧൦൭

വ്യാ.— കാലുയരത്തെ അഞ്ചുകൂറിട്ട രണ്ടുഭാഗമോ, ഒമ്പതുകൂറിട്ട നാലുഭാഗമോ, ഏഴോ എട്ടോ കൂറിട്ട മൂന്നുഭാഗമോ, മൂന്നുകൂറിട്ട് ഒരു ഭാഗമോ, കാലുയരത്തിൽ പാതിയോ ഇങ്ങനെ ആറു വിധത്തിൽ ഔചിത്യംപോലെ ഏതെങ്കിലും ഒരു പ്രകാരം ഉത്തരത്തിങ്കൽനിന്നു കഴുക്കോലുകളുടെ താഴ്ച കല്പിക്കാം.

അവ.— ഇതിനുമുമ്പിൽ മോന്തായത്തെപ്പററി പറഞ്ഞുവല്ലോ. ചിലേടത്തു മോന്തായത്തിന്റെ സ്ഥാനത്തു 'കൂടം' വച്ചു കഴുക്കോലുകളെ അതിന്മേൽ ചേർക്കേണ്ടതായിവരും. അതിനാൽ ഇനി രണ്ടു ശ്ലോകംകൊണ്ടു കൂടത്തിന്റെ ലക്ഷണങ്ങളെ പറയുന്നു.

യാവന്ത്യത്ര വികൃതാ ലൂപാഃ ഖലു ഭാ-
 ന്ത്യഗ്രാണി താവന്തി തൽ
കൂടസ്യാഥ സമസ്തവൃത്തമഥവാ
 ധുത്തൂരപുഷ്പോപമം
വിസ്താരദ്വിഗുണായതം തദുദയോ-
 ഽര്ദ്ധ്യംശഹീനം തു വാ
യത്തേഷ്വല്പലുപാഗ്രസംഗതമിതി-
 സ്ഥാപച്യ വൃത്തം വിദുഃ. ൧൦൮

വ്യാ — കൂടത്തിങ്കൽ ചെല്ലുന്ന വികൃതലൂപകവും (ചരിവുകഴുക്കോലുകളും) എത്ര എണ്ണമുണ്ടോ, കൂടത്തിന് അത്രയും പട്ടങ്ങളുണ്ടായിരിക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ കൂടം, എല്ലാഭാഗവും ഉരുണ്ടതായിട്ടും, ഉമ്മത്തിൻപൂവിന്റെ ആകൃതിയിലുള്ളതായിട്ടും ഇരിക്കയും ചെയ്യാം. കൂടത്തിന്, അതിന്റെ വിസ്താരത്തിൽ രണ്ടിരട്ടിയോ, അതിൽ നാലിലൊന്നോ എട്ടിലൊന്നോ കുറഞ്ഞിട്ടുള്ളതോ ആയ നീളവും, എല്ലാ കഴുക്കോലുകളുടെയും കനംകൂടിയേടത്തോളം വണ്ണവുമുണ്ടായിരിക്കണം.

യോന്യാദ്യംഘ്രിദലൈകസ്തഥാ ജലധിഷ-
ഡ്ഢാരൈര്യുഗൈഃ കല്പയേൽ
പട്ടം, തത്ര ലുപായിതാനതതിരു-
ല്യോച്ഛ്രായതം പട്ടതഃ
ഊർദ്ധ്വാഗ്രം നിയമേന കല്പിതമധോ-
മൂലം ച കൂടം തഥാ
സ്തംഭോസ്പൃഥുലൂപാസ്തലാന്തഛദനം
വിഷ്കംഭപാദോദയഃ.

ഫൻ

വ്യാ — കൂടത്തിന്ന യോനിമുതലായതു് അംഘ്രിദലങ്ങളെക്കൊണ്ടു വരുത്തണം. അപ്രകാരംതന്നെ നാലോ ആറോ എട്ടോ തോതുകൊണ്ടു് അതിന്ന പട്ടവുമുണ്ടാക്കണം. പട്ടത്തിൽനിന്ന മേല്പട്ടുള്ള നീളം കഴുക്കോലിന്റെ വിസ്താരത്തോളം വേണം; കൂടത്തിന്റെ മൂലം (മുരട്, = കട) കീഴ്പോട്ടായിട്ടും, അഗ്രം (തല) മേല്പോട്ടായിട്ടും ഇരിക്കണം. തൂണുകളും, കഴുക്കോലുകളും, വിട്ടത്തിന്മേലെ കാരികൾ മുതലായവകളും, (നില്ക്കുന്ന സാധനപ്രകാരം എന്ന സിദ്ധാന്തം) മൂലം കീഴ്പോട്ടും, അഗ്രം മേല്പോട്ടുമായിരിക്കണം.

അവ — ഇനി രണ്ടു ശ്ലോകംകൊണ്ടു ചുമരും, വിട്ടവും, കന്നക്കാലുമായിട്ടുള്ള പണിയെ പറയുന്നു.

ചൂളീ വാ ക്വചിദല്പമന്ദിരവിധൌ
തത്രാപി യുഗ്മാസ്സ്മൃതാ
വിഷ്കംഭാശ്ച തദർദ്ധസമ്മിതതമാ-
ശ്ച്യാഗ്രേഷു വംശോऽപി ച
തസ്യാർദ്ധം ത്രിസമുച്ഛ്രയാത്ത്യജതു വാ
കമ്പ്രാദിനാശാങ്കളി-
രുദ്രാംശം തദിഹ ചൂളികോപരിലുപാ
സ്സ്യുസ്സപാഗ്രധാന്യാചിതാഃ. ൫൦

വ്യാ — ചെറിയ ഗൃഹങ്ങളിൽ ഉത്തരത്തിന്റെ സ്ഥാനത്തു ചൂഴികയായിട്ടും പണിചെയ്യാം. അവിടെ രണ്ട്, നാലു മുതലായി ഇരട്ടപ്പെട്ട സംഖ്യകളോടുകൂടിയ വിട്ടങ്ങളേയും, ആ വിട്ടങ്ങളിൽ വിട്ടങ്ങളുടെ നീളത്തിൽ പാതി പൊക്കമുള്ള കന്തക്കാലുകളേയും, ആ കന്തക്കാലുകളുടെ മുകളിൽ മോന്തായത്തേയും ഇണത്തണം. കന്തക്കാലുകളുടെ പൊക്കം, അതിൽ ഏഴോ എട്ടോ ഒമ്പതോ പത്തോ പതിനൊന്നോ അംശം കുറച്ചും ചിലടുത്തു കൊള്ളാം. (ഇങ്ങനെ കുറക്കുന്നതിന് 'അവിച്ചൽ' എന്നു ആശാരിമാർ.) ഇവിടെ ചൂഴികയുടെ മീതെ ചിറവുത്തരത്തിന്മേൻ എന്നപോലെ കഴുക്കോലുകളെ വെട്ടി ഇണത്തി മോന്തായത്തിങ്കൽ ചെല്ലുമാറു പണിചെയ്യണം.

അവ — ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു കഴുക്കോലുകളുടെ ഭേദങ്ങളേയും അവയുടെ സംജ്ഞകളേയും പറയുന്നു.

ഉജ്ഝമഞ്ചാഖ്യാസ്തുല്യാഃ
പ്രകൃതിലുപാഃ പാർശ്വസംസ്ഥിതാസ്സർവ്വാഃ
കോട്യുപകോട്യോ യാസ്സ്യു-
ർവ്വികൃതിലുപാസ്താസ്തു തുല്യദീർഘതമാഃ. ൫൧

വ്യാ — ഗൃഹത്തിന്റെ നീളഭാഗത്തു് (മോന്തായത്തിന്റെ ഇരുപുറത്തും) ഇടുന്ന കഴുക്കോലുകൾക്ക് 'ഉജ്ഝമഞ്ചം' എന്നും പ്രകൃതിലുപകൾ എന്നും പേരാകുന്നു. അവ

ള്ള നീളവും വീതിയും എല്ലാററിന്നും തുല്യമായിരിക്കും. ഗൃഹത്തിന്റെ മൂലകളിൽ ഇറങ്ങുന്ന കോടിക്കഴുക്കോലുകൾക്കും, അവയുടെ ഇരുപുറത്തും ചരിഞ്ഞുചരിഞ്ഞ് ഇറങ്ങുന്ന ഉപകോടികൾക്കും 'വികൃതിലൂപകൾ' എന്നു പേർ. അവയ്ക്കുള്ള നീളവും വീതിയും ഓരോന്നിന്നും ഓരോ വിധത്തിലായിരിക്കും.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ട് അവയെ ഗൃഹത്തിന്മേൽ എങ്ങിനെ കൊണ്ടുചെല്ലണമെന്നു പറയുന്നു.

കാർയ്യാ ലൂപാശ്ചോത്തരപട്ടികോർദ്ധ്വം
കൂടാഹിതാഗ്രാ വികൃതാസ്സമസ്താഃ
പാർശ്വാഹിതാസ്സ്യുഃ ഖലു നിർവ്വികാരാ
നിവേശിതാഗ്രാഃ പുനരഗ്രധാമ്നാം. ൧൧൨

വ്യാ—വികൃതലൂപകൾ എന്നു പറയുന്ന ചരിവുകഴുക്കോലുകളെല്ലാം ചിററുത്തരത്തിൽ വെട്ടിയിരുത്തി തല കൂടത്തിൽ കേറിയിരിക്കത്തക്കവണ്ണം യോജിപ്പിക്കേണ്ടതാകുന്നു. പ്രകൃതിലൂപകൾ (നേർകഴുക്കോലുകൾ) ഗൃഹത്തിന്റെ നെടിയ പാർശ്വങ്ങളിലുള്ള ചിററുത്തരങ്ങളിൽ വെട്ടിയിരുത്തി, തല മോന്തായത്തിൽ കേറിയിരിക്കത്തക്കവണ്ണം ചേർക്കേണ്ടതാകുന്നു.

അവ—ഇനി നാലു ശ്ലോകംകൊണ്ടു കഴുക്കോലുകളുടെ നീളം നിർണ്ണയിപ്പാൻ തൊട്ടെടുക്കുന്നതിനുള്ള പ്രകാരങ്ങളെ പറയുന്നു. അവിടെ മുമ്പിൽ ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു ഭുജാകോടികർണ്ണങ്ങളെ പറയുന്നു.

സർവ്വത്രേഷ്ടേ ത്ര്യശ്രേ
തിർയ്യഗധഃ കല്പിതാത്ര രേഖാ യാ
സാഹി ഭുജാഥോർദ്ധ്വാഗ്രാ
കോടിസ്സ്യാൽ കോണഗാമിനി കർണ്ണഃ ൧൧൩

വ്യാ—എവിടെയും അവനവന് ഇഷ്ടംപോലെയുള്ള ഒരു ത്ര്യശ്രം വരച്ചാൽ അതിൽ ചുവട്ടിൽ വിലങ്ങത്തിൽ വരുന്ന രേഖയ്ക്കു 'ഭുജ' എന്നു പേരാകുന്നു. ആ ഭുജയിൽനിന്നു മേല്പോട്ടു പോകുന്ന രേഖയ്ക്കു 'കോടി'യെന്നു പേർ. ഈ ഭു

ജകോടികളുടെ കോണുകളിലേയ്ക്കു വരയ്ക്കുന്ന രേഖയ്ക്കു 'കർണ്ണം' എന്നു പേർ. ഈ സംജ്ഞ സാമാന്യമായിട്ടുള്ളതും, താഴെ പറയുന്നവയിൽ തെറ്റുവരാതെ ഓർമ്മവെക്കേണ്ടതുമാകുന്നു.

സ്വച്ഛേ ശ്ലക്ഷ്ണ ഫലകാതലേ ക്ഷിതിതലേ
വാ ഗേഹതാരാർദ്ധമാ-
നാലിഖ്യാശ്രം, തദധോഗ്രഗുപരിമിളൽ
ക്ഷുദ്രോത്തരരേഖ്യാന്വിതം
തസ്യാധോഘനമുത്തരസ്യ ച ലുപാ-
ലംബം ച തിര്യഗ്ഗതൈഃ
സൂത്രൈഃ കല്പ്യമുത്തരോപരി ലുപാ-
പങ്ക്തിം ച യുഗ്യാതതഃ. ൧൮

വ്യാ—നല്ലവണ്ണം ചെത്തി മിനുപ്പുവരുത്തിയ പലകത്തട്ടിന്മേലോ, സമനം മുതലായ യന്ത്രങ്ങളെക്കൊണ്ടു സമീകരിച്ചിട്ടുള്ള നിലത്തോ, പണിചെയ്യാൻപോകുന്ന ഗൃഹത്തിന്റെ വിസ്താരത്തിൽ പകുതി അളവായിട്ട് ഒരു ചതുരശ്രം വരയ്ക്കുക; ആ ചതുരശ്രത്തിന്റെ ഉത്തരരേഖയുടെകീഴെ ചിറ്റുത്തരത്തിന്റെയും ഉത്തരത്തിന്റെയും ഘനം എത്രയുണ്ടോ അത്രയും കീഴ്പട്ടിറക്കി രണ്ടു വരകളും, അതിനു താഴെ കഴുക്കോലിനു നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്ന എറത്താഴ്ച എത്രയെന്നാൽ അത്രയും കീഴ്പട്ടിറക്കി ഒരു വരയും വരയ്ക്കുക. ഈ രേഖകളൊക്കെയും ഉത്തരരേഖപോലെ വിലങ്ങത്തിലായിരിക്കണം. പിന്നെ ഈ ചതുരശ്രത്തിന്റെ താഴെ ആദ്യം വരച്ചിട്ടുള്ള ഉത്തരരേഖയെ ഉത്തരസ്ഥാനത്തു കല്പിച്ച് അതിന്മേൽ കഴുക്കോലുകളുടെ പാതിയിട്ട് അടയാളപ്പെടുത്തുകയും വേണം.

അവ—ഇനി പന്തിയിടേണ്ടും പ്രകാരം പറയുന്നു.

സംഖ്യാഃ കോട്ട്യുപകോടികാമിചികൃതാ-
നാം യാ ലുപാനാം തത-
സ്താസ്സംഖ്യാമിച്ഛയൈക സംഖ്യമഥിതാഃ
കല്പ്യാസ്തു സർവ്വത്ര ച

ഭേദേ ഭേദേ കോട്യുപകോടികാദിവികൃതാ-
നാമന്തരാളേ പൃഥക്
തത്രൈകാ ഗൃഹതാരമധ്യനികടേ-
ഷ്വേവം വിഭാഗോ മതഃ. ൫൫

വ്യാ—പിന്നെ ഇവിടെ ഉണ്ടാക്കുവാൻ ഭാവിക്കുന്ന ഗൃഹത്തിന്നു കോടി, ഉപകോടി മുതലായ ചരിവുകഴുക്കോലുകളുടെ സംഖ്യ എത്രവേണമെന്നു നിശ്ചയിച്ച്, ആസ്സംഖ്യയെ എരട്ടിച്ച അതിൽനിന്ന് ഒന്നു കളച്ചാലുണ്ടാകുന്ന സംഖ്യ എത്ര എന്നു നിർണ്ണയിക്കുക. ഇതു് എല്ലായിടത്തും സാമാന്യമായിട്ടുള്ള നിയമമാണ്. ഇതു് എങ്ങനെയെന്നാൽ ചരിവുകഴുക്കോൽ രണ്ടാണെങ്കിൽ ഈ സംഖ്യ മൂന്നായിരിക്കും. കഴുക്കോൽ മൂന്നാണെങ്കിൽ സംഖ്യ അഞ്ച്; നാലാണെങ്കിൽ ഏഴ്; ഇങ്ങനെ സർവ്വത്ര കണ്ടുകൊൾക. ഇനി ഈസ്സംഖ്യയിൽ കോടിയുടേയും ഉപകോടിയുടേയും ഇടയിൽ രണ്ടും, ഉപകോടിയുടേയും അതിനടുത്ത ചരിവുകഴുക്കോലിന്റെയും ഇടയിൽ രണ്ടും, ഇങ്ങനെ ഓരോ കഴുക്കോൽപ്പഴുതിൽ ഈ രണ്ടു സംഖ്യവീതം നിശ്ചയിച്ചു പന്തിയിട്ടുകൊൾക. എന്നാൽ ഗൃഹത്തിന്റെ വിസ്താരമദ്ധ്യത്തിന് അടുത്ത പന്തി ഒരംശമായിട്ടു വരും. ഇതെങ്ങനെ എന്ന് ഒരു ഉദാഹരണം കൊണ്ടു തെളിയിക്കാം. ഇഷ്ടമായ ഗൃഹത്തിന്റെ വിസ്താരം ഏഴുകോലെന്നു കല്പിക്കുക. അപ്പോൾ ഗൃഹവിസ്താരത്തിൽ പകുതി മൂന്നരക്കോൽ. ഈ ഗൃഹത്തിന്നു കോടിയോടുകൂടി ചരിവുകഴുക്കോൽ നാലാണെന്നു കല്പിക്കുക. ആസ്സംഖ്യയെ എരട്ടിച്ച് ഒന്നു കുറക്കുമ്പോൾ വരുന്ന സംഖ്യ ഏഴ്. വിസ്താരാർദ്ധമായ മൂന്നരക്കോലിനെ ഏഴുകൊണ്ട് അംശിക്കുമ്പോൾ ഓരോ അംശം അരക്കോൽ വീതമുണ്ടായിരിക്കും. കോടിക്കഴുക്കോലിന്റെ സ്ഥാനത്തുനിന്ന് ഈരണ്ടംശം ചെല്ലുന്തോറും ഓരോ പന്തിയിട്ട് അടയാളം കല്പിച്ചുകൊൾക. എന്നാൽ കോടിക്കഴുക്കോൽ കൂടാതെ അതിന്റെ ഇരുപാർശ്വങ്ങ

ത്തിലും മുമ്മൂന്നു ചരിവുകഴക്കോലുകളുടെ സ്ഥാനങ്ങൾ വരും. അവ കഴിച്ച ഗൃഹവിസ്താരാൎദ്ധമായ കൂടമയ്യത്തിനടുത്തു് ഒരംശം ശേഷിച്ചുകിടക്കും. ഇതുപോലെ മറ്റെ കോടികൾ നിന്നും പന്തിയിട്ടുവരുമ്പോൾ അവിടേയും ഓരോ കഴക്കോലുകളുടെ ഇടയിൽ ഇരണ്ടംശംവീതം കഴിച്ചു കൂടമയ്യത്തിന്റെ മറ്റെ ഭാഗത്തും ഒരംശം ശേഷിച്ചുവരും. അപ്പോൾ രണ്ടു കോടികഴക്കോലുകളുടേയും ഏടയിൽ രണ്ടുഭാഗത്തും മുമ്മൂന്നുവീതം ആറു ചരിവുകഴക്കോലുകളും അവറ്റു് ഏഴ് ഏടകളും, ഓരോ ഏടയിൽ ഇരണ്ടംശം വീതമുള്ള പന്തികളും ശരിയായിരിക്കും. ഇതുപോലെ എല്ലാ ഗൃഹങ്ങൾക്കും കണ്ടുകൊൾക.

അവ—ഇനി ഈ ചരിവുകഴക്കോലുകൾ ഓരോന്നിനും പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം നീളം നിൎണ്ണയിപ്പാനുള്ള വിധിയെ പറയുന്നു.

ഇതി വികൃതിലുപാനാം പങ്ക്തികാകല്പ്യ തത്തൽ-
സ്ഥിതിനിയമകൃതാങ്കോ ന്യസ്തരേഖാന്തകൎണ്ണഃ
നിയതകൃതലുപാലംബോൎദ്ധ്വഗാഗ്രാക്കൂടപാൎശ്വം
ഭവതി പൃഥഗമീഷാം ദീൎഘമാനം ലുപാനാം. എന്നു

വ്യാ—ഇപ്രകാരം ചരിവുകഴക്കോലുകൾക്കു പന്തിയിട്ടു് അതതു കഴക്കോലുകളുടെ സ്ഥാനത്തു് അടയാളം കുറിക്കുക. പിന്നെ അതതു് അടയാളത്തിങ്കലേക്കു പ്രത്യേകം ഓരോ കൎണ്ണരേഖ വരയ്ക്കുക. അങ്ങനെ വരയ്ക്കുമ്പോൾ ഗൃഹവിസ്താരത്തിൽ പകുതിയായിട്ടു മുമ്പേ വരച്ചിട്ടുള്ള ചതുരശ്രത്തിൽ ഉത്തരസ്ഥാനത്തു കല്പിച്ചിരിക്കുന്ന ഭുജാരേഖയുടേയും മോന്തായത്തേക്കായി കല്പിച്ചിരിക്കുന്ന കോടിരേഖയുടേയും അഗ്രങ്ങൾ തമ്മിൽ യോജിപ്പിച്ചു വരച്ചിരിക്കുന്ന കൎണ്ണരേഖതന്നെ നേർ മദ്ധ്യകഴക്കോലിന്റെ നീളമാകുന്നതു്. ആ കൎണ്ണരേഖയുടെ നീളത്തിനൊപ്പിച്ചു് ഒരു തോതുണ്ടാക്കി അതുകൊണ്ടു മുൻപേ വരച്ചിട്ടുള്ള ഭുജാരേഖമേൽകൂടി അതിന്റെ മൂലത്തിങ്കൽ

നിന്നു വലത്തുഭാഗത്തേക്ക നീട്ടിവെച്ച് അവിടെ ഒരു അടയാളം കുറിക്കുക. പിന്നെ കോടിരേഖയുടെ അഗ്രത്തിങ്കൽനിന്നു് ഈ അടയാളത്തിൽ തട്ടിച്ചുകൊണ്ടു് അതിന്നു കീഴെ ഏറത്താഴ്ക്ക വരച്ചിട്ടുള്ള രേഖയിൽ എത്തുമാറു് ഒരു കർണ്ണരേഖ വരച്ചാൽ ആ കർണ്ണരേഖയുടെ നീളം കോടിക്കഴുക്കോലിന്റെ നീളമായിരിക്കും. പിന്നെ ഇതുപോലെ ഉപകോടി (കോടാവണ) എന്ന കോടിക്കു് അടുത്ത ചരിവുകഴുക്കോലിന്റെ സ്ഥാനത്തു കുറിച്ചിരിക്കുന്ന അടയാളത്തിങ്കൽനിന്നു കോടിരേഖയുടെ അഗ്രത്തിങ്കലേക്കുള്ള കർണ്ണദീർഘത്തെ ഭുജയാക്കി അതിന്റെ അഗ്രത്തിങ്കൽ അടയാളം കുറിച്ചു് ആ അടയാളത്തിൽ തട്ടിച്ചുകൊണ്ടു കോടിയുടെ അഗ്രംമുതൽ ഏറത്താഴ്വരെ ഒരു കർണ്ണരേഖ വരച്ചാൽ അതിന്റെ നീളം കോടാവണക്കഴുക്കോലിന്റെ നീളമായിരിക്കും. ഇങ്ങനെ എല്ലാച്ചരിവുകഴുക്കോലുകളുടെയും തോതെടുത്തു നീളം നിർണ്ണയിച്ചാൽ അതു്, അതതു ചരിവുകഴുക്കോലുകളുടെ വെള്ളറ ഏറത്താഴ് മുതൽ കൂടാഗ്രം അല്ലെങ്കിൽ മോന്തായക്കൽവായവരെയുള്ള നീളമായി വരും.

ഗ്രന്ഥകാരൻ വിവരിച്ചിട്ടുള്ളതും, 'വാസ്തുവിദ്യ' മുതലായ പൂർവ്വഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ വിധിച്ചിട്ടുള്ളതും, യുക്തിക്കു ശരിയായിട്ടുള്ളതും ഇങ്ങനെയാണെങ്കിലും, ഈ മൂലശ്ലോകത്തിലെ പദങ്ങളുടെ അന്വയം ശരിയായി ആലോചിച്ചാൽ അതിൽനിന്നു് ഈ അർത്ഥം വിശദമാകുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

മേൽപ്പറഞ്ഞ വിധം ഗൃഹവിസ്താരത്തിൽ പകുതി അളവായിട്ടുള്ള ഒരു ചതുരശ്രം പലകമേലോ നിലത്തോ വരച്ചു ശരിയാക്കുവാൻ വല്ല പ്രയാസമുള്ളതിനാൽ നാലോ ആറോ വിരൽ ചതുരശ്രത്തിൽ മട്ടത്തിന്റെ പുറത്തോ മറ്റോ ആ പലകമേലോ ഒരു തളം വരച്ചു് അതിന്മേൽ പന്തിയിട്ടു കർണ്ണം വരച്ചു തോതെടുത്തു് ആ തോതുകൊണ്ടു്, ത്രൈരാശികപ്രകാരം ആവശ്യമുള്ള ഗൃഹത്തിന്റെ കഴുക്കോലുകളുടെ

നീളം നിൎണ്ണയിക്കയാണു് അധികം സൌകൎയ്യപ്രദമാകുന്നു. അതിനാൽ ആശാരിമാരുടെ ഇടയിൽ അങ്ങനെ നടപ്പായിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ ചെറിയ തോതുകൊണ്ടു് അധികം നീളം അളക്കുമ്പോൾ സൂക്ഷ്മക്കുറവുകൊണ്ടു ലേശമാത്രമെങ്കിലും പലേടത്തും കൂടുതൽകുറവു വരുന്നതായാൽ ഒടുവിൽ വലിയ വ്യത്യാസം വന്നേക്കാവുന്നതാകകൊണ്ടു് അതിൽ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധയുള്ളവരായിരിക്കുകയും വേണം.

അവ — ഇനി രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ടു കഴുക്കോലുകളുടെ വീതി നിശ്ചയിപ്പാൻ പറയുന്നു. അവിടെ ആദ്യശ്ലോകംകൊണ്ടു നേർമഞ്ചങ്ങളുടെ വീതിയെ പറയുന്നു

സൎവ്വത്രോത്തരതുല്യമുള്ള-
    ഞ്ചാനാം പൃഥ്വാനാം തതഃ
തദേ സപദ്രിം സാഗ്രഗാഖ്യൃന്ദലമാ-
    ശൈകോനിതം വാനചിതം
ഛേദ്യം ചോത്തരതോഽഷ്ടാംശ്രിംശഹിത
    ഛേദ്യം ച സാധ്യം പുനഃ
കാൎയ്യം തൽഘനമൂലേന യവവൃ-
    ദ്ധ്യാ യവാപഹൃതം ഫലം. ൧൧൨

വ്യാ — നേർമഞ്ചക്കഴുക്കോലുകളുടെ വീതി എല്ലായിടത്തും ഉത്തരവീതിയോടു സമമായിട്ടു കല്പിക്കാം. അല്ലെങ്കിൽ ഉത്തരവിസ്താരത്തെ എട്ടുമുതൽ മൂന്നുവരെ കീഴ്പ്പോട്ടുള്ള സംഖ്യകളെക്കൊണ്ടു് അംശിച്ചു് ഒരംശം, ഉത്തരവിസ്താരത്തിൽ കൂട്ടുകയോ കുറയ്ക്കുകയോ ചെയ്താൽ കിട്ടുന്ന വിസ്താരവും കല്പിക്കാം. ഉത്തരവിസ്താരത്തിൽ എട്ടിലൊന്നു കുറവോ വിസ്താരമായിട്ടും കൊള്ളാം. ആ കഴുക്കോലുകളുടെ കനം ഒന്നര വിരൽ സാമാന്യമായിട്ടു കൊള്ളാം. പിന്നെ ഓരോ തോര കൂട്ടി ഔചിത്യംപോലെ ആറുവിരൽവരെ കൊള്ളുകയുമാം.

അവ — ഇനി ചരിവുകഴുക്കോലുകളുടെ വീതി അറിവാനുള്ള ഉപായത്തെ പറയുന്നു.

തുല്യാശ്രം മഞ്ചകസ്യ പ്രതതിമിതമഥാ-
കല്പ്യ തൽകർണ്ണമർദ്ധീ-
കൃത്യ ന്യസ്യേൽ ഭുജായാമഥ വികൃതലുപാ-
പങ്ക്തിമത്രൈവ കുര്യാൽ
തത്തൽകർണ്ണപ്രമാണം ഖലു വികൃതലുപാ-
നാം പൃഥഗ്വിസ്തൃതിസ്സ്യാൽ
പാർശ്വം കാര്യം ധ്വജാഭിത്ര്യമപി ച വിതാ-
നം ച ലംബം ച സൂത്രം. ൧൧൯

വ്യാ. നേർമഞ്ചകക്കോലിന്റെ വീതിയോടു തുല്യമായിട്ട് (ഒരു പലകമേലോ നിലത്തോ) ഒരു ചതുരശ്രം വരയ്ക്കുക. പിന്നെ ആ ചതുരശ്രത്തിന്റെ കർണ്ണരേഖ വരച്ച്, അതിന്റെ പാതി നീളത്തിൽ ഒരു തോതുണ്ടാക്കി, ആ തോതിനെ ആ ചതുരശ്രത്തിന്റെ ഭുജാരേഖയിൽക്കൂടി നീട്ടി വയ്ക്കുക. പിന്നെ ആ ഭുജാരേഖയിൽത്തന്നെ ചരിവുകഴുക്കോലുകളുടെ പങ്ക്തിയിട്ട് അതതിന്റെ സ്ഥാനത്ത് അടയാളം കുറിക്കുക. ആ അടയാളങ്ങളിൽ തട്ടുമാറ് ഓരോ കർണ്ണരേഖ വരച്ചാൽ അതതു കർണ്ണരേഖയുടെ നീളംതന്നെ അതതു ചരിവുകഴുക്കോലുകളുടെ വീതിയാകുന്നതു് എന്നറിഞ്ഞുകൊൾക. ഈ ചതുരശ്രത്തിന്റെ മൂലയോടുമൂലയിട്ട് തട്ടുന്ന കർണ്ണരേഖയുടെ നീളത്തോളം കോടിക്കഴുക്കോലിന്റെ വീതി; അതിനടുത്ത കർണ്ണരേഖയുടെ നീളം കോടിവെണ്ണയെന്ന ഒന്നാമത്തെ ചരിവുകഴുക്കോലിന്റെ വീതി; അതിനടുത്തതു രണ്ടാമത്തേതിന്റെ വീതി; ഇങ്ങനെ മറ്റെല്ലാറ്റിനും കണ്ടുകൊൾക. (ഇവിടെ മൂലശ്ലോകത്തിൽ "തൽകർണ്ണമർദ്ധീകൃത്യ ന്യസ്യേൽ ഭുജായാം" എന്നുള്ള വാക്യത്തിന്റെ പ്രയോജനമെന്തെന്ന് മനസ്സിലാകുന്നില്ല.) പിന്നെ മേൽപറഞ്ഞപ്രകാരം കഴുക്കോലുകളുണ്ടാക്കുവാനായി ശരിയാക്കി ചെത്തിവച്ചിരിക്കുന്ന കഴുപ്പലകകളുടെ രണ്ടു പാട്ടിലും നെടുനീളത്തിൽ ധ്വജരേഖയും (കോടിനൂലും) പാർശ്വരേഖകളും, വിലങ്ങത്തിൽ ലം

ബാരേഖയും (ഝഷവരയും) വിതാനരേഖയും ഇങ്ങനെ അഞ്ചു രേഖകളെ വരയ്ക്കുന്നു.

അവ — ഇനി രണ്ടു ശ്ലോകംകൊണ്ട് ഈ രേഖകളെ വരപ്പാൻ പറയുന്നു; അവിടെ ആദ്യശ്ലോകംകൊണ്ടു നീളത്തിലുള്ള മൂന്നു രേഖകളെ വരയ്ക്കേണ്ട പ്രകാരം പറയുന്നു.

വ്യാസേ നന്ദാംശിന്യധോബ്ധിപ്രമിതമുപരിബാ-
ണോന്നതം കല്പയിത്വാ
മദ്ധ്യേ സൂത്രം ധ്വജാഖ്യം വിരചയതു ലുപാ
പാർശ്വയുഗ്മേ സമന്താൽ
അദ്ര്യംശിന്യപ്യധസ്താദനലമിതമുദ-
ധ്യുന്നതം ചോർദ്ധ്വഭാഗം
യദ്വാ ബാണാംശിതേഽഗ്നിപ്രമിതമുപരിദ-
സ്രോന്നതം ചാപ്യധസ്താൽ. ൧൨൦

വ്യാ — കഴുക്കോലുകളുടെ വീതി എത്രയെന്നാൽ അതിനെ ഒമ്പതായിട്ട് അംശിച്ച്, താഴത്തെ ഭാഗം നാലംശവും മുകളിലെ ഭാഗം അഞ്ചംശവുമായി കല്പിച്ച്, കഴുപ്പലകകളുടെ രണ്ടു പാട്ടിലും നീളത്തിൽ നടുവേ കൊടിനൂൽ വരയ്ക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ വിസ്താരത്തെ ഏഴംശിച്ച്, താഴെ മൂന്നംശവും മേലെ നാലംശവും കല്പിച്ചിട്ടും, അഥവാ വിസ്താരത്തെ അഞ്ചംശിച്ച്, മൂന്നംശം മുകളിലും രണ്ടംശം കീഴിലും കല്പിച്ചിട്ടും കൊടിനൂൽ വരയ്ക്കണം.

അവ — ഇനി ഝഷം വിതാനവും വരപ്പാൻ പറയുന്നു.

കൃത്വാ വേദാംശലോഷ്ട്യുകമദലപാ-
പാർശ്വയോർമ്മദ്ധ്യസൂത്ര
തദഗ്രാദഗ്രാന്തമൂർദ്ധ്വേ ഝഷമിഹ വിതാ-
നം ച ലംബം ച വിദ്ധ്യാൽ
സർവ്വത്രൈതദ്വിധേയം ദ്വയമപി വലയ-
സ്ഥാനകൂടാവസാന-
സ്ഥാനേഷ്വപ്യത്ര പൂർണ്ണാനിയമപദ-
ന്നിപ്പലംബോന്നതോഽപി. ൧൨൧

വ്യാ—മേൽപ്രകാരം കോടിന്റേയും പാർശ്വരേഖകളും വരച്ചിട്ടുള്ള കഴുക്കോലുകളുടെ രണ്ടു പാട്ടിലും നാലു വിരൽ പ്രമാണത്തിൽ ഒരു ചതുരശ്രം വരച്ച്, ആ ചതുരശ്രത്തിന്റെ കോണുകളിൽ തട്ടിച്ചു രണ്ടു കർണ്ണരേഖകൾ വരച്ചാൽ അവ, ലംബരേഖ (തൂക്കം)യും വിതാനരേഖയും ആയിട്ടു വരും എന്നറിഞ്ഞുകൊൾക. പിന്നെ മൂടസ്ഥാനം അല്ലെങ്കിൽ മോന്തായസ്ഥാനം എന്ന അവസാനത്തിങ്കലും, വളകൾ, ഉത്തരങ്ങൾ, വാമട, ഇവയുടെ സ്ഥാനങ്ങളിലും ഇപ്രകാരം തൂക്കം വിതാനവും എല്ലാ കഴുക്കോലുകളുടേയും രണ്ടുപാട്ടിലും വരച്ചുകൊള്ളണം.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു വളകളുടെ പ്രമാണത്തെ പറയുന്നു.

മനുയവചതുരശ്രം ദ്വ്യംഗുലം തത്ര തു ദ്വി-
ഗുണയവപരിവൃദ്ധ്യാ ത്ര്യംഗുലാന്തം ക്രമേണ
വലയമിതി മുനീന്ദ്രൈഷ്ഷഡ്വിധം ശംസിതം തേ-
ഷ്വപിഹ വിഹിതലൂപവൈചിത്ര്യേണ കല്പനീയം ഫലം

വ്യാ—വളകൾ, പതിനാലു തോരയോ രണ്ടു വിരലോ ചതുരമായിട്ടും, അതിൽനിന്ന് ഈരണ്ടുതോര വീതം കൂട്ടി മൂന്നു വിരൽ ചതുരംവരെ ആറു വിധത്തിൽ കൊള്ളാമെന്നു മുനിശ്രേഷ്ഠന്മാരാൽ വിധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അവയിൽവച്ച് അവിടവിടെ കഴുക്കോലുകളുടെ വലിപ്പത്തിനു തക്കവണ്ണം വൈചിത്ര്യംപോലെ വളകളുടെ വലിപ്പം കല്പിക്കാം.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു വാമടയുടെ വിതികനങ്ങളെ വിധിക്കുന്നു.

വിസ്താരേ പുനരുത്തരസ്യ ശശധാ
ഭക്തേ രസാദ്യൈസ്ത്രി-
ഗ്ഭാഗൈശ്ചോത്തരതാരതോംഘ്രിരഹിതം
വാമ്ര്യംശിതേഷ്വംശകൈഃ

വിസ്താരം പ്രകരോതു നീവ്രഫലക-
സ്യൈതത്ത്രിഭാഗം ഘനം
വിസ്താരേ ശരഭാജിതേഽപി ച ഘനം
പോത്ര്യം പ്രകുര്യാൽ കചചിൽ. ൧൨൩

വ്യാ—ഉത്തരത്തിന്റെ വീതിയെ പത്തുകൂറിട്ട് ആറോ, ഏഴോ, എട്ടോ, പത്തോ കൂറുകളെക്കൊണ്ടോ, ഉത്തരവീതിയിൽ നാലിലൊന്നു കുറച്ചിട്ടോ, ഉത്തരവീതിയെ ഏഴ് കൂറിട്ട് മൂന്നംശംകൊണ്ടോ വാമടയ്ക്ക വീതി കല്പിക്കാം. ഇപ്രകാരത്തെ വയിൽ ഏതു പ്രകാരം വീതി കല്പിച്ചാലും ആ വീതിയിൽ മൂന്നിലൊന്നോ, വീതിയെ അഞ്ചംശിച്ച രണ്ടംശമോ കനവും കല്പിക്കാം.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു വാമട കൊത്തുവാനുള്ള വിധിയെപ്പറയുന്നു.

നീവ്രവ്യാസേ ശരാംശേഷ്വഥ തട്ടയതഃ
പട്ടമുൾപം തലം ച
പോത്ര്യാദേകേന പട്ടം പരമപി ച വിധേ-
യം തഥാ ബന്ധിതേകത
പോത്ര്യം തസ്യാർദ്ധപട്ടം ത്രിഭിരപി ച തലം
ന്യൂനമേഭ്യഃ പട്ടമേക-
നൈവം വാ നാഗഭേദേ ജലഗനനിഗമല്ലു-
ത്ര്യംശൈഃ കല്പനീയം. ൧൨൪

വ്യാ—വാമടയുടെ വിസ്താരത്തെ അഞ്ചംശിച്ചാൽ രണ്ടംശംകൊണ്ടു മേലെപ്പട്ടവും, രണ്ടംശംകൊണ്ടു തളവും, ഒരംശംകൊണ്ടു കീഴ്പ്പട്ടവും, അല്ലെങ്കിൽ വാമടവിസ്താരത്തെ ആറംശിച്ചാൽ രണ്ടംശംകൊണ്ടു മേലെപ്പട്ടവും, മൂന്നംശംകൊണ്ടു തളവും, ഒരംശംകൊണ്ടു കീഴ്പ്പട്ടവും, അഥവാ വാമടവിസ്താരത്തെ എട്ടംശിച്ചാൽ മൂന്നംശം മേലെപ്പട്ടവും നാലംശം തളവും ഒരംശം കീഴ്പ്പട്ടവും ഇങ്ങനെ മൂന്നുപ്രകാരത്തിൽ കല്പിക്കാം.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു കഴുക്കോലുകളിന്മേൽ വാമട വെട്ടി ഉത്തരത്തുവരാനുള്ള വിധി പറയുന്നു.

നീവ്രവ്യാസേ വിഭക്തേ ശരശിഖിനവഭി-
 സ്ത്ര്യംശതോ വഹ്നിഭാഗം
നീവ്രസ്ഥാനാദ്വിതാനാദുപരി തദുചിതം
 കോടികല്പ്താധ്വനാത്ര
നീത്വാ നീവ്രം ലുപാസു സ്വയമിഹ വിധിനാ
 പ്ലുഷ്ടിസംരോധയോഗ്യം
കൃത്വാ വായവ്യഹോമാദ്യുപഹിതഹൃദയഃ
 കാരുഭിഃ കീലയത്നൽ. ൧൨൭

വ്യാ—വാമടയുടെ വിസ്താരത്തെ അഞ്ചോ ഏഴോ ഒമ്പതോ അംശിച്ചാൽ എല്ലാററിലും അതതിന്റെ മൂന്നംശകം, വാമട ഉത്തരത്തെതൊടുന്ന സ്ഥാനത്തു കഴുക്കോലുകളിന്മേൽ വരച്ചിട്ടുള്ള വിതാനരേഖയിൽനിന്നു മേല്പട്ടു കോടികല്പ്തമാർഗ്ഗത്തിൽകൂടി (അതായതു് വിതാനരേഖയിൽ നിന്നു മേല്പട്ടു പൊക്കുന്നതു് എത്രയോ അതിനെ കോടിയെന്നും വിതാനരേഖയെ ഭുജയെന്നും കല്പിച്ചു് ആ ഭുജകോടികളുടെ അഗ്രങ്ങളിൽ തട്ടിച്ചു് ഒരു കല്പ്തരേഖ വെച്ചു് ആ രേഖയിൽകൂടി എന്നു സാരം.) കയററിയിട്ടു് അവിടെ കഴുക്കോലുകളിന്മേൽ വെട്ടിയിരുത്തണം. അങ്ങനെ വാമട വയ്ക്കുന്നതു്, നല്ല പൊഴുതുനോക്കി വിധിപ്രകാരം ആചാര്യൻ പ്ലുഷ്ടിസംരോധയോഗ്യമായ വായവ്യഹോമാദികളെ ചെയ്തു് ഏററവും ചിത്താവധാനത്തോടുകൂടി ശില്പികളെക്കൊണ്ടു് ആണിവച്ചുതറപ്പിക്കയും വേണം. ഈ ക്രിയയെ വാസ്തുവിദ്യാദിഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ വിസ്തരിച്ചു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു നോക്കുക.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു പട്ടികകളെ പറയുന്നു.

തത്ര സപ്തശേഷിജ്ഞൈചസ്സ്മൃതാ
പട്ടികാവിതതി, ഒകസമ്മിതൈഃ

തദ്ഘനം, ഘനപദോനമന്തരം
സന്ധയീത ച ലുപാസു കീലകൈഃ. ൧൨

വ്യാ—പട്ടികകൾക്കു പതിനെഴുതോരം വീതി വേണമെന്നു പൂർവ്വാചാര്യന്മാർ വിധിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിന്റെ കനം ഒമ്പതു തോരം വേണ്ടതാകുന്നു. പട്ടികകൾ തമ്മിലുള്ള അന്തരം (അകലം=വിടവു്) പട്ടികയുടെ കനത്തിൽ നാലിലൊന്നു കുറഞ്ഞിരിക്കണം. പട്ടികകളെ കഴുക്കോലുകളുടെ മുതുകിൽ ആണി തറച്ചു ഉറപ്പിക്കുകയും വേണം.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു് അപിധാനം എന്ന അവസാനത്തെ പറയുന്നു.

ശിരഃപ്രദേശസ്ത്വപിധാനമുക്തം
വേശ്മാഖ്യപുംസസ്സമയോമുഖം സ്യാൽ
മാസൂരമുംഗോഷ്ഠപരോനിതം ത-
ദിസ്സാരമാത്ര്യംശദലാൽ ഘനം ച. ൧൩

വ്യാ—ഗൃഹമാകുന്ന പുരുഷന്റെ ശിരസ്സു് അപിധാനം (അവസാനം) ആകുന്നു. അതിനാൽ അതിനെ കമഴ്ത്തിവയ്ക്കേണ്ടതാകുന്നു. (ഉത്തരം മുതലായതു മലർത്തി വയ്ക്കണമെന്നു കൂടി ഇതുകൊണ്ടു സിദ്ധിക്കുന്നു.) അതിന്റെ വീതി, ഗൃഹത്തിന്റെ തറപ്പൊക്കത്തിൽ പാതിയേയൊ മുക്കാലോ കൊള്ളാം. കനം പാദുകത്തിന്റെ പൊക്കത്തിൽ പാതിയോ മുക്കാലോ വേണ്ടതാകുന്നു.

അവ—ഇനി ഗൃഹങ്ങൾക്കു ഭിത്തി കെട്ടി മുറികളും തിരിക്കേണ്ടതിലേക്കു ദ്വാരങ്ങൾ ആവശ്യമാകകൊണ്ടു ദ്വാരവിധി പറയുന്നു. അവിടെ അങ്കണത്തിലേക്കുള്ള ദ്വാരത്തെ മുമ്പെ പറയുന്നു.

ശേഷവ്യാസഗജാംശകദ്ധ്യമിഹിരം
ശേഷാദ്രിഭാഗാംശകാൻ
കൃത്വാന്തശ്ച ഗൃഹീത്വാ കല്പിതസിരാ-
വിന്യസ്തയോഗാസ്ത്രിക

ദ്വാ ന്യങ്കണഗേഹമദ്ധ്യസിരയോ-
　　ർമ്മദ്ധ്യസ്ഥമദ്ധ്യാന്യഥാ-
മദ്ധ്യാദംഗുലകല്പിതാംഗമചയോ
　　യോനീനി പുഷ്ട്യാദിതഃ. ശാ.വി.

വ്യാ—പുരകൾക്ക ഭിത്തിവണ്ണം അധികം വേണമെങ്കിൽ അപ്പുരകളുടെ വിസ്താരത്തിൽ എട്ടിലൊന്ന കല്പിക്കാം. അപ്പോൾ ഭിത്തിവണ്ണത്തോളം കട്ടിളക്കാലിന്ന വീതിയുണ്ടാക്കുവാൻ സാധിക്കാതെ വന്നേക്കാം. അങ്ങിനെ വരുമ്പോൾ ഭിത്തിവണ്ണത്തെ പന്ത്രണ്ടംശിച്ച് ഏഴംശം അകത്തേക്കും അഞ്ചംശം പുറത്തേക്കും വച്ച് ഒരു സൂത്രമിട്ട കട്ടിളക്കാലിന്റെ വീതിയുടെ മദ്ധ്യം ആ സൂത്രത്തിൽ വരുമാറും, അങ്കണമദ്ധ്യസൂത്രങ്ങളും ഗൃഹമദ്ധ്യസൂത്രങ്ങളും തമ്മിലുള്ള അന്തരത്തിന്റെ നടുവിൽ ദ്വാരമദ്ധ്യം വരുമാറും കിഴക്കിനി മുതലായ ഗൃഹങ്ങൾക്ക് അങ്കണത്തിലേക്കുള്ള പ്രധാനദ്വാരങ്ങളെ വച്ചുകൊൾക; ആ ദ്വാരങ്ങളുടെ ഉയരത്തിന് അംഗുലംകൊണ്ടു ചുറ്റു കല്പിച്ച് ആയാധിക്യവും, നല്ല വയസ്സും, അഭീഷ്ടദിഗ്യോനിയും വരുത്തുകയും വേണം.

അവ—ഇനി പുറത്തേക്കുള്ള ദ്വാരത്തെ പറയുന്നു.

ആശാമദ്ധ്യതിസൂത്രമേഭിനി ഗൃഹേ
　　ഷ്വഷ്ടേഽഥവാ സപ്തമേ
സൂത്രേ ദ്വാരമഥാപരം വിതനുയാ-
　　ച്ചൂലസ്യ സവ്യാൎദ്ധകേ.
പ്രാദക്ഷിണ്യവശേന തദ്വിഹിതയോ-
　　ന്യായാദിഭിസ്സംയുതം
ചൈകശ്ചേദഥ നിർഗ്ഗമേത്ര തു കവാ-
　　ടോ വാമപാദാശ്രിതഃ ശാ.വി.

വ്യാ—കിഴക്കിനിമുതലായ ഗൃഹങ്ങൾക്ക് അതതു ഗൃഹത്തിന്റെ ദീർഘത്തെ പത്തായി പകുത്താൽ ആറാമത്തെ സൂത്രത്തിലോ, പന്ത്രണ്ടായി പകുത്താൽ ഏഴാമത്തെ

സൂത്രത്തിന്മേലാ മദ്ധ്യം വരുമാറു പുറത്തേക്കുള്ള ഭാരങ്ങളെ വയ്ക്കണം. അങ്ങനെ വയ്ക്കുന്നതു പ്രദക്ഷിണമായിട്ടു വരുമ്പോൾ അതതു ഗൃഹങ്ങളുടെ നടുവത്തെ പാതിയിലായി വരികയും വേണം. എല്ലാ ഗൃഹങ്ങളുടേയും മുഖം അങ്കണത്തിലേക്കാകകൊണ്ടു കിഴക്കിനിയുടെ പൃഷ്ഠഭാഗം പാതിക്കു തെക്കോട്ടു നീങ്ങീട്ടും തെക്കിനിയുടേതു പടിഞ്ഞാട്ടു നീങ്ങീട്ടും പടിഞ്ഞാറ്റിനിയുടേതു വടക്കോട്ടു നീങ്ങിയിട്ടും വടക്കിനിയുടെ കിഴക്കോട്ടു നീങ്ങിയിട്ടും വരും. ഈ ഭാരങ്ങൾക്കു അതതിന്നു പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന യോനിയും, ആയാധിക്യവും, വയോഗുണവും ഉണ്ടായിരിക്കേണം. അതിനു പാതിൽ ഭാരക്കതകായിട്ടാണെങ്കിൽ അതു പുറത്തെക്കിറങ്ങുമ്പോൾ നടുത്തക്കട്ടിളക്കാലിന്മേൽ വരുമാറു വയ്ക്കുകയും വേണം.

ഭാഷ — ഇനി രണ്ടു ശ്ലോകംകൊണ്ടു കട്ടിളയുടെ ഭാരനീളം മുതലായതിനെ പറയുന്നു.

കൃത്വാഥ സർവ്വഗൃഹേഷു ശൈലവസുധാ-
നാംശൈരംശിതേ [illegible]
ഭാഗൈരാത്മസമൈകഭാഗരഹിതം
വിസ്തീർണ്ണമത്രാർദ്ധതഃ.
ദ്വാരേഷ്വസ്തംഭസമാധിപാദമപി വി-
സ്തീർണ്ണേ സ്വഭാഗൈരതോ
വിസ്താരാർദ്ധഘനേന ഉപാംശമപരം-
ഗാരേഷ്വേവ ച മൂലാഗ്രയോഃ. (ത. സ) ഏവം

വ്യാ... എല്ലാ ഗൃഹങ്ങൾക്കും അതതിന്റെ കാലകരത്തെ എഴോ എട്ടോ ഒമ്പതോ ആയിട്ടംശിച്ചതിൽ ഒരംശം കുറഞ്ഞു ശേഷം കട്ടിളകൾക്കു ഭാരനീളം കല്പിക്കാം. ആ ഭാരനീളത്തിൽ പാതി വിസ്താരവും ആവാം. കട്ടിളക്കാലുകളുടെ വീതി സ്വംവിസ്താരത്തോളമോ അതിൽ നാലൊന്നുകൂടിയോ പകുതി കൂടിയോ ആയിരിക്കണം. കട്ടിളക്കാലുകൾ പുറത്തെ അരികിൽ വാജനങ്ങളെക്കൊണ്ടു ശോഭി

മായിരിക്കണം. കട്ടിളക്കാലുകൾക്കു വീതിയിൽ പാതി കനവും, ചോട്ടിൽ 'ഉപവംശകം' എന്ന ചോറൂപടിയും മുകളിൽ 'പതംഗം' എന്ന കുറുമ്പടിയും ഉണ്ടായിരിക്കണം.

ദ്വാരോത്സേധനിയുക്തശേഷചരണോനാൽ
　　ദ്വേധേ ശാഖാംശികാ സാ
ദ്വ്യംശേനാധഃപട്ടികാം മിതമൂനാം
　　സാർദ്ധനവാംശാംശിതാ.
ഹീനാംശം വാജനാഖ്യം യോഗവിതാനം
　　ശിഷ്ടാംശേന പട്ടികാ.
ഊർദ്ധ്വം ധാമതഥ മംഗലാദ്യഫലകാം
　　യുക്ത്യാർദ്ധപട്ടാർദ്ധതഃ. (ത. സ)　　സ്രഗ്ധര

വ്യാ—കട്ടിളയരത്തിൽനിന്നു ദ്വാരനിമ്നത്തിന് എടുത്തതു കഴിച്ചുള്ള ശേഷത്തെ അതാതാംശിച്ചു രണ്ടംശംകൊണ്ടോ ഒമ്പതംശിച്ച് ഒന്നര അംശംകൊണ്ടോ താഴത്തെ പടിയെ ഉണ്ടാക്കാം. ആ വാജനമില്ലാത്തതും കട്ടിളക്കാലോളം വീതിയുള്ളതുമായിരിക്കണം. ശേഷമുള്ള അംശംകൊണ്ടു യുക്തിപോലെ മുകളിലെപ്പടിയും, അതിനു മീതെ ശ്രീഭഗവതി മുതലായ മൂർത്തികളെ കൊത്തിയ 'മംഗലപ്പലക' എന്ന കുറുമ്പലകയും ഉണ്ടാക്കാം.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു വാതിലും സൂത്രപട്ടികയും ഉണ്ടാക്കുവാൻ പറയുന്നു.

ദ്വാരദൈർഘ്യാംശമന്താംഗജാംശേ ബഹളം
　　താവത്യേതദോർദ്ദള–
വ്യാസം മൂലശിഖായുതം മുഖതഃ
　　കാര്യം കവാടദ്വയം
കാര്യാ വാമകവാടരോപിതപരാ–
　　ഗ്രഭാഗാർദ്ധീവ്യാതതാ–
സ്ഥൂലാർദ്ധപ്രതതാ ച സൂത്രഫലകാ
　　സൂത്രർത്തുഗാത്രാംഗുലാ. (ത. സ)　　സ്രഗ്ധര

വ്യാ—സ്തംഭാഗ്രവിസ്താരമാകുന്ന ദണ്ഡിന്റെ നാലിലൊന്നോ എട്ടിലൊന്നോ കനവും, ഈ കനത്തോളവും പോരവിസ്താരത്തിൽ പകുതിയോളവും കൂടിയ വീതിയും, ചുവട്ടിലും മുകളിലും കുടുമയും ഉള്ളതായി നല്ല ഉറപ്പോടുകൂടിയതായ രണ്ടു വാതിലുണ്ടാക്കണം. കനത്തിൽ ഇരട്ടി വീതിയും, സ്തനാദികളായ അലങ്കാരങ്ങളും ഉള്ളതായ സൂത്രപട്ടികയെ എടത്തുഭാഗത്തുള്ള കതകിന്മേൽ അതിന്റെ പകുതി വീതി കയറിയിരിക്കത്തക്കവണ്ണം തറച്ചിരിക്കുകയും വേണം.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു സൂത്രപട്ടികയെത്തന്നെ പറയുന്നു.

പോരവ്യാസാബ്ധിബാണേനാഗ്ദ്ധ്വനിധരളക്ഷം–
ഗാംശൈകൈകാംശനീവ്രാ-
വ്യാസാ വ്യാസാർദ്ധപാദോന്നിതബഹുളമിതാ
പോരതുല്യായതിർവ്വാ.
കർത്തവ്യാ സൂത്രപട്ടീജലചലനാശമമഹി–
ഘ്രാദികൈർജ്ജസ്തനാഢ്യാ
മുകുരാദ്യാമാദിപത്മസ്ഥിതമഹിതരമാ-
കൃഷ്ണവിഘ്നേശയുക്താ. ൧൩൩

വ്യാ—പോരവിസ്താരത്തെ നാലുമുതൽ എട്ടുവരെയുള്ള സംഖ്യകളെക്കൊണ്ടംശിച്ചു ഒരംശം കനവും അത്രതന്നെ വീതിയും ഉള്ളതായിട്ടോ അല്ലെങ്കിൽ വീതിയിൽ പാതിയോ മുക്കാലോ കനമുള്ളതായിട്ടോ പോരനീളത്തോളം നീളമുള്ളതായും മൂന്ന്, അഞ്ച്, ഏഴ് മുതലായി ഒറ്റപ്പെട്ട മുലകളോടും മുത്തുമാല മുതലായവയോടും, താമരപ്പൂവിൽ ഇരിക്കുന്ന ലക്ഷ്മീദേവി, ശ്രീകൃഷ്ണൻ, ഗണപതി എന്നീ മൂർത്തികളുടെ രൂപങ്ങളോടും കൂടിയതായും ഇരിക്കുന്നതായ സൂത്രപട്ടികയെ ഉണ്ടാക്കണം.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു വാതിലുകളുടെ അവയവങ്ങളേയും അലങ്കാരങ്ങളേയും പറയുന്നു.

ഊർദ്ധ്വാധശ്ച ഭ്രമണകാർഗ്ഗളസന്ധിപാല-
പ്രക്ഷേപണീയവലയാന്യപി പത്രകാണി.
തിര്യഗ്ഘടീപുളകാർത്തവകുട്മളാനി
സശ്രീമുഖേന്ദുശകലാനി കവാടയോസ്സ്യുഃ. ഫ്രമേര് (ത. സ)

വ്യാ — വാതിലുകൾ രണ്ടിനും, മുകളിലും താഴത്തും തിരികുറ്റികളും, തഴുതുകൾ, താക്കീഴകൾ, സൂത്രപട്ടിക, ചീപ്പ്, വട്ടക്കണ്ണി, കീഴ്മേലായിട്ടും വിലങ്ങത്തിലായിട്ടും തകിടുകൊണ്ടുള്ള കെട്ടുകൾ, പോളുകൾ, പൂക്കൾ, പൂമൊട്ടുകൾ (മൊട്ടും മലരുമായിട്ടുള്ള ആണികൾ) ശ്രീഭഗവതിയുടെ മുഖത്തോടുകൂടിയ ചന്ദ്രക്കലകൾ എന്നിവയെല്ലാം ഉണ്ടായിരിക്കണം.

അവ — ഇനി കട്ടിളവാതിലുകൾക്കുള്ള മരത്തിന്റെ നിയമത്തെ പറയുന്നു.

യോഗേഷു കവാടേഷു വിഹിതൈകതരേണ -
സമുത്ഭവേ സർവ്വസമൃദ്ധിരേവ ച.
തയോസ്തു ഭിന്നൈഃ സ്യാദ്ഭിന്നതാജനനാം
ദുശ്ശീലതാസ്ത്രീണാം ച മിശ്രതേഷു. ഫമ്പേ

വ്യാ — കട്ടിളയും വാതിലുകളും, അതിനു വിധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന മരങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരു ജാതി മരംകൊണ്ടുതന്നെ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതായാൽ സർവ്വസമൃദ്ധിയെ ചെയ്യുന്നതാകുന്നു. കട്ടിളയും വാതിലുകളും ഭിന്നജാതിമരങ്ങളെക്കൊണ്ടുണ്ടാക്കപ്പെട്ടതായിരുന്നാൽ ആ ഗൃഹത്തിലുള്ള സ്ത്രീകൾക്കു ദുശ്ശീലത സംഭവിക്കുന്നതാകകൊണ്ടു് അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നതു് ഇഷ്ടമായിട്ടുള്ളതല്ല.

അവ — വാതിലുകളുടെ സ്വഭാവത്തെ പറയുന്നു.

വിന്യാൽ കവാടാവിഹ മാതൃപുത്രൗ
വാമേ തു മാതാ തദപരത്ര പുത്രീ.
മാതുഃപ്രത്യഗ്രഗം ചല്യ സൂത്രപട്ടി-
രേകഃ കവാടോ യദി വാമതോയം. ഫമ്പേന്ദ്ര

വ്യാ—ഇരട്ടക്കതകായിട്ടുള്ള വാതിലുകളിൽ ഒന്നു മാതാവും മറേറതു പുത്രിയുമാകുന്നു. അവയിൽ എടത്തുഭാഗത്തുള്ളതു മാതാവും വലത്തുഭാഗത്തുള്ളതു പുത്രിയുമാണ്. മാതാവായിട്ടുള്ളതിന്മേൽ സൂത്രപട്ടിക തറക്കേണ്ടതാകുന്നു. വാതിൽ ഒററയാണെങ്കിൽ അതു് എടത്തുഭാഗത്തായിരിക്കണം.

അവ—ഇനി രണ്ടു ശ്ലോകംകൊണ്ടു് 'അരമ' എന്ന താക്കിഴമതികളെ പറയുന്നു.

ദ്വാരോച്ചവഹ്ന്യധിനായകഭാഗതസ്സ്യാൽ
കാർഷ്ണായമായതി, ഖഗായതിബാണഭാഗഃ.
അംഘ്ര്യംശകോƽപി വിതതിർബാഹല്യതോമധ്യാ-
ന്മധ്യം വ്യതീത്യ കലയേത കവാടപൃഷ്ഠേ. ൧൨൦

വ്യാ—വാതിലിന്റെ നീളത്തിൽ മൂന്നിലൊരംശം നാലിലൊരംശം അഞ്ചിലൊരംശം താക്കിഴമതികത്തിനു നീളമുണ്ടായിരിക്കണം. നീളത്തിൽ അഞ്ചിലൊരംശം നാലിലൊരംശം അതിനു വിസ്താരവും കനവും വേണം. ഇതിന്റെ മധ്യത്തെ വാതിലിന്റെ നീളത്തിന്റെ മധ്യത്തിൽനിന്നു് അല്പം കീഴ്പ്പട്ടോ മേല്പട്ടോ നീക്കി വാതിലിന്റെ പിൻഭാഗത്തു തറക്കയും വേണം.

തത്സന്ധിതശ്ചോർദ്ധ്വമധസ്തദർദ്ധ-
പ്രമാണരൂപാം കബളീം പ്രകല്പയേൽ.
ഉദക്പാർശ്വഗം തത്ര തു പുത്രികാഗതം
ചാധോർദ്ധ്വഗം മാതൃകവാടസംഘടിതം. ൧൨൧

വ്യാ—ആ താക്കിഴമതികത്തിന്റെ മേലും കീഴും രണ്ടു് അറുപ്പുണ്ടാകണം. ആ അറുപ്പുകളുടെ വിസ്താരം താക്കിഴ (തഴുത്) യുടെ വിസ്താരത്തോളവും താഴ്ച താക്കിഴയുടെ കനത്തോളവും ആയിരിക്കണം. മേലെയുള്ള താക്കിഴ വലത്തെ കതകിന്മേലും കീഴേത്തഴുതു് ഇടത്തെ കതകിന്മേലും വരത്തക്കവണ്ണം മതികത്തിന്റെ അറുപ്പുകളിൽവെച്ചു തറച്ചുറപ്പിക്കയും വേണം.

അവ—ഇനി താക്കിഴയെ പറയുന്നു.

കവാടവിസ്താരസമാൎദ്ധമായതി-
ൎദ്ധാ തദംഘ്ര്യൎത്ഥിഗജാംശവൎജ്ജിതാ.
ദീൎഘാഷ്ടമാംശേന കരോതു വിസ്തൃതിം
ഘനം തദൎദ്ധേന ഘനോ ഘനാധരാഃ. ൧൩൯

വ്യാ—താക്കിഴയുടെ നീളം വാതിലിന്റെ വിസ്താരത്തോളമോ അതിൽ നാലൊന്നോ ആറൊന്നോ എട്ടൊന്നോ കുറഞ്ഞിട്ടോ കൊള്ളാം. നീളത്തിൽ എട്ടൊന്നു വീതിയും വീതിയിൽ പാതി കനവും കനത്തോളം രണ്ടു തലക്കല്ലും കട്ടകളും ഉണ്ടായിരിക്കുന്നു.

അവ—ഇനി ഒറ്റക്കതകായിട്ടുള്ള വാതിലിന്റെ താക്കിഴയെ പറയുന്നു.

ഏകഃ കവാടോ യദി യോഗമദ്ധ്യാ-
ദധസ്തഥൈവോപരി വാരമാസ്യാൽ.
അൎദ്ധാംഗുലോ വൎത്തുളകസ്തദേ-
ശേഷാന്തരേകോപി ച ശൃംഖലാ വാ. ൧൪൦

വ്യാ—ഒറ്റക്കതകായിട്ടുള്ള വാതിലിന്റെ താക്കിഴമതികം, വലത്തുഭാഗത്തുള്ള കട്ടിളക്കാലിന്മേൽ മദ്ധ്യത്തിൽ നിന്നു് അല്പം കീഴ്പ്പെട്ടോ മേല്പെട്ടോ നിൽക്കണം. അതിന്റെ തഴുതു് ഉരുണ്ടിട്ടോ ചതുരത്തിലോ ആവാം. തഴുതു വസ്തുപക്ഷം ചങ്ങലയും കുറ്റിയുമായിട്ടും കൊള്ളാം. (അൎഗ്ഗളം-തഴുതു-താക്കിഴ-സാക്ഷ ഇവയെല്ലാം ഏകാൎത്ഥകമാകുന്നു.)

അവ—ഇനി ഭിത്തിയെ പറയുന്നു.

സ്തംഭാധസ്താരതാളൂപരസമഗാ-
ഷ്ടാംശതോ വാ പൃഥു-
ഭ്രൂതോസധേനാപി സാദ്ധ്യാപതിയുഗളഹതാ-
ശേഷമിതൈൎവ്വേഷ്ടികാത്ര.
കൎത്തവ്യാ കട്ടിമോൎദ്ധ്വം തദുപരി ചാരണൈ-
ശ്ശ്ലക്ഷ്ണസമൈൎവ്വൃതാ ദാരു-
സ്തംഭോൎദ്ധ്വാംഘ്രിപ്രതുല്യപ്രതതികിരണൈഃ
സോപാനൈരൈക്യതോ ദിശി സ്യാൽ॥

വ്യാ—ഗൃഹങ്ങളുടെ തറ പടുപ്പാനുള്ള വിധി മുൻപെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലൊ. അതുപ്രകാരം തറ പടുത്തു കഴിഞ്ഞാൽ തറയ്ക്കുമേൽ ഉത്തരംവരെയുള്ള ഇടയിൽ മരംകൊണ്ടു നിരയ്ക്കുകയോ, കല്ല്, ഇഷ്ടികമുതലായതുകൊണ്ടു ഭിത്തി കെട്ടുകയോ വേണ്ടുന്നേടത്തു മുൻപറഞ്ഞ പ്രകാരം അതതു ഘടനങ്ങളിൽ കട്ടിളവച്ചു തറപ്പുറത്തു വേദികയുണ്ടാക്കണം. വേദികയുടെ ഉയരം, മുൻവിധിച്ചിട്ടുള്ള സ്തംഭത്തിന്റെ ചുവട്ടിലെ വിസ്താരത്തോളമോ, സ്തംഭത്തിന്റെ ഉയരത്തെ ആറോ ഏഴോ എട്ടോ അംശിച്ച് ഒരംശത്തോളമോ, പടിയുടെ ഉയരത്തോളമോ, അതിൽ ഒന്നരയോ രണ്ടോ മൂന്നോ ഇരട്ടിയോ ഉണ്ടായിരിക്കണം. പിന്നെ ആ വേദികയുടെ മേലെ, മരങ്ങൾക്കു പറഞ്ഞിട്ടുള്ള വിസ്താരത്തിൽ പാതിയോ മുക്കാലോ സമമോ വിസ്താരമുള്ളവയും ഇരട്ടപ്പെട്ടവയും ആയ കല്ലുകളോടും ഉത്തരം വളഭി കപോതം മുതലായവയോടും കൂടി ചുററും ഭിത്തി കെട്ടുകയും ചെയ്യണം.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു വേദികയുടെ പുറപ്പാടിനെ പറയുന്നു.

പത്രമാനവശതോംഘ്രിവൃദ്ധ്യാ.
വേദികാവിഹിതനിഷ്ക്രമണം സ്യാൽ.
സാർദ്ധയുഗമദനാദ്രിമിതൈർവ്വാ-
ംഗുലൈർവ്വിഹിതമുത്തമലംബാൽ. ൭൪

വ്യാ—ഉത്തരങ്ങളുടെ കീഴിൽനിന്നു പത്രമാനംപോലെ അംഗുലവൃദ്ധികൊണ്ടു വേദികക്കു വിഹിതമായ പുറപ്പാടു കല്പിക്കണം. ആ പുറപ്പാടു രണ്ടരവിരലോ മൂന്നു വിരലോ ഏഴു വിരലോ ആക്കുകയും ചെയ്യാം. ഈ വേദികക്കു അരത്താൻപടി എന്നും, നിരപ്പടി എന്നും പറയുന്നു.

അവ—വേദിക പണിയുന്നതിൽ സാധനഭേദത്തെക്കുറിച്ചുള്ള മതഭേദത്തെ പറയുന്നു.

സൎവ്വൈശ്ച്യേവവേദീതി ച കഥിതിദശ-
ന്തീഷ്ടകാശ്മശൈലാദ്യൈ-
ൎദ്രവ്യൈശ്ച, ഭിന്നജാതൈൎവ്യപി ച വിരചിതം
ദൃശ്യതേ ക്വാപി പൂൎവ്വൈഃ.
അന്തൎന്നാഹേന യോന്യൎപ്പിതമവനൗവിധേയ
ഗൎഭഗേഹാങ്കമിത്ഥം
ദ്വാരം തൽപാദുകോൎദ്ധ്വം ന്യസ്തു ച തദധ-
സ്സ്യാൽ പ്രത്യേകോദ്ധൃതാഗേഹേ. ഋൎത്ഥ

ൎത്ഥം—ഇഷ്ടക, മണ്ണ്, കല്ല്, മരം എന്നിവയിൽവച്ച് ഭിത്തിയുണ്ടാക്കുന്നതു് ഏതു സാധനംകൊണ്ടോ അതേസാധനംകൊണ്ടുതന്നെ വേദികയുമുണ്ടാക്കിക്കൊള്ളണം എന്നു ചില ആചാൎയ്യന്മാർ സിദ്ധാന്തിക്കുന്നു. എന്നാൽ വേദികയും ഭിത്തിയും വെവ്വേറെ സാധനങ്ങളെക്കൊണ്ടുതന്നെ പണ്ടുള്ളവർ ഉണ്ടാക്കീട്ടുള്ളതായി ചിലേടത്തു കാണപ്പെടുന്നുണ്ടു്. വേദിക കരിങ്കല്ലും, ഭിത്തി വെട്ടുകല്ലുമായിട്ടും, വേദിക കല്ലും, ഭിത്തി മരവും ആയിട്ടും കാണപ്പെടുന്നു എന്നു സിദ്ധാന്തം. ഉള്ളിലെ ചുററുകൊണ്ടു യോനി വരുത്തിയുണ്ടാക്കുന്ന അറ, കിടപ്പുമുറി മുതലായവകൾ ഗൎഭഗൃഹത്തിനു പറഞ്ഞപോലെ കല്പിച്ചുകൊള്ളണം. ഗൎഭഗേഹം എന്ന നിലവറയ്ക്കു് അവയുടെ അധിഷ്ഠാനം താഴ്ത്തി ഉള്ളിൽ യോന്യാദികളെല്ലാം വരുത്തി അതിന്റെ പാദുകത്തിന്മേൽ വാതിൽ വയ്ക്കണം. അധിഷ്ഠാനത്തിന്റെ പടികൾ കീഴെ ദ്വാരം അവസാനിക്കുകയും വേണം. പടിയും പാദുകവും മുറിയരുതെന്നു സിദ്ധാന്തം.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു ഉപാലയം, ഇറ-കഴി മുതലായവയായ ഉപാലയങ്ങളിൽ ഒരു സാമാന്യനിയമം പറയുന്നു.

യുഗ്മാസ്സ്യുഃ പാൎശ്വപാദയസ്സ്യുഃ ,
സൎവ്വാസ്സൂപയുഗ്മാഃ ഖലു പങ്ക്തയസ്സ്യുഃ.
ഇഗേഹാദിഷ്ടകാദ്യാകാരേശ്ചൽ
പാദാന്താസ്സ്യുസ്സ്യ വിനാശോ ഹൽ!! ൯൭.

വ്യാ—ഉത്തരങ്ങളും, തുലാങ്ങളും, കഴുക്കോലുകളും മുതലായവ എടുത്തുപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അവയുടെ പരിതികളെല്ലാം ഒരുപ്പെട്ടും വരണം. തുലാങ്ങളുടെ എടയിലുള്ള കാൽപ്പരിതികളും, ഇഷ്ടദീർഘവിധിയിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന കോലിന്റെ സംഖ്യയിൽ ഏറിയിരിക്കരുതു്. (തൂക്കാവിൻ കവിനത്തും, കുക്കോലിൽ കുറഞ്ഞും ഇരിക്കരുതെന്നു സാരം) ഇങ്ങനെ വന്നാൽ നാശത്തെ ചെയ്യുന്നതാകുന്നു എന്നു പൂർവ്വാചാര്യന്മാർ പറയുന്നു. "അയുധോഃ പങ്‌ക്തയസ്തത്ര ദൃഢാസ്തംഭോരകാ സ്മൃതാഃ നിർദ്ദിഷ്ടകരതോഹീനാ നാശായ പരികീർത്തിതാഃ തദാധിക്യം വിനാശായ പാദപങ്‌ക്തേർന്ന സംശയഃ" എന്നു വാസ്തുവിദ്യ.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു നടുമുറ്റമുള്ള മുഖ്യത്തെ ഉണ്ടാക്കുവാനുള്ള വിധി പറയുന്നു.

ത്യക്ത്വാ ചായാമമുത്ര മധ്യാങ്കണമഥ ഗവാക്
തച്ചുതഷ്ടഷ്ടികാഷ്ഠം
കൃത്വാ പ്രാക്കാഷ്ഠമേകം ത്ര്യംശമുദക്കം
ഇത്ഥം വ്യത്യയാദ്വാ
തന്മധ്യേ മല്ലികാകൂട്ടിമമിഹ നിശമാ-
ത്രം ധ്വജോദ്ധം സമോദ്ധസ-
ധാമാനം പാദഹീനോച്ഛ്രയമിദമുപപീ
ഠാദിമൽ ഗേഹരീത്യാ. ൧൪൯.

വ്യാ—നടുമുറ്റത്തിന്റെ വിസ്താരം കഴിച്ച് അധികമുള്ള ദീർഘത്തെ തെക്കും വടക്കും സമം നീക്കി നടു ചതുരശ്രമായി കല്പിച്ച് ആ ചതുരശ്രത്തെ അറുപത്തുനാലായി ഖണ്ഡിച്ചു കിഴക്കുനിന്ന് ഒരു ഖണ്ഡവും, വടക്കുനിന്നു രണ്ടു ഖണ്ഡവും നീക്കി പിന്നത്തെ ഖണ്ഡത്തിൽ മധ്യം വരത്തക്കവണ്ണം മുറ്റത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നു. അല്ലെങ്കിൽ കിഴക്കുനിന്നു രണ്ടു ഖണ്ഡവും വടക്കുനിന്ന് ഒരു ഖണ്ഡവും നീക്കി പിന്നത്തെ ഖണ്ഡത്തിൽ മധ്യം വരത്തക്കവണ്ണവും ഉണ്ടാക്കാം.

ഈ രണ്ടുതരം ചതുരശ്രമായും ധ്വജയോനിയായും, നീളത്തോളമോ അതിൽ നാലൊന്നു കുറച്ചോ ഉള്ള പൊക്കത്തോടുകൂടിയതായും ഇരിക്കണം. ഇതു ഗൃഹത്തെപ്പോലെ ഉപപീഠം മുതലായ അവയവങ്ങളോടുകൂടിയതായിരിക്കയും വേണം.

അവ.— ഇതുവരെ ഗൃഹനിർമ്മാണത്തിൽ എല്ലാടത്തും ആവശ്യമായിട്ടുള്ള സാമാന്യവിധികളെ പ്രസ്താവിച്ചു. ഇനി ചില വിശേഷവിധികളെ പറയുന്നു. അവിടെ മുമ്പിൽ ഗൃഹങ്ങളുടെ പ്രാധാന്യക്രമത്തെയും അവയുടെ യോനികളെയും പറയുന്നു.

ഏകം സ്യാദ്യദി ദക്ഷിണം ഗൃഹമുദ-
ക്ചോത്തരം പാശ്ചാത്യകം
തേ സൌമ്യം ച ഗൃഹത്രികേ ഗൃഹചതു-
ഷ്കേ പ്രാച്യമതോനി ച
*പ്രാധാന്യം ക്രമശോ ധ്വജമേണാബ്ജമപി
ചാപത്യവാച്യാമഥോ-
ദീച്യാമേതേ ഗജഞ്ച താനി വൃഷഭം
ചാഹുഃ പ്രതീച്യാം ഗൃഹം എന്നു

* ഈ ശ്ലോകത്തിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധത്തിനു താഴെ കാണുന്നപ്രകാരം ഒരു പാഠാന്തരമുണ്ട്.

വാമാനി കചവിദ്രകേകവ വേനം
ധ്യൂളി പാശ്ചാത്യകം
ശേഷേഷു, ഗൃഹേഷ്വാദിനിർദ്ദിഷ്ടയോ
പ്രാഗ്ഗൃഹാൽ കല്പ്യതേ

അർത്ഥം.— ഒരു പുരമാത്രമുണ്ടാക്കുമ്പോൾ പടിഞ്ഞാറ്റിനിയാണുത്തമമെന്നുള്ള് എന്നു ചിലരും ചില ആചാര്യന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. അതുകൊണ്ട് മാത്രം പടിഞ്ഞാറ്റിയോ തെക്കിനിയോ വേണമെന്നില്ല; പടിഞ്ഞാറ്റിനിയും ആവാമെന്നു സിദ്ധിക്കുന്നു. പലവിധകരങ്ങളുണ്ടാകുമ്പോൾ ഈ കാര്യം കലയാളത്തിൽ പാഠമേ നല്ലതായിട്ടു കാണുന്നുള്ള്. രണ്ടോ മൂന്നോ പുരകൾ കൂടിച്ചേർന്ന പണിയുമ്പോൾ മൂലപാഠപ്രകാരം ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

വ്യാ—ഒരു പുരമാത്രം ഉണ്ടാക്കുന്നുവെങ്കിൽ തെക്കിനിയുണ്ടാക്കണം. പുര രണ്ടു വേണമെങ്കിൽ തെക്കിനിയും പടിഞ്ഞാററിനിയും കൂടി വേണം. മൂന്നെങ്കിൽ ഇവ രണ്ടും വടക്കിനിയും കൂടി വേണം. നാലു പുരയും ഉണ്ടാക്കുമ്പോൾ ഇവ മൂന്നും കിഴക്കിനിയും കൂടി കൊള്ളാം. കിഴക്കിനിയായിട്ടുണ്ടാക്കുന്ന ഗൃഹം ധ്വജയോനിയായിരിക്കണം. തെക്കിനിക്കു സിംഹയോനി വേണം. നിർവ്വാഹമില്ലെങ്കിൽ ധ്വജയോനിയും കൊള്ളാം. വടക്കിനിക്കു ഗജയോനി വേണം. അത്യാവശ്യത്തിങ്കൽ ധ്വജസിംഹങ്ങളും കൊള്ളാം. പടിഞ്ഞാററിനിക്കു വൃഷയോനിയായിരിക്കണം. ധ്വജസിംഹഗജങ്ങളും എടുക്കാം.

അവ—ഇനി ഒരു മുററംകൊണ്ടു മൂന്നു കെട്ടുകളായിട്ടു പണിയുന്ന ഗൃഹങ്ങളുടെ ഗുണദോഷങ്ങളെ പറയുന്നു.

പ്രാക്ശാലാരഹിതം, ഗൃഹത്രികമഹോ
സ്വക്ഷേത്രമൃദ്ധിപ്രദം
ചുല്ലി ദക്ഷിണശാലയാ രഹിതം
തദ്വിത്തഹാനിപ്രദം.
ധ്വാംസഃ പശ്ചിമശാലയാ വിരഹിതം
പുത്രക്ഷയാർത്തിപ്രദം
സൌമ്യേനാം ച ഹീനമന്ത്യനാമിതി ത—
ച്ഛിന്നപ്രദം സർവ്വദാ ൫൪൭

വ്യാ—കിഴക്കിനി കൂടാതെ മററു മൂന്നു കെട്ടുകളുമുണ്ടാക്കിയാൽ ആ ഗൃഹത്തിനു 'സ്വക്ഷേത്രം' എന്നു പേരാകുന്നു. അതു സർവ്വസമൃദ്ധിയെ ഉണ്ടാക്കും. തെക്കിനി കൂടാതെ മററവ മൂന്നുമുണ്ടാക്കിയാൽ അതിനു 'ചുല്ലി' എന്നു പേർ. അതു ധനനാശത്തെ ചെയ്യും. പടിഞ്ഞാററിനി ഒഴിച്ചു മററുള്ളവ മൂന്നുമുണ്ടാക്കിയാൽ ആ ഗൃഹത്തിനു 'ധ്വാംസം' എന്നു പേരാകുന്നു. അതു സന്താനനാശത്തെയും, ശത്രുപീഡ

യേയും ചെയ്യും. വടക്കിനിയൊഴികെ മറ്റുമൂന്നു ഗൃഹങ്ങളുമുണ്ടാക്കിയാൽ അതിന്നു 'ഹിരണ്യനാഭി' എന്നു പേരാകുന്നു. അതു് എല്ലാനാളും ധനസമൃദ്ധിയെ ഉണ്ടാക്കും.

അവ.— ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു രണ്ടുകെട്ടുകളായിട്ടുണ്ടാക്കുന്ന ഗൃഹങ്ങളുടെ ഗുണദോഷങ്ങളെ പറയുന്നു.

പ്രാക്പാശ്ചാത്യവിഹീനകേ കലഹമു-
ദ്വേഗം ച കാചാഭിധേ
യാമ്യാദിഗ്രഹിതേഽർത്ഥസിദ്ധിരുദിതാ
സിദ്ധാർത്ഥകാഖ്യേ ദ്വികേ!
പ്രാഗ്യാമ്യേതരയോർന്നിതേ ക്രമവശാ-
ന്മൃത്യും ഭയം വിഗ്രഹം
ചാർത്ഥാപ്തിം പ്രവദന്ത്യതഃ ക്രമവശാ-
ദ്യാമ്യാദികം കല്പയേൽ ഹർമ്യ

വ്യാ.— കിഴക്കിനിയും പടിഞ്ഞാറ്റിനിയും കൂടാതെ മറ്റുള്ള രണ്ടുകെട്ടുകളും ഉണ്ടാക്കിയാൽ അതിന്നു 'കാചം' എന്നു പേരാകുന്നു. അതിൽ വസിക്കുന്നവൎക്കു കലഹവും ഭയവും ഫലം. തെക്കിനിയും വടക്കിനിയും കൂടാതെ മറ്റുള്ള രണ്ടും ഉണ്ടാക്കിയാൽ അതിന്നു 'സിദ്ധാർത്ഥം' എന്നുപേർ. അതിന്നു ധനലാഭം ഫലം. കിഴക്കിനിയും തെക്കിനിയുമില്ലാതെ മറ്റവ രണ്ടുമുണ്ടാക്കിയാൽ മരണവും, തെക്കിനിയും പടിഞ്ഞാറ്റിനിയുമില്ലാതെ മറ്റുരണ്ടു കെട്ടുകളുമുണ്ടാക്കിയാൽ ഭയവും, പടിഞ്ഞാറ്റിനിയും വടക്കിനിയും ഒഴികെ മറ്റവ രണ്ടുമായാൽ കലഹവും, വടക്കിനിയും കിഴക്കിനിയും ഒഴിച്ചു തെക്കിനിയും പടിഞ്ഞാറ്റിനിയുമുണ്ടാക്കിയാൽ ധനലാഭവും ഫലം. അതിനാൽ തെക്കിനി മുതലായ ഗൃഹങ്ങളെ ക്രമത്താലെ ഉണ്ടാക്കേണ്ടതാകുന്നു.

അവ.— ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു ഗൃഹങ്ങളുടെ പരിമാനത്തെ വിധിക്കുന്നു.

സർവ്വത്രോത്തരബാഹ്യപാർശ്വവിഹിതാൽ
ലംബാൽ ബഹിഃകുട്ടിമ-
ന്യാഷ്ടാഷ്ടാംഗുലനിഷ്ക്രമായ ഖലിത-
ന്യൂൽ പത്രമാനം വിദുഃ!
യദ്വാ തദ്വിഗുണം ച തത്ത്രിഗുണിതം
വാ തദ്വിദ്വയം, തദ്വൈ-
വാവാച്യന്തരയോഃ ഷഡംഗുലമതോ
ഭേദം പ്രതിച്യാം കപചിൽ അർ

ത്ഥം — എല്ലാടവും ഉത്തരപ്പുറത്തുനിന്നു താഴ്ത്തു് എട്ടട്ടു വിരൽ പുറപ്പാട്ടു വേണമെന്നു പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതിന്നു പത്രമാനമെന്നു പേരാകുന്നു. അല്ലെങ്കിൽ ആപ്പുറപ്പാട്ടു പതിനാറു വിരലോ ഇരുപത്തിനാലോ ആക്കിക്കൊള്ളാം. (ഇതിനെ കോലായം എന്നും, കോലിറയം എന്നും പറയാറുണ്ട്.) ഈ പത്രമാനം തെക്കിനിക്കും വടക്കിനിക്കും ആറുവിരലും, പടിഞ്ഞാറ്റിനിക്കു പന്ത്രണ്ടുവിരലും ചിലേടത്തു് എടുത്തുവരുന്നു. ഇതിൽനിന്നു പത്രമാനത്തിന്റെ ആകെച്ചുറ്റുമൊന്നാകെ ബോധം ഇഷ്ടയോനി വരത്തക്കവണ്ണം എടുക്കാമെന്നു സിദ്ധമാകുന്നു. ഇങ്ങനെ നടപ്പും കാണുന്നുണ്ട്.

ഇവിടെ ചില ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ താഴെ എഴുതുന്ന പ്രകാരം ഒരു ശ്ലോകവും കൂടി കാണുന്നുണ്ട്.

തൽ പത്രമാനമസമം ച സമം ച ബാഹ്യേ-
ഷ്വന്തശ്ച തദ്വിഹിതയോനികനാഥയുക്തം!
മർത്ത്യാലയേഷു വിഹിതം, സുരമന്ദിരേഷ്വന്ത-
ഹാരപ്രദീപനിലയേഷു ച ഗോപുരേഷു

അർത്ഥം — മനുഷ്യാലയത്തിൽ ആ പത്രമാനം നാലുകെട്ടായിട്ടുള്ള ഗൃഹങ്ങളിൽ അകത്തു് ഇറങ്ങുന്നതിലും, പുറത്തും സമമായിട്ടോ സമമല്ലാതെയോ വിധിക്കപ്പെട്ട യോനി വരത്തക്കവണ്ണം ചാറുകല്പിച്ചു് എടുത്തുവരുന്നു. ദേവാലയത്തിൽ പുറമ്പലത്തിന്നും വിളക്കുമാടത്തിന്നും ഗോപുരത്ത

ന്നും ഇതുപോലെ തന്നെ ചെയ്തുവരുന്നു. ഈ വിധിയനുസരിച്ചും സാധാരണ നടപ്പു കാണുന്നുണ്ട്.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു നാലുകെട്ടായിട്ടുള്ള ഗൃഹങ്ങളുടെ അങ്കണത്തെ വിധിക്കുന്നു.

പ്രോക്തം ഗേഹചതുഷ്കപാദുകബഹി-
    ർഭാഗം ബുധൈരങ്കണം
തച്ചാശ്രം ധ്വജയോനികം യമധരാ-
    ശാശോദ്ദീർഘായാമകം
ത്ര്യേകദ്വ്യബ്ധിനാഗരന്ധ്രദിനനാ-
    ഥാഷ്ടമീസംഖ്യൈർദ്ധനുർഭി-
രേകദ്വിത്രികരൈസ്തഥൈവ ച ഗുണ-
    വ്യാസാഭിവൃദ്ധ്യായതിഃ. ൧൫൦

വ്യാ—നാലുപുരയുമുണ്ടാക്കേണ്ടേടത്ത് അവ നാലും കൂടി ചേർന്ന ഒരു കെട്ടിന്റെ പാദുകപ്പുറത്തുനിന്നും അതിന്റെ എതിർഭാഗത്തുള്ള കെട്ടിന്റെ പാദുകപ്പുറംവരെയുള്ള സ്ഥലത്തിന്ന് അങ്കണമെന്നു വിദ്വാന്മാരാൽ പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അതു ചതുരശ്രവും ധ്വജയോനിയും തെക്കുവടക്കു നീളമേറിയതും ആയിരിക്കണം. ഈ അങ്കണത്തിന്ന് ഒന്നോ, രണ്ടോ, നാലോ, എട്ടോ, ഒമ്പതോ, പന്ത്രണ്ടോ, പതിനഞ്ചോ വില്ലുകളോ ഒന്നോ, രണ്ടോ, മൂന്നോ കോലുകളോ വിസ്താരത്തേക്കാൾ ദീർഘം ഏറിയിരിക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ ഗുണവിസ്താരംകൊണ്ടും ദീർഘവിസ്താരങ്ങളെ കല്പിക്കാം.

അവ—ഇനി ഏതാനും ചില ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ടു ശാലാഭേദങ്ങളെ വിധിക്കുന്നു. അവിടെ മുമ്പുതന്നെ ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ട് അവയുടെ സാമാന്യസ്വരൂപത്തെ പറയുന്നു.

ചത്വാര്യത്ര തു ദിഗ്ഗൃഹാണി ച പൃഥക്-
    കോണാലയാന്യപ്യമീ-
ത്യുക്താന്യഷ്ട നൃണാം ഗൃഹാണി മുനിഭിഃ
    സംസ്ഥാനഭിന്നാന്യഥ

ഭൂതാന്യേവ ച മാനനാമവശതഃ
പഞ്ചപ്രകാരാണി സ-
ന്ത്യേതേഷാം ദിതലാദിലക്ഷണവിധൌ
മാനാനി താന്യേവ ച. ൧൭

വ്യാ—അത്ര-തു- ഇവിടെ (ഈ കേരളദേശത്തിൽ) ആകട്ടെ. 'തു' ശബ്ദം വിശേഷത്തെ കാണിക്കുന്നതിനാൽ ഈ ശാലനിർമ്മാണവിഷയത്തിൽ വിശേഷമുണ്ടെന്നു സൂചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. കിഴക്കുമുതലായ നാലു ദിക്കുകളിലും വെവ്വേറെ നാലു ദിഗ്ഗൃഹങ്ങളും, അഗ്നികോണു മുതലായ നാലു കോണുകളിലും നാലു കോൺഗൃഹങ്ങളും ഇങ്ങനെ മനുഷ്യർക്ക് എട്ടു ഗൃഹങ്ങൾ മുനികളാൽ വിധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. പിന്നെ ഈ ശാലകൾതന്നെ ആകൃതിഭേദംകൊണ്ടും അളവിന്റെ വ്യത്യാസംകൊണ്ടും വെവ്വേറെ പേരുകളോടുകൂടി അഞ്ചുവിധത്തിലുള്ള ശാലകളായിട്ടു ഭവിക്കുന്നു. ഇവയെല്ലാം രണ്ടോ മൂന്നോ നിലകളുണ്ടാകുമ്പോൾ അളവും പേരും അതതിനു കല്പിക്കപ്പെട്ടതുതന്നെ ആയിരിക്കുകയും ചെയ്യും.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു 'ഭിന്നശാല'യെ വിധിക്കുന്നു.

ശാലാസ്സ്വന്യോന്യഭിന്നാ നിജവിഹിതഗതി-
വ്യാസയോന്യാദിയുക്താഃ
പശ്ചാൽപത്രമാനാവധി വിഹിതലസൽ-
പാളികാ 'ഭിന്നശാലാഃ'
സർവ്വാഃസ്സ്വം വിശേഷാദപി നിസ്സഹിതാഃ
കോണവേശ്മപ്രഹീണാ-
സ്തത്രാപി പ്രാകനാം കേചിദപി ച ഗുദാ-
യാളിമത് കല്പനീയം. ൧൮

വ്യാ—തങ്ങളിൽതങ്ങളിൽ കൂടാതെ വേർവിട്ടും, തനിക്കുതനിക്കു വിധിച്ചിരിക്കുന്ന ഗമനം, വിസ്താരം, യോനി മുതലായവയോടുകൂടിയും നാലുഭാഗത്തും പത്രമാനത്തോളം ഉ

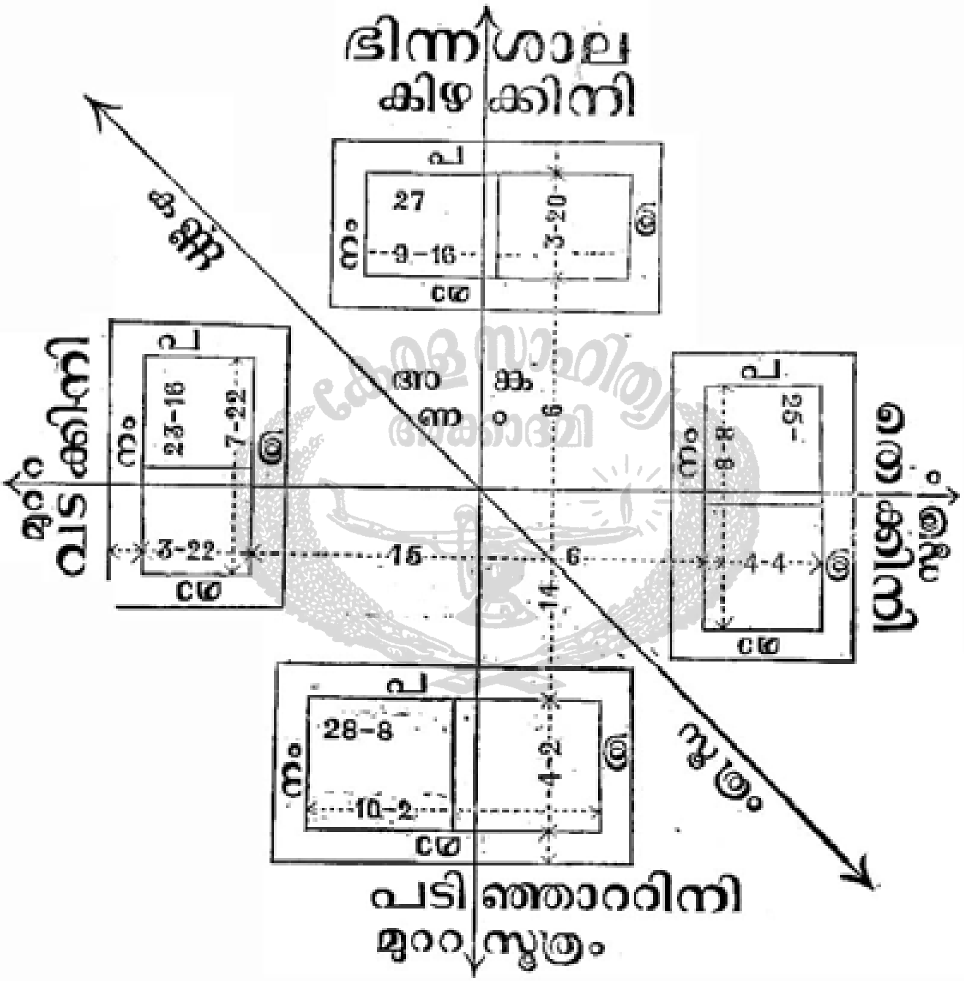
ഭിന്നശാല
കിഴക്കിനി
27
9-16
3-20
23-16
7-22
3-22
15
6
14
25-
8-8
4-4
28-8
4-2
10-2
പടിഞ്ഞാററിനി
മുററസൂത്രം

ണ്ടാക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന പാദുകത്തോടുകൂടിയും ഉണ്ടാക്കപ്പെടുന്ന ശാലകൾ '<u>ഭിന്നശാലകൾ</u>' ആകുന്നു. കോൺഗൃഹങ്ങളില്ലാത്തവയായ ഈ ഭിന്നശാലകൾ എല്ലാം വൎണ്ണങ്ങൾക്കും കൊള്ളാം. ബ്രാഹ്മണൎക്കു വിശേഷിച്ചും നല്ലതാകുന്നു. അവിടെയും അങ്കണം ധ്വജയോനിയായിട്ടും, ആയാധിക്യം മുതലായ നല്ല ഗുണങ്ങളുള്ളതായിട്ടും കല്പിക്കപ്പെടേണ്ടതാകുന്നു.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു പ്രകരണവശാൽ പ്രസ്താവിക്കപ്പെട്ടതായ ഗമനത്തെ വിധിക്കുന്നു.

സൂത്രൈഃ പ്രാങ്ങണഗേഹമദ്ധ്യവിഹിതൈ-
    രന്യോന്യവിദ്ധൈർഭവേൽ
തൽഗേഹസ്ഥിതപുത്രപൌത്രവിലയ-
    സ്തസ്മാൽ ഗൃഹാണാം ക്രമാൽ
കൎത്തവ്യം ഗമനം പ്രദക്ഷിണതയാ
    പ്രാഗാദിതോ വഹ്നിഃ-
സ്ത്ര്യാദ്രീഷ്വംഗുലകൈസ്സ്വയോനിസഹിതൈ-
    രാവശ്യകേ വാ യുതൈഃ. ഗമനം

വ്യാ—അങ്കണത്തിന്റെ മദ്ധ്യത്തിൽകൂടി തെക്കുവടക്കും കിഴക്കുപടിഞ്ഞാറും ഉള്ള രണ്ടു സൂത്രങ്ങളും കിഴക്കിനി മുതലായ ദിഗ്ഗൃഹങ്ങളുടെ മദ്ധ്യത്തിൽകൂടിയുള്ള സൂത്രങ്ങളും തങ്ങളിൽ വേധിച്ചാൽ ആ ഗൃഹത്തിൽ വസിക്കുന്നവൎക്കു പുത്രപൌത്രാദിസന്താനനാശം ഭവിക്കും. അതിനാൽ കിഴക്കിനി മുതലായി നാലു ഗൃഹങ്ങൾക്കും ക്രമത്താലെ മൂന്ന്, രണ്ടു്, ഏഴ്, അഞ്ചു് ഇങ്ങനെ തന്റെ തന്റെ യോനിയോടുകൂടിയിരിക്കുന്ന അംഗുലങ്ങളെക്കൊണ്ടു പ്രദക്ഷിണമായിട്ടു ഗമനമുണ്ടാക്കണം. അതെങ്ങനെയെന്നാൽ കിഴക്കിനിയുടെ മദ്ധ്യം അങ്കണമദ്ധ്യസൂത്രത്തിൽനിന്നു മൂന്നംഗുലം തെക്കോട്ടു നീക്കണം. തെക്കിനിയുടെ മദ്ധ്യം അങ്കണമദ്ധ്യ

ത്തിൽ തെക്കുവടക്കുള്ള സൂത്രത്തിൽനിന്ന് ഒമ്പതംഗുലം പടിഞ്ഞാറോട്ടു നീക്കണം. പടിഞ്ഞാറ്റിനിയുടെ മധ്യം അകത്തെ മധ്യസൂത്രത്തിൽനിന്ന് ഏഴംഗുലം വടക്കോട്ടു നീക്കണം. വടക്കിനിയുടെ മധ്യം അകത്തെമധ്യസൂത്രത്തിൽനിന്ന് അഞ്ചംഗുലം കിഴക്കോട്ടു നീക്കണം. ഇങ്ങനെ ഗമനാംഗുലങ്ങളെക്കൊണ്ടു നീക്കുവാൻ കഴിവില്ലാതെ വന്നാൽ അത്രയും തോരകളെക്കൊണ്ടും നീക്കാവുന്നതാണ്. ഇവിടെ പറഞ്ഞ ഗമനാംഗുലത്തിന്റെ സംഖ്യ മൂന്നിൽ പെരുക്കി എട്ടിൽ ഹരിച്ചാൽ അതതു ദിഗ്യോനിസംഖ്യ ശേഷിക്കുന്നതുകൊണ്ടാണ് ഇവയെ 'സ്വയോനിസഹിതങ്ങൾ' എന്നു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത് എന്നറിഞ്ഞുകൊൾക.

അവ ...എല്ലാ വർണ്ണങ്ങൾക്കും കൊള്ളാവുന്നതായ ഭിന്നശാലയെ മുമ്പേ വിധിച്ചിട്ട്, ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു ബ്രാഹ്മണർക്ക് യോഗ്യമായ ഭിന്നഗൃഹശാലയെ വിധിക്കുന്നു.

ദിഗ്ഗേഹാനി തഥാങ്കണം ച വിധിവത്
    കൃത്വാഥ കോണാലയം
സിംഹോക്ഷദ്വിപകേതുയോനിവിഹിതം
    ചാഗ്ന്യാദികം കല്പയേൽ
ദ്വേഷ്യം വഹ്നിജമത്ര ഭൂസുരഗൃഹേ
    സർവ്വം തദന്യച്ഛുഭം
ദിക്ഷു ദക്ഷിണപശ്ചിമേ പുനരുദക്
    പ്രാച്യേ ച ഗേഹേ ദിശഃ. ഹര്

മ്യം— തെക്കിനി മുതലായ ദിഗ്ഗൃഹങ്ങൾ നാലും അങ്കണവും മുൻപറഞ്ഞ വിധിപ്രകാരം ഉണ്ടാക്കണം. പിന്നെ അഗ്നികോണിൽ സിംഹയോനിയായിട്ടും, നിരൃതികോണിൽ വൃഷയോനിയായിട്ടും, വായുകോണിൽ ഗജയോനിയായിട്ടും, ഈശകോണിൽ ധ്വജയോനിയായിട്ടും കോൺഗൃഹങ്ങൾ നാലും ഉണ്ടാക്കണം. എന്നാൽ ബ്രാഹ്മണർക്കുള്ള ഗൃഹത്തിൽ അഗ്നികോൺഗൃഹം ഉണ്ടാക്കരുത്. മറ്റവ മു

ന്നും ഉണ്ടാക്കാം. എന്തെന്നാൽ തെക്കിനിയും പടിഞ്ഞാറ്റിനിയും തങ്ങളിലും വടക്കിനിയും കിഴക്കിനിയും തങ്ങളിലും ബന്ധുക്കളാകുന്നു. അതിനാൽ അവയിൽ ഒന്നിനു വല്ല അശുദ്ധിയും സംഭവിച്ചാൽ മററതിനും ആ അശുദ്ധി ബാധിക്കും എന്നു കല്പിച്ചിട്ടാകുന്നു. "ശുദ്ധാദിസൂതികാദീനാം പ്രവേശസ്പൃഷ്ടിസംഭവാൽ। ഏകശ്ശാലയെന്നതേഷു ച വർജ്ജയേൽ ത്രിസ്ത്രശാലയോ" എന്നു 'വാസ്തുവിദ്യ'യിലും, "ദക്ഷിണം ചൈവ പാശ്ചാത്യം മിഥോ മിത്രഗൃഹം ഭവേൽ। തഥാ പൂർവ്വോത്തരഗൃഹം മിത്രമന്യോന്യമേവ ച തത്ര പ്രവിഷ്ടേ ചൈകസ്മിൻ ബന്ധാരസ്പൃഷ്ടിശ്ചിൽഭവേൽ തസ്യാന്യഗൃഹേ വാസം മോചയേത്തു കദാചന" എന്നു 'മനുഷ്യാലയലക്ഷണം' എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിലും ഉള്ള വചനങ്ങളിൽനിന്ന് ഇതു സ്പഷ്ടമാകുന്നു.

അവ — ഇങ്ങനെ ദിഗ്ഗൃഹങ്ങളേയും കോണ്ഗൃഹങ്ങളേയും വേർതിരിച്ചുണ്ടാക്കുമ്പോൾ അവയുടെ എടയിൽ വരുന്ന അന്തരാളങ്ങളെ ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു പറയുന്നു.

ദിക്കോണാലയമദ്ധ്യകാനി ച ഭവ-
ന്ത്യഷ്ടാന്തരാളാനി തത്-
ബാഹുല്യം തു ധനക്ഷയായ ഹി ഭവേ-
ത്ത്യല്പതാ വ്യാധയേ
ഋത്വഷ്ടിത്രിവിഭേദധാമഭിഹിതാ
തൽ പാദതഃ പ്രായശോ
നേഷ്ടം ഗേഹനിരംശതാധികതരം
ചിത്ര്യംഘ്രലഘ്വോനിതം. ൧൭

വ്യാ — മുൻപറഞ്ഞപ്രകാരം ദിഗ്ഗൃഹങ്ങളും കോണ്ഗൃഹങ്ങളും ഉണ്ടാക്കുമ്പോൾ അവയെ തങ്ങളിൽ വേർപെടുത്തുന്നതായിട്ട് എട്ട് അന്തരാളങ്ങളുണ്ടാകുന്നതാകുന്നു. അവ അധികം വലുതായാൽ ധനനാശവും ഏറെച്ചുരുങ്ങിയാൽ വ്യാധിയുമുണ്ടാകും. അന്തരാളങ്ങളിൽപ്പാസ്സുകൊണ്ടു കാലിനു

ഇടമില്ലാതെ ദിഗ്ഗൃഹങ്ങളുടേയും കോൺഗൃഹങ്ങളുടേയും ഭിത്തികൾ തമ്മിൽ കേറി മുട്ടിപ്പോയാൽ മരണം ഫലം. അതിനാൽ ഗൃഹദീർഘത്തിൽ ആറിലൊന്നിൽ ഏറീട്ടും രണ്ടോ മൂന്നോ അംഗുലത്തിൽ കുറഞ്ഞിട്ടും അന്തരാളങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കണ്ടു.

അവ — ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു ക്ഷത്രിയർക്കു യോഗ്യമായിട്ടുള്ള ചതുശ്ശാലയെ വിധിക്കുന്നു.

പര്യന്തം ധ്വജമാദധീത ബഹിര-
ന്തഃ പത്രമാനം തഥാ
തുല്യാന്താനവിതാനമങ്കണമഥോ
ദിക്ഷൂത്തരാദ്യന്തരം
തത്തുല്യശ്രുതയോഗ്യകോണചതുര-
ശ്രേഷൂത്തരാന്തർധ്വജം
യുക്ത്യാ രചേദ്വിസ്തൃതിം 'ചതുശ്ശാ-
ലാ'കല്പനേ ഭൂഭുജാം. എന്നു

വ്യാ — രാജാക്കന്മാർക്കു യോഗ്യമായ 'ചതുശ്ശാല' ഉണ്ടാക്കുമ്പോൾ, പുറത്തെ ഉത്തരത്തിന്റെ പുറത്തെ ചുറ്റും, അകത്തെ അങ്കണോത്തരത്തിന്റെ അകത്തെ ചുറ്റും, അകത്തേയും പുറത്തേയും പത്രമാനപ്പുറവും, ധ്വജയോനിയായിരിക്കണം. അങ്കണം സമചതുരശ്രമായിരിക്കണം. പിന്നെ ദിഗ്ഗൃഹങ്ങളുടേയും, സമചതുരശ്രങ്ങളായ കോൺഗൃഹങ്ങളുടേയും ഉത്തരത്തിന്റെ ഉള്ളുചുറ്റും ധ്വജയോനിയായി വരണം. ഇപ്രകാരമെല്ലാം ചേർന്നു വരത്തക്കവണ്ണം യുക്തികൊണ്ടു ഉത്തരവിസ്താരത്തേയും കല്പിക്കണം.

അവ — ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു മേൽപറഞ്ഞ പ്രകാരം ചതുശ്ശാലയുടെ കണക്കുണ്ടാക്കുവാൻ എളുപ്പത്തിലുള്ള ക്രിയാമാർഗ്ഗത്തെ പറയുന്നു.

മാനാൽ ബാഹ്യാന്തിമേഷ്ടാഗ്രഹയുതമിതിമാ-
ത്ര്യന്തർദിം ശേഷമാനാൽ
കോണാഖ്യപ്രാഗ്രഹാദ്യൈർഭുജമപി ശിതധീ-
ർവ്വൃന്നിഘ്നം വിജഹ്യാൽ

തദ്വ്യഷ്ടാദ്ഭിത്തരാണാമപി ജനയതു വി
ഷ്ണുംശമേഷ്വപ്രശസ്തോട്ടു-
ന്ത്യർപഷ്യന്തായതാന്ത്യാകലയതു ച ചതുർ-
ഷ്ടികസ്ഥ ബാഹ്യാന്തരാണി. ഏതെ

വ്യാ—തങ്ങൾക്ക് മുഖ്യമായിട്ടും ഏകയോനിയായിട്ടും അകത്തെ ചുറ്റും പുറത്തെ ചുറ്റും നിശ്ചയിച്ചാൽ പുറത്തെ ചുറ്റിൽനിന്ന് അകത്തെ ചുറ്റിനെ കളയണം. ശേഷമുള്ള സംഖ്യയിൽനിന്ന സമചതുരശ്രമായ കോൺഗൃഹത്തിന്റെ ഉള്ളിൽ ഏകയോനിയായി കല്പിച്ചിരിക്കുന്ന ചുറ്റിന്റെ നാലിലൊന്നായ ഭുജയെ എട്ടിൽ പെരുക്കിയാലുണ്ടാകുന്ന സംഖ്യയേയും കളയണം. ശേഷിച്ച സംഖ്യയെ പതിനാറിൽ ഹരിച്ചാൽ ഒരംശംകൊണ്ട് ഉത്തരങ്ങളുടെ വീതിയെ കല്പിക്കണം. ആ ഉത്തരങ്ങളെല്ലാം പുറത്തോട്ടുപുറംവരെ എത്തത്തക്കവണ്ണം വീതം സമമായിത്തീർത്ത് അകത്തെയും പുറത്തെയും ഉത്തരങ്ങളുടെ തലത്തിൽ വിധിപ്രകാരം വെട്ടിക്കവരിച്ചുകൊൾകയും വേണം.

ഇനി ഇതിൻപ്രകാരം ചില ചതുശ്ശാലകളുടെ കണക്കുകളെ ഉദാഹരിച്ചുകാണിക്കാം. ഇവിടെ എഴുപത്തെട്ടുകോൽ എട്ടുവിരൽ പുറത്തെ ഉത്തരച്ചുറ്റ്; നാല്പത്തൊന്നുകോൽ അകത്തെ ഉത്തരച്ചുറ്റ്. ഈ അകത്തെ ചുറ്റിനെ പുറത്തെ ചുറ്റിൽനിന്ന വാങ്ങിയാൽ ശേഷം മുപ്പത്തേഴുകോൽ എട്ടുവിരൽ; അതിന്റെ അഷ്ടാംശം നാലുകോൽ പതിനാറുവിരൽ; ഇതു കെട്ടുകളുടെ ഉത്തരപ്പരവിസ്താരമാകുന്നു. ഇതിനെ ചതുരശ്രമാക്കുമ്പോൾ പതിനെട്ടുകോൽ പതിനാറുവിരൽ; ഇതു കോൺഗൃഹങ്ങളുടെ പുറത്തെ ചുറ്റാകുന്നു; അകത്തെ ചുറ്റ് ഏകയോനിയായി വരേണമെങ്കിൽ ഈ പുറത്തെ ചുറ്റിനോടടുത്ത ഏകയോനിയായിട്ടുള്ള കണക്ക പതിനാറുകോൽ എട്ടുവിരൽ ആണല്ലോ; ഇങ്ങനെ ബുദ്ധികൊണ്ട് ഊഹിച്ചിട്ട് അതിനെ അകത്തെ ചുറ്റൊന്നു

കല്പിച്ച്, അതിന്റെ നാലൊന്നായ ഉദയം നാലു കോൽ രണ്ടു വിരൽ ഉള്ളതിനെ എട്ടിൽ പെരുക്കിയാൽ മുപ്പത്തിരണ്ടുകോലേ പതിനാറു വിരൽ; ഇതിനെ, മുമ്പെ പുറച്ചുറ്റിൽനിന്ന് അകച്ചുറ്റു വാങ്ങിശ്ശേഷിച്ചിരിക്കുന്ന മുപ്പത്തേഴുകോൽ എട്ടുവിരലിൽനിന്നു കളഞ്ഞാൽ ശേഷം നാലു കോൽ പതിനാറു വിരൽ ഉണ്ടാകും; അതിനെ പതിനാറിൽ ഹരിച്ചാൽ ഫലം ഏഴു വിരൽ; അതു് ഇവിടെ ഉത്തരവിസ്താരമാകുന്നു. ഇതിന്ന് ഒരുകെയ്യുള്ള പുറത്തെ ഉത്തരത്തിലും ഇരുപത്തു കോൽ രണ്ടു വിരലിൽനിന്നു, കോൺഗൃഹങ്ങളുടെ ദീർഘത്തിന്റെയും കൂടി ഉത്തരപ്പുറം ഒമ്പതുകോൽ എട്ടുവിരൽ ഉള്ളതു കളഞ്ഞാൽ ശേഷം പത്തു കോൽ പതിനെട്ടു വിരൽ; അതു ദിഗ്ഗൃഹങ്ങളുടെ ഉത്തരത്തിന്റെ ഉള്ളിൽ വരുന്ന ദീർഘമാകുന്നു; വിസ്താരം കോൺഗൃഹങ്ങളുടെ ഉള്ളിലെ ഉദയമായ നാലു കോൽ രണ്ടു വിരൽ തന്നെ. ഈ ദീർഘവിസ്താരങ്ങളും കൂട്ടി ഇരട്ടിച്ചാൽ ഇരുപത്തൊമ്പതു കോൽ പതിനാറു വിരൽ; അതു ദിഗ്ഗൃഹങ്ങളുടെ ഉള്ളിലെ ചുറ്റാകുന്നു. ഇവിടെ പുറത്തെ പര്യന്തവും അകത്തും ദിഗ്ഗൃഹങ്ങളുടേയും കോൺഗൃഹങ്ങളുടേയും ഉള്ളിലെ ചുറ്റും എല്ലാം ധ്വജയോനിയായി വരികയും ചെയ്തു.

ഇനി ഇതിലും വലുതായിട്ടു വേറെ ഒരു ചതുശ്ശാലയുടെ കണക്കുംകൂടി ഉദാഹരിക്കാം. പുറത്തെ ഉത്തരപ്പുറം ചതുരശ്രം കോൽ ൮ വിരൽ ൧൨ പര്യന്തം ചുറ്റുകോൽ ൭൭ വിരൽ ൮; ധ്വജയോനി; അകത്തെ ചതുരശ്രം കോൽ ൭ വിരൽ ൧൨ ചുറ്റുകോൽ ൩൦ വിരൽ ൮; ധ്വജയോനി; കോൺഗൃഹങ്ങളുടെ ഉള്ള ചതുരശ്രം കോൽ ൩ വിരൽ ൧൨ ചുറ്റുകോൽ ൧൪ വിരൽ ൮; ധ്വജയോനി; ദിഗ്ഗൃഹങ്ങളുടെ ഉള്ളദീർഘം കോൽ ൭ വിരൽ ൧൨ വിസ്താരം കോൽ ൩ വിരൽ ൧൨; ചുറ്റുകോൽ ൪൦ വിരൽ ൮. ധ്വജയോനി; ഉത്തരവിസ്താരം വിരൽ ൭൭. ഇങ്ങനെ പല പ്രകാരത്തിലും

ചതുരശ്ശാല

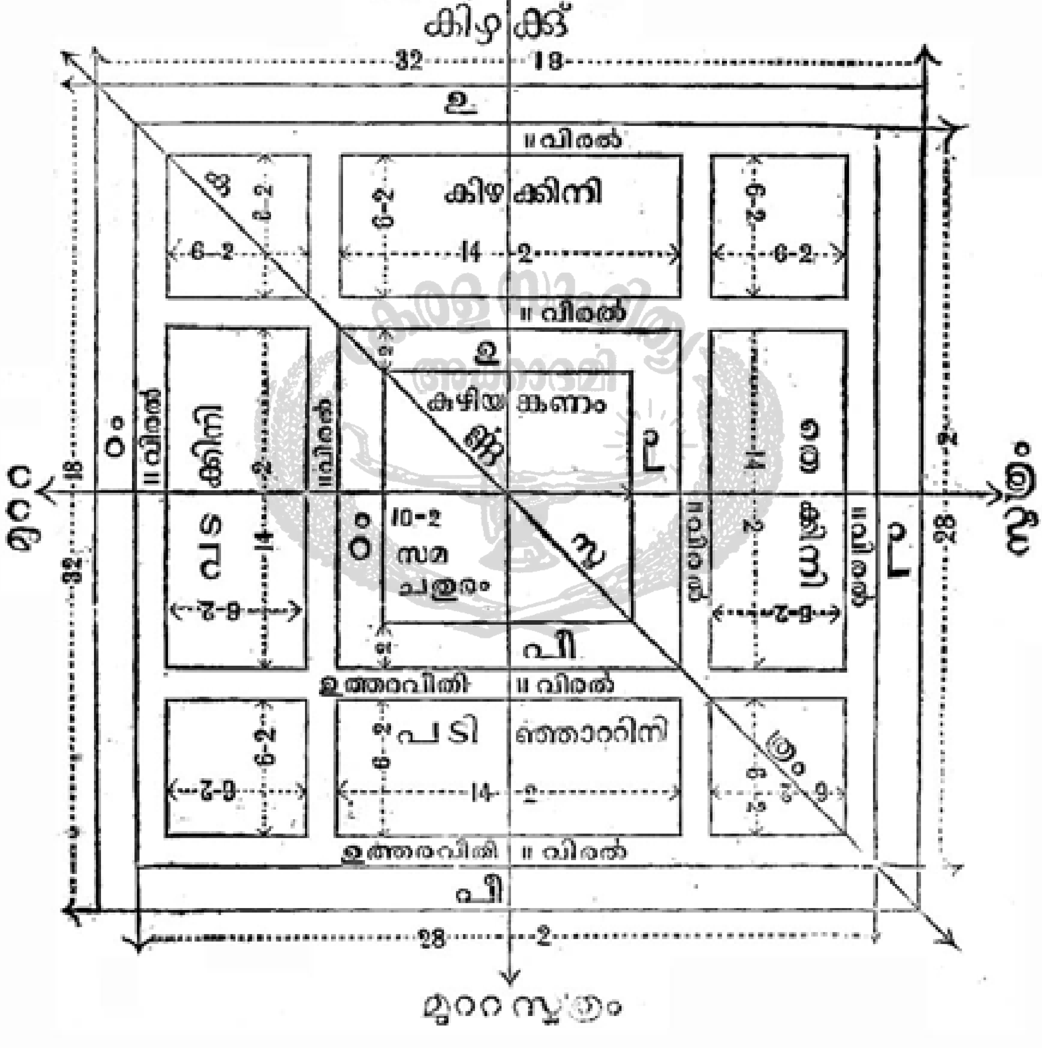
കിഴക്ക്
32 18
വിരൽ
കിഴക്കിനി
14 2
6-2
വടക്കിനി
സമചതുരം
10-2
പടിഞ്ഞാററിനി
ഉത്തരവീതി
28 2
മുററസൂത്രം

ഭിന്നത്ര്യശ്ര ശാലാ

കിഴക്ക്

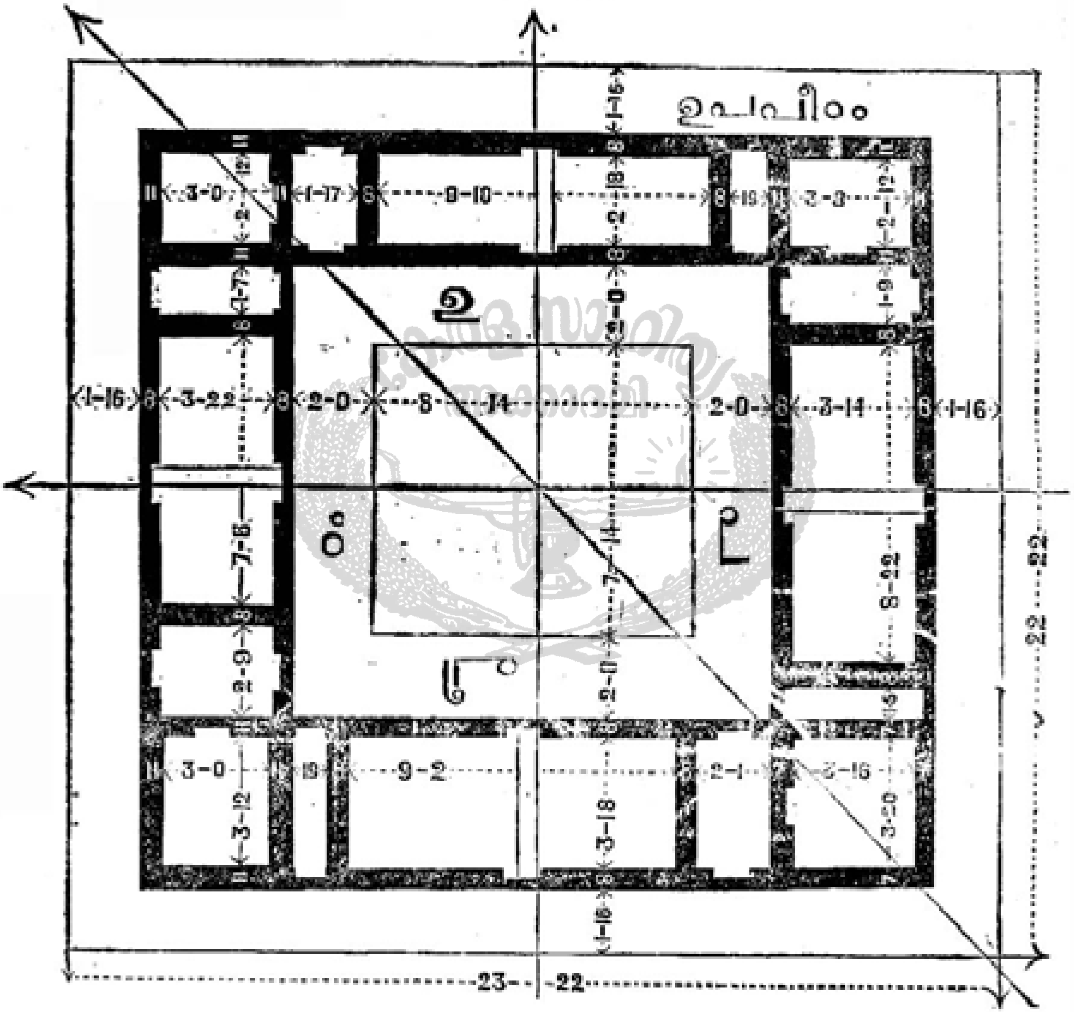

ചതുശ്ശാലകളെ കല്പിക്കാം. അവയിൽ അവിടവിടത്തെ ആവശ്യത്തിന്നു തക്കവണ്ണമുള്ളവയെ ഔചിത്യംപോലെ എടുത്തുകൊൾക.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു സമചതുരശ്രശാലയെ വിധിക്കുന്നു.

കൃത്വാ ബാഹ്യാന്തരമിതിമിതം-
    മുക്തകുഡ്യാ തതോ ദ്വാ-
ർവിക്ഷോരണാദ്യുത്ഗൃഹപരിമിതിം
    യോനിമേവോപപന്നാം
കൎത്താള്യന്ത്യാമിതിഷു കുശല-
    സ്തൂപാമംശത്യനാഭിതാം ച
പ്രാഗപാഗ്മധ്യകോണാവിലസിതാം
    സമചതുശ്ശാലാം. ഛൗച്ച

വ്യാ—പുറത്തെ ഉത്തരപ്പുറവും, അകത്തവും മുൻപറഞ്ഞ പ്രകാരംതന്നെ ധ്വജയോനിയായിട്ടും, ദിഗ്ഗൃഹങ്ങളുടേയും കോൺഗൃഹങ്ങളുടേയും അതാതിന്നു വിധിച്ചിട്ടുള്ള യോനികളോടും ഗണനങ്ങളോടും കൂടിയവയായിട്ടും, ഗൃഹങ്ങളെ നിൎമ്മിക്കുന്നതിൽ സമൎത്ഥനായ ശില്പി യുക്തികൊണ്ടു കല്പിക്കണം. എന്നാൽ അതു ചതുശ്ശാലയായി ഭവിക്കും. "പ്രാഗപാഗ്മധ്യകോണാവിലസിതാം" എന്ന വിശേഷണംകൊണ്ടു്, ഇതിനടുത്തു മുമ്പിൽ വിധിച്ചിട്ടുള്ള 'ചതുശ്ശാല'യിൽ "ഇല്യതാനാലിന്ദമങ്കണം" എന്നു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളപ്രകാരം അങ്കണം മുഖായാമമില്ലാതെ സമചതുരശ്രമായിരിക്കണമെന്നു സിദ്ധമാകുന്നു.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു മിശ്രചതുരശ്രശാലയെ വിധിക്കുന്നു.

കേതുദ്ധ്വാനി ച കോണശാലിനി നിജയോ-
    ന്യാഢ്യാനി ദിങ്മന്ദിരാ-
ണ്യന്യസ്ഥധ്വജയോനികാങ്കണസിരാ-
    നീതസ്വമധ്യാനി ച

പര്യന്തേ ബാഹിരന്തരതോഽപ്യേവം
    തൽപത്രമാനം തഥാ
കേതുസ്ഥാന്യത്ര നേഷ്യന്തേ ചേദ്ഗൃഹേ
    സാ മിശ്രമുഖസ്രുകാ. ൧൦൯

വ്യാ—കോൺഗൃഹങ്ങൾ ധ്വജയോനിയായിട്ടും, ദിഗ്ഗൃഹങ്ങൾ തന്റെതന്റെ യോനികളോടുകൂടിയവയായിട്ടും, ധ്വജയോനിയായിട്ടു കല്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന അങ്കണത്തിന്റെ മധ്യസൂത്രത്തിൽനിന്നു തന്റെ തന്റെ ഗമനം അനുസരിച്ചു മാറ്റപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന മധ്യസൂത്രങ്ങളോടുകൂടിയവയായിട്ടും; പുറത്തേയും അകത്തേയും ഉഭയപ്പുറമായ പര്യന്തങ്ങളും അവയുടെ പത്രമാനങ്ങളും ധ്വജയോനിയായിട്ടും ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതു 'മിശ്രമുഖസ്രുശാല'യാകുന്നു. അതു ബ്രാഹ്മണർക്കു കൊള്ളരുത്.

ഇതുവരെ ഇവിടെ പ്രസ്താവിച്ച അഞ്ചുവിധം ശാലകളെപ്പറ്റി ഇതരഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ള പ്രമാണശ്ലോകങ്ങളെക്കൂടി എടുത്തു കാണിക്കുന്നതു, സന്ദേഹപരിഹാരത്തിനും സംവാദംകൊണ്ടു് അഭിപ്രായസ്ഥിരീകരണത്തിനും ആവശ്യമാകയാൽ അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നു.

"മാനവാനാം ഗൃഹാഃ പ്രോക്താ വസവസ്തു കകുബ്ഗതാഃ
സംസ്ഥാനഭേദേന തേ ജ്ഞേയാഃ പഞ്ചധാ സ്യുഃ പ്രമാണതഃ ൧
സ്വയോനിവ്യാസഗതയോ ദിശാദിഷു ച സംസ്ഥിതാഃ
ഭിന്ന(1)ശാലാ’ ച സാ ജ്ഞേയാ മനുഷ്യാണാം ശുഭപ്രദാ. ൨
ദിശാദിഷ്വേകയോനിസ്ഥാ പര്യന്തേന തഥൈവ ച
ജ്ഞേയാ 'ചതുഃ(2)ശാലേ'തി ശില്പശാസ്ത്രനിദർശിഭിഃ. ൩
ഇഷ്ടദിഗ്യോനിയുക്താ ച പര്യന്തേനൈകലക്ഷണാ
സമമുഖസ്രുകാ ജ്ഞേയാ 'ഏക(3)ശാലാ'ഥവാപരാ. ൪
ശൂദ്രാദിസ്മൃതികാദീനാം പ്രവേശസ്പൃഷ്ടിസംഭവാൽ
ഏകപ്ലൂയേന തേ ദ്വേ ച വർജ്ജയേൽ ദ്വിശാലയേ. ൫

ഉത്തരഭിന്നശാലാ

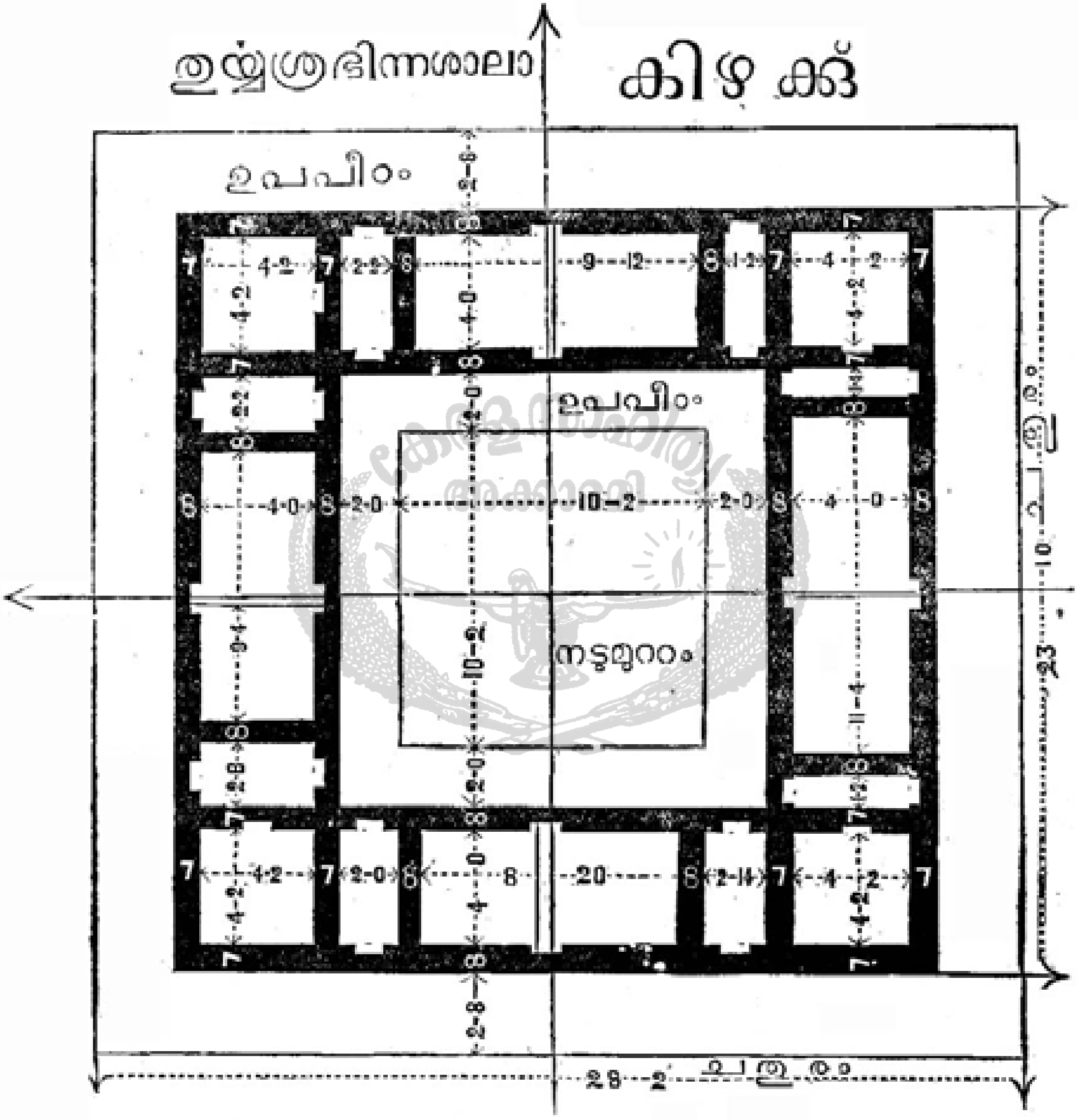

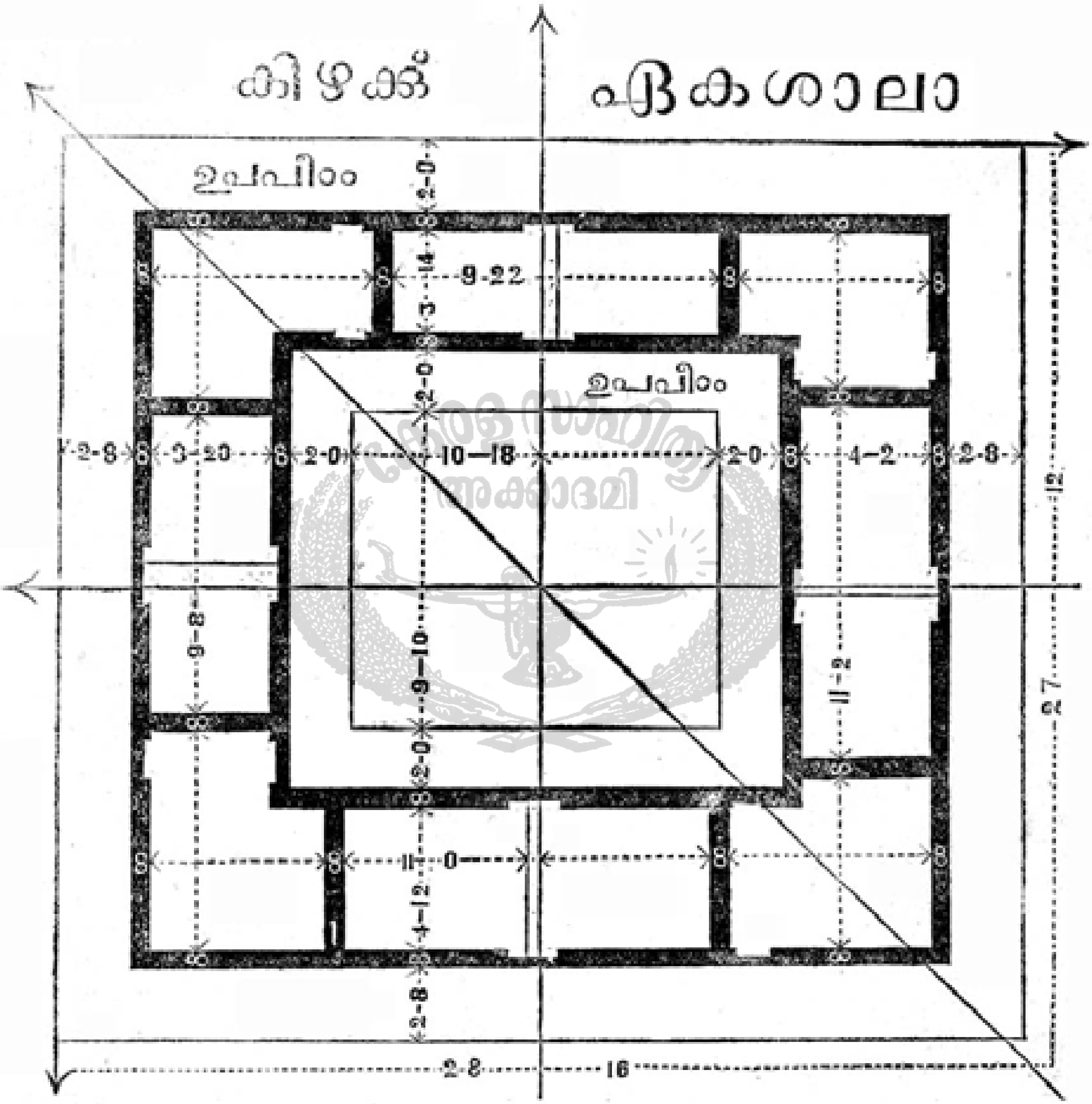
കിഴക്ക്
ഏകശാലാ
ഉപപീഠം
ഉപപീഠം
2-0
3-14
9-22
2-0
2-8
3-20
2-0
10-18
2-0
4-2
2-8
9-8
9-10
11-2
2-0
11-0
4-12
2-8
2-8
16
12
27

ശാലാഃ കോണേഷു പര്യന്തേ ദിക്ഷു ദിങ്മാ നവൈകകാഃ
നാമ്നാ 'മുഖ്യശ്രു(4)ദിന്യാ'യാ നേഷ്ടാ വിപ്രാലയേഽപി സാ. ൩
ദിക്ഷു സ്വയോനിസംയുക്താസ്സ്വവ്യാസഗതയസ്തഥാ
കോണേഷു തദ്യോനിയുതാഃ പര്യന്തം ധ്വജയോനികം ൧
'ദിന(5)മുഖ്യശ്രുകം'നാമ്നാ സാ വിപ്രസ്യാപി സമ്മതാ
ഭിന്നശാലാ ഹി വർണ്ണാനാം സർവ്വേഷാം ശുഭകാരിണീ. ൨

(വാസ്തുവിദ്യാ.)

"ചതുർണ്ണാമപി ഗേഹാനാം മധ്യസ്ഥം ചാങ്കണോത്തരം
ദീർഘാ വൈയ്യസൂർഗ്ഗേഹം ചതുശ്ശാലമിതീരിതം. ൧
തൽ പഞ്ചധാ പ്രമാണേന ചിത്രക്ലിപ്തവിശാലയോഃ
ത്രയാണാം തു മുഖായാമമുക്തം നൈവാന്യയോർദ്വയോഃ. ൨

* * * * * * * *

നാഗം ദീർഘം വിശാലം ച ചതുർണ്ണാം വേശ്മനാം സമം
അന്തർജ്ഞാനാം മധ്യേ തത്ര അന്തരാളം ന വിദ്യതേ. ൩
ദിശാദിക്ഷു ച ഗേഹാനാം ധ്വജയോനിഃ പ്രശസ്യതേ.
മുഖായാമം വിനൈവൈതൽ 'ചതു(1)ശ്ശാലം' നിഗദ്യതേ. ൪
സ്വയോനിവ്യസ്തഗതയോ ദിശാദിക്ഷു ച സംസ്ഥിതാഃ
'ഭിന്ന(2)ശാലാ'ഹി സാ പ്രോക്താ മനുജാനാം ശുഭപ്രദാ. ൫
ദിക്ഷ്വപായമേവ കോണേഷു മിഥോ ബദ്ധാസ്ത്രിഷ്വപി
സംപ്രോക്താ ശില്പശാസ്ത്രജ്ഞൈഃ 'ദിന(3)മുഖ്യശ്രു'സംജ്ഞിതാ.
അന്തരാളം വിനാ ചൈവ 'ഏക(4)ശാലേ'തി കഥ്യതേ
അന്തരാളവിഹീനത്വാന്നേഷ്ടാ വിപ്രാലയേഽപി സാ. ൬
സ്വസ്വയോന്യന്വിതാ ശാലാ ദിക്ഷു കോണേഷു ച ധ്വജഃ
സാ തു 'മുഖ്യശ്രു(5)ദിന്യാ'ഖ്യാ ദ്വിജാനാം ച ശുഭപ്രദാ. ൭"

(മനുഷ്യാലയലക്ഷണം)

"ശേഷം നാലും മധ്യമതാ മുററവും ചേ-
ർന്നിട്ടുണ്ടാകിൽ പേർ ചതുശ്ശാലമസ്യ
പേരന്ന്യോകാരഭേദേന തേഷാം
വേണം മൂന്നിന്നും മുഖായാമമത്ര. ൮

* * * * *

നാമം ദീർഘം വിശാലം സ്വഗൃഹമിവിടെ നാ-
ലാലയങ്ങൾക്കുമെല്ലാ-
മൊന്നത്രേ യോനി കോണാലയവുമതു ധ്വജം
തന്നെയെന്നായിരിക്കിൽ
വിസ്താരം ദീർഘമെല്ലാമിതിനിഹ പദയോ-
ന്യന്തരാളങ്ങളില്ല-
ങ്ങുള്ളിന്നത്രേ കണക്കം പ്രഥിത ‘ചതുഃ(1)ശാ-
ലാ’ മുഖായാമവും ന. ൧

തന്റെ തന്റെ യോനി, ദീർഘം, വിശാലം
ഗത്യാദ്യെല്ലാം പൃഥക്ക് തത്തച്ഛാലസ്യ
വേറെ വേറെ നില്ക്കിൽ നാലെട്ടുതാൻ ചേൽ
മർത്ത്യാനാം സാ ‘ഭിന്ന(2)ശാലാ’ പ്രസിദ്ധാ. ൨

മുട്ടിക്കെട്ടു കോണു നാലും
ഭിന്നശാലയ്ക്കതിന്നുപേർ
‘ഭിന്ന(3)ശാലോത്ഥമുഗ്ര-
ശാലയെന്നു ദൃഢം നൃണാം. ൩

മുഖായാമങ്ങളിട്ടിട്ട-
ങ്ങിവണ്ണം പണിയാകിലും
ഇല്ലന്തരാളമെന്നാകി-
‘ലേക(4)ശാല’യതായത്. ൪

കോൺനാലും ധ്വജയോന്യുതം
സ്വസ്വയോനിദിശാഗതേ

'ഇഷ്ടശ്രു(5)ശാലയിൽ ഭിന്ന-
ശാലാ' വൈശ്യന്നു നന്നിതു്. ൯

ഏകശാല, ചതുരശ്രശാലയും
ബ്രാഹ്മണന്നുചിതമല്ല കേവലം
അന്തരാളരഹിതതൽഭേദമാ
തീരെയൊന്നിലുമുപാകിലെങ്ങുമാം.''

(ഭാഷാശില്പിരത്നം.)

"ശാലാ പഞ്ചവിധം പ്രോക്താ
കലനാട്ടിന്നു ചേർന്നതു്
മറ്റുള്ള ദേശമൊക്കെയും
ഗ്രാമാദ്യേഷു കൃതാവർത്തനാ. ൧
'ഭിന്ന(1)ശാലാ' ച വിപ്രാണാം
'ഇഷ്ട(2)ശ്രം' ക്ഷത്രിയാണാം
വിശാം 'ഇഷ്ടശ്രു(3)ഭിന്നാ' സ്യാ-
'ദേക(4)ശാലാ' ഹി പാദജേ. ൨
നാനാജാതി ചതുശ്ശ്രേ
'ഭിന്ന(5)ഇഷ്ടശ്രു'ശാലയാം
സാധാരണമിദം പ്രാഹുഃ
സർവ്വജാത്യർഹകം ദ്വിജാഃ. ൩
ഭിന്നശാലകൾ കോൺതൊട്ടി
കെട്ടി ബാഹ്യാങ്കണം യുതം
അന്തരാളങ്ങൾ നാലുള്ളാ
വന്നിട്ടു ഭിന്നശാലകൾ. ൪
അന്തരാളങ്ങളില്ലല്ലോ
ചതുശ്ശാലയ്ക്കു നിർണ്ണയം
ഏകശാലയ്ക്കുമവ്വണ്ണം
വിധിച്ചു കാശ്യപൻ മുനി. ൫

ഭിന്ന(1)ശാലയ്ക്കു കൊള്ളേണം
തന്റെ തന്റെ ദിശാസു ച
വെവ്വേറെത്തന്നെ നിന്നിട്ടു
നിൎക്കേണം വാരതോംഗ്ലലാൻ. ൯

അങ്കണോത്തമസീമയ്ക്കു
നിൎക്കേണം ഭിന്നശാലക
യോനിതന്റെ വിതിറീമ-
മങ്കണാദിൻ പുരോക്തവൽ. ൧

അങ്കണത്തിന്റെ മാനത്തെ-
ക്കള്ളവ്വ പരിയന്തക
വീതിയെക്കള്ളയാമെട്ടിൽ
പെരുക്കിഗ്ഗുഷത്തമം. ൨

ഉത്തമം ഷോഡശാംശത്താൽ
കൊള്ളു 'ചതുശ്ശാല'ക്കു
(ഗൃഹങ്ങൾക്ക കണക്കുകളിൽ)
വിസ്താരം പലയാനിയാൽ. ൩

'ത്ര്യശ്രഭിന്നശാല'ക്കു
സപാസപഭിഗ്ഗതയോനിയും
അന്തരാളം വിനാ കൊള്ളാ-
'മേകശാല'യതായതു്. ൪

അങ്കണം പൂൎവ്വവൽകൊണ്ടു
സപാസപഭിഗ്ഗതയോനിയും
എടകെട്ടന്തരാളം ച
സംയുതം 'ഭിന്ന(5)മിശ്ര'കേ. ൫

(മാനാദിവാസ്തുലക്ഷണം.)

അവ — ഇനി രണ്ടു ശ്ലോകംകൊണ്ടു് അങ്കണത്തിൽനിന്നു പോകുവാനും ഉള്ള വലിയ്യിടകെട്ടുവാതിൽ വയ്ക്കാനുള്ള വിധിയെ പറയുന്നു.

കുര്യാൽ പ്രാങ്കണതോ ഗൃഹാഗമകൃതേ
 ദ്വാരം മഹൽ പാദുകേ
ഹൎമ്മ്യേസ്തൂപശലാകൈഃ പ്രകല്പിതഗുണാ
 യാദ്യഗ്രാരൂഢോത്തരം
സച്ഛായാഷ്ടപ്രവിഭക്തരുദ്രദശനാ-
 ദ്യേകാംശവിസ്താരത
ശ്ചിസ്താരാൎദ്ധഘനാംഘ്രിയുഗ്മവിലസ-
 ന്മംഗല്യപട്ട്യാദികം. ൯൩

വ്യാ—അങ്കണത്തിൽ നിന്നു പോകയും വരികയും ചെയ്യുന്നതിനുള്ള വലിയ വാതിൽ, ഉപപീഠത്തിന്മേൽ ശാലകളുടെ പാദുകം കെട്ടി അതിന്മേൽ വെക്കണം. അതിനെ കോല്കൊണ്ടോ വിരൽകൊണ്ടോ ഇഷ്ടമെന്നി, ആയാധിക്യം മുതലായ ഗുണങ്ങളും കല്പിച്ച്, അഗ്രം ഉത്തരത്തിന്മേൽ കയറിയിരിക്കത്തക്കവണ്ണം ഉണ്ടാക്കണം. ആ ദ്വാരത്തിന്റെ കാലുകൾ (കട്ടിളക്കാലുകൾ) തന്റെ നീളത്തെ, പതിനൊന്നോ പത്തോ ഒമ്പതോ എട്ടോ ആയിട്ടംശിച്ച് ഒരംശം വീതിയും, ആ വീതിയിൽ പാതി കനവും, ഉണ്ടായിരിക്കണം. ആ കട്ടിളയുടെ മേൽപ്പടിമേൽ മംഗലപ്പട്ടക മുതലായ അലങ്കാരങ്ങളും പണിചെയ്യിരിക്കണം.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു പടിപ്പുരകളുടെ സ്ഥാനങ്ങളെ വിധിക്കുന്നു.

ബാഹ്യാൻ പ്രാങ്കണമദ്ധ്യതോ ദ്വിശഷട്-
 സപ്താദിസംഖ്യാൻ വ്യതി-
ത്യാദ്ധ്യായേ പൌഷ്ണാന്തികപദേ
 ദ്വാരം പ്രചാരോചിതം
ഭല്ലാടേന്ദ്രഗൃഹക്ഷതേഷ്വപി മഹാ-
 ദ്വാരാന്യപദ്വാരകാ-
ണ്യഷ്ടാശാസ്വ ത്രിശാതികേഷു പരിതഃ
 പഞ്ചാന്യകാരേഷ്വപി. ൯൪

വ്യാ—ഗൃഹത്തിന്റെ അങ്കണമദ്ധ്യത്തിൽനിന്നു നാല്, അഞ്ച്, ആറ്, ഏഴ്, മുതലായ ദണ്ഡുകൾ (പാമ്പിന്റെ വലിപ്പത്തിനു തക്കവണ്ണം) കഴിച്ചു സഞ്ചാരയോഗ്യമായ പടിപ്പുരയുണ്ടാക്കണം. അതു ഗോപുരങ്ങൾപോലെ മഹാദ്വാരങ്ങളായിട്ടുണ്ടാക്കുകയും ചെയ്യാം. പടിവയ്ക്കുന്നതു പടിഞ്ഞാട്ടാണെങ്കിൽ നേരെ പടിഞ്ഞാറിനടുത്തു തെക്കേതായ പുഷ്പദന്തപദത്തിലും, വടക്കോട്ടാണെങ്കിൽ നേരെ വടക്കിനടുത്തു പടിഞ്ഞാറേതായ ഭല്ലാടപദത്തിലും, കിഴക്കോട്ടാണെങ്കിൽ നേരെ കിഴക്കിനടുത്തു വടക്കേതായ മഹേന്ദ്രപദത്തിലും, തെക്കോട്ടാണെങ്കിൽ നേരെ തെക്കിനടുത്തു കിഴക്കേതായ ഗൃഹക്ഷതപദത്തിലും ആയിരിക്കണം. പിന്നെ ഓരോ ദിക്കിലേക്ക് ഈരണ്ടുവീതം നാലുഭാഗങ്ങളുംകൂടി എട്ടു ചെറുപടികളുമുണ്ടാക്കണം. അവ, അഗ്നികോണിന് അടുത്തു വടക്കേതായ 'ഭൃശ'പദം മുതലായി ഈശകോണിന് അടുത്തു തെക്കേതായ പർജ്ജന്യപദം വരെ ഉള്ള പദങ്ങളിലായിരിക്കണം. ഈ ഉപദ്വാരങ്ങൾ വയ്ക്കാനുള്ള പദങ്ങളെ 'മാനവവാസ്തുലക്ഷണം' എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ താഴെ പറയുന്ന പ്രകാരം വ്യക്തമായിപ്പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

"ഭൃശങ്കലും പൂഷ്ണി ച ഭൃംഗരാജേ
ദൌവാരികേ ശോഷപദേ ച നാഗേ
ദിതൌ ഇ പർജ്ജന്യപദേ ചമപ്പൂ
ദ്വാരങ്ങളെട്ടും ചെറുതാക്കിവേണം."

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു മുമ്പിൽ വിധിച്ച ശാലകളിൽ ഇന്നതു് ഇന്ന ഉപയോഗത്തിനെന്നു പറയുന്നു.

പ്രാച്യാമഗ്നിസമർച്ചനാദികമുദീ
ചീനേ കുടുംബാദികം
പ്രത്യസ്യ പ്രകരാത്തു വാ ഭോജനമിദം
യാമ്യേതിഥിപ്രീണനം

പാശ്ചാത്യേ ധനസന്നിധാപനമഥോ
ഭാണ്ഡം വിപക്വസ്യ വാ
ശേഷാഃസ്യുസ്തു തയോസ്ത്രയോശ്ശയനവി-
ദ്യാഭ്യാസനം ചാചരേൽ. ൧൩൮

വ്യാ—കിഴക്കിനിയിൽ ഔപാസനം അഗ്നിഹോത്രം മുതലായ ദേവപൂജകളും, വടക്കിനിയിൽ സ്ത്രീകൾ കുട്ടികൾ മുതലായവരുടെ വാസവും ചെയ്യാം. ഇവ രണ്ടും പരസ്പരം മാറിയും ചെയ്യാം. തെക്കിനിയിൽ അതിഥിസൽക്കാരവും, പടിഞ്ഞാറ്റിനിയിൽ ധനം വച്ചു സൂക്ഷിക്കയും ചെയ്യാം. തെക്കിനിയുടേയും പടിഞ്ഞാറ്റിനിയുടേയും നടുവിലുള്ള ദിഗ്ഗൃഹങ്ങളിലേക്കാണ് ഇവിടെ പറഞ്ഞത്. ആ രണ്ടു കെട്ടുകളുടേയും കോൺഗൃഹങ്ങളായിട്ടുള്ള ശേഷിച്ച ഭാഗങ്ങളിൽ ശയനവും വിദ്യാഭ്യാസവും ചെയ്യാം. മലയാളബ്രാഹ്മണഗൃഹങ്ങളിൽ മിക്കതിലും ഇങ്ങനെതന്നെ നടന്നുവരികയും ചെയ്യുന്നു.

അവ—ഇനി ഏതാനും ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ട് ഉപഗൃഹങ്ങളുണ്ടാക്കുവാനുള്ള സ്ഥാനങ്ങളെ വിധിക്കുന്നു. അവിടെ മുമ്പിൽതന്നെ ചെറിയ പറമ്പുകളിൽ പുര പണിയേണ്ടിവരുമ്പോൾ അതിലേക്കു വേണ്ടുന്ന വിശേഷവിധി പറയുന്നു.

കൃത്വാ ദിങ്നവനാഗവഹ്നിപദേ-
ന്വാപ്യത്ര കേദാരകഞ്ചൈതേ-
ഷ്വേകം കോഷ്ഠിപദൈർവ്വിധായ പരിയു-
ക്തം പ്രാങ്ഗണം മധ്യതഃ
ശാലാഃ പങ്ക്തിഷു ബാഹ്യകാദികളുഷ-
സ്സൽബാഹ്യതസ്സൽബഹി-
ർജ്ജ്യേഷ്ഠാല്പബലാബലസ്ഥകാദിവിലസൽ
പങ്ക്ത്യാദ്യൃതം കല്പയേൽ. ൧൩൯

[illegible]പുര പണിചെയ്യാനുള്ള പറമ്പു ചെറുതാണെങ്കിൽ അതിനെ നൂറോ എണ്പത്തൊന്നോ അറുപത്തുനാലോ ഖണ്ഡമായി കല്പിച്ചു് അവയിൽ നടുവിൽ വരുന്ന ബ്രഹ്മപദത്തെ അങ്കണമാക്കണം. ഒരുനൂറു പദമായി കല്പിച്ചാൽ പതിനാറു ഖണ്ഡം ബ്രഹ്മപദം. എണ്പത്തൊന്നു പദമായാൽ ഒമ്പതു ഖണ്ഡം ബ്രഹ്മപദം. അറുപത്തുനാലായാൽ നാലു ഖണ്ഡം ബ്രഹ്മപദം. അതിന്റെ പുറമെയുള്ള രണ്ടു വരികളിൽ ആര്യകാദിദേവന്മാരുടെ പദങ്ങളെക്കൊണ്ടു ശാലകളെ ഉണ്ടാക്കണം. അതിന്റെ പുറമെ ഒരു വരിയുള്ളതിൽ തൊഴുത്തു് ഉരൽപ്പുര മുതലായ ഉപഗൃഹങ്ങളും പ്രധാനഗൃഹത്തിന്നു ചുറ്റുപാടും ഉണ്ടാക്കണം.

ഇവിടെ പ്രസംഗവശാൽ പറമ്പിൽ പുരയ്ക്കു സ്ഥാനനിൎണ്ണയം ചെയ്യുന്ന വിഷയത്തെക്കുറിച്ചു് അല്പം പറയാനുണ്ടു്. വീഥിപ്രധാനമെന്നും, പദപ്രധാനമെന്നും, വാസ്തുകല്പനത്തിൽ രണ്ടു മതങ്ങളുണ്ടു്; 'മയമതം' 'വാസ്തുവിദ്യ' ഈ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പദപ്രധാനമായിട്ടുള്ള വിധിയാണു കാണുന്നതു്. പറമ്പിന്റെ ഉള്ളിൽ ചതുരങ്ങളെക്കൊണ്ടു വാസ്തുവിദ്യയിൽ പറയുന്ന ഒരു വിധികല്പന വേറെ ഒരു മാതിരിയാണു്; 'നന്ദചന്ദ്രപുടേ' എന്നു് ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ ഉള്ള മാതിരിയല്ല; 'മയമതം' എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ പദകല്പനം പലവിധത്തിൽ പറയുന്നു. ഒന്നുമുതൽ മുപ്പത്തുരണ്ടിന്റെ വൎഗ്ഗമായ ആയിരത്തിയിരുപത്തുനാലുവരെ പദങ്ങളുണ്ടെന്നാണു് ആ ആചാര്യന്റെ മതം. അറുപത്തുനാലും എണ്പത്തൊന്നും ആയിട്ടുള്ള പദകല്പനം മിക്ക ഗ്രന്ഥകാരന്മാൎക്കും സമ്മതമാണു്. എന്നാൽ 'നന്ദചന്ദ്രപുടേനവാവൃതിതയാ' എന്ന ശ്ലോകപ്രകാരം ഈ ഗ്രന്ഥകാരൻ ചെയ്യുന്ന ആവൃതിരൂപമായ വിധികല്പനത്തിന്റെ സ്ഥാപകനായ ആചാര്യൻ ആരെന്നു തീർച്ചപറവാൻ തരമില്ലെങ്കിലും ഈ ഗ്രന്ഥകാരന്നു് അതിൽ ഒരു പ്രത്യേകപ്രതിപത്തിയുണ്ടെന്നു് ആ ഭാഗംകൊണ്ടു കാ

ണാം. ഈവിധം വീഥിവിധിയനുസരിച്ച് ഗൃഹനിർമ്മാണം ചെയ്യുമ്പോൾ 'ഷാവൽകല്പിതമങ്കണം' എന്ന ശ്ലോകത്തിൽ ഉത്തമമായി വിധിച്ചിട്ടുള്ള വീഥിവിസ്താരം അങ്കണദീർഘത്തിൽ ഒന്നരയിരട്ടിയാണ്. അത്രയും വീഥിവിസ്താരം കല്പിക്കേണമെങ്കിൽ പറമ്പു വളരെ വലുതായിരിക്കണം. അങ്ങനെ കല്പിച്ചാൽ ഗൃഹം, ഗണേശവീഥിയിലും ബ്രഹ്മവീഥിയിലുമായിട്ട് കഴിയുകയും ചെയ്യും. 'മധ്യ ഗണേശകലാസനായതാ വിഥ്യഃ' എന്ന ശ്ലോകപ്രകാരമുള്ള വിധി ഈ ഉത്തമപക്ഷത്തിലേയ്ക്കുള്ളതാണ്. 'ക്ഷേത്രോത്ഥാങ്കണമായാമസമ്മിതതതാം' എന്ന വിധി വീഥീപ്രധാനമായ കല്പനയിൽ അധമപക്ഷത്തിലേയ്ക്കുള്ളതാണ്. അപ്പോൾ അഗ്നിവീഥി ഗൃഹത്തിനുള്ളിൽ പെടും. അതിനാൽ പതിനെട്ടു മണ്ഡ ചതുരശ്രത്തിൽ കുറവായിട്ടുള്ള പറമ്പുകളിൽ സാമാന്യം ചെറിയ ഗൃഹങ്ങൾകൂടി വീഥീപ്രധാനമായി കല്പിച്ചുണ്ടാക്കുവാൻ പ്രയാസമാകകൊണ്ടു പദപ്രധാനമായിട്ടുള്ള കല്പന തന്നെ അവിടെ ചെയ്യേണ്ടിവരും. അങ്ങനെയുള്ളിടത്തെല്ലാം പറമ്പിനെ നാലായി വിഭജിച്ച് ഈശാനഖണ്ഡത്തിലോ നിരൃതിഖണ്ഡത്തിലോ മർമ്മവേധംകൂടാതെ ഗൃഹങ്ങൾക്ക സ്ഥാനം കല്പിച്ചുവരുന്നു. ഇങ്ങനെ ഈശാനാദിഖണ്ഡകല്പനയുംകൂടിയുക്തമല്ലാതെ വരുന്ന അവസരത്തിൽ അങ്ങനെയുള്ള അല്പക്ഷേത്രങ്ങളിൽ ഗൃഹങ്ങളുണ്ടാക്കുവാനുള്ള വിധിയാണ് ഇവിടെ 'കൃതാദിങ്നവനാഗവജ്രപദൈരിനക്ഷേത്രകേ' എന്ന ശ്ലോകംകൊണ്ടു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത്. ഇവിടെ 'ക്ഷേത്രകേ' എന്നതിലെ 'ക' പ്രത്യയം അല്പാർത്ഥത്തിൽ ഉള്ളതാണ്. അപ്പോൾ ഈ വിധി അല്പക്ഷേത്രത്തിലേക്കാണെന്നു സിദ്ധമാകുന്നു. ഇവിടെ ഈശാനാദിഖണ്ഡകല്പനവും ആവശ്യമില്ല. പദകല്പനം മാത്രമേ വേണ്ടു. ഈവിധമുള്ള പദകല്പനംപോലും അസാദ്ധ്യമായിട്ടുള്ള അത്യല്പക്ഷേത്രങ്ങളിലും ചിലപ്പോൾ ഗൃഹമുണ്ടാക്കേണ്ടിവരും. അങ്ങ

ന്നെ വരുമ്പോൾ അവിടസ്ഥമുള്ളതാണ്', 'ക്ഷേത്രേഷ്വല്പ കപാപി' എന്ന ഇരുപത്താറാം ശ്ലോകപ്രകാരമുള്ള വിധി; അവിടെ പദകല്പനവും വേണം; വാസ്തുമദ്ധ്യത്തിൽനിന്ന ഗമനാംമാത്രം നീക്കിയാൽ മതി; പറമ്പ വളരെ വലുതാണെങ്കിൽ ഈശാനാദിഖണ്ഡങ്ങളെ പിന്നെയും നാലാക്കി ഈശാനഖണ്ഡത്തിലെ നിരൃതിഖണ്ഡത്തിലോ, നിരൃതിഖണ്ഡത്തിലെ ഈശാനഖണ്ഡത്തിലോ ഗൃഹമുണ്ടാക്കാമെന്ന് ഇരുപത്തിനാലാം ശ്ലോകത്തിൽ വിധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതെല്ലാംകൂടി ആലോചിക്കുമ്പോൾ പറമ്പു വലുതായാലും ചെറുതായാലും ഗൃഹകർത്താവിന്റെ ആവശ്യവും ശക്തിയും നോക്കി ഗൃഹങ്ങളുണ്ടാക്കുവാനുള്ള വിധികളെല്ലാം ഗ്രന്ഥകാരന്മാരായ ആചാര്യന്മാർ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നും അവയിൽ യോഗ്യായോഗ്യങ്ങളായവയെ നോക്കിയറിഞ്ഞ് ഔചിത്യംപോലെ ചെയ്യേണ്ടതാണെന്നും, അതിന്ന കാലദേശാവസ്ഥകളുടെ ജ്ഞാനം അത്യാവശ്യമാണെന്നും സ്പഷ്ടമാകുന്നു.

അഥ—ഉപഗൃഹവിധിപ്രകരണത്തിൽ, പലവിധത്തിലുള്ള ഉപഗൃഹങ്ങൾ അധികം വേണ്ടതു രാജാക്കന്മാർക്കാകയാൽ ഇവിടെ ഒന്നാമതു രാജധാനിയിലെ വിശേഷത്തെ പറയുന്നു.

മദ്ധ്യേ ബ്രഹ്മഗൃഹം നൃപസ്ഥിതിഗൃഹം
മിത്രേ വിഹാരോഽനിലേ
വ്യായാമോട്ടജ്ജ്വകേ ധനം ധനപതേഃ
സ്ഥാനാദി പർജ്ജന്യകേ
ഈശേഽപ്യപ്യഥ മുക്തിസത്മ വരുണേ
നൃത്താദി ഗന്ധർവ്വകേ
ശസ്ത്രാസ്ത്രം നിരൃതൌ ഗൃഹക്ഷതപദേ
ശയ്യാഗൃഹം ഭൃംഗജം. എന്നത്

(പഞ്ചാശിക.)

വ്യാ—പുരോഹിതന്മാർ മുതലായ ബ്രാഹ്മണർക്കുള്ള ഗൃഹം (പള്ളിത്തേവാരക്കെട്ട്) രാജധാനികളുടെ മദ്ധ്യത്തിൽ (അങ്കണത്തിൽ) ഉണ്ടാക്കണം. ബ്രഹ്മപദത്തിന്റെ നേരെ പടിഞ്ഞാറുള്ള മിത്രപദത്തിൽ രാജാവിന്റെ ആസ്ഥാനഗൃഹം (മന്ത്രിമാരോടുകൂടി രാജ്യകാര്യവിചാരം ചെയ്യുവാനുള്ള ഗൃഹം) നിർമ്മിക്കണം. വായുകോണിൽ ക്രീഡാഗൃഹം ചമയ്ക്കണം. പുറത്തെ വരിയിൽ നേരെ വടക്കിനടുത്ത കിഴക്കേതായ ഭല്ലാടപദത്തിൽ വ്യായാമം (ആയുധാഭ്യാസം) ചെയ്യുവാനുള്ള ശാലയുണ്ടാക്കണം. നേരെ വടക്കു ധനം സൂക്ഷിക്കാനുള്ള (ഭണ്ഡാരപ്പുര) സ്ഥലം പണി ചെയ്യണം. പുറത്തെ വരിയിൽ ഈശാനപദത്തിനു തെക്കേതായ പർജ്ജന്യപദത്തിൽ കുളിപ്പുരയുണ്ടാക്കണം. അതിനടുത്തു വടക്കേതായ ഈശാനപദത്തിൽ ദേവാർച്ചനം (തേവാരം) ചെയ്യുവാനുള്ള ഗൃഹം പണിയണം. പുറത്തെ വരിയിൽ നേരെ പടിഞ്ഞാറുള്ള വരുണപദത്തിൽ ഭോജനശാല (അഗ്രശാല—ഊട്ടുപുര) തീർക്കണം. നേരെ തെക്കിനടുത്തു പടിഞ്ഞാറുള്ള ഗന്ധർവ്വപദത്തിൽ നാടകശാല (നാടകം കഥകളി മുതലായവ നടത്തുവാനുള്ള ഗൃഹം) നിർമ്മിക്കണം. നിരൃതികോണിൽ ആയുധശാലയുണ്ടാക്കണം. പുറത്തെ വരിയിൽ തെക്കിനടുത്തു കിഴക്കേതായ ഗൃഹക്ഷതപദത്തിൽ ശയനഗൃഹം നിർമ്മിക്കണം.

അവ.—ഇനി രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ടു സാധാരണജനങ്ങളുടെ ഗൃഹങ്ങൾക്കാവശ്യമായ ഉപഗൃഹങ്ങളുടെ സ്ഥാനങ്ങളെ പറയുന്നു.

പർജ്ജന്യേ പചനാലയം ശിഖിനി വാ
മേഷേ വൃഷേ വാ തഥാ
കുര്യാൽ ഭുക്തിഗൃഹം തഥൈവ മകരേ
കുംഭേ ച ഭൈഷജ്യാലയം

കാന്താരന്ത്യാം കളംപതമ നൈരൃതപദേ
ധാന്യാലയം കർക്കടേ
സിംഹേ വാളിളുഖലാഗാരം ധനഗൃഹം
വായൗ തദ്രോട്ട്യഖലം. എന്നു

വ്യാ—ഈശകോണിനോടടുത്തു തെക്കുഭാഗത്തായ പർജ്ജന്യപദത്തിലോ അഗ്നികോണിലോ നടുക്കളവും, ഗൃഹം കിഴക്കുഭാഗത്തു വടക്കതായ മേടരാശിസ്ഥാനത്തോ അതിന്റെ തെക്കതായ എടവം രാശിസ്ഥാനത്തോ ഉരലിനുള്ള ഗൃഹവും; വടക്കുഭാഗത്തു ഗൃഹം വടക്കിനോടടുത്തു പടിഞ്ഞാറെതായ മകരംരാശിസ്ഥാനത്തോ അതിന്റെ കിഴക്കുള്ള കുംഭംരാശിസ്ഥാനത്തോ സുഖവാസത്തിനുള്ള ഗൃഹവും, ഗൃഹം തെക്കു യമപദത്തിൽ കളപ്പുരയും, തെക്കുപടിഞ്ഞാറെ കോണിലുള്ള നിരൃതിപദത്തിൽ നെല്പുര (പത്തായപ്പുര) യും, ഗൃഹം തെക്കുഭാഗത്തിനടുത്തു കിഴക്കുള്ള കർക്കടരാശിസ്ഥാനത്തോ അതിനടുത്തു പടിഞ്ഞാറെതായ ചിങ്ങംരാശിസ്ഥാനത്തോ ഗൃഹം പടിഞ്ഞാറിനടുത്തു തെക്കതായ തുലാംരാശിസ്ഥാനത്തോ അതിനടുത്തു വടക്കതായ വൃശ്ചികരാശിസ്ഥാനത്തോ ധനം സൂക്ഷിപ്പാനുള്ള ഗൃഹവും, പടിഞ്ഞാറുവടക്കെ കോണിലുള്ള വായുപദത്തിൽ ഉരല്പുരയും ഉണ്ടാക്കാം.

ഗോശാലാ പ്രാക്പ്രതീച്യാമപി ച വിതഥപൂ-
ഷാന്തരാളേ ച ശോഭേ
കഷ്ടോ ദ്വാരപാലസ്യ ച കഥചിദ്ഭോ
പുഷ്പദന്തസ്യ മദ്ധ്യേ
കാന്താരന്ത്യാം മാഹിഷം മന്ദിരമപി വിഹിതം
ചാപി കാര്യം ഗവാം വാ
ഗോശാലായൈ വിശേഷാൽ ക്ഷയകൃതിതരാം
വർജ്ജ്യമേതൽ ത്രിശൂലം. എന്നു

വ്യാ...ഗോശാല കിഴക്ക് ഇന്ദ്രപദത്തിലോ പടിഞ്ഞാറു വരുണപദത്തിലോ അഗ്നികോണിനോടടുത്തു പടിഞ്ഞാറെ

തായ പൂഷാവിന്റെയും വിതഥന്റെയും ഇടയിലോ, വായു കോണിന്നടുത്തു തെക്ക മൂന്നാമത്തേതായ ശോഷപദത്തിലോ, നിരൃതികോണിന്ന വടക്ക മൂന്നാമത്തേതായ സുഗ്രീവപദത്തിലോ ഉണ്ടാക്കാം. ഇവിടെ കാളകൾക്കുള്ള തൊഴുത്തു മുഖ്യമാകുന്നു. തെക്ക യമപദത്തിൽ എരുമത്തൊഴുത്തു (പോത്തുകൾക്കും) ഉണ്ടാക്കാം. ഇവിടെ പശുത്തൊഴുത്തും വയ്ക്കുന്നില്ല. പിന്നെ പശുത്തൊഴുത്ത്, കതിൎപ്പുര മുതലായവയ്ക്ക 'ത്രിശൂലം' എന്ന വാസ്തുമൎമ്മം പരിരക്ഷിച്ചും വൎജ്ജിക്കണം.

ഭാഷ — പ്രസംഗാനുസാരേണ ഗോശാലയിൽ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതായ ചില സംഗതികളെ പറയുന്നു.

ക്ഷേത്രസ്യ കോണഗതമൎമ്മമതീത്യ യാനം
നേച്ഛന്തി കേചന ഗവാമഭിവാസ്യ ദിക്ഷു
മദ്ധ്യേ വൃഷോ ന മൃഗരാട് കരണേഷു സിംഹ-
വ്യാഘ്രൌ സ്ഥിരം ച കരണം ശുനിഗൎദ്ദഭാശ്വം. എന്നു

വ്യാ — പറമ്പിന്റെ കോണുകളിലേക്ക പോകുന്നതായ മൎമ്മസൂത്രങ്ങളെ അതിക്രമിച്ചു, പശുക്കൾ തൊഴുത്തുകളിലേക്ക പോകയും വരികയും ചെയ്യുന്നതു ശുഭമല്ല. എന്നു ചില ആചാൎയ്യന്മാർ വിധിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ തൊഴുത്തുണ്ടാക്കുമ്പോൾ ഇതു പ്രത്യേകം നോക്കേണ്ടതാകുന്നു. തൊഴുത്തിന്നു വൃഷയോനി പ്രധാനമാകുന്നു. സിംഹയോനി കൊള്ളരുത്. അതുപോലെ തന്നെ സിംഹം, പുലി, വിഷ്ണി, കഴുത, പുഴു, പൂച്ച്, പാമ്പ്, നായ്ക്കൂലി ഇതുകളൊന്നും വൎജ്ജിക്കേണ്ടവയാകുന്നു.

ഭാഷ — ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു കിണററിന്റെ സ്ഥാനം വിധിക്കുന്നു.

മീനേ കൂപമതീവ മുഖ്യമുദിതം
    സൎവ്വാത്മപുഷ്ടിപ്രദം
മേഷേ ചാപി ഘടേ ച വൃശ്ചികഗൃഹേ
    നക്രേ വൃഷേഷ്ടപ്രദം

ആപേ ചൈവമഥാപവത്സകപദേ
മുഖ്യം, തഥൈവേന്ദ്രജിൽ-
കോണേ ഉഷ്ണകപാദ പരതത്ര ശുഭദം
നാരീക്ഷയം മാതതേ. എന്നു

വ്യാ—വടക്കുകിഴക്കെ കോണിലുള്ള മീനരാശിസ്ഥാനത്തു കിണറു പ്രധാനമാകുന്നു. അതു സർവ്വവസ്തുക്കളുടെ സമൃദ്ധിയെ ഉണ്ടാക്കും. ആ കോണിന്നു തെക്കുഭാഗത്തുള്ള മേടരാശി പദത്തിലും, പടിഞ്ഞാറുള്ള കുംഭരാശിസ്ഥാനത്തും കിണറു സ്ഥാപിക്കയാലും ഐശ്വര്യപ്രദമാകുന്നു. നേരെ വടക്കുനിന്നു പടിഞ്ഞാറുള്ള മകരംരാശിസ്ഥാനത്തും നേരെ കിഴക്കുനിന്നു തെക്കുഭാഗത്തുള്ള എടവംരാശിസ്ഥാനത്തും കിണറ് അർത്ഥപ്രദമാണ്. ബ്രഹ്മപദത്തിന്റെ വടക്കുകിഴക്കെ കോണിൽ കന്നിസൂത്രത്തിന്റെ ഇരുഭാഗത്തും ദേവമാനുഷപങ്ക്തികളിലായിട്ടു നില്ക്കുന്ന ആപൻ, ആപവത്സൻ എന്ന രണ്ടു പദങ്ങളിൽ കിണറ് അത്യുത്തമമാകുന്നു. അതുപോലെതന്നെ തെക്കുപടിഞ്ഞാറെ കോണിൽ 'ഇന്ദ്രജയൻ' എന്ന പദത്തിലും, നേരെ പടിഞ്ഞാറു വരുണപദത്തിലും കിണറ് ശുഭമായി കല്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. വടക്കുപടിഞ്ഞാറു വായുകോണിൽ കിണറുണ്ടാക്കിയാൽ സ്ത്രീനാശം വരുന്നതാകുന്നു.

അഥ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു ജലാശയങ്ങളെ സാമാന്യമായി പറയുന്നു.

കൂപം ശോഭനമന്തരിക്ഷകപദേ
ഭേദ്യേവം തടാകം ഹിതം
മാഹേന്ദ്രേ ച മഹീധരേ ച വരുണേ
സോമേ ശിവേ ഭേഷജേ
നാഗേയാംബു സമസ്തമിഷ്ട ശുഭദം,
നൈകത്ര തോയം ഹിതം
നൈരൃത്യാം പുനരത്ര കൂപഖനനം
നിന്ദ്യം ച ബാലക്ഷയാൽ എന്നു

വ്യാ—കിണറ് അഗ്നികോണിന്നടുത്തു വടക്കേതായ അന്തരിക്ഷപദത്തിലും കൊള്ളാം. കിണറിന്നു വിധിച്ച സ്ഥാനങ്ങളിൽ കുളവും ഉണ്ടാക്കാം. വിശേഷിച്ച കിഴക്കു, പുറത്തെപ്പന്തിയിൽ ഇന്ദ്രപദത്തിലും, മദ്ധ്യ വടക്ക് അകത്തെ രണ്ടു പന്തിയിൽകൂടിയുള്ള മഹീധരപദത്തിലും, പടിഞ്ഞാറു പുറത്തെ പന്തിയിൽ വരുണപദത്തിലും, വടക്കു സോമപദത്തിലും, ഈശപദത്തിലും, ബാഹ്യ തെക്കു ശേഷരാശിപദത്തിലും, കുളം കൊള്ളാം. നദീജലം എല്ലാദിക്കിലും ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതു ശുഭമാകുന്നു. ഒരു വാസ്തുവിൽ വെള്ളം ഒരേടത്തുമാത്രമുണ്ടായിരുന്നാൽ പോരാ; കിണറായിട്ടോ, കുളമായിട്ടോ, നദിയായിട്ടോ പലേടത്തും ജലാശയങ്ങളുണ്ടായിരിക്കുന്നതു് ഏറ്റവും നന്നു. നിരൃതികോണിൽ കിണർ കുഴിച്ചാൽ ബാലമരണം സംഭവിക്കുന്നതാകകൊണ്ടു് അതു വർജ്ജിക്കേണ്ടതാകുന്നു. "പുനരത്രകൂപഖനനം" എന്നതിലെ പദപ്രയോഗസാമർത്ഥ്യംകൊണ്ടു പുരപണിയുന്നതിനുമുമ്പിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന കിണറാണെങ്കിൽ ദോഷമില്ലെന്നുള്ള അർത്ഥവുംകൂടി ഗ്രന്ഥകാരൻ സൂചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

അവ—ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ചില സ്ഥാനങ്ങളിൽ ചിലവ നിഷിദ്ധങ്ങളുമായിട്ടുണ്ടു്. അവയെ പറയുന്നു.

ആഗ്നേയ്യാം ഭവനസ്യ കൂപഖനനം
    പൂർവ്വം കൃതം വാ തഥാ
വാപീ ദേഹഭയാദികം പ്രകുരുതേ
    തദ്വൽ ഫലം ദക്ഷിണേ
ഗ്രാമാദാവപി ദീർഘികാദി കതിചി-
    ന്നോല്ലംഘി യത്രൈ തഥൈ-
വർജ്ജ്യാമോ ഗൃഹസന്നിധൌ ഖനേളതാം
    പത്നേഽപ്യനർത്ഥോച്യതേ. ൧൩൦

വ്യാ—പുരയുടെ അഗ്നികോണിൽ കിണറു കുഴിക്കരുതു്. മുമ്പേ ഉണ്ടായിരുന്നതായാലും കൊള്ളരുതു്. അപ്രകാരം

തന്നെ കുളവും ഉണ്ടാകയത്രെ. അവ അഗ്നിഭയത്തെ ചെയ്യും. പുരയുടെ തെക്കുഭാഗങ്ങളും കിണറും കുളവും ശുഭമത്രെ. അവയെല്ലാം ഫലം ഉള്ളതാകുന്നു. ഗ്രാമാദികളുടേയും തെക്കുഭാഗങ്ങളു കുളവും ചിറയും പൊയ്കയും കൊള്ളാമെന്നു ചില ആചാര്യന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. ആ പ്രകാരംതന്നെ പുരയ്ക്കടുത്ത സ്ഥലത്തു പൂകാവും സർപ്പക്കാവും ഉണ്ടാകയത്രെ.

അഥ— ഇനി മതില്, കിടങ്ങ് മുതലായവയെ പറയുന്നു.

ഖണ്ഡാന്തം സമതീത്യ വപ്രമുദിതം
  മൃദ്ഭിശ്ശിലാദ്യൈസ്തഥാ
ശ്രേഷ്ഠം തൽ, പരിഖാ തു മദ്ധ്യമ,മധമം
  ശാഖാവൃതിശ്ചാധമാ
തൽപാദാദിഷ്വകണ്ടകദ്രുമലതാ
  ഗുല്മ്യാശ്ച വേണ്വാദയഃ
കാര്യാൽ ഗുപ്തിവശാദിഹൈകമുദിതാൻ
  വൃക്ഷാംശ്ച വീക്ഷ്യ ക്രമാൽ.

വ്യാഖ്യാ — പുരപണിചെയ്യുന്നതിനായി അളന്നു നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്ന പറമ്പിൽ ഖണ്ഡാന്തം കഴിഞ്ഞേടത്തു മണ്ണുകൊണ്ടോ കല്ലു മുതലായവകൊണ്ടോ മതിൽ പടുക്കുന്നതു് ഉത്തമമാകുന്നു. മതിലിന്റെ സ്ഥാനത്തു കിടങ്ങു കഴിക്കുന്നതു മദ്ധ്യമമാകുന്നു. മരങ്ങളുടെ ചില്ലകൾകൊണ്ടും ഇല്ലിമുള്ള മുതലായവകൊണ്ടും വേലി കെട്ടുന്നതു് അധമമാണു്. എന്നാൽ പ്രായേണ മിക്കജനങ്ങളും വേലികെട്ടുന്നതായിട്ടാണു കാണപ്പെടുന്നതു്. അപ്പോൾ ആ വേലിയുടെ കാലുകളായിട്ടു മുള്ളുള്ള മരങ്ങളും വള്ളികളും ഇല്ലിപ്പട്ടിലുകളും നട്ടുണ്ടാക്കേണ്ടതാണു്. ധനത്തിന്റെ അവസ്ഥപോലെ മതിൽ, കിടങ്ങു, വേലി ഇവയിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്നു് ഉണ്ടാക്കുകയും, മുമ്പേ 'പൂർവ്വസ്യാം ബകുളോവടശ്ച' എന്നും 'ശസ്താ ഗൃഹോപാന്തപൃഷ്ഠദിശി' എന്നും ഉള്ള ശ്ലോകങ്ങളിൽ പറഞ്ഞപ്രകാരമുള്ള വൃക്ഷങ്ങളെ അതതു സ്ഥാനത്തു നട്ടുപിടിപ്പിക്കയും ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു തച്ചുപുടവ, വാസ്തുപൂജ മുതലായവയെ പറയുന്നു.

ഏവം നിൎമ്മാപ്യ ഗേഹം പ്രഥമമിഹ കൃത-
 സ്സൂത്രിവൎദ്ധ്യസ്ഥമന്തേ
തൽകൎത്തൄൻ ശില്പിനസ്താൻ വലയമണിലസൽ
 കണ്ഡലാദ്യൈൎയ്യഥേഷ്ടം
സന്തോഷ്യാപൎത്യ ചൈതൽ സ്വയമപി യജമാ-
 നേന സമ്യങ്മുഹൂൎത്തേ
ഗത്വാ തദ്വാസ്തുപൂജാദ്യഖിലശുഭവിധിം
 സാധു കുൎയ്യീത തസ്മിൻ.

വ്യാ—ഇങ്ങനെ പുരപ്പണി കഴിച്ചിട്ട് ആദ്യം ഗൃഹാരംഭത്തിൽ വരിച്ചിട്ടുള്ള തന്ത്രിശ്രേഷ്ഠൻ അതിന്റെ അവസാനത്തിൽ പണിക്കാരായ ശില്പികളെ എല്ലാം വള, കടകൻ, മോതിരം, വസ്ത്രം മുതലായ സമ്മാനങ്ങൾ യഥേഷ്ടം കൊടുത്തു സന്തോഷിപ്പിക്കണം. പിന്നെ നല്ല മുഹൂൎത്തത്തിൽ താൻതന്നെ ഗൃഹകൎത്താവിനോടുകൂടി ചെന്നിട്ടു ഗൃഹത്തിൽ പുണ്യാഹാദി ശുദ്ധികൎമ്മങ്ങളെല്ലാം ചെയ്തു വിധിപോലെ വാസ്തുപൂജാദികളായ സകലശുഭകൎമ്മങ്ങളും ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു ഗൃഹപ്രവേശത്തെ വിധിക്കുന്നു.

കൎത്താ ചാഥ ക്രിയാന്തേ മഹിതഗുരുവരം
 ഭോജയിത്വാ യഥേഷ്ടം
ഗോഭൂമ്യാദ്യം ച ദത്വാ വിധിവദവഹിതോ
 * ദക്ഷിണാം മുഖ്യരൂപ്യം

* "ദക്ഷിണാം മുഖ്യരൂപ്യം" എന്നു പദപ്രയോഗംകൊണ്ട്, ഇവിടെ പ്രധാന നാണയമായ 'രൂപ'യെത്തന്നെ ദക്ഷിണയായി കൊടുക്കണം എന്നുകൂടി ഗ്രന്ഥകാരൻ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടോ എന്നു ശങ്കിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ മലയാളത്തിൽ 'രൂപ' എന്ന നാണയം നടപ്പിലായതിൽപിന്നെയാണ് ഈ ഗ്രന്ഥമുണ്ടാക്കിയതെന്നു വിചാരിക്കാമല്ലോ.

ആജന്മമാദായ തസ്മാദഖിലമപി ധനം
പ്രീണയൻ ഭൂരിദാനൈഃ
സപ്രീതൈസ്സാർദ്ധം സ്വഗേഹേ സുചിരമധിവസേൽ
പൂർണ്ണകാമസ്സുഖേന. ൧൩൦

വ്യാ—പിന്നെ ഗൃഹകർത്താവാകട്ടെ ഈ വക താന്ത്രിക ക്രിയകളുടെ അവസാനത്തിൽ പൂജ്യനായ ആ തന്ത്രിശ്രേഷ്ഠനെ യഥേഷ്ടം ഭക്ഷണംകഴിപ്പിച്ചു, വളരെ ആദരവോടുകൂടി ഗോദാനം, ഭൂദാനം മുതലായ ദാനങ്ങളെക്കൊണ്ടു സന്തോഷിപ്പിച്ച് അദ്ദേഹത്തിനു മുഖ്യരൂപയായ ദക്ഷിണയും ചെയ്തു ഗൃഹപ്രവേശത്തിനായിക്കൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തിൽനിന്ന് അനുവാദം വാങ്ങണം. പിന്നെ സജ്ജനങ്ങളേയും അന്നവസ്ത്രാദികളായ വസ്തുക്കളെക്കൊടുത്തു സന്തോഷിപ്പിച്ചിട്ടു സ്വജനങ്ങളോടുകൂടി തന്റെ പുതിയ ഗൃഹത്തിൽ സർവ്വാഭിലാഷങ്ങളും സാധിച്ചു സുഖമായിട്ടു വളരെക്കാലം വസിക്കുകയും ചെയ്യും.

‘ഭവനപരിഗ്രഹം’ എന്ന ഈ പ്രകരണത്തിൽ മനുഷ്യാലയനിർമ്മാണത്തിൽ സർവ്വസമ്മതമായി ഇന്നും നടപ്പിൽ ഇരിക്കുന്ന ‘വാസ്തുവിദ്യ’ എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ പറയുന്ന വിധികളെ ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കുന്നതു ഗൃഹകർത്താക്കന്മാർക്കും ശില്പികൾക്കും ഉപകാരപ്രദമാകകൊണ്ട് അങ്ങനെ ചെയ്ത് ഈ വ്യാഖ്യാനത്തെ പര്യവസാനിപ്പിക്കാം.

“യഥോക്തവിധിനാ തത്ര വാസ്തുകർമ്മ സമാപ്യ ച
വാസോഭിർദ്ദുകൂലൈസ്തത്ര ഗേഹമാച്ഛാദയേൽ പുനഃ.
അഭ്യംഗനാദികം കൃത്വാ സ്നാതേഭ്യോഽഥ യഥോചിതം
വാസാംസി ചാനുലേപം ച പുഷ്പാണി സ്രജിണി ച.
കണ്ഠമാലിനി സർവ്വാണി സർവ്വേഭ്യശ്ച യഥോചിതം
ദത്വാ ചതുർവ്വിധം ചാന്നം സംയുക്തം ഷഡ്രസൈരപി.
ദീയതാം ച യഥാശക്തി ദീയതാം ദക്ഷിണാസ്തതഃ.

ഏവം സന്തർപ്യ താൻ സർവ്വാൻ തേഭ്യോ ഗേഹം പ്രഗൃഹ്യ സ്ഥപതിഃ പരിഗൃഹ്യാഥ തത് സർവ്വം ദക്ഷിണാദികം (താം. കർമ്മകരജനൈസ്സാകം മന്ത്രാനേതാനമീരയേൽ.

മന്ത്രശ്ചേദം: —

വർഷാംബുപാതാദശനിപ്രപാതാ-
ച്ചണ്ഡാച്ച വായോരപി ചാഗ്നിദാഹാൽ
ചോരാദികേഭ്യഃ പരചക്രഘാതാ-
ദ്രക്ഷന്ത്വിദം സതതം സുരാസുരാദ്യാഃ.
അഗദാമനുജാസ്സധനാസ്സുഖിനഃ
പ്രഥിതാ യശസാ ച ഭവന്തു ചിരം
വിജയീ നിഖിലാം ബഹുസസ്യവതീം
സുകൃതീ നൃപതിഃ പൃഥിവീമവതാൽ
ബ്രഹ്മാവിഷ്ണുശങ്കരചന്ദ്രസൂര്യൌ
നന്ദീ ലക്ഷ്മീർവ്വാഗപ്യുസ്കന്ദ ഇന്ദ്രഃ
ഭൂമിർദ്ദേവാശ്ചർഷയശ്ച പ്രജാനാം
ശ്രീസൌഭാഗ്യാരോഗ്യഭോഗാൻ കുർവ്വീരൻ.
ഭൂയാദ് ധ്രുവാ ദ്യൌഃ പൃഥിവീ ച ഭൂയാൽ
ഭവന്ത്വിമേ ഭൂമിധരാ ധ്രുവാശ്ച
ധ്രുവം ജഗദ്വിശ്വമിദം ധ്രുവം സ്യാ-
ദ്രാജാ തഥാ ധാമ ച തദ്ധ്രുവം സ്യാൽ.

ബ്രഹ്മൈവ സ്ഥപതിസ്സാക്ഷാ-
ദ്യജമാനസ്സ്വയം ഹരിഃ
ആചാര്യോ ഭഗവാൻ രുദ്ര-
സ്ത്രിദിവിഷ്ഠാദിതം തു യൽ
തദാസ്തു സ്ഥിരമേവ സ്യാ-
ദ്ദൃഷ്ടാദൃഷ്ടഫലപ്രദം." ഇതി (വാസ്തുവിദ്യാ)

കൊച്ചുണ്ണിരാജശിഷ്യേണ തൽകടാക്ഷാവലംബിനാ
കൈരള്യാ വിവൃതാ വര്യാ 'മനുഷ്യാലയചന്ദ്രികാ'.
കുടുംബവനവാസിന്യാഃ കാള്യാഃ കാരുണ്യസേചനാൽ
സതാം തനോതു സംമോദ-മേഷാ ശില്പപ്രകാശികാ.

ശുഭമസ്തു.

കേരള സാഹിത്യ അക്കാദമി

അന്നബന്ധം.

കോൽതച്ച് — ധ്വജയോനി.

പടി	ചുറ്റ് കോൽ	ചുറ്റ് വിരൽ	ആയം കോൽ	ആയം വിരൽ	വ്യയം	വയസ്സ്	നക്ഷത്രം നാൾ	നക്ഷത്രം നാഴിക	തിഥി പക്ഷം	തിഥി പക്കം	തിഥി നാഴിക	കരണം	ആഴ്ച	ഗുണദോഷഫലം.
1	3	0	12	0	9	മരണം	ചതയം	60	കൃ	നവമി	60	ആന	ചൊവ്വ	അധമം—മരണം.
2	5	16	9	8	3	ബാല്യം	മൂലം	20	ശു	പ്രതിപദം	20	പുലി	ബുധൻ	ഉത്തമം; രോഗം. മധ്യമം.
3	8	8	6	16	11	കൗമാരം	അത്തം	40	കൃ	സപ്തമി	40	പശു	ബു.	അധമം.
4	11	0	4	0	5	യൗവനം	പുണർതം	60	ശു	ത്രയോദശി	60	പശു	ബു.	അധമം.
5	13	16	1	8	13	വാർദ്ധക്യം	ഭരണി	20	ശു	പഞ്ചമി	20	പന്നി	വ്യാഴം	അധമം.
6	16	8	10	16	7	വാർദ്ധക്യം	അവിട്ടം	40	കൃ	ഏകാദശി	40	വിഷ്ടി	വ്യാഴം	മധ്യമം—കൊള്ളുന്നു.
7	19	0	8	0	1	മരണം	അനിഴം	60	കൃ	ദ്വിതീയ	60	പന്നി	വ്യാഴം	അധമം—മരണം.
8	21	16	5	0	9	ബാല്യം	ഉത്രം	20	ശു	നവമി	20	കഴുത	വെള്ളി	അധമം.
9	24	8	2	0	3	കൗമാരം	തിരുവാതിര	40	കൃ	വാവ്	40	സിംഹം	ഞാ.	അധമം.
10	27	0	12	0	11	യൗവനം	രേവതി	60	കൃ	ഷഷ്ഠി	60	കഴുത	ചൊ.	മധ്യമം. ധനനാശം—കൊള്ളുന്നു.
11	29	16	9	8	5	യൗവനം	തിരുവോണം	20	ശു	ത്രയോദശി	20	ആന	ശനി	ഉത്തമം.
12	32	8	6	16	13	വാർദ്ധക്യം	വിശാഖം	40	ശു	ചതുർത്ഥി	40	പുലി	ശനി	അധമം.
13	35	0	4	0	7	മരണം	മകം	60	കൃ	ദശമി	60	പന്നി	ശനി	അധമം—മരണം.
14	37	16	1	8	1	ബാല്യം	മകയിരം	20	കൃ	ദ്വിതീയ	20	പുലി	ഞായർ	മധ്യമം—രോഗിനി. കൊള്ളുന്നു.
15	40	8	10	16	9	ബാല്യം	ഉത്രട്ടാതി	40	ശു	അഷ്ടമി	10	പന്നി	ഞായർ	ഉത്തമം.
16	43	0	8	0	3	കൗമാരം	പൂരാടം	60	കൃ	പതിനാല്	60	പശു	ഞായർ	മധ്യമം. വിത്ത—യോഗിനി—കൊള്ളുന്നു.
17	45	16	5	8	11	യൗവനം	ചോതി	20	കൃ	ഷഷ്ഠി	20	പന്നി	തിങ്കൾ	അധമം.
18	48	8	2	16	5	വാർദ്ധക്യം	ആയില്യം	40	ശു	ദ്വാദശി	40	കഴുത	തിങ്കൾ	അധമം.

പടി	ചുററ് കോൽ	ചുററ് വിരൽ	ആയം കോൽ	ആയം വിരൽ	വ്യയം	വയസ്സ്	നക്ഷത്രം നാമം	നക്ഷത്രം നാഴിക	തിഥി പക്ഷം	തിഥി നാമം	തിഥി നാഴിക	കരണം	ആഴ്ച	ഗൃഹാരംഭഫലം
19	51	0	12	0	13	മരണം	കാർത്തിക	60	കൃ	ദ്വിതീയ	60	വിഷ്ടി	തിങ്കൾ	അധമം-മരണം.
20	53	16	9	8	7	മരണം	പൂരോരുട്ടാതി	20	ശു	ഷഷ്ഠി	20	കഴുത	ചൊവ്വ	അധമം-മരണം.
21	56	8	6	16	1	ബാല്യം	മൂലം	40	ശു	പ്രതിപദം	40	സിംഹം	ചൊവ്വ	ഉത്തമം.
22	59	0	4	0	9	കൗമാരം	അത്തം	60	കൃ	സപ്തമി	60	സിംഹം	ചൊവ്വ	അധമം.
23	61	16	1	8	3	യൗവനം	പൂയം	20	ശു	പതിനാല്	20	ആന	ബുധൻ	അധമം.
24	64	8	10	16	11	വാർദ്ധക്യം	ഭരണി	40	ശു	പഞ്ചമി	40	പുലി	ബുധൻ	അധമം.
25	67	0	8	0	5	വാർദ്ധക്യം	അവിട്ടം	60	കൃ	ഏകാദശി	60	പുലി	ബുധൻ	മദ്ധ്യമം-ദുഷ്ടയോഗം.
26	69	16	5	8	13	മരണം	തൃക്കേട്ട	20	കൃ	ദ്വിതീയ	20	പശു	വ്യാഴം	അധമം-മരണം.
27	72	8	2	16	7	ബാല്യം	ഉത്രം	40	ശു	നവമി	40	പന്നി	വ്യാഴം	അധമം.
28	75	0	12	0	3	കൗമാരം	തിരുവാതിര	60	കൃ	വാവ്	60	പാമ്പ്	വ്യാഴം	ഉത്തമം.
29	77	16	9	8	9	യൗവനം	അശ്വതി	20	കൃ	സപ്തമി	20	വിഷ്ടി	വെള്ളി	മദ്ധ്യമം-വിഷ്ടി.
30	80	8	6	16	1	യൗവനം	ഓണം	40	ശു	ത്രയോദശി	40	കഴുത	വെള്ളി	ഉത്തമം.
31	83	0	4	0	18	വാർദ്ധക്യം	വിശാഖം	60	ശു	ചതുർത്ഥി	60	വിഷ്ടി	വെള്ളി	അധമം.
32	85	16	1	8	5	മരണം	പൂരം	20	കൃ	ഏകാദശി	20	സിംഹം	ശനി	അധമം-മരണം.
33	88	8	10	16	13	ബാല്യം	മകയിരം	40	കൃ	ദ്വിതീയ	40	ആന	ശനി	അധമം.
34	91	0	8	0	7	ബാല്യം	ഉത്രട്ടാതി	60	ശു	അഷ്ടമി	60	സിംഹം	ശനി	ഉത്തമം.
35	93	16	8	8	1	കൗമാരം	ഉത്രാടം	20	കൃ	വാവ്	20	നാൽക്കാലി	ഞായർ	ഉത്തമം.
36	96	8	2	16	9	യൗവനം	ചോതി	40	കൃ	ഷഷ്ഠി	40	പശു	ഞായർ	അധമം.
37	99	0	12	0	8	വാർദ്ധക്യം	ആയില്യം	60	ശു	ദ്വാദശി	60	പുലി	ഞായർ	മദ്ധ്യമം-ഗണ്ഡാന്തം-ബന്ധുയോഗം
38	101	16	9	8	11	മരണം	രേവതി	20	ശു	ചതുർത്ഥി	20	പശു	തിങ്കൾ	അധമം-മരണം.
39	104	8	6	16	5	മരണം	പൂരോരുട്ടാതി	40	കൃ	ഷഷ്ഠി	40	വിഷ്ടി	തിങ്കൾ	അധമം-മരണം.

പരിധി	ചുറ്റ് കോൽ	ചുറ്റ് വിരൽ	ആയം കോൽ	ആയം വിരൽ	വ്യയം	വയസ്സ്	നക്ഷത്രം നാൾ	നക്ഷത്രം നാഴിക	തിഥി പക്ഷം	തിഥി പക്കം	തിഥി നാഴിക	കരണം	ആഴ്ച	ഗുണദോഷഫലം
40	107	0	4	0	13	ബാല്യം	മൂലം	60	ശു	പ്രതിപദം	60	പന്നി	തിങ്കൾ	അധമം
41	109	16	1	8	7	കൗമാരം	ചിത്ര	20	കൃ	അഷ്ടമി	20	വിഷ്ടി	ചൊവ്വ	അധമം
42	112	8	10	16	1	യൗവനം	പൂയം	4	ശു	പതിനാല്	40	പുള്ള്	ചൊവ്വ	മദ്ധ്യമം . തിക്ത . ഒക്കുന്ന
43	115	0	8	0	9	വാർദ്ധക്യം	ഭരണി	60	ശു	ഷഷ്ഠി	60	കഴുത	ചൊവ്വ	അധമം
44	117	16	5	8	3	വാർദ്ധക്യം	ചതയം	20	കൃ	ദ്വാദശി	20	സിംഹം	ബുധൻ	ഉത്തമം
45	120	8	2	16	11	മരണം	തൃക്കേട്ട	40	കൃ	ചതുർത്ഥി	40	ആന	ബുധൻ	അധമം—മരണം
46	123	0	12	0	5	ബാല്യം	ഉത്രം	60	ശു	ദശമി	60	ആന	ബുധൻ	മദ്ധ്യമം—(ഉത്തമതുല്യം)
47	125	16	9	8	13	കൗമാരം	പുണർതം	20	ശു	പ്രതിപദം	20	പുലി	വ്യാഴം	അധമം
48	128	8	6	16	7	യൗവനം	അശ്വതി	40	കൃ	സപ്തമി	40	പശു	വ്യാഴം	അധമം
49	131	0	4	0	1	യൗവനം	ഓണം	60	ശു	ത്രയോദശി	60	പശു	വ്യാഴം	ഉത്തമം
50	133	16	1	8	9	വാർദ്ധക്യം	അനിഴം	20	ശു	പഞ്ചമി	20	കഴുത	വെള്ളി	അധമം
51	136	8	10	16	3	മരണം	പൂരം	40	കൃ	ഏകാദശി	40	വിഷ്ടി	വെള്ളി	അധമം—മരണം
52	139	0	8	0	11	ബാല്യം	മകയിരം	60	കൃ	ദ്വിതീയ	60	പന്നി	വെള്ളി	അധമം
53	141	16	5	8	5	ബാല്യം	രേവതി	20	ശു	നവമി	20	കഴുത	ശനി	മദ്ധ്യമം—തിക്ത
54	144	8	2	16	13	കൗമാരം	ഉത്രാടം	40	കൃ	വാവ്	40	സിംഹം	ശനി	അധമം
55	147	0	12	0	7	യൗവനം	ചോതി	60	കൃ	ഷഷ്ഠി	60	കഴുത	ശനി	ഉത്തമം
56	149	16	9	8	1	വാർദ്ധക്യം	മകം	20	ശു	ത്രയോദശി	20	പന്നി	ഞായർ	ഉത്തമം
57	152	8	6	16	9	മരണം	രോഹിണി	40	ശു	ചതുർത്ഥി	40	പുലി	ഞായർ	അധമം—മരണം
58	155	0	4	0	3	മരണം	പൂരോരുട്ടാതി	60	കൃ	ദശമി	60	ആന	ഞായർ	അധമം—മരണം
59	157	16	1	8	11	ബാല്യം	പൂരാടം	20	കൃ	ദ്വിതീയ	20	പുലി	തിങ്കൾ	അധമം
60	160	8	10	16	5	കൗമാരം	ചിത്ര	40	ശു	അഷ്ടമി	40	പന്നി	തിങ്കൾ	ഉത്തമം

പിണ്ഡം	ചുററ്		ആയം		വ്യയം	വയസ്സ്	നക്ഷത്രം		തിഥി			കരണം	ആഴ്ച	ഗുണദോഷഫലം
	കോൽ	വിരൽ	കോൽ	വിരൽ			നാമം	നാഴിക	പക്ഷം	പേരു	നാഴിക			
1	3	16	5	8	11	ബാല്യം	കാർത്തിക	20	ക	വാവ്	20	നാല്പാദം	തിങ്കൾ	അധമം
2	6	8	2	16	5	ബാല്യം	ചതയം	40	ക	ഷഷ്ഠി	40	പശു	തിങ്കൾ	അധമം
3	9	0	12	0	13	കൗമാരം	തൃക്കേട്ട	60	ശു	ഏകാദശി	60	പുലി	തിങ്കൾ	അധമം
4	11	16	9	8	7	യൌവനം	അത്തം	20	ശു	ചതുർത്ഥി	20	പശു	ചൊവ്വ	ഉത്തമം
5	14	8	6	16	1	വാർദ്ധക്യം	പുണർതം	40	ക	ദശമി	40	വിഷ്ടി	ചൊവ്വ	മധ്യമം–വിഷ്ടി–കൊള്ളരുത
6	17	0	4	0	9	മരണം	രേവതി	6	ക	പ്രതിപദം	60	പന്നി	ചൊവ്വ	അധമം–മരണം
7	19	16	1	8	3	മരണം	അവിട്ടം	2	ശു	അഷ്ടമി	20	വിഷ്ടി	ബുധൻ	അധമം–മരണം
8	22	8	10	16	11	ബാല്യം	ഭരണി	40	ക	പതിനാല്	40	പുള്ള്	ബുധൻ	അധമം
9	25	0	8	0	5	കൗമാരം	പൂരം	60	ക	പഞ്ചമി	60	കഴുത	ബുധൻ	ഉത്തമം
10	27	16	5	8	13	യൌവനം	തിരുവാതിര	20	ശു	ദ്വാദശി	20	സിംഹം	വ്യാഴം	അധമം
11	30	8	2	16	7	യൌവനം	ശതഭിഷ	40	ശു	ദ്വിതീയ	40	ആന	വ്യാഴം	അധമം
12	33	0	12	0	1	വാർദ്ധക്യം	ഉത്രാടം	60	ക	നവമി	60	ആന	വ്യാഴം	മദ്ധ്യമം–ഭീക
13	35	16	9	8	9	മരണം	വിശാഖം	20	ക	പ്രതിപദം	20	പുലി	വെള്ളി	അധമം.മരണം
14	38	8	6	16	3	ബാല്യം	മകം	40	ശു	സപ്തമി	40	പശു	വെള്ളി	ഉത്തമം
15	41	0	4	0	11	കൗമാരം	രോഹിണി	60	ക	ത്രയോദശി	60	ശു	വെള്ളി	അധമം
16	43	16	1	8	5	കൗമാരം	ഉത്രട്ടാതി	20	ക	പഞ്ചമി	20	പന്നി	ശനി	അധമം
17	46	8	10	16	13	യൌവനം	പൂരം	40	ശു	ഏകാദശി	40	വിഷ്ടി	ശനി	അധമം
18	49	0	8	0	7	വാർദ്ധക്യം	ചിത്ര	60	ശു	ദ്വിതീയ	60	പന്നി	ശനി	ഉത്തമം
19	51	16	5	8	1	മരണം	ആയില്യം	20	ക	നവമി	20	കഴുത	ഞായർ	അധമം–മരണം
20	54	8	2	16	9	ബാല്യം	കാർത്തിക	40	ശു	വാവ്	40	സിംഹം	ഞായർ	അധമം
21	57	0	12	0	3	ബാല്യം	ചതയം	60	ശു	ഷഷ്ഠി	60	കഴുത	ഞായർ	ഉത്തമം

വരി	പ്രായം കോൽ	പ്രായം വിരൽ	ഉയരം കോൽ	ഉയരം വിരൽ	ദിക്ക്	വയസ്സ്	നക്ഷത്രം നാമം	നാഴിക	തിഥി പക്ഷം	തിഥി	നാഴിക	കരണം	ആഴ്ച	ഗുണദോഷഫലം
22	59	16	9	8	11	കൌമാരം	മൂലം	20	കൃ	ത്രയോദശി	20	ആന	തിങ്കൾ	അധമം
23	62	8	6	16	5	യൌവനം	അത്തം	40	കൃ	ചതുർത്ഥി	40	പുലി	തിങ്കൾ	മദ്ധ്യമം—രിക്ത
24	65	0	4	0	18	വാർദ്ധക്യം	പുണർതം	[illegible]0	ശു	ദശമി	60	ആന	തിങ്കൾ	അധമം
25	67	16	1	8	7	മരണം	ഭരണി	20	ശു	ദ്വിതീയ	20	പുലി	ചൊവ്വ	അധമം—മരണം.
26	70	8	10	16	1	മരണം	അവിട്ടം	10	കൃ	അഷ്ടമി	40	പന്നി	ചൊവ്വ	അധമം—മരണം
27	73	0	8	0	9	ബാല്യം	അനിഴം	[illegible]0	ശു	പതിനാല്	60	പുള്ള്	ചൊവ്വ	അധമം
28	75	16	6	8	8	കൌമാരം	ഉത്രം	20	ശു	ഷഷ്ഠി	20	പന്നി	ബുധൻ	ഉത്തമം
29	78	8	2	16	11	യൌവനം	തിരുവാതിര	40	കൃ	ഏകാദശി	40	കഴുത	ബുധൻ	അധമം
30	81	0	12	0	5	യൌവനം	രേവതി	60	കൃ	തൃതീയ	60	വിഷ്ടി	ബുധൻ	അധമം—വിഷ്ടി, ഗണ്ഡാന്തം
31	83	16	9	8	13	വാർദ്ധക്യം	ഓണം	20	ശു	ദശമി	20	ആന	വ്യാഴം	അധമം
32	86	8	6	16	7	മരണം	വിശാഖം	40	ശു	പ്രതിപദം	40	സിംഹം	വ്യാഴം	അധമം—മരണം
33	89	0	4	0	1	ബാല്യം	മകം	60	കൃ	സപ്തമി	60	സിംഹം	വ്യാഴം	ഉത്തമം
34	91	16	1	8	9	കൌമാരം	മകയിരം	20	ശു	പതിനാല്	2	ആന	വെള്ളി	അധമം
35	94	8	10	16	8	കൌമാരം	ഉത്രട്ടാതി	40	ശു	പഞ്ചമി	40	പുലി	വെള്ളി	ഉത്തമം
36	97	0	9	0	11	യൌവനം	പൂരാടം	60	കൃ	ഏകാദശി	60	പുലി	വെള്ളി	അധമം
37	90	16	5	8	5	വാർദ്ധക്യം	ചോതി	2	കൃ	തൃതീയ	2	പുള്ള്	ശനി	ഉത്തമം
38	102	8	2	16	18	മരണം	ആയില്യം	40	ശു	നവമി	40	പന്നി	ശനി	അധമം—മരണം
39	105	0	12	0	7	ബാല്യം	കാർത്തിക	60	കൃ	വാവ്	60	പാമ്പ്	ശനി	മദ്ധ്യമം—സ്ഥിരകരണം
40	107	16	9	8	1	ബാല്യം	പൂരുരുട്ടാതി	20	കൃ	സപ്തമി	20	വിഷ്ടി	ഞായർ	മദ്ധ്യമം—വിഷ്ടി
41	110	8	16	16	9	കൌമാരം	മൂലം	40	ശു	ത്രയോദശി	40	കഴുത	ഞായർ	അധമം
42	113	0	4	0	8	യൌവനം	അത്തം	[illegible]	ശു	ചതുർത്ഥി	[illegible]0	വിഷ്ടി	ഞായർ	മദ്ധ്യമം—രിക്ത—വിഷ്ടി

പരിശ	പുറം കോൽ	പുറം വിരൽ	ഉദയം കോൽ	ഉദയം വിരൽ	വൃത്തം	വയസ്സ്	നക്ഷത്രം നാമം	നക്ഷത്രം നാഴിക	തിഥി പക്ഷം	തിഥി നാമം	തിഥി നാഴിക	കരണം	ആഴ്ച	ഗ്രന്ഥരാശിഫലം
48	113	0	1	8	11	വാർദ്ധക്യം	പൂയം	20	ക	ഏകാദശി	20	സിംഹം	തിങ്കൾ	അധമം
44	115	16	10	6	5	മരണം	ഭരണി	40	ക	ദ്വിതീയ	10	ആന	തിങ്കൾ	അധമം-മരണം
45	118	8	9	0	13	മരണം	അവിട്ടം	60	ശു	ഷഷ്ഠി	60	സിംഹം	തിങ്കൾ	അധമം-മരണം
46	121	0	5	8	7	ബാല്യം	തൃക്കേട്ട	20	ക	വാവ്	20	നാല്ക്കാലി	ചൊവ്വ	അധമം
47	123	16	2	16	1	കൌമാരം	ഉത്രം	40	ക	അഷ്ടമി	40	പശു	ചൊവ്വ	ഉത്തമം
48	126	8	12	0	9	യൌവനം	തിരുവാതിര	60	ശു	ചതുർദശി	60	പുലി	ചൊവ്വ	ഉത്തമം
49	129	0	9	8	8	വാർദ്ധക്യം	അശ്വതി	20	ശു	ചതുർത്ഥി	20	പശു	ബുധൻ	ഉത്തമം
50	131	16	6	16	11	വാർദ്ധക്യം	ഓണം	40	ക	ദശമി	40	വിഷ്ടി	ബുധൻ	അധമം
51	134	8	4	[illegible]	5	മരണം	വിശാഖം	60	ക	പ്രതിപദം	60	പന്നി	ബുധൻ	അധമം-മരണം
52	137	0	1	8	13	ബാല്യം	പൂരം	20	ശു	അഷ്ടമി	20	വിഷ്ടി	വ്യാഴം	അധമം
53	139	16	10	16	7	കൌമാരം	മകയിരം	40	ക	പതിനാല്	40	പുഴു	വ്യാഴം	[illegible]
54	142	8	8	0	1	കൌമാരം	ഉത്രട്ടാതി	60	ക	പഞ്ചമി	60	കഴുത	വ്യാഴം	ഉത്തമം
55	145	0	5	8	9	യൌവനം	മകം	20	ശു	ത്രയോദശി	20	സിംഹം	വെള്ളി	അധമം
5[illegible]	147	16	2	16	8	വാർദ്ധക്യം	രേവതി	40	ശു	ദ്വിതീയ	40	ആന	വെള്ളി	അധമം
57	15[illegible]	8	12	0	11	മരണം	ആയില്യം	60	ക	നവമി	60	ആന	വെള്ളി	അധമം-മരണം
58	153	0	9	8	5	ബാല്യം	രോഹിണി	20	ക	പ്രതിപദം	20	പുലി	ശനി	ഉത്തമം
59	155	16	6	16	13	ബാല്യം	പൂരൂരുട്ടാതി	40	ശു	സപ്തമി	40	പശു	ശനി	അധമം
60	158	0	4	0	7	കൌമാരം	മൂലം	60	ക	ത്രയോദശി	60	പശു	ശനി	അധമം

വൃഷയോനി.

പടിക	ചുവട്		ആയം		വ്യയം	വയസ്സ്	നക്ഷത്രം		തിഥി			കരണം	ആഴ്ച	ഗൃഹാരംഭഫലം
	കോൽ	വിരൽ	വിരൽ	കോൽ			നാമം	നാഴിക	പക്ഷം	നാമം	നാഴിക			
1	4	8	10	16	18	ബാല്യം	പൂയം	40	ശു	പഞ്ചമി	40	പുലി	ശനി	അധമം
2	7	0	8	0	7	കൗമാരം	ഭരണി	60	കൃ	ഏകാദശി	60	പുലി	ശനി	ഉത്തമം
3	9	16	5	8	1	കൗമാരം	ചതയം	20	കൃ	തൃതീയ	20	പശു	ഞായർ	ഉത്തമം
4	13	8	2	16	9	യൗവനം	തൃക്കേട്ട	40	ശു	നവമി	40	പന്നി	ഞായർ	അധമം
5	15	0	12	0	3	വാർദ്ധക്യം	മൂലം	60	കൃ	വാവ്	60	പരുന്ത്	ഞായർ	മദ്ധ്യമം–സ്ഥിരകരണം
6	17	16	9	8	11	മരണം	പുണർതം	20	കൃ	സപ്തമി	20	വിഷ്ടി	തിങ്കൾ	അധമം–മരണം
7	20	8	6	16	5	ബാല്യം	അശ്വതി	40	ശു	തൃതീയ	40	കഴുത	തിങ്കൾ	ഉത്തമം
8	23	0	4	0	13	ബാല്യം	ഓണം	60	ശു	ചതുർത്ഥി	60	വിഷ്ടി	തിങ്കൾ	അധമം
9	25	16	1	8	7	കൗമാരം	അനിഴം	20	കൃ	ഏകാദശി	20	സിംഹം	ചൊവ്വ	അധമം
10	28	8	10	16	1	യൗവനം	പൂരം	40	കൃ	ദ്വിതീയ	40	ആന	ചൊവ്വ	ഉത്തമം
11	31	0	8	0	9	വാർദ്ധക്യം	മകയിരം	60	ശു	അഷ്ടമി	60	സിംഹം	ചൊവ്വ	അധമം
12	33	16	5	8	3	വാർദ്ധക്യം	രേവതി	20	കൃ	വാവ്	20	നാൽക്കാലി	ബുധൻ	മദ്ധ്യമം–സ്ഥിരകരണം
13	36	8	2	16	11	മരണം	ഉത്രാടം	40	കൃ	അഷ്ടമി	40	പശു	ബുധൻ	അധമം–മരണം
14	39	0	12	0	5	ബാല്യം	ചോതി	60	ശു	ദ്വാദശി	60	പുലി	ബുധൻ	ഉത്തമം
15	41	16	9	8	13	കൗമാരം	മകം	20	ശു	ചതുർത്ഥി	20	പശു	വ്യാഴം	അധമം
16	44	8	6	16	7	യൗവനം	രോഹിണി	40	കൃ	ദശമി	40	വിഷ്ടി	വ്യാഴം	അധമം
17	47	0	4	0	1	യൗവനം	പൂരുരുട്ടാതി	60	കൃ	പ്രതിപദം	60	പന്നി	വ്യാഴം	ഉത്തമം
18	49	16	1	8	9	വാർദ്ധക്യം	പൂരാടം	20	ശു	അഷ്ടമി	20	വിഷ്ടി	വെള്ളി	അധമം
19	52	8	10	16	3	മരണം	ചിത്ര	40	കൃ	പതിനാല്	40	പശു	വെള്ളി	അധമം–മരണം
20	55	0	8	0	11	ബാല്യം	പൂരം	60	കൃ	പഞ്ചമി	60	കഴുത	വെള്ളി	അധമം
21	57	16	5	8	5	കൗമാരം	കാർത്തിക	20	ശു	ദ്വാദശി	20	സിംഹം	ശനി	ഉത്തമം

പടിഷ	ചുരഗ്		ആയം		വ്യയം	വയസ്സ്	നക്ഷത്രം		തിഥി			കരണം	ആഴ്ച	ഗ്രന്ഥാരംഭഫലം
	നാഴിക	വിനാഴിക	നാഴിക	വിനാഴിക			നാൾ	നാഴിക	പക്ഷം	പക്കം	നാഴിക			
22	60	8	2	16	13	കൌമാരം	ചതയം	40	ശു	തൃതീയ	40	ആന	ശനി	അധമം
23	63	0	12	0	7	യൌവനം	തൃക്കേട്ട	60	കൃ	നവമി	60	ആന	ശനി	അധമം—ഗണ്ഡാന്തം—തികത
24	65	16	9	8	1	വാർദ്ധക്യം	അത്തം	20	കൃ	പ്രതിപദം	20	പുലി	ഞായർ	ഉത്തമം
25	68	8	6	16	9	മരണം	പുണർതം	40	ശു	സപ്തമി	40	പശു	ഞായർ	അധമം—മരണം
26	71	0	4	0	3	ബാല്യം	അശ്വതി	60	കൃ	ത്രയോദശി	60	പശു	ഞായർ	ഉത്തമം
27	73	16	1	8	11	കൌമാരം	അനിഴം	20	കൃ	പഞ്ചമി	20	പുലി	തിങ്കൾ	അധമം
28	76	8	10	16	5	കൌമാരം	അനിഴം	40	ശു	ഏകാദശി	40	വിഷ്ടി	തിങ്കൾ	മധ്യമം—വിഷ്ടി
29	79	0	8	0	13	യൌവനം	പൂരം	60	ശു	ദ്വിതീയ	60	പന്നി	തിങ്കൾ	അധമം
30	81	16	5	8	7	വാർദ്ധക്യം	തിരുവാതിര	20	കൃ	നവമി	20	കഴുത	ചൊവ്വ	അധമം
31	84	8	2	16	1	വാർദ്ധക്യം	രേവതി	40	ശു	വാവ്	40	സിംഹം	ചൊവ്വ	ഉത്തമം
32	87	0	12	0	9	മരണം	ഉത്രാടം	60	ശു	ഷഷ്ഠി	60	കഴുത	ചൊവ്വ	അധമം—മരണം
33	89	16	9	8	3	ബാല്യം	വിശാഖം	20	കൃ	ത്രയോദശി	20	ആന	ബുധൻ	ഉത്തമം
34	92	8	6	16	11	കൌമാരം	മകം	40	കൃ	ചതുർത്ഥി	40	പുലി	ബുധൻ	അധമം
35	95	0	4	0	5	യൌവനം	രോഹിണി	60	ശു	ദശമി	6	ആന	ബുധൻ	അധമം
36	97	16	1	8	13	യൌവനം	ഉത്രട്ടാതി	20	ശു	ദ്വിതീയ	20	പുലി	വ്യാഴം	അധമം
37	100	8	10	16	7	വാർദ്ധക്യം	പൂരാടം	40	കൃ	അഷ്ടമി	40	പന്നി	വ്യാഴം	ഉത്തമം
38	103	0	8	0	1	മരണം	ചിത്ര	60	ശു	പതിനാല്	60	പശു	വ്യാഴം	അധമം—മരണം
39	105	16	5	8	9	ബാല്യം	ആയില്യം	20	കൃ	അഷ്ടമി	20	പുലി	വെള്ളി	അധമം
40	108	8	2	16	3	കൌമാരം	കാർത്തിക	40	കൃ	ദ്വാദശി	40	കഴുത	വെള്ളി	അധമം
41	111	0	12	0	11	കൌമാരം	ചതയം	60	കൃ	തൃതീയ	60	വിഷ്ടി	വെള്ളി	മധ്യമം—വിഷ്ടി
42	113	16	9	8	5	യൌവനം	മകം	20	ശു	ദശമി	20	കഴുത	ശനി	ഉത്തമം

[illegible]	[illegible]		[illegible]		[illegible]	വയസ്സ്	നക്ഷത്രം		തിഥി			കരണം	ഋതു	ഗ്രഹദോഷഫലം
	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			നാമം	നാഴിക	പക്ഷം	പാദം	നാഴിക			
43	116	8	6	16	13	വാർദ്ധക്യം	അത്തം	40	ശു	പ്രതിപദം	20	സിംഹം	ശരി	മദ്ധ്യമം
44	119	0	4	0	7	മരണം	പുണർതം	60	കൃ	സപ്തമി	40	സിംഹം	ശരി	മദ്ധ്യമം_മരണം
45	121	16	1	8	1	ബാല്യം	ഭരണി	20	ശു	[illegible]	60	ആന	ഹേമന്ത്	ഉത്തമം
46	124	8	10	16	9	ബാല്യം	അവിട്ടം	40	ശു	പഞ്ചമി	20	പുലി	ഹേമന്ത്	ഉത്തമം
47	127	0	8	0	3	കൌമാരം	അനിഴം	60	കൃ	ഏകാദശി	40	പുലി	ഹേമന്ത്	ഉത്തമം
48	129	16	5	8	11	യൌവനം	ഉത്രം	20	കൃ	ദ്വിതീയ	60	പശു	ശിശിർ	അധമം
49	132	8	2	16	7	വാർദ്ധക്യം	തിരുവാതിര	40	ശു	നവമി	20	പന്നി	ശിശിർ	മദ്ധ്യമം
50	135	0	12	0	13	വാർദ്ധക്യം	രേവതി	60	കൃ	വാവ്	40	പാമ്പ്	ശിശിർ	മദ്ധ്യമം
51	137	16	9	8	7	മരണം	തിരുവോണം	20	കൃ	സപ്തമി	60	വിഷ്ടി	വസന്ത്	മദ്ധ്യമം_മരണം
52	140	8	6	16	1	ബാല്യം	വിശാഖം	40	ശു	ത്രയോദശി	20	[illegible]	വസന്ത്	ഉത്തമം
53	143	0	4	0	9	കൌമാരം	മകം	60	ശു	ഷഷ്ഠി	40	വിഷ്ടി	വസന്ത്	മദ്ധ്യമം
54	145	16	1	8	3	യൌവനം	മകയിരം	20	കൃ	ചതുർദശി	60	സിംഹം	ഗ്രീഷ്മ്	അധമം
55	148	8	10	16	11	യൌവനം	ഉത്രട്ടാതി	40	കൃ	ദ്വിതീയ	20	ആന	ഗ്രീഷ്മ്	[illegible]
56	151	0	8	0	5	വാർദ്ധക്യം	പൂയം	60	ശു	ഷഷ്ഠി	40	സിംഹം	ഗ്രീഷ്മ്	ഉത്തമം
57	153	16	5	8	13	മരണം	രോഹിണി	20	കൃ	വാവ്	60	നാൽക്കാലി	വർഷം	മദ്ധ്യമം_മരണം
58	156	8	2	16	7	ബാല്യം	ആയില്യം	40	കൃ	അഷ്ടമി	20	പശു	വർഷം	മദ്ധ്യമം
59	159	0	12	0	1	കൌമാരം	ചോതി	60	ശു	ഏകാദശി	40	പുലി	വർഷം	ഉത്തമം
60	161	16	9	8	9	കൌമാരം	പൂരുരുട്ടാതി	20	ശു	ഷഷ്ഠി	60	പശു	ശരത്	ഉത്തമം

ഗജച്ഛായ

ഫലിക	ഛായ		ആയം		വ്യയം	വയസ്സ്	നക്ഷത്രം		തിഥി			കരണം	ആഴ്ച	ഗുണദോഷവിചാരം
	കോൽ	വിരൽ	കോൽ	വിരൽ			നാൾ	നാഴിക	പക്ഷം	പേർ	നാഴിക			
1	5	0	4	0	1	ബാല്യം	അത്തം	60	ശു	ദശമി	60	ആന	വ്യാഴം	ഉത്തമം
2	7	16	1	8	9	കൌമാരം	പൂയം	20	ശു	ദ്വിതീയ	20	പുലി	വെള്ളി	മധ്യമം
3	10	8	10	16	3	യൌവനം	ഭരണി	40	കൃ	അഷ്ടമി	40	പന്നി	വെള്ളി	ഉത്തമം
4	13	0	8	0	11	യൌവനം	അവിട്ടം	6	ശു	പതിനാല്	60	പുള്ള്	വെള്ളി	അധമം
5	15	16	5	8	5	വാർദ്ധക്യം	തൃക്കേട്ട	20	ശു	അഷ്ടമി	30	പന്നി	ശനി	ഉത്തമം
6	18	8	2	16	3	മരണം	ഉത്രം	40	കൃ	ദ്വാദശി	40	കഴുത	ശനി	അധമം–മരണം
7	21	0	12	0	7	ബാല്യം	തിരുവാതിര	60	കൃ	തൃതീയ	60	വിഷ്ടി	ശനി	അധമം
8	23	16	9	8	1	കൌമാരം	അശ്വതി	20	ശു	ദശമി	20	കഴുത	ഞായർ	ഉത്തമം
9	26	8	6	16	9	കൌമാരം	ഓണം	40	ശു	പ്രതിപദം	40	സിംഹം	ഞായർ	അധമം
10	29	0	4	0	8	യൌവനം	വിശാഖം	60	കൃ	സപ്തമി	60	സിംഹം	ഞായർ	ഉത്തമം.
11	31	16	1	8	11	വാർദ്ധക്യം	പൂരം	20	ശു	പതിനാല്	20	ആന	തിങ്കൾ	അധമം
12	34	8	10	16	5	മരണം	മകയിരം	40	ശു	പഞ്ചമി	40	പുലി	തിങ്കൾ	അധമം–മരണം
13	37	0	8	0	13	മരണം	ഉത്രട്ടാതി	60	കൃ	ഏകാദശി	60	പുലി	തിങ്കൾ	അധമം. മരണം
14	39	16	5	8	7	ബാല്യം	ഉത്രാടം	20	കൃ	ത്രയോദശി	20	പുള്ള്	ചൊവ്വ	അധമം
15	42	8	2	16	1	കൌമാരം	രേവതി	[illegible]		നവമി	40	പന്നി	ചൊവ്വ	മദ്ധ്യമം–ദീനം
16	45	0	12	0	9	യൌവനം	ആയില്യം	60	കൃ	വാവ്	60	പശു	ചൊവ്വ	അധമം–ഗണഭാഗം ശരീരകഷ്ടം
17	47	16	9	8	11	വാർദ്ധക്യം	രോഹിണി	20	കൃ	സപ്തമി	20	വിഷ്ടി	ബുധൻ	മദ്ധ്യമം–വിഷ്ടി
18	50	8	6	16	1	വാർദ്ധക്യം	പൂരുരുട്ടാതി	40	ശു	ത്രയോദശി	40	കഴുത	ബുധൻ	അധമം
19	53	0	4	0	5	മരണം	മൂലം	60	ശു	ചതുർത്ഥി	60	വിഷ്ടി	ബുധൻ	അധമം. മരണം
20	55	16	9	8	13	ബാല്യം	ചിത്ര	20	കൃ	ഏകാദശി	20	സിംഹം	വ്യാഴം	അധമം

തീയതി	ചുററ്		ഉദയം		ദിനം	വയസ്സ്	നക്ഷത്രം		തിഥി			കരണം	ആഴ്ച	ഗ്രഹാചാരഫലം
	ഭാഗം	വിഭാഗം	ഭാഗം	വിഭാഗം			നാൾ	നാഴിക	പക്ഷം	പേര്	നാഴിക			
21	58	8	10	16	7	കൌമാരം	ആയില്യം	40	കൃ	ദ്വിതീയ	40	ആന	വ്യാഴം	ഉത്തമം.
22	61	0	8	0	1	യൌവനം	ഭരണി	60	ശു	അഷ്ടമി	60	സിംഹം	വ്യാഴം	ഉത്തമം.
23	63	16	5	8	5	യൌവനം	ചതയം	20	കൃ	വാവ്	20	നാൽക്കാലി	വെള്ളി	അധമം.
24	66	8	2	16	3	വാർദ്ധക്യം	ഉത്രാടം	40	കൃ	ഷഷ്ഠി	40	പന്നി	വെള്ളി	അധമം.
25	69	0	12	0	11	മരണം	മൂലം	60	ശു	ചതുർദശി	60	പുലി	വെള്ളി	അധമം-മരണം.
26	71	16	9	8	5	ബാല്യം	പുണർതം	20	ശു	ചതുർത്ഥി	20	പന്നി	ശനി	മധ്യമം-ദിക്ക
27	74	8	6	16	3	കൌമാരം	അശ്വതി	40	കൃ	ദശമി	40	വിഷ്ടി	ശനി	മധ്യമം-വിഷ്ടി.
28	77	0	4	0	7	കൌമാരം	ഓണം	60	കൃ	പ്രതിപദം	60	പക്ഷി	ശനി	അധമം.
29	79	16	1	8	1	യൌവനം	അനിഴം	20	ശു	അഷ്ടമി	20	വിഷ്ടി	ഞായർ	മധ്യമം-വിഷ്ടി
30	82	8	10	16	9	വാർദ്ധക്യം	പൂരം	40	കൃ	പതിനാല്	40	പക്ഷി	ഞായർ	മധ്യമം-ദിക്ക-സഹിക്കണം.
31	85	0	8	0	3	വാർദ്ധക്യം	കാർത്തിക	60	കൃ	പഞ്ചമി	60	കഴുത	ഞായർ	ഉത്തമം.
32	87	16	5	8	11	മരണം	രേവതി	20	ശു	ത്രയോദശി	20	സിംഹം	തിങ്കൾ	അധമം-മരണം.
33	90	8	2	16	5	ബാല്യം	ഉത്രം	40	ശു	തൃതീയ	40	ആന	തിങ്കൾ	അധമം.
34	93	0	12	0	13	കൌമാരം	ചോതി	60	കൃ	നവമി	60	ആന	തിങ്കൾ	അധമം.
35	95	16	9	8	7	യൌവനം	മകം	20	കൃ	പ്രതിപദം	20	പുലി	ചൊവ്വ	ഉത്തമം.
36	98	8	6	16	1	വാർദ്ധക്യം	രോഹിണി	40	ശു	സപ്തമി	40	പന്നി	ചൊവ്വ	ഉത്തമം.
37	101	0	4	0	9	വാർദ്ധക്യം	പൂരുരുട്ടാതി	60	കൃ	ത്രയോദശി	60	പന്നി	ചൊവ്വ	അധമം.
38	103	16	1	8	3	മരണം	പൂയം	20	കൃ	പതിനാല്	20	വിഷ്ടി	ബുധൻ	അധമം-മരണം.
39	106	8	10	16	11	ബാല്യം	ചിത്ര	40	ശു	ഏകാദശി	40	വിഷ്ടി	ബുധൻ	മധ്യമം.
40	109	0	8	0	5	കൌമാരം	പൂയം	60	ശു	ദ്വിതീയ	60	പക്ഷി	ബുധൻ	ഉത്തമം

ഷഷ്ടി	ദിനം		ശിഷ്ടം		യോഗം	വയസ്സ്	നക്ഷത്രം		തിഥി			കരണം	ആഴ്ച	ഗ്രഹണമാസഫലം
	ദിവസം	നാഴിക	ദിവസം	നാഴിക			നാൾ	നാഴിക	പക്ഷം	പക്കം	നാഴിക			
41	111	16	5	8	13	യൌവനം	കാർത്തിക	20	കൃ	നവമി	20	കഴുത	വ്യാഴം	അധമം
42	111	8	2	16	7	യൌവനം	മകയിരം	4	ശു	വാവ്	40	സിംഹം	വ്യാഴം	അധമം
43	117	[illegible]	12	0	1	വാർദ്ധക്യം	ഉത്രം	60	ശു	ഷഷ്ഠി	60	കഴുത	വ്യാഴം	മദ്ധ്യമം–[illegible]
44	119	16	9	8	9	മരണം	അത്തം	20	കൃ	ത്രയോദശി	20	ആന	വെള്ളി	അധമം–മരണം
45	122	8	6	16	3	ബാല്യം	പുണർതം	4	കൃ	ചതുർത്ഥി	40	പുലി	വെള്ളി	ഉത്തമം
46	125	0	4	0	11	കൌമാരം	അശ്വതി	60	ശു	ദശമി	60	ആന	വെള്ളി	അധമം
47	127	16	1	8	5	കൌമാരം	അവിട്ടം	20	ശു	ദ്വിതീയ	20	പന്നി	ശനി	അധമം
48	130	8	10	16	13	യൌവനം	അനിഴം	40	കൃ	അഷ്ടമി	40	പന്നി	ശനി	അധമം
49	133	0	8	0	7	വാർദ്ധക്യം	പൂരം	60	ശു	പതിനാല്	60	പുഴു	ശനി	മദ്ധ്യമം–ഭീതി
50	135	16	5	8	1	മരണം	തിരുവാതിര	2	ശു	ഷഷ്ഠി	20	കഴുത	ഞായർ	അധമം–മരണം
51	138	8	2	16	9	മരണം	രേവതി	40	കൃ	ദ്വാദശി	40	ആന	ഞായർ	അധമം–മരണം
52	141	0	12	0	3	ബാല്യം	ഉത്രാടം	6	കൃ	തൃതീയ	60	വിഷ്ടി	ഞായർ	മദ്ധ്യമം–വിഷ്ടി
53	143	16	9	8	11	കൌമാരം	വിശാഖം	2	ശു	ദശമി	20	കഴുത	തിങ്കൾ	അധമം
54	146	8	6	16	5	യൌവനം	മകം	40	ശു	പ്രതിപദം	40	സിംഹം	തിങ്കൾ	ഉത്തമം
55	149	0	4	0	13	വാർദ്ധക്യം	രോഹിണി	60	കൃ	[illegible]	6	സിംഹം	തിങ്കൾ	അധമം
56	151	16	1	8	7	വാർദ്ധക്യം	ഉത്രട്ടാതി	20	ശു	പതിനാല്	20	വിഷ്ടി	ചൊവ്വ	അധമം
57	154	8	10	16	1	മരണം	പൂരാടം	40	ശു	ദ്വാദശി	40	പുലി	ചൊവ്വ	അധമം–മരണം
58	157	0	8	0	9	ബാല്യം	ചിത്ര	60	കൃ	ഏകാദശി	60	പക്ഷി	ചൊവ്വ	അധമം
59	159	16	5	8	3	കൌമാരം	ആയില്യം	20	കൃ	തൃതീയ	20	പുഴു	ബുധൻ	ഉത്തമം
60	162	8	2	16	1	യൌവനം	കാർത്തിക	40	ശു	നവമി	40	പന്നി	ബുധൻ	അധമം

കേരള സാഹിത്യ
അക്കാദമി